योग्यता
निष्पक्षता
स्वच्छता
समावेशीता

पाँचौ वार्षिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१

प्रदेश लोक सेवा आयोग

कोशी प्रदेश, विराटनगर, नेपाल

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कोशी प्रदेशद्वारा प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ४९ बमोजिम माननीय प्रदेश प्रमुखज्यू समक्ष प्रस्तुत गरिएको

पाँचौं वार्षिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१

प्रदेश लोक सेवा आयोग

कोशी प्रदेश, विराटनगर

२०८१ साल भाद्र १६ गते

प्रदेश लोक सेवा आयोग
कोशी प्रदेश, विराटनगर, नेपाल

मितिः २०८१/५/१६

विषयः आयोगको वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरिएको ।

माननीय प्रदेश प्रमुखज्यू,
प्रदेश प्रमुखको कार्यालय,
कोशी प्रदेश, विराटनगर, नेपाल ।

नेपालको संविधानको धारा २४४ अन्तर्गत स्थापना भएको प्रदेश लोक सेवा आयोग, कोशी प्रदेशले प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ४९ बमोजिम आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ (मिति २०८०/४/१ देखि २०८१/३/३१ सम्म) मा सम्पादन गरेका काम-कारवाहीहरूको वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरिएको छ ।

भवदीय,

....
महेन्द्रप्रसाद गुरागाईं
अध्यक्ष

....
टीकादत्त राई
सदस्य

....
सजना दाहाल
सदस्य

....
तीर्थप्रसाद धिताल
सचिव

प्रदेश लोक सेवा आयोगका पदाधिकारीहरू

महेन्द्रप्रसाद गुरागाईं
अध्यक्ष

टीकादत्त राई
सदस्य

सजना दाहाल
सदस्य

तीर्थप्रसाद धिताल
सचिव

धन्यवाद ज्ञापन

सार्वजनिक प्रशासनको मेरुदण्डको रूपमा रहेको योग्यता प्रणाली विश्वव्यापी रूपमा स्थापित भइसकेको छ। विश्वका प्रायजसो सबै मुलुकहरूले योग्यता प्रणालीलाई अङ्गीकार गर्दै सार्वजनिक प्रशासनको माध्यमबाट सेवा प्रवाह चुस्त दुरुस्त बनाउने र सुशासनलाई राज्य सञ्चालनको मुख्य कडीको रूपमा प्रयोग गर्दै आइरहेका छन्। वि.सं.२०७२ सालमा नेपालको संविधान जारी भए पश्चात् प्रदेश तथा स्थानीय तहमा रिक्त रहेका तहका पदहरूमा पदपूर्ति गर्ने जिम्मेवारी प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ बमोजिम आयोगलाई प्राप्त छ। यो जिम्मेवारी पूरा गर्न सार्वजनिक प्रशासनका स्वच्छता, निष्पक्षता, पारदर्शिता, समावेशिता, प्रतिस्पर्धा जस्ता मूल्य मान्यता र सिद्धान्तमा रही योग्यता प्रणालीका आधारमा प्रदेश र स्थानीय तहमा योग्य एवं दक्ष जनशक्ति छनोट गर्ने उद्देश्य अनुरूप कार्यरत यस प्रदेश लोक सेवा आयोगले आफ्नो पाँचौं वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्न लागेको अवसरमा हामी गौरवान्वित भएका छौं।

सुशासनयुक्त सार्वजनिक प्रशासनको माध्यमबाट मुलुकका सम्पूर्ण जनता र दूर दराजमा रहेका अति विपन्न अवस्थाका नागरिकहरूको समेत घर दैलोसम्म सेवा प्रवाह गर्ने सरकारको उद्देश्य प्राप्तिका लागि योग्य, दक्ष, सक्षम र उपयुक्त जनशक्तिको खोजी गर्दै प्रदेश र स्थानीय तहमा पदपूर्ति गर्न उम्मेदवारको छनोट गरी नियुक्तिका लागि सिफारिस गर्नु प्रदेश लोक सेवा आयोगको प्रमुख दायित्व हो। स्थानीय तहका लागि स्थापना कालदेखि नै यस आयोगबाट पदपूर्ति हुँदै आएको भए तापनि प्रदेश सरकारका मन्त्रालयहरूबाट माग प्राप्त भएपछि आयोग स्थापनाको तेस्रो वर्षमा अर्थात् आ.व. २०७९/०८० देखि प्रदेश निजामती सेवामा समेत पदपूर्तिको प्रक्रिया अघि बढेको छ।

आयोगबाट सञ्चालन र सम्पादन हुने विविध कार्यहरूमा सरोकारवाला सम्बन्धित सबैको साथ, सहयोग र समर्थन अपरिहार्य छ। आ.व.२०८०/०८१ को यो पाँचौं वार्षिक प्रतिवेदन अवधिमा आयोगको कार्य सम्पादनमा प्रदेश सरकारका मा. मुख्यमन्त्रीज्यू, मा. मन्त्रीज्यूहरू, प्रमुख सचिवज्यू, प्रदेश मन्त्रालय एवं योजना आयोगका सचिवज्यूहरू लगायत सम्पूर्ण पक्षबाट आयोगलाई आवश्यक साधन स्रोत तथा जनशक्ति समेतको व्यवस्थापनमा प्राप्त सहयोग प्रति आयोग हार्दिक आभार प्रकट गर्दछ।

आयोगलाई परीक्षा सञ्चालनको क्रममा पाठ्यक्रम तथा प्रश्नपत्र निर्माण, उत्तरपुस्तिका परीक्षण लगायतका कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने दक्ष एवं विज्ञहरू, परीक्षा भवन उपलब्ध गराउने विद्यालय तथा कलेजहरू र परीक्षामा संलग्न कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी लगायत सम्पूर्ण सहयोगी महानुभावहरू प्रति आयोग हार्दिक आभार प्रकट गर्दछ।

अन्त्यमा यो पाँचौं वार्षिक प्रतिवेदन तयारी कार्यमा खटिनु भएका आयोगका सचिवज्यू तथा कर्मचारीहरू प्रति आयोग हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छ।

प्रदेश लोक सेवा आयोगसँग सम्बन्धित महत्वपूर्ण घटनाक्रम

२०७२/६/३
नेपालको संविधानको धारा २४४ मा प्रत्येक प्रदेशमा प्रदेश लोक सेवा आयोग रहने व्यवस्था

२०७६/५/१७
प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ जारी

२०७६/१०/९
प्रदेश लोक सेवा आयोगको गठन, पदाधिकारीको शपथ र आयोगको स्थापना

२०७६/११/१
भाडामा भवन लिई आयोगको कार्यालय स्थापना

२०७७/३/२९
प्रदेश लोक सेवा आयोग नियमावली, २०७७ जारी

२०७७/६/२०
प्रदेश लोक सेवा आयोग (कार्य सञ्चालन) निर्देशिका, २०७७ जारी

२०७७/१२/३०
आयोगबाट पहिलो विज्ञापन प्रकाशन गरी पदपूर्ति प्रक्रियाको सुरुवात

२०७८/४/२९
प्रथम पटक लिखित परीक्षा सञ्चालन

२०७८/९/६
प्रथम पटक उम्मेदवार सिफारिस

२०७९/३/९
आयोगको प्रतिक चिन्ह (Logo) आयोगबाट स्वीकृत

२०७९/५/१५
OMR प्रविधिबाट समेत उत्तरपुस्तिका परीक्षण गरी नतिजा प्रकाशन शुरुवात

२०८०/३/११
प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ बमोजिम प्रदेश निजामती सेवा तर्फ प्रथम पटक विज्ञापन प्रकाशन

२०८०/९/२२
स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० जारी

२०८१/३/२
प्रदेश निजामती सेवातर्फ प्रथम पटक उम्मेदवार सिफारिस

२०८१/३/२४
अधिकृत नवौं तहको पाठ्यक्रममा इन बास्केट अभ्यास समावेश

कार्यकारी सारांश

नेपालको संविधानको धारा २४४ मा प्रत्येक प्रदेशमा प्रदेश लोक सेवा आयोग स्थापना गर्ने संवैधानिक व्यवस्था भए बमोजिम कोशी प्रदेशको प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवामा उपयुक्त उम्मेदवार छनोट गर्न परीक्षा सञ्चालन गरी सिफारिस गर्न, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश संगठित संस्थाको सेवा र स्थानीय तहको संगठित संस्थाको सेवाको पदमा उपयुक्त उम्मेदवार छनोटका लागि लिखित परीक्षा सञ्चालन गर्न तथा कानूनले तोके बमोजिमका परामर्श उपलब्ध गराउने उद्देश्य सहित प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन,२०७६ बमोजिम वि.सं.२०७६ साल माघ ९ गते प्रदेश लोक सेवा आयोग गठन भई सञ्चालनमा रहेको छ।

प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ४९ को उपदफा (१) मा आयोगले वर्षभरि गरेका काम कारबाहीको वार्षिक प्रतिवेदन माननीय प्रदेश प्रमुख समक्ष पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। आयोगले स्थापनाकालदेखि हरेक वर्ष आफ्नो वार्षिक प्रतिवेदन माननीय प्रदेश प्रमुख समक्ष पेश गरेको छ। यसैको निरन्तरता स्वरूप आ.व. २०८०/०८१ मा आयोगबाट सम्पन्न भएका क्रियाकलापहरू तथ्याङ्कगत रूपमा उल्लेख गरी तयार गरिएको यो पाँचौं वार्षिक प्रतिवेदन हो।

आयोगको कार्य सम्पादनका आधार

नेपालको संविधान, प्रदेश लोक सेवा आयोग (आधार र मापदण्ड निर्धारण) ऐन, २०७५, प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६, प्रदेश लोक सेवा आयोग नियमावली, २०७७ र प्रदेश लोक सेवा आयोग (कार्य सञ्चालन) निर्देशिका, २०७७ तथा लोक सेवा आयोग सम्बन्धमा नेपालमा स्थापित सिद्धान्त र मूल्य मान्यताहरू प्रदेश लोक सेवा आयोगले प्रमुख नीतिगत तथा कानूनी आधारको रूपमा लिएको छ।

आयोगको काम कारवाही सञ्चालनका लागि प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ बमोजिम अध्यक्ष सहित ३ सदस्यीय आयोगको गठन गरिएको छ। आयोगको सचिवको कार्य गर्ने गरी राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीका सह-सचिव (प्रदेश सचिव) प्रशासनिक प्रमुख रहने तथा प्रदेश सचिव मातहत महाशाखाहरू र सो अन्तरगत विभिन्न शाखाहरू रहने गरी कार्य सञ्चालनको व्यवस्था गरिएको छ।

योग्यता, निष्पक्षता, स्वच्छता र समावेशिता जस्ता मूल्य मान्यतालाई आत्मसात गर्दै समान अवसर, द्विअन्ध, परिचयशून्यता, असंलग्नता तथा गोपनीयताको सिद्धान्तलाई आयोगले कार्य सम्पादनको मूल आधारको रूपमा ग्रहण गरेको छ। आयोगको कार्य प्रक्रिया (Standard Oprating Procedure) लाई प्रदेश लोक सेवा आयोग नियमावली, २०७७ तथा प्रदेश लोक सेवा आयोग (कार्य सञ्चालन) निर्देशिका, २०७७ मा निर्धारण तथा विस्तृतीकरण गरिएको छ।

प्रशासनिक, भौतिक तथा वित्तीय अवस्था

आयोगका महत्वपूर्ण निर्णय आयोगको बैठकबाट गर्ने गरिएको छ। प्रतिवेदन अवधिमा ३८ पटक आयोगको बैठक बसी ९४ वटा निर्णयहरू भएका छन्। आयोगको अस्थायी संगठन संरचना तथा दरबन्दी सालबसाली रूपमा प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत भए बमोजिम हाल कुल दरबन्दी ३२ कायम रहेको छ। संवैधानिक परिकल्पना तथा कानूनले प्रदान गरेको कार्यक्षेत्रको पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन गर्न विद्यमान दरबन्दी संरचना अपुग भएको कारणले आयोगबाट संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण सम्पन्न गरी कुल ५६ जनाको दरबन्दी सहितको संगठन संरचना स्वीकृतिको लागि प्रदेश सरकार समक्ष पेश गरिएको छ। आयोगको कार्यालय विराटनगर म.न.पा., वडा नं. ४, खार्जी स्थित निजी भवनमा भाडामा रहेको छ। सोही भवनमा कार्य सञ्चालनका लागि आवश्यक पूर्वाधार व्यवस्थापन गरिएको छ।

प्रतिवेदन अवधिमा आयोगको कार्यालयबाट जम्मा रु. ३ करोड २ लाख ९० हजार १ सय ८० राजश्व संकलन भएको छ, जुन आ.व. २०७९/०८० भन्दा ३७.७% ले कमी हो। साथै वित्तीय प्रगति आ.व. २०७९/०८० को ९२.३९% भन्दा कमी भई प्रतिवेदन अवधिमा ९०.१४% रहेको छ। बेरुजु तर्फ सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा विचाराधीन रहेको कर्मचारी समायोजन ग्रेड सम्बन्धी बेरुजु रु. २० लाख १५ हजार ९ सय ७१ बाहेक अन्य कुनै पनि बेरुजु बाँकी छैन।

परीक्षण प्रविधि, शैक्षिक योग्यता र पाठ्यक्रम

आयोगद्वारा उपयुक्त उम्मेदवार छनोटका लागि लिखित परीक्षा, कम्प्युटर सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण, अन्तर्वार्ता तथा इन बास्केट अभ्यास परीक्षा जस्ता परीक्षण प्रविधि प्रयोगमा ल्याइएको छ।

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाका विभिन्न सेवा समूह र तहहरूको शैक्षिक योग्यता सम्बन्धमा हालसम्म १४ वटा निर्णयहरू भएका छन्।

प्रतिवेदन अवधिमा निर्माण भएका ७ वटा पाठ्यक्रम सहित हालसम्म प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाको संयुक्त २९ वटा, प्रदेश निजामती सेवाका ११ र स्थानीय सरकारी सेवाको १४ वाट गरी कुल ५४ वटा पाठ्यक्रमहरू निर्माण तथा परिमार्जन भई प्रयोगमा रहेका छन्।

विज्ञापन तथा दरखास्त

आयोगको आ.व. २०८०/०८१ को वार्षिक कार्यतालिका बमोजिम प्रदेश निजामती सेवाका विभिन्न सेवा तर्फ माग भई आएका पद संख्याहरूको प्रतिशत निर्धारण गरिएको छ। यसरी प्रतिशत निर्धारण गरिएको कुल ४६४ पद मध्ये खुला तथा समावेशी तर्फ ३३२, अन्तर स्थानीय तह प्रतियोगिता तर्फ १४, आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगिता तर्फ ४ गरी जम्मा ३५० पदका लागि विज्ञापन प्रकाशन गरिएको छ भने बढुवा तर्फ ११४ पदको लागि बढुवा सूचना प्रकाशन भएको छ।

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत खुला प्रतियोगिता तर्फ वि.नं. १-६८/०८०-८१ सम्मका विज्ञापनहरूमा कुल ३३२ पद संख्याको लागि विज्ञापन भएकोमा खुलातर्फ १९२, आदिवासी जनजातितर्फ ६०, महिलातर्फ ४६, दलिततर्फ १४, थारुतर्फ ६, मधेशीतर्फ ५, मुस्लिमतर्फ ५ र अपाङ्गतर्फ ४ पद संख्या रहेको छ।

प्रतिवेदन अवधिमा प्रदेश निजामती सेवा तर्फ विज्ञापित पदमा कुल ४५,५५६ दरखास्त पर्न आएकोमा ४५,२६१ दरखास्त स्वीकृत तथा २९५ दरखास्त (०.६५% प्रतिशत) अस्वीकृत भएको छ।

यस अवधिमा पर्न आएको कुल स्वीकृत दरखास्त मध्ये प्रतिपद औसत दरखास्त १२९.३२ रहेको छ। भौगोलिक क्षेत्र अनुसार सबैभन्दा बढी तराई क्षेत्रको ५१.५२%, प्रदेशगत वर्गीकरण अनुसार कोशी प्रदेशको सबैभन्दा बढी ४१.९९%, जिल्लागत रूपमा सप्तरी जिल्लाको सबैभन्दा बढी ८.०४% रहेको छ। उम्मेदवारको रोजगारीको अवस्था अनुसार ८८.४१% बेरोजगार रहेको देखिन्छ। तर अधिकृतस्तरमा भने ९७.७४% सरकारी सेवामा पहिले नै कार्यरत उम्मेदवारले दरखास्त दिएको देखिन्छ।

परीक्षा सञ्चालन, उत्तरपुस्तिका परीक्षण तथा लिखित नतिजा

प्रतिवेदन अवधिमा लिखित परीक्षा सञ्चालनका लागि ५८४ सेट कच्चा प्रश्नपत्र निर्माण गरी नियमानुसार परिमार्जित प्रश्न पत्रको सेट तयार गरिएको छ। यस अवधिमा आ.व. २०७९/०८० र यस आर्थिक वर्षको गरी जम्मा ३२० माग पदका लागि लिखित परीक्षा सञ्चालन गरिएको छ।

प्रतिवेदन अवधिमा वन रक्षक पदको शारीरिक तन्दुरुस्ती परीक्षण परीक्षा समेत सञ्चालन भई सो परीक्षाका सबै इभेन्ट उत्तीर्ण गरी कुल ५,५३५ उम्मेदवार लिखित परीक्षाका लागि छनोट भएका छन्।

परीक्षाको पाठ्यक्रमले निर्धारण गरे अनुसारको प्रथम चरणको लिखित परीक्षा १२ वटा पदका विज्ञापनहरूका लागि स्वीकृत भएका २३,०६२ दरखास्त मध्ये ५९.७२% उम्मेदवार परीक्षामा सहभागी भएका थिए भने द्वितीय र एकै चरणको लिखित परीक्षा हुने परीक्षाहरूमा कुल १५,४६७ उम्मेदवारहरू मध्ये ७,७०१ उम्मेदवारहरू उपस्थित भई उपस्थिति दर ४९.७९% रहेको छ।

प्रतिवेदन अवधिमा कुल माग पद ३२० का लागि लिखित परीक्षामा सम्मिलित ७,७०१ उम्मेदवारहरूको उत्तरपुस्तिका परीक्षण सम्पन्न गरी नतिजा प्रकाशन गरिएको छ। यस अवधिमा लिखित परीक्षाको जम्मा ३४,५६५ उत्तरपुस्तिकाहरूको परीक्षण सम्पन्न गरिएको छ। ५,३३५ उत्तरपुस्तिका परीक्षणको क्रममा रहेको छ।

अन्तर्वार्ता तथा सिफारिस

आ.व. २०८०/०८१ मा आयोगबाट गत आ.व.को क्रमागत विज्ञापन तथा यस आ.व.को विज्ञापन समेतको अन्तिम नतिजा प्रकाशन गरी माग पद संख्या १,१४९ का लागि १,०९० जना उम्मेदवार सिफारिस गरिएको छ।लिखित परीक्षाबाट आवश्यक संख्यामा उम्मेदवार उत्तीर्ण नहुनु र अन्तर्वार्ताका लागि छनोट भएका उम्मेदवारहरु अन्तर्वार्ता कार्यक्रममा उपस्थित नहुनु लगायतका कारणले विभिन्न सेवा समूहको जम्मा ५९ पदमा सिफारिस हुन नसकेको अवस्था छ।

कुल सिफारिस १,०९० जना मध्ये सबै समूह तर्फ गरी जम्मा ४७८ जना (४३.८५%) महिला उम्मेदवार सिफारिस भएका छन्। प्रतिवेदन अवधिमा सबैभन्दा बढी स्वास्थ्य सेवामा ५९५ (स्थानीय र प्रदेश स्वास्थ्य सेवा दुवै) जना सिफारिस गरिएको छ। भौगोलिक क्षेत्र अनुसार सबैभन्दा बढी तराई क्षेत्रबाट (४८.७२%) सिफारिस भएको छ, जुन आ.व. २०७९/०८० भन्दा करीब १०% ले बढेको देखिन्छ। प्रदेशगत रूपमा सबैभन्दा बढी कोशी प्रदेशबाट (३५.३२%) सिफारिस भएको छ, जुन अघिल्लो आ.व.को तुलनामा घटेको देखिन्छ। जिल्लागत रूपमा सबैभन्दा बढी सिफारिस हुने पाँच जिल्लाहरूमा क्रमशः मोरङ्ग, सर्लाही, सिराहा, रौतहट र महोत्तरी रहेका छन्। यस अवधिमा जम्मा ७२ जिल्लामा ठेगाना रहेका उम्मेदवारहरू कोशी प्रदेशका विभिन्न ७४ स्थानीय तहहरू र ३ मन्त्रालयहरूमा सिफारिस भएका छन्। यस अवधिमा आयोगबाट विभिन्न स्थानीय तहको माग बमोजिम जम्मा ९३ जना वैकल्पिक र ६ जना अस्थायी उम्मेदवार समेत सिफारिस गरिएको छ।

समावेशी पदपूर्ति

प्रचलित कानूनमा भएको समावेशी सम्बन्धी व्यवस्था तथा आयोगको मूल सिद्धान्तको रूपमा रहेको समावेशी व्यवस्था अनुरूप आयोगबाट समावेशी समूहहरू तर्फ प्रतिवेदन अवधिमा १४० पदका लागि कुल ३५ वटा विज्ञापन प्रकाशन भएकोमा ३०,६७० दरखास्त स्वीकृत भएका थिए। यस अवधिमा समावेशी समूह तर्फ ३९५ जना उम्मेदवार सिफारिस भएकोमा ४७.८५% महिला, ३१.६५% आदिवासी जनजाति, १५.१९% मधेशी र ५.३१% दलित समूह तर्फ सिफारिस भएका छन्। प्रतिवेदन अवधिमा महिला उम्मेदवारहरूको सिफारिस महिला समूह लगायत आन्तरिक प्रतियोगिता, खुला तथा अन्य समावेशी समूहबाट समेत उल्लेख्य रूपमा भएको देखिन्छ।

परामर्श तथा उजूरी

प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ६ र १० मा आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा परामर्शदायी भूमिकाको व्यवस्था गरिएको छ। ऐनको सोही व्यवस्थाको अधिनमा रही आयोगद्वारा सम्बन्धित निकायलाई परामर्श उपलब्ध गराउने गरिएको छ। यस अवधिमा प्रदेश निजामती सेवा सम्बन्धी ३ वटा कानूनहरूको मस्यौदा तथा विभिन्न

स्थानीय तहहरूलाई सो स्थानीय तहहरूले तर्जुमा गरेको कर्मचारीको तह वृद्धि सम्बन्धी कार्यविधि लगायतका विषयमा परामर्श दिइएको छ ।

विभिन्न स्थानीय तहहरूबाट ऐन बमोजिम कर्मचारीहरूको बढुवा, तह वृद्धि तथा तह मिलानका सम्बन्धमा परामर्श माग भएको सन्दर्भमा बढुवा, तह वृद्धि तथा तह मिलान सम्बन्धी उक्त ऐनले गरेको व्यवस्थाको मर्म र भावना अनुसारको प्रक्रिया समेत उल्लेख गरी १३७ वटै स्थानीय तहहरूलाई परामर्श दिइएको छ ।

स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० को दफा ९५ को उपदफा (१) को खण्ड (ग) बमोजिमको कसूरमा सोही ऐनको दफा ९२ को खण्ड (ख) को देहाय (१) बमोजिम भविष्यमा सरकारी सेवाको निमित्त अयोग्य नठहरिने गरी सेवाबाट हटाउने गरी विभागीय सजाय गर्न एक स्थानीय तहलाई परामर्श दिइएको छ ।

आयोगबाट पठाइएका परामर्शको पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन नहुने र कतिपय अवस्थामा परामर्श समेत नमागिने अवस्था विद्यमान देखिएको छ । आयोगको अत्याधिक कार्यबोझ एवं कार्य प्रकृति अनुसारको संगठन संरचना स्वीकृत नभएका कारण प्रदेश सरकारका निकाय एवं स्थानीय तहहरूको परामर्श कार्यान्वयन सम्बन्धमा अनुगमन गर्न सकिएको छैन ।

संस्थागत सुधार र प्रविधिको प्रयोग

आयोगले आफ्नो स्थापना कालदेखि नै निरन्तर सुधारको अवधारणा अनुरूप संस्थागत तथा संरचनागत सुधार गर्दै आइरहेको छ । आयोगको रणनीतिक योजना कार्यान्वयनको चरणमा रहेको छ । करीब १० हजार वर्ग फिट क्षेत्रफल भएको भवन भाडामा व्यवस्थापन गरी कार्यालय सञ्चालन गरिएको छ । सूचना प्रविधि, मुद्रण, OMR प्रविधिबाट उत्तरपुस्तिका परीक्षण लगायतका पूर्वाधार व्यवस्थित हुँदै गएको छ । दरखास्त प्रणाली व्यवस्थित गर्न Province Public Service Recruitment Management System (PPSRMS) सञ्चालनमा ल्याई नियमित रूपमा मर्मत तथा परिमार्जन गरिएको छ ।

आयोगको उपलब्धि

नेपालको संविधान र आयोगसँग सम्बन्धित प्रचलित कानून बमोजिम आयोगले स्थापनाकालदेखि हालसम्म कार्य सञ्चालनको क्रममा आवश्यक हुने नीतिगत, कानूनी र संरचनागत सुधार गर्दै लगी आयोगको संवैधानिक जिम्मेवारी पूरा गर्न कामकारवाहीलाई संस्थागत गर्दै लगेको छ । यस प्रतिवेदन अवधिसम्म तीन आर्थिक वर्षमा कुल माग पद संख्या १,८६१ मा १,७७९ पदमा सिफारिस गरिएको छ । आयोगको पदपूर्ति चक्र अनुसार विज्ञापन प्रकाशनदेखि सिफारिससम्म लागेको समयावधि गणना गर्दा तीन आ.व.को औसत सिफारिस समय ३४९.९१ दिन लागेको छ । विज्ञापन प्रकाशनदेखि सिफारिससम्म प्रश्नपत्र निर्माण, मोडरेशन, परीक्षा व्यवस्थापन, उत्तरपुस्तिका परीक्षण, अन्तर्वार्ता तथा सिफारिसका सन्दर्भमा कुल १,७७९ पद सिफारिस गर्न प्रति उम्मेदवार सिफारिस औसत रू. ५४,९६२.५२ लागत लागेको देखिन्छ ।

आयोगको निर्णय कार्यान्वयन अवस्था, ध्यानाकर्षण तथा सुझाव

आयोगको कामकारवाही सम्बन्धी महत्वपूर्ण विषयमा आयोगबाट निर्णय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरिएको छ। निर्णय कार्यान्वयनको अवस्था सन्तोषजनक रहेको छ । आयोगले आफ्नो प्रथम वार्षिक प्रतिवेदनदेखि नै आयोगको कार्यक्षेत्रसंग सम्बन्धित विषयमा ध्यानाकर्षण भएका विषयहरू र सो सम्बन्धी महत्वपूर्ण सुझावहरू उल्लेख गर्दै आइरहेको छ । प्रतिवेदन अवधिमा पनि आयोगको ध्यानाकर्षण भएका विषयहरू उल्लेख गरिएको छ भने सो सम्बन्धमा प्रस्तुत गरिएका सुझावहरू सम्बन्धित निकायबाट कार्यान्वयनको अपेक्षा गरिएको छ ।

संक्षेपीकरण

संक्षिप्त रूप	विस्तृत रूप
अ.स.इ.	असिस्टेन्ट सब-इन्जिनियर
अ.स्था.त.	अन्तर स्थानीय तह
आ.ज.	आदिवासी जनजाति
अ.न.मी.	अक्जुलरी नर्स मिडवाइफ
अ.हे.व.	असिस्टेन्ट हेल्थ वर्कर
आ.अ.से.	आन्तरिक अन्तर सेवा
आ.प्र.	आन्तरिक प्रतियोगिता
आ.ले.प.	आन्तरिक लेखा परीक्षण
इन्जि.	इन्जिनियरिङ्ग
उ.पु.	उत्तरपुस्तिका
क.अ.	कम्प्यूटर अपरेटर
क.न.	कम्युनिटी नर्सिङ्ग
का.क्ष.मू.	कार्यक्षमताको मूल्याङ्कन
कृ.प्र.	कृषि प्रसार
ज.न.	जनरल नर्सिङ्ग
जे.र का.स.मू.	जेष्ठता र कार्यसम्पादनको मूल्याङ्कन
दो.च.	दोस्रो चरण
ना.प.से.प्रा.	नायव पशु सेवा प्राविधिक
ना.प.स्वा.प्रा.	नायव पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
ना.प्रा.स.	नायब प्राविधिक सहायक
ना.स्वा.प्रा.	नायव स्वास्थ्य प्राविधिक
प.से.प्रा.	पशु सेवा प्राविधिक

संक्षिप्त रूप	विस्तृत रूप
प.हे.न.	पब्लिक हेल्थ नर्स
प.स्वा.प्रा.	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक
पु.	पुरुष
प्र.च.	प्रथम चरण
प्रा.स.	प्राविधिक सहायक
म.	महिला
म.वि.नि.	महिला विकास निरीक्षक
मे.ल्या.टे.	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजी
ल्या.अ.	ल्याब असिस्टेन्ट
ल्या.टे.	ल्याब टेक्निसियन
ला.पो.एण्ड डे.डे.	लाइभस्टक पोल्ट्री एण्ड डेरी डेभलपमेन्ट
लि.प.	लिखित परीक्षा
ले.प.	लेखा परीक्षण
वि.नं.	विज्ञापन नम्बर
शि.प्र.	शिक्षा प्रशासन
स.इ.	सब- इन्जिनियर
स.म.वि.नि.	सहायक महिला विकास निरीक्षक
सा.प्र.	सामान्य प्रशासन
हे.अ.	हेल्थ असिस्टेन्ट
हे.इ.	हेल्थ इन्सपेक्सन
OMR	Optical Mark Reader (Recognition)

विषयसूची

धन्यवाद ज्ञापन VII
प्रदेश लोक सेवा आयोगसँग सम्बन्धित महत्वपूर्ण घटनाक्रम VIII
कार्यकारी सारांश IX
संक्षेपीकरण XIII
तालिकाको सूची XVII
चित्रको सूची XIX

परिच्छेद १

प्रदेश लोक सेवा आयोगको परिचय

१.१ विषय प्रवेश १
१.२ आयोगको परिचय २
१.३ आयोगको गठन २
१.४ काम, कर्तव्य र अधिकार ३
१.५ प्रतिवेदन ३

परिच्छेद २

प्रदेश लोक सेवा आयोगको कार्यसम्पादनका आधारहरू

२.१ संवैधानिक, कानूनी तथा नीतिगत आधार ४
२.२ प्रदेश लोक सेवा आयोगको सङ्गठनात्मक संरचना: ६
२.३ आयोगको कार्यक्षेत्र ७
२.४ कार्यसम्पादनका सिद्धान्तहरू ७
२.५ कार्यसम्पादन प्रक्रिया र कार्यप्रवाह ९
२.६ कार्यविभाजन र अधिकार प्रत्यायोजन १५

परिच्छेद ३

प्रशासनिक, भौतिक तथा वित्तीय स्थिति

३.१ बैठक तथा निर्णय १६
३.२ आयोगको दरबन्दी र पदपूर्ति १६
३.३ आयोगको लोगो १८
३.४ गोष्ठी, सम्मेलन तथा क्षमता विकास १८
३.५ अनुगमन निरीक्षण १९
३.६ भौतिक पूर्वाधार १९
३.७ पुस्तकालय सञ्चालन २०
३.८ बजेट, निकासा र खर्च २०
३.९ राजस्व र धरौटी २०
३.१० बेरुजु २१

परिच्छेद ४

परीक्षण प्रविधि, शैक्षिक योग्यता र पाठ्यक्रम

४.१ परीक्षण प्रविधि २२
४.२ शैक्षिक योग्यता २२
४.३ पाठ्यक्रम २७

परिच्छेद ५

विज्ञापन र दरखास्त

५.१ प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाको दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था ३१
५.२ पदपूर्ति सम्बन्धी वार्षिक कार्यतालिका ३१
५.३ प्रतिशत निर्धारण ३२
५.४ विज्ञापन ३३
५.५ दरखास्त ३७

परिच्छेद ६

परीक्षा सञ्चालन, उत्तरपुस्तिका परीक्षण र लिखित नतिजा

६.१ प्रश्नपत्र निर्माण र परिमार्जन ५२
६.२ प्रयोगात्मक तथा लिखित परीक्षा ५३
६.३ उत्तरपुस्तिका संकेतीकरण ५७
६.४ लिखित परीक्षाको नतिजा ५७

परिच्छेद ७

अन्तर्वार्ता तथा सिफारिस

७.१ अन्तर्वार्ता ६४
७.२ सिफारिस ६८
७.३ वैकल्पिक उम्मेदवार सिफारिस ८१
७.४ अस्थायी उम्मेदवार सिफारिस ८३

परिच्छेद ८

समावेशी पदपूर्ति

८.१ समावेशी समूहतर्फ विज्ञापन र दरखास्त ८४
८.२ समावेशी समूहतर्फ सिफारिस ८५
८.३ सिफारिसमा महिलाहरूको संख्यात्मक स्थिति ८५

परिच्छेद ९

परामर्श र उजूरी

९.१ कर्मचारी सेवा शर्त सम्बन्धी विषयमा परामर्श ८६
९.२ विभागीय सजाय सम्बन्धी परामर्श ८८

परिच्छेद १०

संस्थागत सुधार र प्रविधिको प्रयोग

१०.१ कार्यालय व्यवस्थापन ८९
१०.२ सूचना प्रविधिको प्रयोग ८९
१०.३ रणनीतिक योजना ९०

परिच्छेद ११

आयोगको उपलब्धि

११.१ नीतिगत एवं संस्थागत उपलब्धि ९१
११.२ पदपूर्ति सम्बन्धी उपलब्धि ९१
११.३ पदपूर्ति सम्बन्धी खर्चका आधारमा प्रतिपद सिफारिसको औसत लागत ९६

परिच्छेद १२

ध्यानाकर्षण तथा सुझाव ९७

अनुसूचीहरू

अनुसूची १ (क) आ.व. २०८०/०८१ को पदपूर्ति सम्बन्धी वार्षिक कार्यतालिका १०५
अनुसूची १ (ख) आ.व. २०८१/०८२ को पदपूर्ति सम्बन्धी वार्षिक कार्यतालिका १०६
अनुसूची २ आयोगका निर्णय तथा सो को कार्यान्वयन अवस्था १०७
अनुसूची ३ आयोगको प्रस्तावित सङ्गठन संरचना ११६
अनुसूची ४ आयोगको प्रस्तावित दरबन्दी तालिका ११७
अनुसूची ५ प्रदेश लोक सेवा आयोगको प्रतीक चिन्ह (LOGO) ११८
अनुसूची ६ लोक सेवा आयोगहरूको चौथो राष्ट्रिय सम्मेलन, २०८० को घोषणापत्र तथा निर्णय ११९
अनुसूची ७ आ.व. २०८०/०८१ को जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन १२४
अनुसूची ८ आ.व. २०८०/०८१ को बजेट, निकासा तथा खर्च सम्बन्धी विवरण १२८
अनुसूची ९ आ.व. २०८०/०८१ मा आयोगबाट पठाइएको परामर्श सम्बन्धी विवरण १३३
अनुसूची १० आयोगका क्रियाकलाप झल्कने तस्वीरहरू १४५

तालिका सूची

तालिका नं.	शीर्षक	पाना नं.
१	प्रदेश लोक सेवा आयोगको संरचना	७
२	पदाधिकारीहरूको कार्यविभाजन	१५
३	आयोगको निर्णयहरूको विषयगत वर्गीकरण (आ.व. २०८०/०८१)	१६
४	आयोगमा रहेको दरबन्दी तथा पदपूर्तिको विवरण	१७
५	आयोगको कुल बजेट विनियोजन र खर्चको संक्षिप्त विवरण	२०
६	राजस्वको विवरण	२१
७	धरौटीको विवरण	२१
८	शैक्षिक योग्यता सम्बन्धमा द्विविधा भएका विषयमा आयोगबाट भएको निर्णय	२३
९	आयोगबाट निर्माण भएका पाठ्यक्रमको विवरण	२८
१०	आ.व. २०८०/०८१ मा गरिएको प्रतिशत निर्धारणको विवरण	३२
११	आयोगबाट हालसम्म विज्ञापित पदसंख्याको वार्षिक विवरण	३४
१२	प्रदेश निजामती सेवा तर्फ भएका विज्ञापन र पदको विवरण	३५
१३	प्रदेश निजामती सेवा तर्फ पेश भएका दरखास्तको विवरण	३८
१४	विज्ञापनको प्रकार अनुसार दरखास्त संकलन अवस्था	३९
१५	विज्ञापित पद अनुसार संकलित दरखास्त संख्या र प्रति पद औसत दरखास्त	४०
१६	सेवागत रुपमा प्रति औसत दरखास्त	४२
१७	भौगोलिक क्षेत्र अनुसारको तहगत दरखास्त संख्या	४३
१८	प्रदेश तथा जिल्ला अनुसारको तहगत स्वीकृत दरखास्त संख्या	४४

तालिका नं.	शीर्षक	पाना नं.
१९	आ.व. २०७९/०८० र २०८०/०८१ मा प्राप्त दरखास्तको प्रदेशगत तुलनात्मक संख्या	४७
२०	उम्मेदवारको रोजगारीका आधारमा दरखास्तको वर्गीकरण	४८
२१	धर्मका आधारमा दरखास्तको वर्गीकरण	४९
२२	शारीरिक अवस्थाका आधारमा तहगत दरखास्तको वर्गीकरण	५०
२२क	प्रश्नपत्र निर्माण र परिमार्जन सम्बन्धी विवरण	५२
२३	वन रक्षक पदको शारीरिक तन्दुरूस्ती परीक्षा सम्बन्धी विवरण	५३
२४	प्रथम चरणको परीक्षामा सम्मिलित परीक्षार्थीको विवरण	५४
२५	द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा सम्मिलित परीक्षार्थीको विवरण	५५
२६	उत्तरपुस्तिका संकेतीकरण सम्बन्धी विवरण	५७
२७	उत्तरपुस्तिका परीक्षण सम्बन्धी विवरण	५८
२८	यथास्थितिमा राखिएको उत्तपुस्तिकाको विवरण	६०
२९	लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन सम्बन्धी विवरण	६१
३०	प्रयोगात्मक तथा सीप परीक्षण सम्बन्धी विवरण	६४
३१	विज्ञापन, परीक्षा, अन्तर्वार्ता र सिफारिसको एकीकृत विवरण	६५
३२	विज्ञापनको प्रकार, लिङ्ग र तहगत आधारमा सिफारिस संख्या	६८
३३	सेवा, समूह, तह तथा लिङ्गका आधारमा सिफारिस संख्या	६९
३४	मन्त्रालय/स्थानीय तहमा सिफारिस भएका उम्मेदवारको विवरण	७२
३५	भौगोलिक क्षेत्र तथा लिङ्ग अनुसार सिफारिस उम्मेदवारको विवरण	७६
३६	सिफारिस उम्मेदवारको लैङ्गिक तथा प्रदेशगत विवरण	७७
३७	वैकल्पिक उम्मेदवार सिफारिसको स्थानीय तहगत विवरण	८१
३८	अस्थायी उम्मेदवार सिफारिस सम्बन्धी विवरण	८३
३९	आ.व. २०७८/७९ देखि आ.व. २०८०/०८१ सम्म भएका समावेशी विज्ञापन र दरखास्त	८४
४०	समावेशी समूहतर्फ सिफारिस संख्या	८५
४१	तहगत आधारमा महिला सिफारिस संख्या	८५
४२	उम्मेदवार सिफारिसमा लागेको समयावधी	९२
४३	स्थापना कालदेखि प्रतिवेदन अवधिसम्म सिफारिसमा लागेको औसत दिन	९६
४४	पदपूर्ति सम्बन्धी खर्चका आधारमा प्रतिपद सिफारिसको औसत लागत	९६

चित्र सूची

चित्र नं.	शीर्षक	पाना नं.
१	पदपूर्ति सम्बन्धी कार्यप्रवाह (Flow Chart)	१४
२	आयोगको प्रतीक चिन्ह (Logo)	१८
३क	स्थानीय सरकारी सेवा तर्फ विज्ञापित पद संख्या	३४
३ख	प्रदेश निजामती सेवा तर्फ विज्ञापित पद संख्या	३५
४	प्रदेश निजामती सेवा तर्फ विज्ञापन भएको पद संख्या	३६
५	प्रदेश निजामती सेवा तर्फ विज्ञापित खुला तथा समावेशी पद संख्याको प्रतिशत	३७
६	प्रदेश निजामती सेवा तर्फ पेश भएका दरखास्त प्रतिशत	३८
७क	विज्ञापनको प्रकार अनुसार दरखास्त संकलन अवस्था	३९
७ख	समावेशी समूह अनुसार दरखास्त संकलन अवस्था	४०
८	सेवागत रुपमा प्रति पद औसत दरखास्त	४२
९	दरखास्त संख्याको भौगोलिक क्षेत्रगत वर्गीकरण	४३
१०	प्रदेशगत पेश भएका दरखास्तको विवरण	४७
११	आ.व.२०७९/०८० र २०८०/०८१ मा प्राप्त दरखास्तको प्रदेशगत तुलनात्मक संख्या	४८
१२	उम्मेदवारको रोजगारीको अवस्था	४९
१३	धर्मका आधारमा दरखास्तको वर्गीकरण	५०
१४	शारीरिक अवस्थाका आधारमा तहगत दरखास्तको वर्गीकरण	५१
१५	लिङ्गका आधारमा सिफारिस सम्बन्धी विवरण	६९
१६क	स्थानीय सरकारी सेवा तर्फ तहगत आधारमा सिफारिस संख्या	७१
१६ख	प्रदेश निजामती सेवा तर्फ तहगत आधारमा सिफारिस संख्या	७१
१७	भौगोलिक क्षेत्र अनुसार सिफारिस उम्मेदवारको विवरण	७६
१८	आ.व. २०७९/०८० र २०८०/०८१ मा सिफारिस भएका उम्मेदवारहरूको प्रदेशगत तुलनात्मक विवरण	७९
१९	जिल्लागत दरखास्त तथा सिफारिसको तुलनात्मक विवरण	८०
२०	स्थापनाकालदेखि प्रतिवेदन अवधिसम्म सिफारिसमा लागेको औसत दिनको तुलनात्मक विवरण	९६

परिच्छेद- १
प्रदेश लोक सेवा आयोगको परिचय

१.१ विषय प्रवेशः

निजामती सेवाका लागि योग्यतामा आधारित, सक्षम तथा दक्ष कर्मचारी छनोट गर्ने उद्देश्य अनुरूप लोक सेवा आयोगको स्थापना भएको हो। लोक सेवा आयोगको इतिहास हेर्दा राणा प्रधानमन्त्री पद्मशम्शेरको पालामा २००४ सालमा जारी भएको "नेपाल सरकारको वैधानिक कानून, २००४" मा सरकारी सेवामा योग्य, सक्षम र प्रतिस्पर्धी व्यक्तिहरूको भर्ना सुनिश्चित गर्ने उद्देश्यले दरखास्त परिषद्को प्रावधान राखिएको भए तापनि उक्त कानून लागू हुन नसकेको कारण परिषद्को स्थापना भई कार्यसञ्चालन हुन सकेको थिएन।

प्रजातन्त्रको स्थापनापछि जारी भएको नेपालको अन्तरिम शासन विधान, २००७ को धारा ६४ मा पब्लिक सर्भिस कमिशनको व्यवस्था गरिएको थियो। संविधानमा व्यवस्था भए अनुसार वि.स. २००८ साल असार १ मा पब्लिक सर्भिस कमिसनका नामले लोक सेवा आयोगको औपचारिक स्थापना भई कार्य सम्पादन शुरु भएको देखिन्छ। सो पश्चात् विभिन्न मितिमा जारी भएका संविधानहरूले निजामती सेवा लगायत सरकारी सेवाको पदमा उपयुक्त उम्मेदवार छनोटमा योग्यता प्रणालीलाई आधारस्तम्भ मानी निष्पक्ष र स्वच्छ रूपमा कर्मचारीको भर्ना तथा छनोट गर्न स्वतन्त्र संवैधानिक निकायको रूपमा लोक सेवा आयोगको व्यवस्था गरेको देखिन्छ। उक्त व्यवस्था बमोजिम नेपालमा निजामती सेवाका पदमा भर्ना गर्ने तरिका, नियुक्ति, सरुवा र बढुवा गर्दा उम्मेदवारहरूको उपयुक्तताको विषयमा अपनाउनु पर्ने सिद्धान्तका सम्बन्धमा तथा निजामती सेवामा पालना गर्नुपर्ने अनुशासन लगायतका विषयमा आयोगको परामर्श लिनुपर्ने व्यवस्था कार्यान्वयनमा आएको देखिन्छ।

नेपालको वर्तमान संविधान जारी भएपश्चात् संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमद्वारा दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकाङ्क्षा अनुरुप संघीय शासन प्रणालीलाई संस्थागत गर्न आवश्यक पर्ने प्रशासनिक संघीयताको मान्यता बमोजिम प्रदेश र स्थानीय तहमा योग्यतम जनशक्ति पदपूर्ति गर्ने प्रयोजनार्थ संविधानको धारा २४४ मा प्रत्येक प्रदेशमा प्रदेश लोक सेवा आयोग रहने व्यवस्था गरिएको छ। संघीय संसदले कानून बनाई आधार र मापदण्ड निर्धारण गर्ने तथा प्रदेश लोक सेवा आयोगको गठन, काम, कर्तव्य र अधिकार प्रदेश कानून बमोजिम हुने संवैधानिक व्यवस्था बमोजिम प्रदेश लोक सेवा आयोग (आधार र मापदण्ड निर्धारण) ऐन, २०७५ संघीय संसदबाट पारित भई प्रदेश लोक सेवा आयोग स्थापना, काम, कर्तव्य र अधिकार एवं कार्य सञ्चालन सम्बन्धमा आधार र मापदण्ड निर्धारण गरिएको छ। उक्त संवैधानिक तथा कानूनी व्यवस्थाका आधारमा मूलतः कोशी प्रदेशको प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाको पदमा उपयुक्त कर्मचारी छनोट गरी पदपूर्ति गर्न, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश संगठित संस्थाको सेवा र स्थानीय तहको संगठित संस्थाको सेवाको पदमा पदपूर्तिका लागि लिखित परीक्षा सञ्चालन गर्ने उद्देश्य सहित वि.सं.२०७६ साल भदौ १७ गते प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ जारी भएपछि मिति २०७६ माघ ९ गते प्रदेश लोक सेवा आयोग गठन भई सञ्चालनमा रहेको छ।

कर्मचारी भर्नामा योग्यता, स्वच्छता, निश्पक्षता, समावेशीता र तटस्थता सूनिश्चित होस् भन्ने मूल ध्येयका साथ नेपालको संविधानले संवैधानिक रुपमा स्थापना गरेको लोक सेवा आयोगको संरचनागत व्यवस्थाको क्षितिजीय फैलावट

(Horizontal Expansion) को रूपमा संविधानको धारा २४४ मा प्रदेश लोक सेवा आयोगको व्यवस्था गरिएको छ। उक्त धाराले मार्ग निर्देश गरे बमोजिम निर्माण भएको प्रदेश लोक सेवा आयोग (आधार र मापदण्ड निर्धारण) ऐन, २०७५ मा उल्लिखित वाध्यात्मक कानूनी व्यवस्थामा आधारित भई गठन हुने प्रदेश लोक सेवा आयोगको गठन विधि, पदाधिकारी नियुक्ति, कर्मचारी भर्ना/छनोटमा लिइने सैद्धान्तिक, प्रणालीगत तथा कार्यविधिगत आधार लगायतका प्रक्रियाहरू समेतबाट आयोगलाई प्रदेशस्तरमा स्थापना हुने संवैधानिक निकायकै रुपमा संविधानले परिकल्पना गरेको छ।

१.२ आयोगको परिचयः

प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को प्रस्तावनामा प्रदेश निजामती सेवा, प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश संगठित संस्थाको सेवा, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, स्थानीय सरकारी सेवा र स्थानीय संगठित संस्थाको सेवाको पदमा उपयुक्त कर्मचारी छनोटमा स्वच्छता, निष्पक्षता र योग्यता प्रणालीलाई व्यवस्थित गरी प्रदेश एवं स्थानीय तहको सार्वजनिक प्रशासनलाई सक्षम, सुदृढ, प्रतिस्पर्धात्मक, उत्तरदायी, सेवामुखी र समावेशितालाई मध्यनजर गर्दै योग्यता प्रणालीलाई अवलम्बन गर्न प्रदेश लोक सेवा आयोगको गठन, काम, कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था गरिएको कुरा उल्लेख गरिएको छ। वि.सं.२०७६ साल माघ ९ गतेदेखि प्रदेश लोक सेवा आयोग विधिवत रूपमा स्थापना भई संविधान तथा कानून बमोजिम स्वच्छता, निष्पक्षता, योग्यता प्रणाली तथा समावेशिताको सिद्धान्तमा आधारित भई निर्दिष्ट गरिएका कार्यहरू आयोगले गर्दै आइरहेको छ। हाल आयोगको कार्यालय विराटनगर महानगरपालिकाको वडा नं ४ खार्जी चोकमा अवस्थित भाडाको घरबाट सञ्चालन भइरहेको छ।

१.३ आयोगको गठनः

नेपालको संविधानको धारा २४४ बमोजिम, कोशी प्रदेश (तत्कालीन प्रदेश नं. १) को प्रदेश सभाबाट जारी भएको प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ३ मा प्रदेश लोक सेवा आयोगमा अध्यक्षसहित बढीमा तीन जना सदस्य रहने प्रावधान रहेको छ। समानुपातिक समावेशी सिद्धान्तका आधारमा कम्तीमा एक जना महिला सुनिश्चित हुने गरी मुख्यमन्त्रीको अध्यक्षतामा प्रदेश सभाको सभामुख र प्रदेश सभामा विपक्षी दलको नेता रहेको समितिको सिफारिसमा प्रदेश प्रमुखले प्रदेश लोक सेवा आयोगका अध्यक्ष र सदस्यको नियुक्ति गर्ने व्यवस्था छ। यसरी नियुक्ति गर्दा आयोगका सदस्यहरूमध्ये कम्तीमा एक जना सदस्य बीस वर्ष वा सोभन्दा बढी अवधिसम्म कुनै सरकारी सेवामा रहेका व्यक्तिहरू मध्येबाट र बाँकी सदस्यहरू विज्ञान, प्रविधि, कला, साहित्य, कानून, व्यवस्थापन, जनप्रशासन, समाजशास्त्र, राजनीतिशास्त्र वा राष्ट्रिय जीवनका अन्य क्षेत्रमा शोध, अनुसन्धान, अध्यापन वा अन्य कुनै महत्वपूर्ण कार्य गरी ख्याति प्राप्त गरेका व्यक्तिहरू मध्येबाट नियुक्ति हुनुपर्ने व्यवस्था छ।

२०७६ भाद्र १७ मा प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ३ बमोजिम अध्यक्ष सहित तीन जना सदस्य रहने प्रावधान बमोजिमको पदाधिकारी नियुक्ति सिफारिस समितिको सिफारिसमा माननीय प्रदेश प्रमुखज्यूबाट २०७६ माघ ९ मा अध्यक्ष उत्तमकुमार भट्टराई, सदस्य टीकादत्त राई र सदस्य सजना दाहालको नियुक्ति भएसँगै यस आयोगको औपचारिक गठन भएको हो। अध्यक्ष उत्तमकुमार भट्टराई मिति २०८० मङ्सिर १८ गते उमेर हदको कारण अवकाश भएपछि सोही समितिको सिफारिस बमोजिम २०८१ असार २३ गते आयोगको अध्यक्षमा महेन्द्रप्रसाद गुरागाईं नियुक्त भई कार्यरत रहनु भएको छ।

१.४ काम, कर्तव्य र अधिकारः

प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ मा भएका प्रावधानहरू समेतका आधारमा आयोगका काम, कर्तव्य र अधिकारहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्:-

१.४.१. प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाको पदमा नियुक्तिको लागि उपयुक्त उम्मेदवार छनोट गर्न परीक्षा सञ्चालन गर्ने।

१.४.२. विभिन्न सेवाको लागि उपयुक्त उम्मेदवार छनोटका लागि सञ्चालन गरिने परीक्षाको किसिम, पाठ्यक्रम तर्जुमा, परीक्षण विधि निर्धारण, विज्ञहरूको छनोट, प्रश्नपत्र निर्माण तथा परिमार्जन, परीक्षा सञ्चालन, उत्तरपुस्तिकामा सङ्केत नम्बरको प्रयोग, उत्तरपुस्तिका परीक्षण, अन्तर्वार्ता सञ्चालन, नतिजा प्रकाशन र सिफारिस लगायतका काम कारबाही सम्बन्धमा लोक सेवा आयोगले अपनाएको अभ्यास, विधि तथा मापदण्डका आधारमा कार्य गर्ने।

१.४.३. प्रदेश प्रहरी सेवा लगायत प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवा र स्थानीय तहको संगठित संस्थाको सेवाको पदमा पदपूर्तिका लागि लिइने लिखित परीक्षा सञ्चालन गर्ने।

१.४.४. प्रदेश प्रहरी सेवा लगायत प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवा र स्थानीय तहको संगठित संस्थाको सेवाका पदमा बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तको विषयमा परामर्श दिने।

१.४.५. कुनै सङ्गठित संस्थाका सेवाका कर्मचारीहरूको सेवाका शर्त सम्बन्धी कानून र त्यस्तो सेवाका पदमा बढुवा वा विभागीय कारबाही गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तको विषयमा परामर्श दिने।

१.४.६. प्रदेश सरकारबाट निवृत्तिभरण पाउने पदमा स्थायी नियुक्ति, बढुवा र विभागीय कारवाही सम्बन्धमा परामर्श दिने।

१.५ प्रतिवेदन:

प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ४९ को उपदफा (१) बमोजिम आयोगले वर्षभरि आफूले गरेका काम कारबाहीको वार्षिक प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले दुई महिनाभित्र माननीय प्रदेश प्रमुख समक्ष पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था बमोजिम आयोगले स्थापनाकालदेखि नै हरेक वर्ष आफ्नो वार्षिक प्रतिवेदन माननीय प्रदेश प्रमुख समक्ष पेश गर्ने गरेको छ। यसै क्रममा यो पाँचौँ वार्षिक प्रतिवेदनमा आ.व. २०८०/०८१ भित्र सम्पन्न गरेका काम कारवाहीहरू समावेश गरिएको छ।

लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ४९ ले आयोगले प्रतिवेदनमा देहायका कुराहरू उल्लेख गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छः-

१.५.१. उम्मेदवार छनोट गर्न लिएको परीक्षा र परीक्षामा संलग्न भएका तथा उत्तीर्ण भएका परीक्षार्थीको सङ्ख्यात्मक विवरण,

१.५.२. विभिन्न निकाय वा तहलाई आयोगले दिएको परामर्श र त्यस्तो परामर्श कार्यान्वयनको अवस्था,

१.५.३. प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाका कर्मचारीलाई विभागीय कारवाही र सजाय गर्दा दिएको परामर्श र त्यस्तो परामर्श कार्यान्वयनको अवस्था,

१.५.४. विभिन्न सेवाको पदमा नियुक्ति, बढुवा र विभागीय कारवाही गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तको विषयमा दिएको परामर्श र त्यस्तो परामर्श कार्यान्वयनको अवस्था,

१.५.५. प्रदेश निजामती सेवा, स्थानीय सरकारी सेवा, प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा र सङ्गठित संस्थाको सेवामा सुधार गर्नुपर्ने विषय लगायत आयोगले आवश्यक ठानेका अन्य विषय।

परिच्छेद- २

प्रदेश लोक सेवा आयोगको कार्यसम्पादनका आधारहरू

२.१ संवैधानिक, कानूनी तथा नीतिगत आधार

नेपालको संविधान, प्रदेश लोक सेवा आयोग (आधार र मापदण्ड निर्धारण) ऐन, २०७५, प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६, प्रदेश लोक सेवा आयोग नियमावली, २०७७, प्रदेश लोक सेवा आयोग (कार्य सञ्चालन) निर्देशिका, २०७७ र सरकारी कर्मचारी व्यवस्थापनको प्रक्रियामा स्थापित सिद्धान्त, मूल्य मान्यता, मापदण्ड तथा असल अभ्यासहरू यस आयोगको प्रमुख कानूनी तथा नीतिगत आधारका रूपमा रहेका छन् । आयोगका सम्बन्धमा भएका प्रमुख व्यवस्थाहरूको सार संक्षेप देहाय बमोजिम रहेको छः

२.१.१ **नेपालको संविधानः**

नेपालको संविधानको धारा २४४ मा प्रत्येक प्रदेशमा प्रदेश लोक सेवा आयोग रहने, संघीय संसदले कानून बनाई आधार र मापदण्ड निर्धारण गर्ने तथा प्रदेश लोक सेवा आयोगको गठन, काम, कर्तव्य र अधिकार प्रदेश कानून बमोजिम हुने व्यवस्था छ ।

२.१.२ **कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५**:

सरकारी सेवा र अन्य सेवाका कर्मचारीलाई सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको सेवामा समायोजन गर्ने सम्बन्धमा कानूनी व्यवस्था गर्न यो ऐन जारी भएको हो । यस ऐनको दफा १२ ले प्रदेश तथा स्थानीय तहले कर्मचारी पदपूर्तिका लागि प्रदेश लोक सेवा आयोगलाई अनुरोध गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

२.१.३ **स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४:**

यस ऐनले स्थानीय सरकारी सेवाको स्थायी दरबन्दीको पदमा प्रदेश लोक सेवा आयोगले छनोट गरी सिफारिस गरेको उम्मेदवारलाई मात्र नियुक्ति दिनु पर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

२.१.४ **प्रदेश लोक सेवा आयोग (आधार र मापदण्ड निर्धारण) ऐन, २०७५**:

प्रदेश लोक सेवा आयोगको गठन, काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी आधार र मापदण्ड निर्धारण गरी प्रदेश निजामती सेवा, प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवा, स्थानीय सरकारी सेवा तथा स्थानीय तहको सङ्गठित संस्थाको पदमा उपयुक्त उम्मेदवारको छनोटमा स्वच्छता तथा निष्पक्षता कायम गरी योग्यता प्रणालीलाई प्रवर्द्धन गर्दै सार्वजनिक प्रशासनलाई सक्षम, सुदृढ र सेवामुखी बनाउने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न प्रदेश लोक सेवा आयोग (आधार र मापदण्ड निर्धारण) ऐन, २०७५ जारी भई यस ऐनले मूलभूत रूपमा निम्न व्यवस्था गऱ्यो ।

- प्रदेश लोक सेवा आयोगको गठनका आधार एवं काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी विषय,
- लोक सेवा आयोगले अवलम्बन गरेका सिद्धान्त र मापदण्ड प्रदेश लोक सेवा आयोगले अवलम्बन गर्नु पर्ने विषय,

- प्रदेश निजामती सेवा, प्रदेश अन्य सरकारी सेवाको पद, प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवाको पद, स्थानीय सरकारी सेवाको पद, स्थानीय तहको सङ्गठित संस्थाको सेवाको पदमा स्थायी नियुक्ति गर्दा आयोगको परामर्श लिनु पर्ने विषय, र
- आयोगले पाठ्यक्रम तर्जुमा, प्रश्नपत्र निर्माण वा परीक्षा सम्बन्धी कुनै पनि विषयका सम्बन्धमा लोक सेवा आयोगको सहयोग लिन सक्ने विषय।

२.१.५ **प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ र प्रदेश लोक सेवा आयोग नियमावली, २०७७**:

प्रदेश निजामती सेवा, प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश संगठित संस्था, प्रदेशको अन्य सरकारी सेवा, स्थानीय सरकारी सेवा र स्थानीय तहको संगठित संस्थाको पदमा उपयुक्त उम्मेदवार छनोटमा स्वच्छता, निष्पक्षता र योग्यता प्रणालीलाई व्यवस्थित गरी प्रदेश एवं स्थानीय तहको सार्वजनिक प्रशासनलाई सक्षम, सुदृढ, प्रतिस्पर्धात्मक, उत्तरदायी, सेवामुखी र समावेशितालाई समेत मध्यनजर गर्दै योग्यता प्रणालीलाई अवलम्वन गर्न प्रदेश लोक सेवा आयोगको गठन, काम, कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था गर्न लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ लागू भएको हो। यो ऐन तथा नियमावलीले आयोगको गठन, काम, कर्तव्य, अधिकार एवं कार्यप्रणालीलाई व्यवस्थित तथा विस्तृतीकरण गरेको छ।

२.१.६ **प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९**:

प्रदेशमा कर्मचारी र कार्यालय व्यवस्थापन मार्फत् सेवा प्रवाहलाई सुदृढ एवं प्रभावकारी बनाउन तथा प्रदेश निजामती सेवालाई सक्षम, सेवामूलक, सुशासनमुखी, उत्तरदायी, सहभागितामूलक र व्यावसायिक बनाउँदै प्रदेश सरकारका नीति योजना र कार्यक्रमलाई नागरिक समक्ष पुर्‍याउन र सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई छिटो छरितो र चुस्त बनाउन प्रदेश सरकारका आफ्नै कर्मचारी आवश्यक भएकोले प्रदेश निजामती सेवाको गठन, सञ्चालन र सेवाका शर्त सम्बन्धमा कानूनी व्यवस्था गर्न प्रदेश निजामती सेवा ऐन जारी भएको हो। यस ऐनले प्रदेश लोक सेवा आयोगसँग सम्बन्धित निम्न व्यवस्था गरेको छ।

- प्रदेश निजामती सेवाको खुला प्रतियोगिता, आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगिता र अन्तर स्थानीय तह प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति हुने पदमा प्रदेश लोक सेवा आयोगको सिफारिसमा नियुक्ति हुने व्यवस्था।
- कार्यक्षमता तथा जेष्ठता र कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनद्वारा हुने बढुवाको विज्ञापन प्रकाशन, दरखास्त संकलन कार्यमा आयोगको संलग्नता तथा तहवृद्धि/बढुवा समितिको नेतृत्व आयोगका पदाधिकारीबाट हुने व्यवस्था।
- बढुवा तथा विभागीय सजायका सम्बन्धमा आयोगको परामर्श लिनुपर्ने साथै सो सम्बन्धमा पुनरावेदन सुन्ने लगायतका व्यवस्थाहरू।

२.१.७ **स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८०:**

प्रदेशभित्र रहेका स्थानीय तहमा कर्मचारी र कार्यालय व्यवस्थापन मार्फत् सेवा प्रवाहलाई सुदृढ एवं प्रभावकारी बनाउन तथा स्थानीय सरकारी सेवालाई सक्षम, सेवामूलक, सुशासनमुखी, उत्तरदायी, सहभागितामूलक र व्यावसायिक बनाउँदै स्थानीय सरकारी सेवाको गठन, सञ्चालन र सेवाका शर्त सम्बन्धमा तत्काल व्यवस्था गर्न जारी गरिएको स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० मा निम्नानुसारको व्यवस्था गरिएको छ।

- स्थानीय सरकारी सेवाको खुला प्रतियोगिता, आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति हुने पदमा प्रदेश लोक सेवा आयोगको सिफारिसमा नियुक्ति हुने व्यवस्था।
- कार्यक्षमता तथा जेष्ठता र कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनद्वारा हुने बढुवाको विज्ञापन प्रकाशन, दरखास्त संकलन कार्यमा आयोगको संलग्नता तथा बढुवा समितिको नेतृत्व आयोगका पदाधिकारीबाट हुने व्यवस्था।
- बढुवा तथा विभागीय सजायका सम्बन्धमा आयोगको परामर्श लिनुपर्ने साथै सो सम्बन्धमा पुनरावेदन सुन्ने लगायतका व्यवस्थाहरू।

यसका अतिरिक्त देहायका कानून तथा नीतिगत व्यवस्थाहरूलाई समेत आयोगले कार्य सम्पादनको आधारको रूपमा लिने गरेको छः

- प्रदेश लोक सेवा आयोग (कार्य सञ्चालन) निर्देशिका, २०७७
- प्रदेश लोक सेवा आयोग बैठक सञ्चालन कार्यविधि, २०७७
- प्रदेश लोक सेवा आयोग (खर्च व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७७
- प्रदेश लोक सेवा आयोगका पदाधिकारी, कर्मचारी एवं दक्ष वा विज्ञ वा विशेषज्ञहरूको आचार संहिता, २०७७
- लोक सेवा आयोग ऐन, २०७९ तथा लोक सेवा आयोग नियमावली, २०७९
- निजामती सेवा ऐन, २०४९ तथा निजामती सेवा नियमावली, २०५०
- नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३, तथा नेपाल स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०५५
- प्रदेश प्रहरी ऐन, २०७७
- विभिन्न सेवा, समूह सञ्चालन सम्बन्धी प्रचलित ऐन तथा नियमावलीहरू
- लोक सेवा आयोगले अपनाएको सिद्धान्त, कार्यविधि र मापदण्ड
- प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट प्रतिपादित विभिन्न सिद्धान्तहरू
- प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट समय-समयमा भएका निर्णयहरू
- प्रदेश लोक सेवा आयोगको कार्यसम्पादनसँग सम्बन्धित अन्य ऐन, नियम र निर्देशिकाहरू
- प्रदेश लोक सेवा आयोगको कार्यसम्पादनसँग सम्बन्धित अन्य कानूनी प्रावधानहरू।

२.२ प्रदेश लोक सेवा आयोगको सङ्गठनात्मक संरचना:

प्रदेश लोक सेवा आयोग (आधार र मापदण्ड निर्धारण) ऐन, २०७५ मा प्रदेश लोक सेवा आयोगको गठनका आधार उल्लेख गरिएको छ। प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ मा उल्लिखित आधार बमोजिम आयोगको गठन तथा सांगठनिक संरचनालाई व्यवस्थित गरिएको छ। आयोगको कामकारवाही सञ्चालनका लागि अध्यक्ष सहित तीन सदस्यीय आयोगको व्यवस्था रहेको छ। आयोग अन्तर्गत आयोगको सचिवको कार्य गर्ने गरी सङ्घीय निजामती सेवाको नेपाल प्रशासन सेवा, राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीका सह-सचिव (प्रदेश सचिव) प्रशासनिक प्रमुख रहने तथा प्रदेश सचिव मातहत महाशाखाहरू र सो अन्तर्गत विभिन्न शाखाहरू रहने गरी कार्य सञ्चालनको व्यवस्था गरिएको छ। प्रदेश लोक सेवा आयोगको संरचनालाई तालिका नं. १ मा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका नं. १

प्रदेश लोक सेवा आयोगको संरचना

प्रदेश लोक सेवा आयोगका पदाधिकारीहरू	माननीय अध्यक्षः श्री महेन्द्रप्रसाद गुरागाईं माननीय सदस्यः श्री टीकादत्त राई माननीय सदस्यः श्री सजना दाहाल
सचिव	प्रदेश सचिवः श्री तीर्थप्रसाद धिताल
प्रशासनिक संगठन संरचना	अस्थायी संगठन संरचना स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा रहेको छ। जसको विस्तृत विवरण ३.२ शीर्षक अन्तर्गत उल्लेख गरिएको छ।

२.३ आयोगको कार्यक्षेत्रः

नेपालको संविधानको मार्गदर्शन एवं प्रदेश लोक सेवा आयोग (आधार र मापदण्ड निर्धारण) ऐन, २०७५ द्वारा निर्धारित आधार तथा मापदण्ड बमोजिम प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ मा आयोगको कार्य क्षेत्र व्यवस्थित गरिएको छ। जसलाई बुँदा नं. १.४ मा उल्लेख गरिएको छ। यस आधारमा समग्र विश्लेषण गर्दा आयोगको प्रमुख कार्यक्षेत्र देहाय बमोजिम वर्गीकृत गर्न सकिन्छः

२.३.१. प्रदेश तथा स्थानीय सरकारलाई आवश्यक कर्मचारीको छनोट सम्बन्धी कार्य।

२.३.२. कर्मचारीको सेवाका शर्त सम्बन्धी कानूनमा परामर्श उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य।

२.३.३. कर्मचारीको सेवाका शर्त, बढुवा, विभागीय सजाय तथा उजूरी सम्बन्धमा परामर्श सम्बन्धी कार्य।

२.३.४. पाठ्यक्रम विकास, निर्माण/परिमार्जन तथा मुल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य।

२.३.५. खोज तथा अनुसन्धान र परीक्षण विधि निर्माण सम्बन्धी कार्य।

२.३.६. कर्मचारीको सेवा शर्त परिपालना सम्बन्धमा अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य।

२.४ कार्यसम्पादनका सिद्धान्तहरूः

प्रदेश लोक सेवा आयोगले स्थापनाकालदेखि नै आफ्नो कार्यसम्पादनका सिलसिलामा हुने आयोगका निर्णय, निर्णयको कार्यान्वयन प्रक्रिया र पालना गर्नुपर्ने आचरण लगायत अन्य सम्पूर्ण कार्यप्रक्रिया अवलम्वन गर्दा आयोगको मूलभूत सिद्धान्त "योग्यता, निष्पक्षता, स्वच्छता र समावेशिता" का मूल्य मान्यताहरूलाई आत्मसात गर्दै विद्यमान कानूनको परिधिभित्र रही कार्य सम्पादन गर्दै आएको छ। लोक सेवा आयोगले अवलम्बन गरेका र प्रदेश लोक सेवा आयोगले समेत आत्मसात गरेका मूलभूत सिद्धान्तहरू निम्न बमोजिम रहेका छन्।

२.४.१. **योग्यताको सिद्धान्त(Principle of Merit):** आयोगबाट सञ्चालन हुने परीक्षाहरूमा माग बमोजिमको संख्यामा अब्बल ठहर्ने उम्मेदवारलाई मात्र नियुक्तिको लागि सिफारिस गरिन्छ। सम्बन्धित पदको कार्यसम्पादन गर्न आवश्यक पर्ने ज्ञान, सीप, मनोभाव आदिको परीक्षण गर्ने गरी पाठ्यक्रम निर्माण

हुने र सोही पाठ्यक्रम बमोजिम परीक्षा सञ्चालन हुने हुँदा नियुक्तिका लागि सिफारिस हुने उम्मेदवार सो पदको कार्यसम्पादनका लागि क्षमतावान हुने विश्वास गरिन्छ ।

२.४.२. **निष्पक्षताको सिद्धान्त (Principle of Impartiality):** आयोगका निर्णयहरू पूर्वाग्रह रहित र निश्पक्ष हुन्छन् । आयोगका निर्णय र परीक्षा सम्बन्धी कामकारबाहीबाट कोही कसैलाई अन्याय नहोस् भनेर पूर्ण सजगता अपनाइन्छ भने कुनै पनि ढङ्गले कसैलाई पनि पक्षपात गरिँदैन ।

२.४.३. **स्वच्छताको सिद्धान्त (Principle of Fairness):** आयोगका सम्पूर्ण काम कारवाहीहरूमा इमान्दारिता, जिम्मेवारीपन, विश्वसनीयता र उत्तरदायित्व सुनिश्चित गरिन्छ । आयोगले लिने निर्णयहरू र आयोगको कार्यालयबाट सञ्चालन हुने क्रियाकलापलाई स्वच्छ र वस्तुपरक बनाउन आवश्यक संस्थागत, संरचनागत एवं कार्यविधिगत प्रबन्ध गरिन्छ ।

२.४.४. **समान अवसरको सिद्धान्त (Principle of Equal Opportunity):** आयोगबाट प्रकाशित हुने विज्ञापनमा सम्बन्धित सेवा, समूहको पदका लागि योग्यता पुग्ने नेपाली नागरिकको पहुँच सुनिश्चित गर्न आवश्यक प्रबन्ध मिलाइन्छ । सम्बन्धित विज्ञापनका लागि तोकिएको योग्यता पुग्ने सबैलाई दरखास्त पेश गर्न समान अवसर प्रदान गरिन्छ ।

२.४.५. **समावेशिताको सिद्धान्त (Principle of Inclusiveness):** पदपूर्तिका लागि आयोगमा प्राप्त माग पदहरू राज्यको समावेशीकरण नीति बमोजिम प्रतिशत निर्धारण गरी सम्बन्धित समूहका उम्मेदवारहरू बीच मात्र प्रतिस्पर्धा हुने गरी पदपूर्ति गरिन्छ । प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ३७ बमोजिम अन्तर्वार्ता समिति गठन गर्दा समावेशी सहभागिता सुनिश्चित गर्ने प्रावधान रहेको छ ।

२.४.६. **द्विअन्ध सिद्धान्त (Principle of Double Blind):** पदपूर्ति प्रक्रियाको कुनै एक गोप्य चरणमा संलग्न हुने पदाधिकारी, विज्ञ वा कर्मचारीलाई सो प्रक्रियाको अन्य चरणमा सामान्यतया संलग्न गराइदैन र जानकारी समेत दिइँदैन । उत्तरपुस्तिका परीक्षण गर्ने परीक्षकले कुन परीक्षार्थीको उत्तरपुस्तिका परीक्षण गरेको हो, थाहा नपाउने विधि अवलम्बन गरिन्छ । प्राप्ताङ्क तालिकीकरण गर्ने कर्मचारीले कुन परीक्षार्थीको उत्तरपुस्तिका बमोजिमको प्रप्ताङ्क तालिकीकरण गरेको हो ? थाहा नपाउने व्यवस्था गरिएको हुन्छ । प्राप्ताङ्क तालिकीकरण गर्ने कर्मचारी कुन प्राप्ताङ्क कसको हो भन्ने बारेमा पूर्णतः अनभिज्ञ रहन्छ । अन्तर्वार्ता समितिका सदस्यहरू अन्तर्वार्ता दिँदै गरेको उम्मेदवारको लिखित परीक्षाको प्राप्ताङ्कका बारेमा पूर्णतः अनभिज्ञ हुन्छन् । त्यस्तै आयोगका हरेक महाशाखाहरूलाई विशिष्टीकृत जिम्मेवारी प्रदान गरिएको हुन्छ । कुनै एक महाशाखा/शाखाको कार्यसम्पादनमा अर्को महाशाखा/ शाखाको प्रत्यक्ष पहुँच र संलग्नता रहँदैन ।

२.४.७. **परिचय शून्यताको सिद्धान्त (Principle of Identity Masking):** उत्तरपुस्तिका परीक्षण गर्नुअघि दोहोरो सङ्केतीकरण (Double Coding) प्रक्रियामार्फत उक्त उत्तरपुस्तिकाबाट दरखास्त दिने उम्मेदवारको परिचय अलग गरिन्छ । यसबाट उत्तरपुस्तिकाको निष्पक्ष र निर्वैयक्तिक परीक्षण सुनिश्चित हुन्छ । त्यस्तै उत्तरपुस्तिका परीक्षण पश्चात् वैयक्तिक पहिचान विहीन रूपमा कोडिङ्गका आधारमा

प्राप्ताङ्कको तालिका तयार पारिन्छ । अन्तर्वार्ता लगायत छनोट प्रक्रियाका सम्पूर्ण परीक्षाका अङ्कहरू एकीकृत गरेपश्चात् मात्र छनोट हुने उम्मेदवारको वैयक्तिक पहिचान विसंकेतीकरण (Decoding) प्रक्रियामार्फत पत्ता लगाइन्छ ।

२.४.८. **असंलग्नताको सिद्धान्त (Principle of Non- Involvement):** आयोगबाट सञ्चालित कुनै पनि परीक्षामा आयोगको पदाधिकारी, कर्मचारी वा विज्ञका नातेदार संलग्न भएको अवस्थामा त्यस्ता पदाधिकारी, कर्मचारी वा विज्ञलाई उक्त परीक्षाको शुरूवातदेखि उम्मेदवार सिफारिससम्मको सम्पूर्ण प्रक्रियाबाट अलग राखिन्छ ।

२.४.९. **गोपनीयताको सिद्धान्त (Principle of Confidentiality):** परीक्षा प्रणालीलाई पूर्णतः विश्वसनीय बनाउने प्रयोजनको लागि पदपूर्ति प्रक्रियाका विभिन्न चरणहरूमा आयोगको गोपनीयता कायम रहन्छ । आयोगबाट लिइने विभिन्न परीक्षाका प्रश्नहरूको परिमार्जन र छनोटको कार्य पूर्ण रूपमा गोप्य रहन्छ । परीक्षार्थीको लिखित परीक्षाको प्राप्ताङ्क अन्तिम नतिजा प्रकाशन हुने बेलासम्म गोप्य रहन्छ । आयोगको अनलाइन डाटावेशमा रहेका व्यक्तिगत सूचनाहरू गोप्य रहेको सुनिश्चित गरिन्छ । यसरी पदपूर्ति प्रक्रियाका अधिकांश चरणहरूमा पूर्ण गोपनीयताका साथै गुणस्तरीयता सुनिश्चित गरिन्छ ।

२.५ कार्यसम्पादन प्रक्रिया र कार्यप्रवाहः

प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ र प्रदेश लोक सेवा आयोग नियमावली, २०७७ मा आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था गरिनुको साथै आयोगले अवलम्वन गर्नु पर्ने कार्य प्रक्रिया समेत उल्लेख गरिएको छ । प्रदेश लोक सेवा आयोग (कार्य सञ्चालन) निर्देशिका, २०७७ मा उपरोक्त कार्य प्रक्रियालाई थप विस्तृतीकरण गरी मानक सञ्चालन प्रक्रिया अर्थात् आधारभूत कार्यविधि (Standard Operating Procedure) व्यवस्थित गरिएको छ जस अनुसार आयोगको कार्य प्रकृति एवं कार्यप्रवाहलाई निम्नानुसार उपशीर्षक अन्तर्गत उल्लेख गरिएको छ ।

२.५.१ वार्षिक कार्यतालिकाः

आयोगबाट सञ्चालन हुने परीक्षाको समग्र कार्य प्रवाह (Flow Chart) लाई व्यवस्थित र नियमित गर्न एक आर्थिक वर्षभरमा सञ्चालन हुने परीक्षा प्रक्रियाको चक्रलाई कार्यतालिकीकरण गरी प्रकाशन गर्ने गरिएको छ। आ.व. २०८०/०८१ को पदपूर्तिको वार्षिक कार्यतालिका अनुसूची १ (क) मा र आ.व. २०८१/०८२ को वार्षिक कार्यतालिकालाई अनुसूची १ (ख) मा समावेश गरिएको छ ।

२.५.२ विज्ञापन प्रकाशनः

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाका रिक्त पदहरूको पूर्तिका लागि सम्बन्धित निकायबाट माग आकृति फाराम प्राप्त भई सकेपछि सम्बन्धित कानून बमोजिम आयोगबाट प्रतिशत निर्धारण गरी कायम हुन आएको पदसंख्या बमोजिम प्रदेश निजामती सेवा ऐन तथा स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐनमा तोकिए बमोजिम पदपूर्तिको लागि विज्ञापन प्रकाशन गरिन्छ । यसरी विज्ञापन प्रकाशन गर्दा दरखास्त बुझाउने स्थान, लाग्ने दस्तुर, दरखास्त बुझाउने

अन्तिम मिति, पदको लागि आवश्यक शैक्षिक योग्यता (अन्य योग्यता आवश्यक पर्ने भए सो समेत) र लिखित परीक्षा हुनेको हकमा लिखित परीक्षा सञ्चालन हुने मिति र समय समेत उल्लेख गरिन्छ।

२.५.३ दरखास्त संकलनः

आयोगबाट विज्ञापन प्रकाशन भएपछि विज्ञापनमा उल्लेख भए बमोजिम योग्यता पुगेका उम्मेदवारहरूले आयोगमा दरखास्त (आवेदन) पेश गर्दछन्। आवेदकहरूको सहजतालाई मध्यनजर गर्दै तथा आयोगको विज्ञापनमा अझै योग्य, दक्ष र क्षमतावान आवेदकहरूलाई आकर्षित तथा सुविधा प्रदान गर्न खुला, आन्तरिक अन्तर सेवा तथा अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको दरखास्त आयोगले आफ्नो अनलाइन प्रणाली psconline.p1.gov.np बाट लिने व्यवस्था मिलाइएको छ। बढुवा तर्फको विज्ञापनमा भने रीत पुगेका उम्मेदवारहरूको दरखास्त प्रदेश लोक सेवा आयोग (कार्य सञ्चालन) निर्देशिका, २०७७ मा तोकिए बमोजिमको फाराम भरी आयोगको कार्यालयमा लिने व्यवस्था गरिएको छ।

२.५.४ दरखास्त छानविन तथा स्वीकृतिः

आयोगले प्रकाशन गरेको विज्ञापन बमोजिम तोकिएको म्यादभित्र प्राप्त दरखास्तहरूलाई आयोगको अनलाइन प्रणालीबाट कम्तीमा अधिकृतस्तरको कर्मचारीहरूलाई दरखास्त छानविन तथा स्वीकृतिका लागि बाँडफाँड गरिन्छ। अधिकृत कर्मचारीहरूले प्राप्त दरखास्तको विवरण, शैक्षिक योग्यता, पेश भएका अन्य कागजातहरू रुजु गरी निज व्यक्ति उक्त पदको लागि तोकिएको योग्यता पुगेको रहेछ भने निजको दरखास्त स्वीकृत गर्दछन् भने स्वीकृतिका लागि आवश्यक कागजात नपुग भएको रहेछ भने सो कागजात राख्न केही समय दिई होल्डमा समेत राखिन्छ। यसरी होल्डमा राख्दा समेत कागजात पूरा हुन नसकेका दरखास्तहरू अस्वीकृत गरिन्छ। होल्डमा राखिएको वा अस्वीकृत गरिएको व्यहोरा सम्बन्धित उम्मेदवारहरूलाई एस.एम.एस. मार्फत जानकारी गराउने व्यवस्था रहेको छ। दरखास्त छानविनको कार्य सम्पन्न भएपश्चात् अनलाइन प्रणालीबाटै स्वीकृत नामावली तयार गरिन्छ।

२.५.५ प्रश्नपत्र निर्माण तथा परिमार्जनः

कच्चा प्रश्नपत्र निर्माणका लागि तोकिएको पदाधिकारीबाट उपयुक्त संख्यामा विज्ञहरूको मनोनयन गराई विज्ञहरूलाई प्रश्नपत्र निर्माणको लागि पाठ्यक्रम, नमूना प्रश्न, प्रश्नको ढाँचा समेत तोकी गोप्य तवरबाट प्रश्नपत्र निर्माणको लागि अनुरोध गरिन्छ।

विज्ञहरूबाट प्रश्न निर्माण भएपछि गोप्य तवरले संकेत नं. का आधारमा तोकिएको खाममा गोप्य सिलबन्दी सहित परीक्षा सञ्चालन शाखामा बुझाउनु पर्ने र यसरी बुझाउँदा गोपनीयता कायम गरिएको कवुलियतनामा सहित बुझिलिने गरिन्छ।

परीक्षा सञ्चालन शाखाले विज्ञबाट बुझिलिएको कच्चा प्रश्नपत्रका सेटहरू सिलबन्दीकै अवस्थामा प्रश्नपत्र परिमार्जन गर्ने महाशाखा/शाखामा बुझाइन्छ। तत्पश्चात् उक्त प्रश्नपत्रको परिमार्जन (मोडरेशन) का लागि आयोगले तोकेको पदाधिकारीबाट दक्ष/विज्ञको मनोनयन गराइन्छ।

मोडरेशन गर्ने महाशाखा/शाखाले प्राप्त कच्चा प्रश्नपत्रहरूको सिलबन्दी खामलाई मोडरेटरको रोहवरमा मुचुल्का गरेर खोली प्रश्नपत्र परिमार्जनको लागि तोकिएको पाठ्यक्रम सहित उपलब्ध गराउने र परिमार्जन गर्दा प्रश्नपत्र बैंकमा रहेका

पुराना प्रश्नहरू समेत मिलाएर परिमार्जन गरिन्छ । यसरी कम्तीमा प्रत्येक विज्ञापन वा पदका लागि तीन सेट हुने गरी तयार भएको परिमार्जित प्रश्नपत्रलाई दक्ष विज्ञकै रोहवरमा सिलबन्दी गरी सिलबन्दी खाममा संकेत नं. प्रदान गरेर प्रश्नपत्र बैंकमा सुरक्षित राखिन्छ ।

परीक्षा सञ्चालनको समयमा प्रश्नपत्र बैंकमा रहेका प्रश्नपत्रबाट कुन सेट प्रयोग गर्ने भन्ने सन्दर्भमा आयोगले तोकेको पदाधिकारीबाट गोलाप्रथाबाट छनोट गरिएको प्रश्नपत्रका सेट मार्फत गोप्य रूपमा टाइप गरी आवश्यकता अनुसार छपाएर परीक्षा सञ्चालन गरिन्छ ।

२.५.६ लिखित परीक्षा सञ्चालनः

सम्बन्धित विज्ञापनमा दरखास्त स्वीकृत हुने उम्मेदवारहरूको संख्या अनुसार परीक्षा भवनहरूको व्यवस्था र परीक्षा सञ्चालनको लागि आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था गरिन्छ। तोकिएको स्थान, परीक्षा भवन, मिति र समयमा केन्द्राध्यक्षले परीक्षा सञ्चालन गरी आयोगको परीक्षा शाखामा उत्तरपुस्तिकाहरू बुझाइन्छ ।

२.५.७ उत्तरपुस्तिका संकेतीकरणः

एउटा विज्ञापनको सवै उत्तरपुस्तिकाहरू सवै केन्द्रबाट प्राप्त भएपछि परीक्षा महाशाखा प्रमुखले तोके बमोजिम सामान्यतया परीक्षा शाखाबाट प्रथम कोड कायम गरिन्छ । यसरी कोडिङ गर्दा सवै केन्द्रका उत्तरपुस्तिकाहरू मिसाएर (डिस अर्डर) गर्नु पर्ने (अथवा एउटै केन्द्रमा लगातार कोड राख्न नपाइने) व्यवस्था रहेको छ । प्रथम कोड राख्ने कार्य सम्पन्न भएपश्चात् उम्मेदवारको विवरण खण्ड भएको अधकट्टी सिलबन्दी गरी आयोगका सचिवको जिम्मामा राखिन्छ । उत्तरखण्ड भएको सिलबन्दी उत्तरपुस्तिकामा द्वितीय संकेत नं. कायम गर्नका लागि आयोगका सचिव समक्ष पेश गरिन्छ ।

आयोगका सचिवबाट प्रथम कोड कायम गर्ने कार्यमा संलग्न नभएका आयोगका अन्य शाखा वा कर्मचारीहरूले दोस्रो कोड कायम गर्ने कार्य सम्पन्न गर्नेगरी तोके बमोजिम दोस्रो कोड कायम गरिन्छ । सो कार्य सम्पन्न भएपश्चात् दोस्रो कोडका अधकट्टी सिलबन्दी गरी आयोगका माननीय अध्यक्षज्यूको जिम्मामा राख्ने गरिन्छ। दोस्रो कोड कायम भएका उत्तरपुस्तिकाहरूको सिलबन्दी पोका/खाम आयोगको लिखित परीक्षा नतिजा तयारी शाखामा बुझाइन्छ । यसरी कोड नं कायम गर्दा प्रथम कोडलाई कालो मसी र दोस्रो कोडलाई रातो मसी प्रयोग गरिन्छ ।

२.५.८ उत्तरपुस्तिका परीक्षण र नतिजा तयारी

लिखित परीक्षा नतिजा तयारी शाखाले दोस्रो कोड सहितको उत्तरपुस्तिकाको सिलबन्दी पोका/खाम प्राप्त भएपछि सो पोका/खामलाई संकेतीकरण गरी परीक्षणको लागि आयोगले तोकेका पदाधिकारीबाट दक्ष/विज्ञको नाम मनोनयन गरिन्छ । यसरी मनोनित विज्ञहरूलाई आयोगको विधि र प्रक्रिया बमोजिम उत्तरपुस्तिका परीक्षणका लागि आवश्यक संख्यामा सिलबन्दी पोका/खाम उपलब्ध गराइन्छ। दक्ष/विज्ञबाट उत्तरपुस्तिका परीक्षण कार्य सम्पन्न भएपश्चात् तयार भएको प्राप्ताङ्क तालिका (Marksheet) सहित उत्तरपुस्तिका संख्या ठीक छ/छैन एकीन गरी शाखाबाट बुझिलिने गरिन्छ ।

यसरी दक्ष/विज्ञहरूबाट परीक्षण भई प्राप्त भएको प्राप्ताङ्क तालिका (Marksheet) सहित उत्तरपुस्तिका लिखित परीक्षा नतिजा तयारी शाखाबाट दोस्रो कोड नं. का आधारमा रूजु गरी विज्ञापित पद बमोजिम एकीकृत तालिका (Integrated

Tabulation) तयार गरिन्छ। सोका आधारमा योग्यताक्रम प्राप्ताङ्क तालिका (Merit Mark Ledger), प्राप्ताङ्क तालिका, निर्णय तालिका तयार गरी निर्णय पश्चात् तोकिए बमोजिम गोप्य कागजातहरूको अभिलेख सुरक्षित हुने गरी वर्गीकृत रूपमा सिलबन्दी गरिन्छ। सोही तयारीको क्रममा विज्ञापित माग पद संख्याको आधारमा दोस्रो कोड नं. को क्रम बमोजिम न्यूनतम उत्तीर्णाङ्क प्राप्त गर्ने उम्मेदवारहरूको दोस्रो कोड नं. मात्र उल्लेख भएको डिकोड फाराम तयार गरी लिखित परीक्षा नतिजा प्रकाशन शाखामा पठाइन्छ। उत्तपुस्तिकाको परीक्षण आयोगको कार्यालय भित्रै गोप्य रूपमा गराउने व्यवस्था गरिएको छ।

२.५.९ लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशनः

लिखित परीक्षा नतिजा तयारी शाखाबाट प्राप्त भएको दोस्रो कोड नं. मात्र उल्लेख भएको डिकोड फाराम प्राप्त भएपश्चात् प्रथम तथा द्वितीय कोड सहितका विवरण खण्ड/अधकट्टी प्राप्त गरी विज्ञापित माग पद संख्याका आधारमा कानून बमोजिम थप गर्नुपर्ने संख्या समेत एकीन गरी अन्तर्वार्ता लगायत दोस्रो चरणका परीक्षाहरूका लागि छनोट गरी डिकोड कार्य सम्पन्न गरिन्छ। सो पश्चात् आगामी कार्यक्रमको लागि आयोगका पदाधिकारीबाट निर्णय हुन पेश गरिन्छ। यसरी नतिजा प्रकाशन सम्बन्धी कार्यको निर्णय भएपछि सम्बन्धित उम्मेदवारले समेत जानकारी पाउने गरी लिखित परीक्षाको नतिजा सम्बन्धी सूचना सार्वजनिक गरिन्छ।

२.५.१० द्वितीय चरणको परीक्षा कार्यक्रम तथा अन्तर्वार्ताः

लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशनबाट छनोट भएका उम्मेदवारहरूलाई पाठ्यक्रममा निर्धारण भए बमोजिम प्रयोगात्मक परीक्षा, इन-बास्केट अभ्यास परीक्षा, सामूहिक छलफल, सीप परीक्षण लगायतका परीक्षाहरू सम्पन्न भएपश्चात् उम्मेदवारहरूलाई अन्तर्वार्ता कार्यक्रममा सहभागी गराइन्छ। अन्तर्वार्ता कार्यक्रममा आवश्यकता अनुसार आयोगका अध्यक्ष र सदस्यहरू र सम्बन्धित विषयका दक्ष/विज्ञ समेतको कम्तीमा तीन जनाको अन्तर्वार्ता समिति गठन गरिन्छ। यस्तो समिति गठन गर्दा अन्तर्वार्ता सञ्चालन हुने दिन बिहान मात्र गोप्य रूपले विज्ञ लगायत समितिका सदस्यलाई सूचना गरिन्छ। अन्तर्वार्तामा अन्तर्वार्ताकर्ताहरूले उम्मेदवारको छुट्टाछुट्टै मूल्याङ्कन गर्दछन्। त्यसरी मूल्याङ्कन गरिएका फारामहरूको पछाडि अन्तर्वार्ता समितिका सबै पदाधिकारीले दस्तखत गरी तत्काल सिलबन्दी गरी योग्यताक्रम प्रकाशन गर्ने वेलामा मात्र खोलिन्छ। यस्तो योग्यताक्रम प्रकाशन सम्बन्धी गोप्य काममा संलग्न आयोगका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू योग्यताक्रम सूची प्रकाशित नभएसम्म कार्यालयबाट बाहिर जान पाइदैन। तत्पश्चात् लिखित परीक्षाको प्राप्ताङ्क, द्वितीय चरणको परीक्षाहरूबाट प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्क र अन्तर्वार्ताबाट प्राप्त गरेको औसत अङ्कका आधारमा सफल हुने उम्मेदवारको नियुक्तिको लागि सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गरिन्छ।

२.५.११ अन्तिम योग्यताक्रम प्रकाशन र सिफारिसः

अन्तर्वार्ताका सम्पूर्ण प्रक्रिया समाप्त भएपछि यथाशक्य छिटो अन्तिम योग्यताक्रम सूची प्रकाशित गरिन्छ। योग्यताक्रम सूची तयार गर्दा लिखित परीक्षाको प्राप्ताङ्क, अन्तर्वार्ताको औसत अङ्क, प्रयोगात्मक परीक्षाको प्राप्ताङ्क, सामूहिक छलफल, इन-बास्केट अभ्यास, सीप परीक्षण लगायत अन्य परीक्षा हुनेमा त्यस्ता परीक्षामा प्राप्त गरेका अङ्क समेत जोडी कुल प्राप्ताङ्कको आधारमा तयार गरिन्छ। यसरी योग्यताक्रम सूची तयार गर्न प्राप्ताङ्कहरू रहेका सिलबन्दी खाम खोल्दा

सोको मुचुल्का गरी स्वीकृति गराएर मात्र खोल्नु पर्ने व्यवस्था छ। अन्तर्वार्ता लगायतका प्रक्रियाबाट योग्यताक्रम सूची तयार गर्दा उम्मेदवारहरूको कुल प्राप्ताङ्क बराबर हुन आएमा देहाय अनुसार योग्यताक्रम कायम गरिन्छ।

(क) लिखित परीक्षा हुनेमा लिखित परीक्षाको प्राप्ताङ्कका आधारमा,

(ख) लिखित परीक्षा र प्रयोगात्मक लगायत अन्य द्वितीय चरणका परीक्षा हुनेमा खण्ड (क) बमोजिम योग्यताक्रम नछुट्टिएमा प्रयोगात्मक लगायत अन्य द्वितीय चरणका परीक्षाको प्राप्ताङ्कका आधारमा,

(ग) खण्ड (ख) बमोजिम पनि उम्मेदवारको योग्यताक्रम नछुट्टिएमा अन्तर्वार्ताको प्राप्ताङ्कका आधारमा,

(घ) खण्ड (ग) बमोजिम पनि उम्मेदवारको योग्यताक्रम नछुट्टिएमा सम्बन्धित पदको सेवा प्रवेशको लागि तोकिएको न्यूनतम शैक्षिक योग्यताको प्राप्त अङ्कको प्रतिशत वा ग्रेडिङ्ग स्तरको आधारमा,

(ङ) खण्ड (घ) बमोजिम पनि उम्मेदवारहरूको योग्यताक्रम नछुट्टिएमा विज्ञापन गरिएको पद भन्दा एक तह मुनिको पदमा बहाल रहेको व्यहोरा दरखास्त फाराममा उल्लेख गरेको भए त्यस्तो पदको जेष्ठताका आधारमा,

(च) खण्ड (ङ) बमोजिम पनि उम्मेदवारहरूको योग्यताक्रम नछुट्टिएमा वा खण्ड (घ) बमोजिम योग्यताक्रम नछुट्टिएका उम्मेदवारको हकमा उमेरको जेष्ठताका आधारमा।

यसरी योग्यताक्रम प्रकाशित गर्दा विज्ञापित माग पदसंख्याको आधारमा घटीमा दुई जना र बढीमा बीस प्रतिशत उम्मेदवारलाई वैकल्पिक उम्मेदवारको रूपमा राखिन्छ। साथै एकीकृत परीक्षा प्रणालीको विज्ञापनको हकमा सिफारिसको योग्यताक्रममा नपरेका सबै उम्मेदवार समावेश हुने गरी वैकल्पिक उम्मेदवारको सूची प्रकाशन गरिन्छ। खुला प्रतियोगिता तर्फ अन्तर्वार्तामा समावेश भएका तर वैकल्पिक उम्मेदवारको सूचीमा समावेश हुन नसकेका र लिखित परीक्षाबाट अन्तर्वार्ताको लागि छनोट हुन नसकेका तर उत्तीर्णाङ्क प्राप्त गरेका उम्मेदवारहरू मध्येबाट योग्यताक्रमको आधारमा माग गरिएको पद संख्याको बीस प्रतिशतसम्म हुने गरी अस्थायी उम्मेदवारको सूची समेत प्रकाशन गरिन्छ।

वैकल्पिकको सूचीमा परेका उम्मेदवारहरू मूल सिफारिसमा परेका उम्मेदवारले नियुक्ति नलिएमा वा मृत्यु भई वा निजले राजीनामा दिई वा निजको माथिल्लो पदमा नियुक्ति भई सिफारिस भएको मितिले एक वर्षभित्र निजले नियुक्ति लिएको पद रिक्त हुन आएमा सो रिक्त पदमा नियुक्ति पाउने व्यवस्था छ। अस्थायीको हकमा प्रदेश तथा स्थानीय सरकारबाट अस्थायी नियुक्तिको लागि माग भएमा अस्थायी सूचीबाट उम्मेदवार सिफारिस गरिन्छ। सिफारिस गर्दा कुन मन्त्रालय वा कार्यालयमा सिफारिस गर्ने हो उल्लेख गरिन्छ। सहायकस्तरको पदको हकमा उम्मेदवारले रोजेको कार्यालयमा सिफारिस गर्ने व्यवस्था छ। एक भन्दा बढी उम्मेदवारले एउटै कार्यालय रोजेमा योग्यताक्रमको माथिल्लो क्रममा पर्नेलाई सो कार्यालयमा सिफारिस गरिन्छ। तल्लो क्रममा पर्ने उम्मेदवार आफ्नो दोस्रो, तेस्रो रोजाइको कार्यालयमा नियुक्तिका लागि सिफारिस गरिन्छ।

आयोगको पदपूर्ति सम्बन्धी कार्यप्रवाह प्रणालीलाई देहाय बमोजिमको चित्र नं. १ मा प्रस्तुत गरिएको छः

चित्र नं. १

पदपूर्ति सम्बन्धी कार्यप्रवाह (Flow Chart)

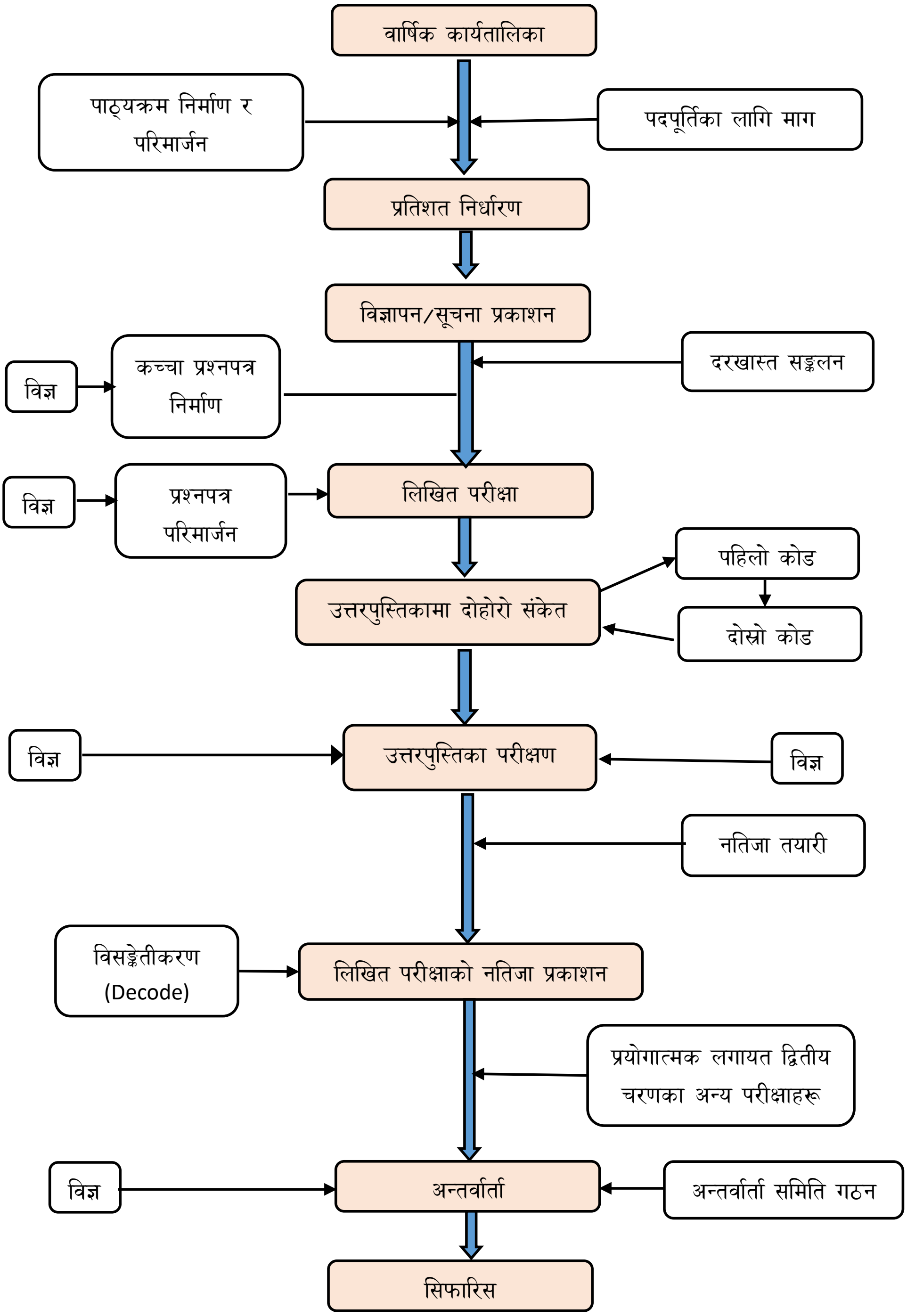

२.६ कार्यविभाजन र अधिकार प्रत्यायोजन:

प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा १४ अनुसार आयोगका अध्यक्ष र सदस्यको कार्यविभाजन आयोगले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ भन्ने व्यवस्था रहेको छ। सोही ऐनको दफा ५८ बमोजिम प्रदेश लोक सेवा आयोगले आफ्नो काम, कर्तव्य र अधिकारमध्ये कुनै काम, कर्तव्य र अधिकार अध्यक्ष, कुनै सदस्य वा कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्नुपर्ने अवस्था भएमा त्यस्तो अधिकारको प्रयोग र पालना गर्नुपर्ने शर्त निर्धारण गरी अधिकार प्रत्यायोजन गर्नसक्ने व्यवस्था समेत रहेको छ।

आयोगको कार्यलाई सरल, छिटोछरितो र व्यवस्थित बनाउन आयोगबाट प्रतिपादित कार्यसम्पादनका सिद्धान्तहरूलाई समेत आधार बनाई गरिएको पदाधिकारीहरूको कार्य विभाजन तालिका नं. २ मा समावेश गरिएको छ।

तालिका नं. २

पदाधिकारीहरूको कार्यविभाजन

क्र.स.	पदाधिकारीको नाम	जिम्मेवारी
१	मा. अध्यक्ष महेन्द्रप्रसाद गुरागाईं	▪ प्रशासन, योजना तथा समन्वय ▪ प्रश्नपत्र परिमार्जन ▪ परीक्षण प्रविधि र अनुसन्धान ▪ लिखित परीक्षा नतिजा प्रकाशन (OMR बाट प्रकाशन हुने समेत) ▪ अन्तरवार्ता तथा सिफारिस (सामूहिक परीक्षण र कम्प्युटर सीप परीक्षण समेत)
२	मा. सदस्य टीकादत्त राई	▪ पाठ्यक्रम निर्माण, परीमार्जन तथा मूल्याङ्कन (प्राविधिक) ▪ लिखित परीक्षा सञ्चालन (अप्राविधिक) ▪ लिखित परीक्षा नतिजा तयारी (अप्राविधिक) ▪ लिखित परीक्षा नतिजा तयारी (प्रदेश प्रहरी, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश संगठित संस्था र स्थानीय संगठित संस्था) ▪ उजूरी तथा विभागीय सजाय परामर्श
३	मा. सदस्य सजना दाहाल	▪ पाठ्यक्रम निर्माण, परीमार्जन तथा मूल्याङ्कन (अप्राविधिक) ▪ लिखित परीक्षा सञ्चालन (प्राविधिक) ▪ लिखित परीक्षा नतिजा तयारी (प्राविधिक) ▪ नीति, नियम तथा परामर्श ▪ सूचना तथा प्रकाशन

नोटः उल्लिखित कार्य विभाजनमा नपरेका विषयका सम्बन्धमा आयोगको निर्णयानुसार हुनेछ।

परिच्छेद- ३
प्रशासनिक, भौतिक तथा वित्तीय स्थिति

३.१ बैठक तथा निर्णयः

आयोगको स्थापना मिति २०७६/१०/९ गतेदेखि आ.व. २०८०/०८१ को अन्तसम्म कुल १८७ पटक आयोगको बैठक सम्पन्न भएकोमा आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को अवधिमा ३८ पटक आयोगको बैठक बसी ९४ वटा निर्णयहरू गरिएका छन्। प्रतिवेदन अवधिमा आयोगबाट भएका निर्णयहरुको विषयगत वर्गीकरण तथा तिनको संख्या तालिका नं ३ मा प्रस्तुत गरिएको छ भने मुख्य मुख्य निर्णयहरू र तिनको कार्यान्वयनको अवस्था अनुसूची-२ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ३

आयोगको निर्णयहरूको विषयगत वर्गीकरण (आ.व. २०८०/०८१)

क्र.सं.	निर्णयका विषयहरू	निर्णय संख्या
१	नीति तथा कानून सम्वन्धमा	८
२	परीक्षा, विज्ञापन,अन्तर्वार्ता तथा नतिजा सम्बन्धमा	३०
३	पाठ्यक्रम तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धमा	६
४	शैक्षिक योग्यता सम्बन्धमा	७
५	कर्मचारी सेवा, शर्त सम्बन्धमा	२
६	विभागीय कारवाही सम्बन्धी परामर्श	२
७	विभिन्न निकायमा परामर्श दिइएको सम्बन्धमा	९
८	समिति गठन सम्बन्धमा	३
९	अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोगबाट प्राप्त उजूरी छानविन सम्बन्धमा	८
१०	परीक्षा रद्द/कारवाही सम्बन्धमा	२
११	विविध	१७
	जम्माः	**९४**

३.२ आयोगको दरबन्दी र पदपूर्तिः

प्रदेश सरकारबाट सालवसाली रूपमा स्वीकृत भएको अस्थायी दरबन्दी संरचना (आ.व. २०८०/०८१) अनुसार प्रदेश लोक सेवा आयोगमा कुल ३२ जना कर्मचारीहरूको अस्थायी दरबन्दी कायम रहेको छ। जसमा रा.प. प्रथम श्रेणीका १, अधिकृतस्तर दशौं/नवौं तहका १, अधिकृतस्तर आठौं/सातौं तहका ६, अधिकृत/सहायकस्तर छैटौं/पाँचौं तहका १४ र आधारभूत तहका १० जना सहित जम्मा ३२ जना कर्मचारीको दरबन्दी रहेको छ। कुल दरबन्दी मध्ये २०८१ असार मसान्तसम्मको तथ्याङ्क अनुसार ३० पदमा पदपूर्ति भएको छ (जसमा थप १ जना उपसचिव काजमा कार्यरत) साथै ३ पदहरू रिक्त रहेका छन्।

प्रतिवेदन अवधिका लागि आयोगको स्वीकृत अस्थायी संगठन संरचना बमोजिमको दरबन्दी संख्या, पदपूर्ति र रिक्तको विवरण तालिका नं. ४ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. ४

आयोगमा रहेको दरबन्दी तथा पदपूर्तिको विवरण

क्र.स.	दरबन्दी विवरण			आ.व. २०८०/०८१ को स्वीकृत दरबन्दी				कैफियत
	पद, नाम	सेवा	श्रेणी/तह	संख्या	रिक्त	पूर्ति	किसिम	
१	सचिव	प्रशासन	रा.प.प्रथम	१	०	१	काज	
२	उपसचिव	प्रशासन	नवौं/दशौं	१	०	२	काज	
३	शाखा अधिकृत	प्रशासन	सातौं/आठौं	४	०	४	सरुवा	
४	कानून अधिकृत	न्याय	सातौं/आठौं	१	१	०		प्रदेश सभामा कार्यरत कानुन अधिकृतलाई काम गर्न तोकिएको।
५	कम्प्युटर अधिकृत/ इन्जिनियर	विविध	सातौं/आठौं	१	१	०		
६	अधिकृत/सहायक	प्रशासन	छैटौं/पाँचौं	११	१	१०	सरुवा	
७	अधिकृत/सहायक	लेखा	छैटौं/पाँचौं	१	०	१	सरुवा	
८	अधिकृत/सहायक	कम्प्यूटर	छैटौं/पाँचौं	२	०	२	सरुवा/ करार	
९	ह.स.चा.	-	तह विहीन	५	०	५	करार	
१०	कार्यालय सहयोगी	-	तह विहीन	५	०	५	करार	
जम्मा				३२	३	३०		

द्रष्टव्यः माथि उल्लिखित तालिकाको सि.नं. २ को उपसचिव पदमा स्वीकृत दरबन्दी भन्दा बढी एक जना काजमा कार्यरत रहेको।

संवैधानिक व्यवस्था तथा कानूनले प्रदान गरेको कार्यक्षेत्रको पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन गर्दै बढ्दो कार्यबोझ अनुसार कार्य सम्पादन गर्न समेत उल्लिखित अस्थायी दरबन्दी तथा संगठन संरचना पर्याप्त नभएकोले आ.व. २०८०/०८१ मा आयोगको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण सम्पन्न गरी सो प्रतिवेदन अनुसार आयोगको प्रस्तावित कुल ५६ दरबन्दी रहेको संगठन संरचना स्वीकृतिका लागि आयोगको मिति २०८०/४/१५ गतेको निर्णयानुसार प्रदेश सरकार समक्ष पेश गरिएको छ। सो प्रतिवेदन अनुसार हुने आयोगको संगठन संरचना तथा दरबन्दी तेरिज क्रमशः अनुसूची ३ र ४ मा उल्लेख गरिएको छ। सोही अनुसार आयोगको दरबन्दी व्यवस्थापन भएपछि आयोगको वर्तमान कार्यबोझलाई धान्न सक्ने तथा लोक सेवा आयोग सम्बन्धी स्थापित सिद्धान्त तथा मान्यताको परिपालना गर्दै संविधान र कानूनले आयोगलाई प्रदान गरेको कार्य जिम्मेवारी प्रभावकारी ढङ्गले सम्पादन गर्न सकिने अपेक्षा गरिएको छ।

३.३ आयोगको लोगो:

प्रदेश लोक सेवा आयोगले स्थापना कालदेखि नै आफ्नो कामकारवाहीलाई प्रभावकारी एवं आयोगको स्थापित मूल्य मान्यता र सैद्धान्तिक निष्ठा अनुरूपको छवी तथा आफ्नो पहिचान झल्काउने उद्देश्यका साथ प्रतीक चिन्ह (Logo) प्रचलनमा ल्याएको छ। यस प्रदेशको नामाकरण पश्चात् सो प्रतीक चिन्हमा आवश्यक संशोधन समेत गरिएको छ। आयोगको प्रतीक चिन्ह चित्र नं. २ मा प्रस्तुत गरिएको छ र लोगो सम्बन्धी विवरण अनुसूची ५ मा उल्लेख गरिएको छ।

चित्र नं. २

आयोगको प्रतीक चिन्ह (Logo)

३.४ गोष्ठी, सम्मेलन तथा क्षमता विकास:

आयोगले आफ्नो मूल कार्यका अतिरिक्त आफ्नो क्षमता विकास एवं अभिमुखीकरणका लागि विभिन्न गोष्ठी, सम्मेलन तथा कार्यशालाहरूमा सक्रिय सहभागिता जनाउनुका साथै विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने गरेको छ। यस प्रतिवेदन अवधिमा भएका गतिविधिहरू निम्नानुसार रहेका छन्:

क. वार्षिकोत्सव तथा स्मारिका प्रकाशन:

यस आयोगको स्थापना दिवसको अवसरमा मिति २०८०/१०/९ गते विराटनगरमा चौथो वार्षिकोत्सव कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको थियो। सो अवसरमा विशेष प्रकाशनको रूपमा प्रदेश लोक सेवा आयोगको स्मारिका (२०८० वर्ष ४ पूर्णाङ्क ४) माननीय प्रदेश प्रमुख पर्शुराम खापुङ तथा माननीय मुख्यमन्त्री केदार कार्कीबाट संयुक्त रुपमा विमोचन भएको थियो। सो स्मारिका आयोगको वेवसाइटमा समेत प्रकाशित गरिएको छ।

ख. लोक सेवा आयोगहरूको चौथो राष्ट्रिय सम्मेलन:

मिति २०८० फागुन २३ र २४ गते "योग्यता, निष्पक्षता र स्वच्छता: लोक सेवा आयोगहरूको प्रतिबद्धता" भन्ने नाराका साथ लोक सेवा आयोग, काठमाडौंको आयोजनामा कर्णाली प्रदेशको वीरेन्द्रनगर, सुर्खेतमा सम्पन्न भएको सबै लोक सेवा आयोगहरूको चौथो राष्ट्रिय सम्मेलन तथा मिति २०८० फागुन २२ गते प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूको तेस्रो कार्यशाला गोष्ठीमा यस आयोगले समेत सक्रिय सहभागिता जनाएको थियो। उक्त राष्ट्रिय सम्मेलनमा लोक सेवा आयोग र सातै वटा प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूका प्रतिनिधि पदाधिकारीहरूले संयुक्त हस्ताक्षर गरी तेह्र बुँदे निर्णयहरू पारित गर्नुका साथै लोक सेवा आयोगको मूल सिद्धान्तहरू प्रतिको प्रतिवद्धता सहितको पाँच बुँदे घोषणा-पत्र समेत जारी भएको थियो।

साथै सोही स्थानमा प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेशद्वारा आयोजित प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूको तेश्रो सम्मेलनबाट अठार बुँदे घोषणा-पत्र मिति २०८० फागुन २२ गते जारी भएको थियो। उक्त सम्मेलनहरूको निर्णय र घोषणा-पत्र अनुसूची-६ मा उल्लेख गरिएको छ।

३.५ अनुगमन निरीक्षण:

आयोगले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्रका सार्वजनिक निकायहरूमा स्वीकृत संगठन संरचना अनुसार रिक्त दरवन्दीको अवस्था, पदपूर्तिको प्रक्रिया र अवस्था, कर्मचारीको सेवा, शर्त सम्बन्धी कानूनको पालना एवं आयोगबाट प्रदान गरिएको सुझाव एवं परामर्शको कार्यान्वयन स्थिति लगायतका विषयमा त्यस्ता सार्वजनिक निकायहरूको अनुगमन निरीक्षण गर्नसक्ने कानूनी व्यवस्था रहेको छ। सोही कानूनी व्यवस्था बमोजिम आयोगका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूबाट प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ४४ बमोजिम विभिन्न मितिमा विभिन्न स्थानीय तहमा स्थलगत अनुगमन/निरीक्षण गरी उक्त अनुगमन निरीक्षणका क्रममा दरवन्दी तथा पदपूर्ति एवं बढुवा सम्बन्धी कारवाहीको विवरण संकलन गरिएको थियो। यसैगरी अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोगको पत्रानुसार विभिन्न स्थानीय तहबाट भए गरेका पदपूर्ति सम्बन्धी काम कारवाहीका सम्बन्धमा परेका उजूरी उपर छानविन तथा अध्ययनका लागि आयोगका अधिकृत कर्मचारीहरूको नेतृत्वमा विभिन्न टोली गठन गरी अध्ययन तथा छानविन कार्य सम्पन्न गरिएको छ। यसरी अध्ययन/छानविन टोलीबाट प्राप्त प्रतिवेदनका आधारमा सम्बन्धित निकायमा जानकारी पठाइएको तथा आवश्यक सुझावहरू दिइएको छ।

३.६ भौतिक पूर्वाधार:

आयोगको भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छः

- **भवन तथा फर्निचर:** आयोगको कार्यालय सञ्चालनको लागि विराटनगर म.न.पा. वडा नं. ४, खार्जी स्थित करिव १० हजार ८ सय वर्ग फिट क्षेत्रफलमा बनेको तीन तले निजी भवन भाडामा लिई कार्यालय सञ्चालनको व्यवस्था गरिएको छ। कार्यालयमा आवश्यकता अनुसार फर्निचरहरू, कार्यालय सामानहरू र न्यूनतम आवश्यक उपकरणहरूको बन्दोबस्त रहेको छ।

- **सवारी साधन:** आयोगका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको प्रयोगका लागि ५ थान चारपाङ्ग्रे सवारी साधन, १५ थान दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन र ४ थान साइकल रहेको छ।

- **सूचना प्रविधि:** आयोगले आफ्नो वेबसाइट (psc.koshi.gov.np), इ-मेल (koshipsc@gmail.com), दरखास्त संकलनका लागि अनलाइन प्रणाली (psconline.p1.gov.np) को व्यवस्था गरेको छ। साथै आयोगका विभिन्न महाशाखा/शाखाबाट सम्पादन हुने कामलाई गोपनीयता एवं संवेदनशीलतामा सम्झौता नगरी आवश्यकता अनुसार विद्युतीय प्रणालीमा आधारित सफ्टवेयर लगायतको सहयोगबाट सूचना प्रविधिमैत्री हुने गरी कार्यसम्पादनको व्यवस्था मिलाइएको छ।

आयोगको आ.व. २०८०/०८१ को जिन्सी निरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ। जिन्सी निरीक्षणको प्रतिवेदन अनुसूची-७ मा समावेश गरिएको छ।

मूलतः आयोगको कार्य प्रकृति तथा कार्यबोझ अनुसारको कोठा विन्यास (Room Layout) मिलेको भवन उपलब्ध नहुनु, पूर्वाधार सुरक्षा सम्बन्धी यथेष्ट प्रबन्ध हुन नसक्नु, सूचना प्रविधि सम्बन्धी विज्ञ व्यक्ति स्थानीय रूपमा उपलब्ध नहुनु प्रमुख समस्याको रूपमा देखिएको छ । यसका लागि विराटनगरको कुनै उपयुक्त स्थानमा रहेको सरकारी जमिन प्रदेश लोक सेवा आयोगलाई उपलव्ध गराई आवश्यक भवन निर्माणको प्रक्रिया अगाडि बढाउन आवश्यक भइसकेको छ ।

३.७ पुस्तकालय सञ्चालन:

आयोगको पुस्तकालय दक्ष/विज्ञहरू एवं परीक्षार्थीहरूका लागि सन्दर्भ सामग्री समेत हुने गरी स्थापना एवं सञ्चालन गर्ने उद्देश्यका साथ व्यवस्था गरिएको छ । सो पुस्तकालयको लागि विगतमा ३ सय ८९ वटा पुस्तकहरू सङ्ग्रहित रहेकोमा प्रतिवेदन अवधिमा विभिन्न स्वदेशी तथा विदेशी लेखकहरूद्वारा लेखिएका ७८ वटा पुस्तकहरू थप गरी हालसम्म कुल ४ सय ६७ वटा पुस्तकहरू सङ्ग्रहित छन् ।

पुस्तकालय व्यवस्थापनका लागि कर्मचारी नहुनु, कार्यालय भवनको सीमितताका कारणले पुस्तकालयका लागि छुट्टै कक्ष स्थापना गर्न कठिनाइ हुनु आदि प्रमुख समस्याको रूपमा देखिएको छ भने आयोगको पुस्तकालयलाई e-Library तथा e-Learning Center को रूपमा रुपान्तरण गर्न आवश्यक देखिएको छ ।

३.८ बजेट, निकासा र खर्च:

आयोगका लागि आ.व. २०८०/०८१ मा विनियोजित बजेट र सो सम्बन्धी खर्चको संक्षिप्त विवरण तालिका नं. ५ मा प्रस्तुत गरिएको छ । गत आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा वित्तीय प्रगति ९२.२९ प्रतिशत भएकोमा यस प्रतिवेदन अवधि २०८०/०८१ को वित्तीय प्रगति ९०.१४ प्रतिशत हुन आएको छ । बजेट निकासा र खर्च सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूची ८ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ५

आयोगको कुल बजेट विनियोजन र खर्चको संक्षिप्त विवरण

क्र. सं.	विवरण	स्वीकृत रकम (रु. हजारमा)	समर्पण गरिएको (रु. हजारमा)	वास्तविक स्वीकृत रकम (रु. हजारमा)	खर्च भएको रकम (रु. हजारमा)	प्रगति प्रतिशत
१	चालु खर्च	८३७३५.००	०.००	८३७३५.००	७६४२६.७२	९१.२७
२	पूँजीगत खर्च	४१००.००	०.००	४१००.००	३६८४.४९	८९.८७
३	पदाधिकारीतर्फ चालु खर्च	५१८५.००	००	५१८५.००	३७३२.७५	७१.९९
	जम्मा	९३०२०.००	०.००	९३०२०.००	८३८४३.९६	९०.१४

३.९ राजस्व र धरौटी:

आ.व. २०८०/०८१ मा आयोगको कार्यालयबाट जम्मा रु. ३,०२,९०,१८०/- (तीन करोड दुई लाख नब्बे हजार एक सय असी) राजस्व सङ्कलन भएको छ। जुन आ.व. २०७९/०८० भन्दा ३७.७०% ले कम रहेको छ। आ.व. २०७८/०७९, २०७९/०८० र २०८०/०८१ को राजस्व र धरौटीको विवरण क्रमश: तालिका नं. ६ र ७ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ६

राजस्वको विवरण

क्र.सं.	राजस्व शीर्षक	रकम (रु. हजारमा)		
		२०७८/०७९	२०७९/०८०	२०८०/०८१
१	१४२२४-परीक्षा शुल्क	५३५४५.०३	८०२९४.७५	३०२०४.०५
२	१४२२९-अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	५२.६६	२.२५	३.००
३	१४३१२-प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत	४.३५	००	०.००
४	१४५११-बीमा दावी प्राप्ति	२९.५७	००	०.००
	१४२१२-सरकारी सम्पत्तिको बिक्रीबाट प्राप्त रकम			४७.९०
५	१५१११-बेरुजु	७.१५	४२.६०	३५.२३
	जम्मा	**५३,६३८.७६**	**८०,३३९.६०**	**३०,२९०.१८**

उल्लिखित तालिका नं. ५ को खर्च सम्बन्धी विवरण र तालिका नं. ६ को राजश्व सम्बन्धी विवरणको विश्लेषण गर्दा गत आर्थिक वर्षमा विज्ञापन भई पदपूर्ति प्रक्रियाका अन्य चरणहरू प्रतिवेदन अवधिमा सम्पन्न गरिएको हुँदा खर्चमा बढोत्तरी भएको देखिन्छ भने विभिन्न कारणले स्थानीय सरकारी सेवा तर्फ विज्ञापन हुन नसकेको तथा प्रदेश निजामती सेवा तर्फ समेत केही विज्ञापनहरूमा दरखास्त संकलन अघिल्लो आर्थिक बर्षमा हुने र सो परीक्षा सम्बन्धी कार्य अर्को आर्थिक बर्षमा हुन सक्ने हुँदा राजश्व आम्दानी र खर्चलाई विज्ञापनगत तुलना नहुने भई घटी/बढी देखिन सक्ने हुन्छ। साथै आयोगले आगामी दिनमा प्रदेश निजामती सेवा, स्थानीय सरकारी सेवा तथा प्रदेश अन्य सरकारी सेवाको समेत पदपूर्तिको कार्य प्रक्रिया पूर्ण क्षमतामा अगाडि बढाइने हुँदा आयोगबाट संकलन हुने राजश्वमा थप बढोत्तरी हुन सक्ने अपेक्षा गरिएको छ।

तालिका नं. ७

धरौटीको विवरण

क्र.सं.	राजस्व शीर्षक	रकम (रु. हजारमा)		
		२०७८/०७९	२०७९/०८०	२०८०/०८१
१	आम्दानी	९३४.१७	८२५.५७	५३२.९१
२	फिर्ता	१०८.६०	२९२.६५	१३२.९५
३	बाँकी	८२५.५७	५३२.९२	४१६.१७

३.१० बेरुजु:

कुनै सङ्घीय निजामती सेवाको कर्मचारी प्रदेश सरकार मातहतको निकायको स्वीकृत दरबन्दीमा खटिँदा त्यस्तो कर्मचारीको शुरु तलब लगायतको सुविधा प्रदेश निजामती सेवाको समान तह कायम हुने पदको कर्मचारीको शुरु तलब सुविधा भन्दा कम हुने रहेछ भने कम हुने तलब सुविधा बराबरको रकम त्यस्तो पदमा खटिएको अवधिभर आर्थिक मामिला हेर्ने मन्त्रालयको निर्णयानुसार सम्बन्धित प्रदेश मातहतको निकायबाट पाउनेछ भन्ने व्यवस्था प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ को दफा ४६ को उपदफा (३) मा रहेकोमा सो बमोजिम भएको खर्चलाई कायम गरिएको बेरुजू र सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा विचाराधीन रहेको कर्मचारी समायोजन ग्रेड सम्बन्धी बेरूजु गरी आ.व.२०७६/०७७ देखि २०७९/०८० सम्मको जम्मा रू.२०,१५,९७१/६० बाहेक अन्य बेरूजु नरहेको अवस्था छ।

परिच्छेद- ४

परीक्षण प्रविधि, शैक्षिक योग्यता र पाठ्यक्रम

४.१ परीक्षण प्रविधिः

आयोगले सिफारिस गर्ने सार्वजनिक सेवाको पदमा उम्मेदवार बन्न सम्बन्धित व्यक्तिले हासिल गरेको शैक्षिक योग्यताको स्तर र विषयक्षेत्रलाई आधारभूत शर्तको रूपमा लिइन्छ। प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा लगायत आयोगको कार्य क्षेत्रभित्र रहेका सार्वजनिक सेवाका पदमा कर्मचारी छनोट गर्दा विभिन्न सेवा/समूहका लागि आवश्यक योग्यता परीक्षण गर्न विकसित प्रविधिहरूको प्रयोग गर्ने गरिन्छ। तसर्थ: पदपूर्ति गर्नुपर्ने सङ्गठनको कार्य प्रकृतिलाई दृष्टिगत गरी व्यक्तिको ज्ञान, सीप, मनोवृत्ति र व्यवहारको परीक्षण गर्ने विभिन्न प्रकारको वैज्ञानिक परीक्षण विधिको विकास गर्दै लैजानुपर्ने आवश्यकतालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने हुन्छ।

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाको सङ्गठन संरचनामा पदपूर्ति गर्दा निश्चित पदमा नभई तह विशेषका लागि कर्मचारी भर्ना हुने भएकोले प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवामा कर्मचारी छनोट गर्दा पद विशेषको भन्दा तहगत रूपमा सेवा/समूह विशेषका साझा गुणहरूको परीक्षण गर्ने गरी विभिन्न परीक्षण प्रविधिहरूको प्रयोग गर्ने गरिएको छ।

लोक सेवा आयोगले वि.सं. २०७१ सालमा एसेस्मेन्ट सेन्टर मेथोडोलोजी (ACM) अवलम्बन गर्ने नीतिगत व्यवस्था गरी उपसचिव तथा सहसचिव तहका पदका लागि मामिला प्रस्तुतीकरण र इन-बास्केट एक्सरसाइज परीक्षण विधि लागू गरेको सन्दर्भमा यस प्रदेश लोक सेवा आयोगले अधिकृत नवौं तहका पदका लागि इन-बास्केट अभ्यास परीक्षा विधिलाई पाठ्यक्रममा समावेश गरेको छ।

यसरी तत्कालका लागि प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐनमा भएको प्रावधान अनुसार लोक सेवा आयोगले अबलम्बन गर्ने गरेका लिखित परीक्षा, प्रयोगात्मक परीक्षा, सीप परीक्षण, सामूहिक छलफल, इन-बास्केट अभ्यास परीक्षा, अन्तर्वार्ता र आयोगले समय-समयमा तोकेका अन्य परीक्षण विधिहरूलाई नै प्रयोग गरी उपयुक्त उम्मेदवार छनोटको परीक्षण कार्य गर्ने गरिएको छ। साथै समय-समयमा विकास भएका नवीनतम् प्रविधिहरूको पनि क्रमश: प्रयोग गर्दै छनोट प्रणालीलाई अझ परिष्कृत बनाउँदै लगिएको छ।

४.२ शैक्षिक योग्यता:

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाका विभिन्न सेवा, समूह तथा उप-समूहका पदहरूको शैक्षिक योग्यता प्रदेश लोक सेवा आयोगको परामर्शमा सम्बन्धित निकायबाट निर्माण हुने सेवा, शर्त सम्बन्धी कानूनले नै निर्धारण गरे बमोजिम हुने हुँदा प्रदेश मन्त्रालय र स्थानीय तहले माग आकृति फाराम भरी पठाउँदा निर्धारण भई आएको शैक्षिक योग्यता र कार्यविवरणलाई आधार लिइने गरिएको छ। प्रदेश लोक सेवा आयोग नियमावली, २०७७ को अनुसूची १ बमोजिम रिक्त पदपूर्तिका लागि भर्नु पर्ने माग आकृति फाराममा उल्लेख भई आएको र सम्बन्धित सेवा, समूह सञ्चालन गर्ने

सम्बन्धी कानूनमा उल्लेख भएको शैक्षिक योग्यतालाई आधार मानी दरखास्त स्वीकृतिका क्रममा उत्पन्न विभिन्न द्विविधाहरूको निवारण गर्ने गरिएको छ। आयोगद्वारा हालसम्म गरिएका शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी निर्णयहरू तालिका नं. ८ मा उल्लेख गरिएको छः

तालिका नं. ८

शैक्षिक योग्यता सम्बन्धमा द्विविधा भएका विषयमा आयोगबाट भएको निर्णय

क्र.सं.	विवरण	निर्णय
(क)	**आ.व. २०७९/८० सम्मको**	
१.	कृषि विज्ञान बाहेक अन्य संकायमा कृषि विषय लिई स्नातक तह उत्तीर्ण प्रमाणपत्र सम्बन्धमा	कृषि विज्ञानमा स्नातक तह(बि.एस्सी. एगृ.) बाहेक कृषि विषयसँग सम्बन्धित अन्य विषयमा अध्ययन गरेका आवेदकको हकमा सम्बन्धित विश्वविद्यालयबाट कृषि विज्ञानमा स्नातक तह (बि.एस्सी.एगृ.) सरह अध्ययन गरेको समकक्षता निर्धारण भएको प्रमाणपत्र पेश भएमा कृषि विज्ञानमा स्नातक सरहको शैक्षिक योग्यता मान्ने। (बैठक संख्या ८८ मिति २०७९/१/१५)
२	इन्जिनियरिङ्ग सेवाको सिभिल समूहको शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी	मध्यपश्चिम विश्वविद्यालय, पाठ्यक्रम विकास निर्देशनालय, वीरेन्द्रनगर, सुर्खेतबाट प्राप्त जानकारी पत्रमार्फत सो विश्वविद्यालय अन्तरगतको B.E. Hydropower Engineering र B.E. Civil Engineering एक अर्कोसँग समकक्षता निर्धारण गरिएको निर्णय प्राप्त भएकोले आयोगबाट आगामी दिनमा लिइने इन्जिनियरिङ्ग सेवाको सिभिल समूहका पदमा दरखास्त आह्वान गर्दा मध्यपश्चिम विश्वविद्यालय अन्तर्गत B.E. Hydropower Engineering का आवेदकहरूलाई B.E. Civil Engineering सरह मानी दरखास्त स्वीकृत गर्ने। (बैठक संख्या ८८ मिति २०७९/१/१५)
३	वागवानी विज्ञान विषयमा स्नातक तह उत्तीर्ण प्रमाणपत्र सम्बन्धमा	त्रिभुवन विश्वविद्यालय, कृषि र पशु विज्ञान अध्ययन संस्थान, डीनको कार्यालयको च.न. ७३५/०७८/०७९ मिति २०७९/२/४ गते र त्रिभुवन विश्वविद्यालय, पाठ्यक्रम विकास केन्द्र, कीर्तिपुर, काठमाडौंको च.न. १७४९९/०७८/०७९, मिति २०७९/२/८ गतेको पत्रमार्फत त्रिभुवन विश्वविद्यालयको आङ्गिक क्याम्पस महेन्द्ररत्न बहुमुखी क्याम्पस, इलाममा सञ्चालित स्नातक तह वागवानी विज्ञान विषयलाई कृषि सेवाको वागवानी, माटो विज्ञान, कृषि प्रसार, वाली विज्ञान र बाली संरक्षणसमेत गरी पाँच वटा विषयलाई कृषि स्नातक विषयसरह मान्यता रहने भनी जानकारी प्राप्त भएको हुँदा

क्र.सं.	विवरण	निर्णय
		आयोगबाट लिइने कृषि सेवाको कृषि प्रसार, वागवानी, बाली संरक्षण, एग्रोनोमी र माटो विज्ञान समूहका पदमा दरखास्त आह्वान गर्दा त्रिभुवन विश्वविद्यालय अन्तर्गत वागवानी विज्ञान (BSc. Horticulture) अध्ययन गरेका आवेदकहरूलाई कृषि विज्ञान विषयमा स्नातक सरह मानी उल्लिखित समूहहरूमा दरखास्त स्वीकृत गर्ने। (बैठक संख्या ९० मिति २०७९/२/१०)
४	इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, अधिकृतस्तर छैटौं तहको शैक्षिक योग्यता सम्बन्धमा	आयोगको मिति २०७९/२/१८ गतेको बैठकबाट पोखरा विश्वविद्यालयको Civil and Rural Engineering र Shahjalal University of Science and Technology, Bangladesh बाट Bachelor of Science in Civil and Environmental Engineering विषयको द्विविधा सम्बन्धमा अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न विज्ञ समूह गठन गरिएकोमा विज्ञ समूहबाट "नेपालको कानूनले मान्यता नदिएको खण्डमा बाहेक माथि उल्लिखित दुवै विषयका शैक्षिक उपाधिले हाल प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट माग गरिएको ईन्जिनियरिङ्ग सेवा, सिभिल समूह, अधिकृतस्तर छैटौं तहको पदका लागि आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरेको मान्न सकिने देखिन्छ" भनी मिति २०७९/२/२३ गते प्रतिवेदन पेश भएकोले विज्ञ समूहको प्रतिवेदनलाई आधार मानी पोखरा विश्वविद्यालयबाट Civil and Rural Engineering उत्तीर्ण गरेको प्रमाणपत्र र Shahjalal University of Science and Technology, Bangladesh बाट Bachelor of Science in Civil and Environmental Engineering उत्तीर्ण गरेको प्रमाणपत्रलाई इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, अधिकृतस्तर छैटौं तह, इन्जिनियर पदको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता मानी दरखास्त स्वीकृत गर्ने। (बैठक संख्या ९३ मिति २०७९/२/२३)
५	कृषि सेवा, फिसरिज समूह अधिकृतस्तर सातौं तहको शैक्षिक योग्यता सम्बन्धमा	कृषि सेवा, फिसरिज समूह अधिकृतस्तर सातौं तहको शैक्षिक योग्यता सम्बन्धमा कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय, रामपुर, चितवनको B.Sc. Fisheries समेतलाई न्यूनतम शैक्षिक योग्यता मान्ने। (बैठक संख्या ९४ मिति २०७९/२/२७)

क्र.सं.	विवरण	निर्णय
६	निर्धारित न्यूनतम शैक्षिक योग्यतामा उल्लिखित लेटर ग्रेडिङ्ग प्रणालीका सम्बन्धमा	निर्धारित न्यूनतम शैक्षिक योग्यतामा उल्लिखित लेटर ग्रेडिङ्ग प्रणालीका सम्बन्धमा देहाय बमोजिम गर्ने: क) माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (S.L.C.E.) उत्तीर्ण गर्ने उम्मेदवारहरूको हकमा कक्षा ११ र १२ का प्रत्येक विषयहरूको सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक परीक्षाहरूमा छुट्टाछुट्टै न्यूनतम D+ र C.G.P.A. १.६ प्राप्त गरेकालाई न्यूनतम योग्यता मान्ने। ख) लेटर ग्रेडिङ्ग निर्देशिका, २०७८ र सो बमोजिम राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डबाट मिति २०७८/९/११ गते प्रकाशित सूचना बमोजिम सो मिति पश्चात् जारी भएका लब्धांक पत्र (Transcript) मा प्रत्येक विषयमा लेटर ग्रेडिङ्ग D र C.G.P.A. १.६ प्राप्त गरेकालाई न्यूनतम योग्यता मान्ने। (बैठक संख्या ११५, मिति २०७९/१०/२५)
७	विराटनगर अस्पताल प्रा.लि. बाट जारी भएको ५ महिने एनेस्थेसिया सम्बन्धी तालिमको प्रमाणपत्र सम्बन्धमा	एनेस्थेसिया सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्न विराटनगर अस्पताल प्रा.लि.ले सम्बन्धित निकायबाट स्वीकृति प्राप्त गरेको नदेखिदा उक्त अस्पतालबाट जारी भएको एनेस्थेसिया सम्बन्धी तालिमको प्रमाणपत्र लाई स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०५४ बमोजिम एनेस्थेसिया सहायक पदका लागि तोकिएको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता मान्न नसकिने। (बैठक संख्या ११९, मिति २०७९/११/२९)
८	दरखास्तको म्यादभित्र शैक्षिक उपाधि हासिल गरेको तर सोको प्रमाण-पत्र जारी भै नसकेको शैक्षिक योग्यताको प्रमाण-पत्र सम्बन्धमा	नेपालका विश्वविद्यालयहरूबाट निर्धारण भएका शैक्षिक योग्यता पूरा गरी यस आयोगबाट बिज्ञापन भएका पदहरूमा आवेदन दिने उम्मेदवारहरूले सिङ्गल दस्तुर बुझाएर दरखास्त दिने अन्तिम दिनसम्म दरखास्त साथ पेश गर्नु पर्ने न्यूनतम योग्यताको प्रमाण पत्र वा लब्धाङ्क पत्र (ट्रान्सक्रिप्ट) समयावधिको कारणले पेश गर्न नसक्ने उम्मेदवारहरूको हकमा यदि उक्त सिङ्गल दस्तुर बुझाएर दरखास्त दिने अन्तिम दिनभित्र सम्वन्धित विश्वविद्यालयबाट परीक्षाफल प्रकाशित भइसकेको रहेछ र सो पुष्ट्याई हुने गरी सम्बन्धित विश्वविद्यालय वा शिक्षण संस्थाबाट सम्बन्धित विद्यार्थीले सो अवधि भित्र उक्त उपाधिका सबै परीक्षाहरू उत्तीर्ण गरिसकेको (सबै वर्ष/सेमेस्टर परीक्षा, थेसिस, प्राक्टिकल र अन्य

क्र.सं.	विवरण	निर्णय
		आवश्यकता पूरा गरी सकेको व्यहोरा) भन्ने विवरण सहितको पत्र र सबै सेमेस्टरको लब्धाङ्क पत्र पेश गरेमा त्यस्ता उम्मेदवारको न्युनतम् योग्यता पूरा भएको मान्ने । (बैठक संख्या १२२, मिति २०७९/१२/२४)
९	प्रदेश निजामती सेवा तर्फको अन्तर स्थानीय तह प्रतियोगिताका लागि उम्मेदवार बन्न आवश्यक योग्यता सम्बन्धमा	प्रदेश निजामती सेवा ऐन २०७९ (संशोधन सहित) को दफा ८ को उपदफा (५) बमोजिम सातौं तहको अन्तर स्थानीय तह प्रतियोगितामा प्रतिस्पर्धाका लागि पाँचौं तहबाट तह वृद्धि भई छैटौं तहमा कार्यरत र पूर्ति हुने पदको सेवा, समूह र उप-समूहका लागि तोकिएको शैक्षिक योग्यता हासिल गरेका कर्मचारी उम्मेदवार हुन सक्नेछन भन्ने व्यवस्था भएकोमा "सातौं तहको अन्तर स्थानीय तह प्रतियोगितामा प्रतिस्पर्धाका लागि छैटौं तहमा कार्यरत र पूर्ति हुने पदको सेवा, समूह र उपसमूहका लागि तोकिएको शैक्षिक योग्यता हासिल गरेका स्थानीय तहमा कार्यरत स्थायी कर्मचारी उम्मेदवार बन्न सक्ने" प्रावधान समावेश गरी पदपूर्तिका लागि विज्ञापन गर्ने । (बैठक संख्या १४०, मिति २०८०/३/३)
१०	प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत तथ्याङ्क अधिकृत, अधिकृतस्तर सातौंको शैक्षिक योग्यता सम्बन्धमा	जन प्रशासनमा स्नातकोत्तरको शैक्षिक योग्यतालाई प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत तथ्याङ्क अधिकृत, अधिकृतस्तर सातौं तहको पदको लागि तोकिएको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता पुगेको मान्न नसकिने । (बैठक संख्या १४४, मिति २०८०/३/१३)
११	प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत शिक्षा सेवा शिक्षा प्रशासन समूह विज्ञान उप समूह अधिकृतस्तर सातौं तह प्राविधिक अधिकृत पदको शैक्षिक योग्यता सम्बन्धमा	रसायन शास्त्रमा स्नातकोत्तर गरी एक बर्षे बि.एड. गरेको शैक्षिक योग्यतालाई प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत शिक्षा सेवा शिक्षा प्रशासन समूह विज्ञान उप समूह अधिकृतस्तर सातौं तह प्राविधिक अधिकृत पदको लागि आवश्यक न्यूनतम योग्यता मान्न नसकिने । (बैठक संख्या १४७, मिति २०८०/३/२६)
१२	प्रदेश स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ एजुकेशन समूह अधिकृतस्तर सातौं तह, स्वास्थ्य शिक्षा अधिकृत पदको शैक्षिक योग्यता सम्बन्धमा	पोखरा विश्वविद्यालय अन्तर्गत अस्पताल व्यवस्थापन विषयमा स्नातक तह उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक योग्यतालाई प्रदेश स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ एजुकेशन समूह अधिकृतस्तर सातौं तह, स्वास्थ्य शिक्षा अधिकृत पदको लागि आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता मान्न नसकिने । (बैठक संख्या १४८, मिति २०८०/३/२७)

क्र.सं.	विवरण	निर्णय
(ख)	**प्रतिवेदन अवधि (आ.व. २०८०/०८१) मा शैक्षिक योग्यता सम्बन्धमा भएका निर्णयहरू:**	
१	प्रदेश निजामती सेवाको अधिकृतस्तर नवौं तहको आन्तरिक अन्तर सेवा र अन्तर स्थानीय तह प्रतियोगितातर्फको शैक्षिक योग्यता सम्बन्धमा	प्रदेश निजामती सेवाको अधिकृतस्तर नवौँ तहको आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगितात्मक परीक्षाका लागि प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ (संशोधन सहित) को दफा ३१ बमोजिम न्यूनतम शैक्षिक योग्यता कायम गरी विज्ञापन प्रकाशन गर्ने। प्रदेश निजामती सेवाको अधिकृतस्तर नवौँ तहको अन्तर स्थानीय तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाका लागि सोही तहको खुला प्रतियोगिता सरहको न्यूनतम शैक्षिक योग्यतालाई आधार लिई विज्ञापन प्रकाशन गर्ने।
२	आयोगको विज्ञापन अनुसार पेश भएका दरखास्तहरूमा विभिन्न सेवा, समूह, पद र तहका शैक्षिक योग्यतामा देखिएको द्विविधा सम्बन्धमा	सम्बन्धित विज्ञहरू सम्मिलित विज्ञ समूह गठन गरी विज्ञ समूहबाट पेश भएको प्रतिवेदनका आधारमा आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हो/होइन एकीन गरी सम्बन्धित पदको शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी द्विविधाको समाधान गर्ने गरिएको। (आयोगको विभिन्न मितिको बैठक)

४.३ पाठ्यक्रम:

यस आयोगद्वारा स्थापना कालदेखि आ.व. २०७८/०७९ सम्म प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गतका विभिन्न सेवा, समूह, उप-समूहका लागि अलग अलग गरी कुल ६० वटा पदहरूको पाठ्यक्रम निर्माण गरिएकोमा प्रदेश निजामती सेवा ऐन २०७९ र स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० जारी भए पश्चात् अधिकृतस्तर छैटौं तह तथा कम्प्युटर अपरेटर (सहायकस्तर पाँचौ) र सहायक कम्प्युटर अपरेटर (सहायकस्तर चौथो) का लागि तयार भएका पाठ्यक्रमहरू प्रयोगविहीन हुनुका साथै नयाँ सन्दर्भमा प्रदेश निजामती सेवा एवं स्थानीय सरकारी सेवा दुवै तर्फ प्रयोग हुने गरी संयुक्त पाठ्यक्रमको आवश्यकता महसुस गरी गत आ.व. २०७९/०८० को अवधिमा केही साविकका पाठ्यक्रमहरूलाई अद्यावधिक गरी तथा केही नयाँ निर्माण गरी प्रदेश निजामती सेवा एवं स्थानीय सरकारी सेवा दुवै सेवा अन्तर्गतका विभिन्न सेवा, समूह र तहका लागि जम्मा २२ वटा संयुक्त र प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत प्रदेश प्रशासन सेवाको सामान्य प्रशासन समूहको चौथो र पाँचौं तहको १/१ वटा गरी जम्मा २४ पाठ्यक्रम तयार भएका छन्। यस प्रतिवेदन अवधि आ.व. २०८०/०८१ मा स्वास्थ्य सेवाको विभिन्न समूह र तहका ४ वटा तथा कृषि सेवा र शिक्षा सेवाको नवौं तहका जम्मा ३ वटा गरी जम्मा ७ वटा पाठ्यक्रमहरू प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाको समान पदमा संयुक्त प्रयोग हुने गरी थप गरिएको छ।

यसरी आयोगले हालसम्म आवश्यकता अनुसार पाठ्यक्रमहरू निर्माण तथा परिमार्जन गर्दै आफूले सञ्चालन गर्ने परीक्षाहरूलाई व्यवस्थित गर्दै आएको छ भने कतिपय सेवा, समूह र पदको परीक्षाका लागि आफूले निर्माण गर्न बाँकी

रहेको अवस्थामा आयोगको निर्णयानुसार संघीय लोक सेवा आयोगको पाठ्यक्रम प्रयोग गर्ने गरिएको छ। यस प्रतिवेदन अवधिसम्म अद्यावधिक रहेका पाठ्यक्रमहरूको विवरण तालिका नं. ९ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. ९

आयोगबाट निर्माण भएका पाठ्यक्रमको विवरण

(क) प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा दुवै तर्फका समान पदहरूको संयुक्त पाठ्यक्रमहरू

सि.नं.	सेवा	समूह	उप समूह	तह	स्वीकृत मिति
१	शिक्षा	शिक्षा प्रशासन	निरीक्षण	५	२०८०।२।९
२		शिक्षा प्रशासन	निरीक्षण	७	२०८०।२।९
३		शिक्षा प्रशासन	-	९	२०८०।१२।२३
४	वन	जनरल फरेष्ट्री	-	४	२०८०।२।२६
५		जनरल फरेष्ट्री, फरेष्ट रिसर्च, स्वायल एण्ड वाटर कन्जरभेसन तथा वाईल्डलाईफ कन्जरभेसन	-	५	२०८०।२।२६
६		जनरल फरेष्ट्री, फरेष्ट रिसर्च, स्वायल एण्ड वाटर कन्जरभेसन तथा वाईल्डलाईफ कन्जरभेसन	-	७	२०८०।२।२६
७	कृषि	प्लान्ट प्रोटेक्सन, एग्रोनोमी, हर्टिकल्चर, एगृ. एक्सटेन्सन, स्वायल साइन्स, एगृ.इको.एण्ड मार्केटिङ्ग	-	४	२०८०।२।५
८		प्लान्ट प्रोटेक्सन, एग्रोनोमी, हर्टिकल्चर, एगृ. एक्सटेन्सन, स्वायल साइन्स, एगृ.इको.एण्ड मार्केटिङ्ग	-	५	२०८०।२।५
९		प्लान्ट प्रोटेक्सन, एग्रोनोमी, हर्टिकल्चर, एगृ. एक्सटेन्सन, स्वायल साइन्स, एगृ.इको.एण्ड मार्केटिङ्ग	-	७	२०८०।२।५
१०		फिसरिज, भेटेरिनरी र लाइभस्टक पोल्ट्री एण्ड डेरी डेभलपमेण्ट	-	४	२०८०।२।३२
११		फिसरिज, भेटेरिनरी र लाइभस्टक पोल्ट्री एण्ड डेरी डेभलपमेण्ट	-	५	२०८०।२।३२
१२		भेटरीनरी	-	७	२०८०।२।३२
१३		लाईभस्टक एण्ड डेरी डेभलपमेन्ट	-	७	२०८०।२।३२
१४		फिसरिज	-	७	२०८०।२।३२

सि.नं.	सेवा	समूह	उप समूह	तह	स्वीकृत मिति
१५		भेटरीनरी	-	९	२०८१ ।२ ।२५
१६		लाईभस्टक एण्ड डेरी डेभलपमेन्ट	-	९	२०८१ ।२ ।२५
१७	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	स्यानिटरी	४	२०८० ।२ ।२६
१८	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	-	४	२०८० ।२ ।२६
१९	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	जनरल, हाईवे, स्यानिटरी, इरिगेसन, हाईड्रोपावर एण्ड हाईड्रोलोजी	५	२०८० ।२ ।२६
२०	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	जनरल, हाईवे, हाईड्रोपावर, इरिगेसन एण्ड स्यानिटरी	७	२०८० ।२।२६
२१	प्रशासन	सा.प्र., लेखा, राजश्व, आ.ले.प.	-	७	२०८० ।३।११
२२	स्वास्थ्य	जेनरल हेल्थ सर्भिसेज	-	८	२०८० ।२।३
२३	स्वास्थ्य	हेल्थ ईन्सपेक्सन	-	४	२०८० ।३ १३
२४	स्वास्थ्य	हेल्थ ईन्सपेक्सन	-	५	२०८० ।३।११
२५	स्वास्थ्य	हेल्थ ईन्सपेक्सन	-	७	२०८० ।२ ।३२
२६	स्वास्थ्य	जनरल नर्सिङ्	-	७	२०८० ।६।३०
२७	स्वास्थ्य	कम्युनिटी नर्सिङ्	-	७	२०८० ।६।३०
२८	स्वास्थ्य	आयुर्वेद	-	५	२०८० ।७।२४
२९	स्वास्थ्य	आयुर्वेद	-	४	२०८० ।७।२४

(ख) प्रदेश निजामती सेवातर्फको मात्र पाठ्यक्रमको विवरण

सि.नं.	सेवा	समूह/पद	उप समूह	तह	पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति
१	वन	जनरल फरेष्ट्री	-	आधारभूत	२०७७ ।१०।१३
२	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	बिल्डिङ्ग एण्ड आर्किटेक्ट	७	२०७७ ।१०।०६
३	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	बिल्डिङ्ग एण्ड आर्किटेक्ट	५	२०७७ ।१०।०६
४	विविध	महिला विकास अधिकृत	-	७	२०७७ ।१२।२६
५	विविध	महिला विकास निरीक्षक	-	५	२०७७ ।१२।२६
६	विविध	कम्युटर अधिकृत	-	७	२०७८ ।३।२५
७	विविध	कम्प्युटर इन्जिनियर	-	७	२०७८ ।३।२५
८	विविध	कम्प्युटर अपरेटर	-	५	२०७८ ।३ ।२५

सि.नं.	सेवा	समूह/पद	उप समूह	तह	पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति
९		सहायक क. अपरेटर	-	४	२०७८।३।२५
१०	प्रशासन	सा.प्र., लेखा	-	४	२०८०।२।३
११		सा.प्र., लेखा, राजश्व	-	५	२०८०।२।३

(ग) स्थानीय सरकारी सेवातर्फको मात्र पाठ्यक्रमको विवरण

१	इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	बिल्डिङ्ग एण्ड आर्किटेक्ट	५	२०७७।१०।११
२		सर्भे	-	५	२०७७।१२।०३
३		सर्भे	-	४	२०७७।१२।०३
४	विविध	महिला विकास अधिकृत	-	६	२०७७।०९।१३
५		महिला विकास निरीक्षक	-	५	२०७७।९।१३
६		स.महिला विकास निरीक्षक	-	४	२०७७।९।१३
७		कम्युटर अधिकृत	-	६	२०७७।१०।१९
८		कम्प्युटर इन्जिनियर	-	६	२०७७।१०।१९
९		कम्प्युटर अपरेटर	-	५	२०७७।१०।१५
१०		सहायक क. अपरेटर	-	४	२०७७।१०।१५
११	प्रशासन	सा.प्र., लेखा	-	४	२०७७।१०।१५
१२		सा.प्र., लेखा, आ.ले.प.	-	५	२०७७।१०।१५
१३		सा.प्र., लेखा (आ.प्र.)	-	४	२०७८।९।०९
१४	न्याय	कानून	-	५	२०७७।१०।०६

समग्रमा परीक्षण प्रविधि विकासका लागि अध्ययन अनुसन्धान हुन नसक्नु, खुला बजारमा उपलब्ध मानवस्रोतको योग्यता एवं स्वदेशी तथा विदेशी विश्वविद्यालयमा अध्यापन गराइने विषय र सेवा आवश्यक पर्ने दक्षताबीच सामञ्जस्य हुने गरी सेवा समूह सम्बन्धी प्रचलित कानूनमा शैक्षिक योग्यता निर्धारण हुन नसक्नु, सबै प्रकारका सेवा समूहका पदका पाठ्यक्रम निर्माणका लागि विज्ञ उपलब्ध हुन नसक्नु एवं विषय विज्ञहरू स्थानीय स्तरमा पर्याप्त संख्यामा उपलब्ध नहुनु प्रमुख समस्याको रूपमा रहेको छ ।

परिच्छेद- ५

विज्ञापन र दरखास्त

५.१ प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाको दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था:

प्रदेश सरकारबाट गठित उच्चस्तरीय प्रशासन सुधार कार्यदलको प्रतिवेदन २०८० मा कूल १९२ कार्यालयहरूमा ३,९८४ स्वीकृत दरबन्दी कायम रहेको उल्लेख छ। कुल दरवन्दीमा २०७५ सालमा कर्मचारी समायोजन गर्दा संघले निजामती सेवा ऐन, २०४९ र कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५ बमोजिम संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले प्रदेश सरकारका लागि संगठन तथा दरबन्दी स्वीकृत गरेको ३,८८२ दरवन्दी सहित पटकपटक प्रदेश सरकारले स्वीकृत गरेको दरबन्दीहरू समेत समावेश छ। सो मध्ये पर्यटन वातावरण तथा वन मन्त्रालयमा १,१०४ (२७.७१ प्रतिशत), स्वास्थ्य मन्त्रालयमा १,००१ (२५.१३ प्रतिशत), उद्योग कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयमा ६५१ (१६.३४ प्रतिशत), खानेपानी, सिंचाइ तथा ऊर्जा मन्त्रालय ३३३ (८.३६ प्रतिशत) र भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय २३५ (५.९० प्रतिशत) दरवन्दी कायम रहेका छन्। कूलमा १ प्रतिशत भन्दा कम दरबन्दी हुने अर्थात् अत्यन्तै साना आकारका निकायको कोटीमा प्रदेश लोक सेवा आयोग, प्रदेश योजना आयोग र मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय पर्छन्।

प्रदेश सरकारको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी स्थायी दरबन्दी संरचना निर्माणको क्रममा रहेको, कतिपय स्थानीय तहहरूको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी दरबन्दी संरचना तयार भए पनि प्रदेश किताबखानामा अद्यावधिक हुन नसकेको कारणले प्रदेश तथा स्थानीय तहमा दरबन्दी तथा पदपूर्तिको अद्यावधिक विवरण प्राप्त हुन सकेको छैन। यद्यपि समायोजन ऐन अनुसार प्रदेश तहमा समायोजित पदहरू मध्ये रिक्त अधिकृत सातौं, आठौं तथा नवौं तहका पदहरूमा प्रतिवेदन अवधिमा विज्ञापन भई पदपूर्तिको कार्य भइरहेको छ भने स्थानीय तहको हकमा प्रतिवेदन अवधि भन्दा अघिल्लो वर्ष विज्ञापन भएका पदहरूको पदपूर्तिको कार्य सम्पन्न भएको छ।

५.२ पदपूर्ति सम्बन्धी वार्षिक कार्यतालिका:

प्रदेश लोक सेवा आयोग (कार्य सञ्चालन) निर्देशिका, २०७७ बमोजिम आयोगबाट आ.व. २०८०/०८१ मा सञ्चालन हुने परीक्षाको समग्र कार्यप्रवाह (Flow Chart) लाई व्यवस्थित र नियमित गर्ने गरी सो आर्थिक वर्षभरमा सञ्चालन हुने परीक्षा प्रक्रियाको चक्र (प्रतिशत निर्धारण, विज्ञापन प्रकाशन, लिखित परीक्षा सञ्चालन, लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन र अन्तर्वार्ता लगायत) लाई कार्यतालिकीकरण गरी प्रकाशन गरिएको थियो।

प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवा र स्थानीय तहको संगठित संस्थाको सेवाको पदपूर्ति सम्बन्धमा विज्ञापनका लागि सहमति प्रदान गर्नेदेखि लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन गर्नेसम्मका क्रियाकलापहरू समावेश गरी वार्षिक कार्यतालिका प्रकाशन गर्नुपर्नेमा उक्त निकायहरूसँग सम्बन्धित नीतिगत तथा

कानूनी व्यवस्थाको अभाव रहेको साथै सो निकायहरूबाट पदपूर्तिका लागि अनुरोध समेत भई नआएको हुँदा सोसँग सम्बन्धित वार्षिक कार्यतालिका प्रकाशन गरिएको छैन।

५.३ प्रतिशत निर्धारण:

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवामा रिक्त रहेका पदहरूमा पदपूर्तिका लागि सेवा शर्त सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिमको अवधिमा सम्बन्धित निकायले आवश्यक प्रक्रिया पूरा गरी आयोगमा माग आकृति फाराम भरी पठाउनु पर्ने हुन्छ। यसरी पदपूर्तिका लागि माग प्राप्त भएपछि कुल रिक्त पदहरूमध्ये के कति पद कुन तरिकाबाट पूर्ति गर्ने भन्ने विषयमा सम्बन्धित सेवा शर्त सम्बन्धी कानूनका आधारमा आयोगबाट प्रतिशत निर्धारण गरिन्छ। आ.व. २०८०/०८१ मा प्रदेश निजामती सेवाका लागि माग भई आएका विभिन्न तहका पदहरूको प्रतिशत निर्धारण गरी पदपूर्तिका काम कारबाहीहरू अगाडि बढाइएको छ। यस प्रतिवेदन अवधिमा भएका प्रतिशत निर्धारण बमोजिम प्रदेश निजामती सेवा तर्फ विभिन्न सेवा, समूह र तहको जम्मा माग पद संख्या ४६४ भएकोमा खुला तथा समावेशी तर्फ ३३२, कार्यक्षमताको मूल्याङ्कनद्वारा हुने बढुवा तर्फ ६९, आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगिता तर्फ ४, जेष्ठता र कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनद्वारा हुने बढुवा तर्फ ४५ र अन्तर स्थानीय तह प्रतियोगिता तर्फ १४ पदको प्रतिशत निर्धारण गरिएको छ। यस सम्बन्धी विवरण तालिका नं. १० मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. १०
आ.व. २०८०/०८१ मा गरिएको प्रतिशत निर्धारणको विवरण

(क) प्रदेश निजामती सेवातर्फ:

सि. नं.	सेवा	तह	जम्मा माग पद संख्या	पदपूर्ति हुने प्रक्रिया अनुसारको संख्या				
				खुला तथा समावेशी प्रतियोगिताद्वारा	अन्तर स्थानीय तह प्रतियोगिता द्वारा	आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगिता द्वारा	का.क्ष.मू. द्वारा	जे. र का.स.मू. द्वारा
१	प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग	चौथो	१३	१३	-	-	-	-
		पाँचौं	७१	४३	-	-	१६	१२
		सातौं	०	-	-	-	-	-
		नवौं	१८	०	४	०	८	६
		एघारौं	०	-	-	-	-	-
२	प्रदेश कृषि	चौथो	७	७	-	-	-	-
		पाँचौं	१४	८	-	-	५	१
		सातौं	०	-	-	-	-	-
		नवौं	१५	०	२	०	९	४
		एघारौं	०	-	-	-	-	-
३	प्रदेश प्रशासन	चौथो	९	९	-	-	-	-
		पाँचौं	१९	१२	-	-	४	३
		सातौं	०	-	-	-	-	-

सि. नं.	सेवा	तह	जम्मा माग पद संख्या	पदपूर्ति हुने प्रक्रिया अनुसारको संख्या				
				खुला तथा समावेशी प्रतियोगिताद्वारा	अन्तर स्थानीय तह प्रतियोगिता द्वारा	आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगिता द्वारा	का.क्ष.मू. द्वारा	जे. र का.स.मू. द्वारा
		नवौं	२६	२	४	३	९	८
		एघारौं	०	-	-	-	-	-
४	प्रदेश वन	आधारभूत	२२१	२२१	-	-	-	-
		चौथो	०	-	-	-	-	-
		पाँचौं	०	-	-	-	-	-
		सातौं	०	-	-	-	-	-
		नवौं	१४	१	२	१	६	४
		एघारौं	०	-	-	-	-	-
५	प्रदेश शिक्षा	पाँचौं	११	११	-	-	-	-
		सातौं	०	-	-	-	-	-
		नवौं	५	०	१	०	२	२
		एघारौं	०	-	-	-	-	-
६	प्रदेश स्वास्थ्य	चौथो	१	१	-	-	-	-
		पाँचौं	६	३	०	०	२	१
		सातौं	०	-	-	-	-	-
		आठौं	०	-	-	-	-	-
		नवौं	१४	१	१	-	८	४
		एघारौं	०	-	-	-	-	-
कुल जम्मा			**४६४**	**३३२**	**१४**	**४**	**६९**	**४५**

(ख) स्थानीय सरकारी सेवातर्फ:

स्थानीय सरकारी सेवा सम्बन्धी ऐन जारी हुन विलम्व हुनुका साथै ऐन लागू भएपश्चात् सर्वप्रथम यस अघि प्रतिशत निर्धारण हुँदा बढुवातर्फ छुट्टिएको दरबन्दी एवं स्थानीय तहका अस्थायी करारका कर्मचारीहरूका लागि प्रतिष्पर्धा गराउने गरी विज्ञापन गर्नुपर्ने कानूनी व्यवस्थाका आधारमा सो कानूनी व्यवस्था कार्यान्वयनको लागि आवश्यक विधि, मापदण्ड र कार्यविधि लगायत पदपूर्ति प्रक्रिया निर्माणमा समय व्यतीत भएका कारण स्थानीय सरकारी सेवातर्फ प्रतिवेदन अवधिमा प्रतिशत निर्धारण, विज्ञापन प्रकाशन लगायतका पदपूर्ति सम्बन्धी कार्यहरू हुन सकेको छैन।

५.४ विज्ञापन:

आयोगको निर्धारित कार्यतालिका अनुसार सम्बन्धित निकायबाट पदपूर्तिका लागि माग आकृति फाराम प्राप्त भए पश्चात् प्रतिशत निर्धारण भई सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि विज्ञापन प्रकाशन गरिन्छ। विगतका वर्षहरू जस्तै आ.व. २०८०/०८१ मा पनि सोही प्रक्रिया अनुसार माग पदहरूको पदपूर्तिका लागि विज्ञापन भई गोरखापत्र राष्ट्रिय दैनिक तथा आयोगको वेवसाइटमा प्रकाशन गरिएको छ। सामान्यतया गोरखापत्र राष्ट्रिय दैनिकमा आयोगको विज्ञापन सोमबार प्रकाशन गर्ने गरिएको छ।

आयोगले आ.व. २०८०/०८१ को अन्त्यसम्ममा २५३५ पदका लागि विज्ञापन प्रकाशन गरेको देखिन्छ। स्थापना कालदेखि यस प्रतिवेदन अवधिसम्म विज्ञापित पद संख्याको तुलनात्मक तालिका तालिका नं. ११ र चित्र नं. ३ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ११

आयोगबाट हालसम्म विज्ञापित पद संख्याको वार्षिक विवरण

सि.नं.	सेवा	आ.व. २०७८/७९	आ.व. २०७९/८०	आ.व. २०८०/०८१	हालसम्म कूल
स्थानीय सरकारी सेवा तर्फ					
१	इन्जिनियरिङ्ग	२३	१३८	०	१६१
२	कृषि	२००	१७३	०	३७३
३	न्याय	३	५	०	८
४	प्रशासन	२८५	२२२	०	५०७
५	विविध	३५	३३	०	६८
६	शिक्षा	३१	११	०	४२
७	स्वास्थ्य	०	६३०	०	६३०
जम्मा		**५७७**	**१२१२**	**०**	**१७८९**
प्रदेश निजामती सेवा तर्फ					
१	प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग	०	६६	१०२	१६८
२	प्रदेश कृषि	०	६६	३६	१०२
३	प्रदेश प्रशासन	०	४३	५४	९७
४	प्रदेश वन	०	६०	२३५	२९५
५	प्रदेश शिक्षा	०	५	१६	२१
६	प्रदेश स्वास्थ्य	०	४२	२१	६३
जम्मा		**०**	**२८२**	**४६४**	**७४६**
कूल		**५७७**	**१४९४**	**४६४**	**२५३५**

चित्र नं. ३

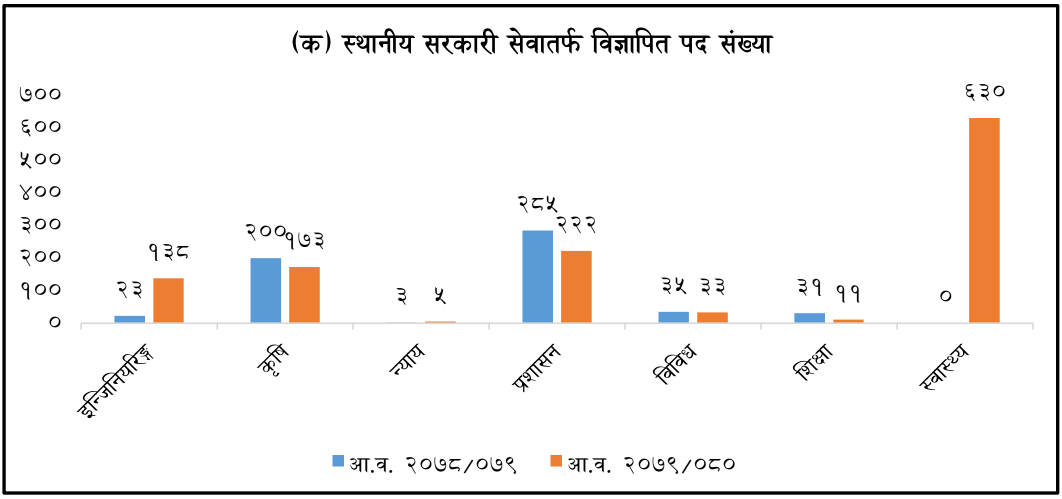

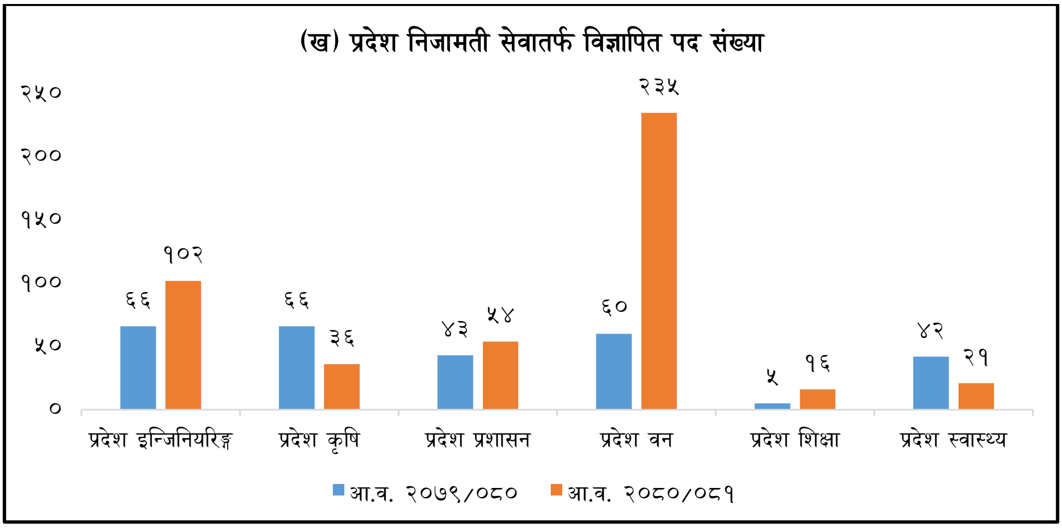

५.४.१ प्रदेश निजामती सेवा तर्फको विज्ञापन:

यस प्रतिवेदन अवधिमा प्रदेश निजामती सेवा ऐन बमोजिम मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय एवं अन्य सम्बन्धित निकायहरूबाट प्राप्त मागका आधारमा प्रतिशत निर्धारण हुँदा बढुवा (कार्यक्षमताको मूल्याङ्कन तथा जेष्ठता र कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन), आन्तरिक अन्तर सेवा, अन्तर स्थानीय तह र खुला तर्फ कायम भएका विभिन्न सेवा, समूह र तहका विभिन्न ४६४ पदका लागि ६८ वटा विज्ञापन र ६६ वटा बढुवा सम्बन्धी सूचनाहरू प्रकाशन गरिएको थियो। जसमा बढुवा तर्फ ११४, आन्तरिक अन्तर सेवा तर्फ ४, अन्तर स्थानीय तह तर्फ १४, खुला तर्फ १९२ र समावेशी तर्फ १४० पद रहेका छन्।

यस अवधिमा भएका प्रदेश निजामती सेवा तर्फको विज्ञापन र विज्ञापित पद संख्यालाई तालिका नं. १२ र चित्र नं. ४ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. १२
प्रदेश निजामती सेवा तर्फ भएका विज्ञापन र पदको विवरण

सि.नं.	सेवा	विज्ञापन/सूचना संख्या र पद	जेष्ठता र का. स. मू.	कार्यक्षमता मूल्याङ्कन	आन्तरिक अन्तर सेवा	अन्तर स्थानीय तह	खुला तथा समावेशी प्रतियोगिता								
							खुला	आ.ज.	महिला	दलित	थारु	मधेशी	मुस्लिम	अपाङ्ग	जम्मा
१	प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग	विज्ञापन/सूचना संख्या	११	१३		४	६	५	५	३					४७
		पद संख्या	१८	२४		४	३०	१३	८	५					१०२
२	प्रदेश कृषि	विज्ञापन/सूचना संख्या	५	१४		२	३	३	१						२८
		पद संख्या	५	१४		२	९	५	१						३६
३	प्रदेश प्रशासन	विज्ञापन/सूचना संख्या	२	३	१	१	५	३	२	२					१९
		पद संख्या	११	१३	३	४	१४	५	२	२					५४

सि.नं.	सेवा	विज्ञापन/सूचना संख्या र पद	जेष्ठता र का. स. मू.	कार्यक्षमता मूल्याङ्कन	आन्तरिक अन्तर सेवा	अन्तर स्थानीय तह	खुला तथा समावेशी प्रतियोगिता								
							खुला	आ.ज.	महिला	दलित	थारु	मधेशी	मुस्लिम	अपाङ्ग	जम्मा
४	प्रदेश वन	विज्ञापन/सूचना संख्या	१	२	१	१	२	१	१	१	१	१	१	१	१४
		पद संख्या	४	६	१	२	१२९	३४	३३	६	६	५	५	४	२३५
५	प्रदेश शिक्षा	विज्ञापन/सूचना संख्या	१	१		१	१	१	१	१					७
		पद संख्या	२	२		१	६	२	२	१					१६
६	प्रदेश स्वास्थ्य	विज्ञापन/सूचना संख्या	४	९		१	४	१							१९
		पद संख्या	५	१०		१	४	१							२१
जम्मा:		**विज्ञापन/सूचना संख्या**	२४	४२	२	१०	२१	१४	१०	७	१	१	१	१	१३४
		पद संख्या	४५	६९	४	१४	१९२	६०	४६	१४	६	५	५	४	४६४

समावेशी समूह तर्फ प्रतिशत निर्धारण गर्दा आर्थिक रूपले विपन्न खस आर्य समूहका लागि छुट्याइएको पदमा प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ को दफा १० को उपदफा (१) को स्पष्टीकरण खण्डमा व्यवस्था भए बमोजिम खुला तर्फ समावेश गरी विज्ञापन भएकोले सो समूहको विवरण तालिकामा उल्लेख गरिएको छैन।

चित्र नं. ४

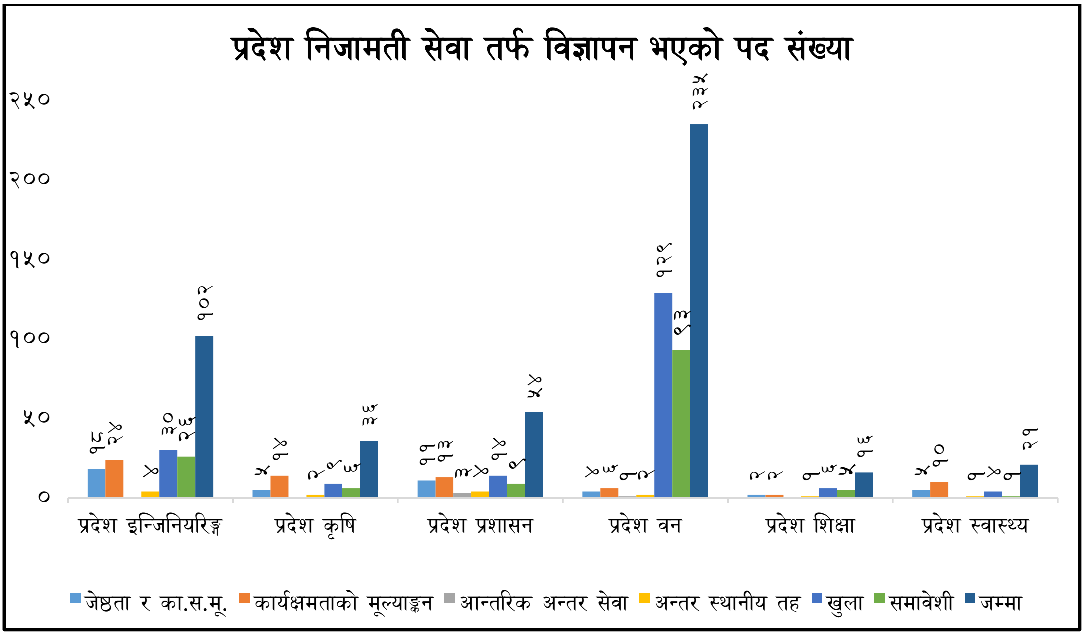

५.४.२. स्थानीय सरकारी सेवा तर्फको विज्ञापनः

आयोगबाट प्रतिवेदन अवधि आ.व. २०८०/०८१ मा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत नयाँ विज्ञापन नभएको र गत आ.व.मा शुरू भई प्रक्रियामा रहेका पदहरूको बाँकी कामहरू मात्र सम्पन्न भएको छ। जसको विवरण प्रतिवेदनको सम्बन्धित विषय शीर्षकमा उल्लेख गरिएको छ।

५.४.३. खुला र समावेशी समूहको विज्ञापनः

आयोगबाट प्रतिवेदन अवधिमा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत विज्ञापन भएको छैन। प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत खुला प्रतियोगिता तर्फ वि.नं. १-६८/०८०-८१ सम्मका विज्ञापनहरूमा कुल ३३२ पद संख्याको लागि विज्ञापन भएकोमा खुलातर्फ १९२, आदिवासी जनजातितर्फ ६०, महिलातर्फ ४६, दलिततर्फ १४, थारुतर्फ ६, मधेशीतर्फ ५, मुस्लिमतर्फ ५ र अपाङ्गतर्फ ४ पद संख्या रहेको छ। जसलाई चित्र नं. ५ मा प्रस्तुत गरिएको छः

चित्र नं. ५

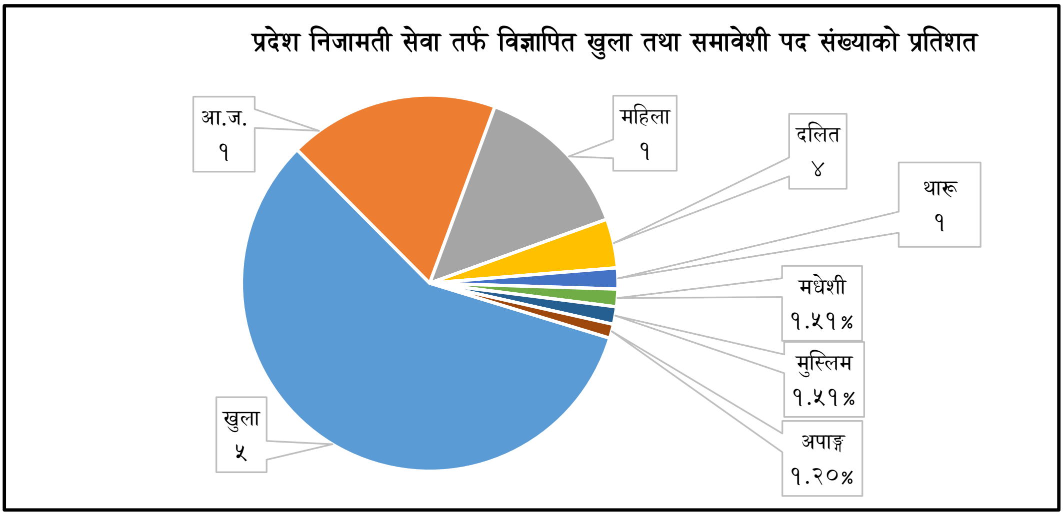

५.५ दरखास्तः

आ.व. २०८०/०८१ मा आयोगबाट स्थानीय सरकारी सेवातर्फ विज्ञापन नै प्रकाशन नभएकाले दरखास्त समेत नपरेको तथा प्रदेश निजामती सेवा तर्फ जम्मा ४५,५५६ जना उम्मेदवारको दरखास्त पेश भएको छ। प्रमुख रूपमा शैक्षिक योग्यता नपुगेका, उमेर नपुगेका तथा उमेर नाघेका, तोकिएको अनुभव प्राप्त नगरेका, आवश्यक कागजात नपुगेका लगायतका कारणले जम्मा २९५ (०.६५%) दरखास्त अस्वीकृत भएको छ। कुल स्वीकृत दरखास्त मध्ये महिलाको संख्या १२,८३८ (२८.३६%) रहेकोमा अधिकृतस्तरको पदमा यो संख्या झनै कम भई १८ जना मात्र रहेको देखिन्छ। कुल स्वीकृत दरखास्त मध्ये सबभन्दा बढी आधारभूत तहमा र सबैभन्दा कम नवौं तहमा रहेको देखिएको छ। प्रदेश निजामती सेवा तर्फ पेश भएका दरखास्तको विवरण तालिका नं. १३ र चित्र नं. ६ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. १३

प्रदेश निजामती सेवा तर्फ पेश भएका दरखास्तको विवरण

विज्ञापन भएको तह	कुल परेको दरखास्त			स्वीकृत भएका दरखास्त				अस्वीकृत दरखास्त			
	महिला	पुरूष	जम्मा	महिला	पुरूष	जम्मा	प्रतिशत	महिला	पुरूष	जम्मा	प्रतिशत
आधारभूत	४२४४	१८२४७	२२४९१	४२२५	१८१९०	२२४१५	९९.६६	१९	५७	७६	०.३४
चौथो	२६९१	५०२४	७७१५	२६८१	५०१७	७६९८	९९.७८	१०	७	१७	०.२२
पाचौ	५९४८	९०२३	१४९७१	५९१४	८९६८	१४८८२	९९.४१	३४	५५	८९	०.५९
नवौं	३१	३४८	३७९	१८	२४८	२६६	७०.१८	१३	१००	११३	२९.८२
जम्माः	१२९१४	३२६४२	४५५५६	१२८३८	३२४२३	४५२६१	९९.३५	७६	२१९	२९५	०.६५
प्रतिशत	२८.३५	७१.६५	१००	२८.३६	७१.६४	१००		२५.७६	७४.२४	१००	

चित्र नं. ६

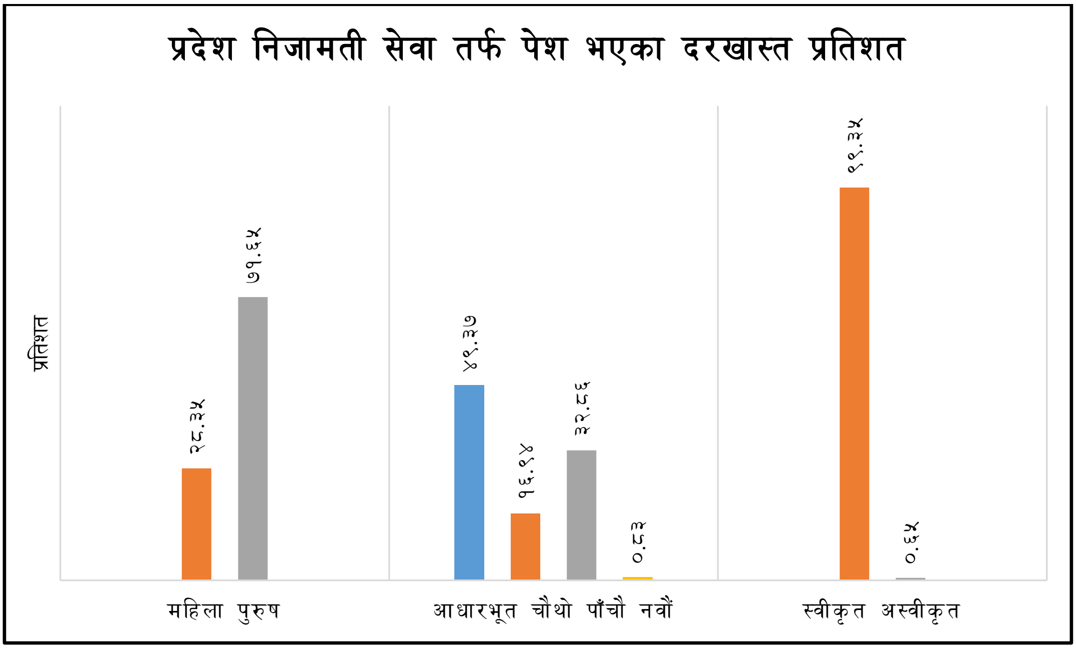

५.५.१. विज्ञापनको प्रकार अनुसार दरखास्तको वर्गीकरणः

आ.व. २०८०/०८१ मा ४५,२६१ उम्मेदवारहरूको आवेदन स्वीकृत भएकोमा उक्त उम्मेदवारहरूबाट ७५,९५९ दरखास्त पेश (एक उम्मेदवारले एउटै पदको विभिन्न समूह आ.प्र., खुला तथा समावेशी समूहरूमा आवेदन गर्न सक्ने) भएका छन्। यस अवधिमा भएका विज्ञापनहरू अनुसार पेश भएका दरखास्तहरू मध्ये सबभन्दा बढी खुला तर्फ (५९.०१%) पेश भएका छन्। समावेशी तर्फ ४०.३८% र आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगिता तर्फ ०.१९% पेश भएका छन्। विज्ञापनको प्रकार अनुसार पेश भएका दरखास्तको विवरण तालिका नं. १४ र चित्र नं. ७(क) तथा ७(ख) मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. १४

विज्ञापनको प्रकार अनुसार दरखास्त संकलन अवस्था

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०८०/०८१ मा संकलित दरखास्त संख्या			
		महिला	पुरूष	जम्मा	प्रतिशत
१	**बढुवा तर्फ**	**४५**	**३८१**	**४२६**	**०.५६**
	क) जेष्ठता र का.स.मू.	१४	१३३	१४७	०.१९
	ख) कार्यक्षमताको मूल्याङ्कन	२९	२१४	२४३	०.३२
	ग) आन्तरिक अन्तर सेवा	२	३४	३६	०.०५
२	**अन्तर स्थानीय तह**	**४**	**३४**	**३८**	**०.०५**
३	**खुला प्रतियोगितातर्फ**	**१२६०२**	**३२२२३**	**४४८२५**	**५९.०१**
४	**समावेशी प्रतियोगितातर्फ जम्मा**	**१५२४३**	**१५४२७**	**३०६७०**	**४०.३८**
	क) आ.ज.	३७१०	७०१९	१०७२९	१४.१२
	ख) महिला	१०७२२		१०७२२	१४.१२
	ग) दलित	४१८	२२९०	२७०८	३.५७
	घ) थारु	१६४	८४४	१००८	१.३३
	ङ) मधेशी	१८९	४६३५	४८२४	६.३५
	च) मुस्लिम	५	१८०	१८५	०.२४
	छ) अपाङ्ग	३५	४५९	४९४	०.६५
	जम्माः	**२७८९४**	**४८०६५**	**७५९५९**	

चित्र नं. ७(क)

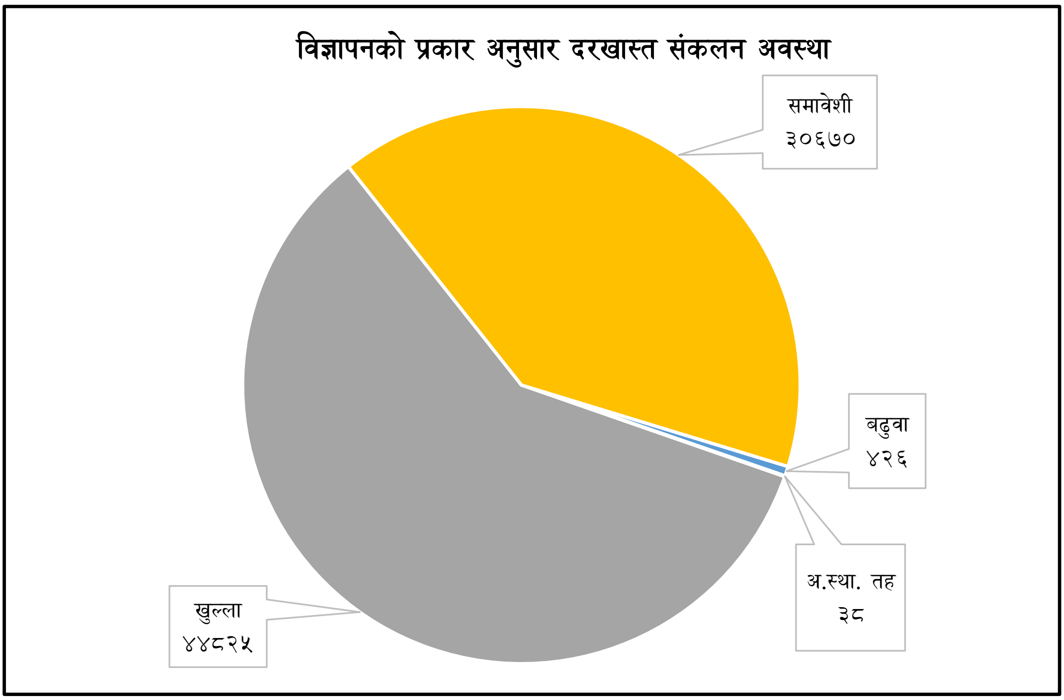

चित्र नं. ७ (ख)

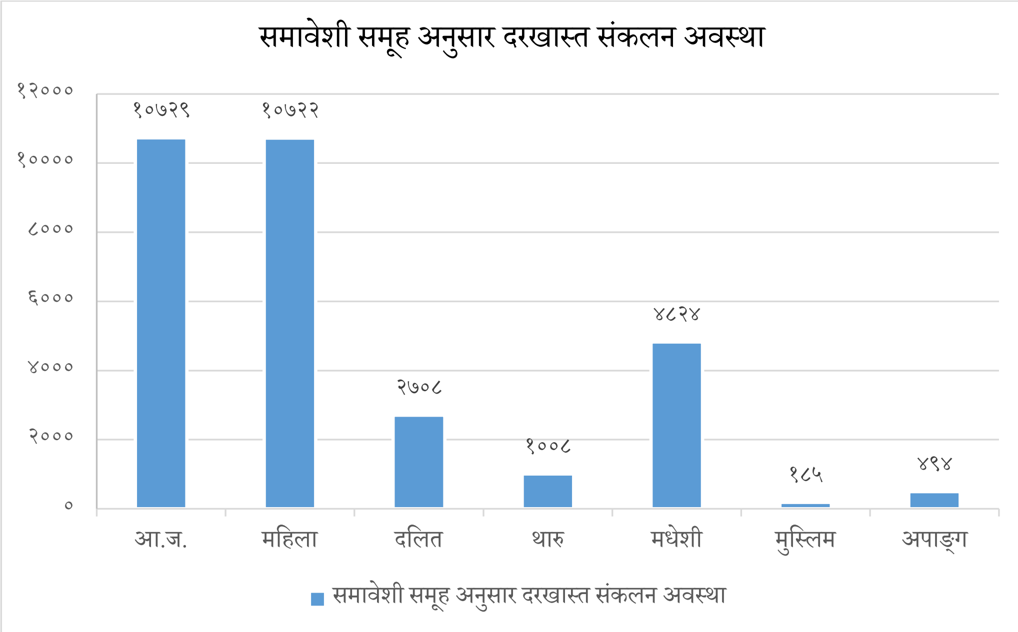

५.५.२. विज्ञापित पद अनुसार संकलित दरखास्त संख्या र प्रति पद औसत दरखास्त

आ.व. २०८०/०८१ मा विभिन्न सेवा, समूह र तहका कुल २८ पदनामका विज्ञापनहरूमा स्वीकृत भएका दरखास्तहरूको विश्लेषण गर्दा प्रति पद औसत दरखास्त प्रदेश प्रशासन सेवा, सामान्य प्रसाशन समूह, सहायकस्तर चौथो तह सहायक पदको सबभन्दा बढी ४७०.७८ रहेको छ भने समग्र विज्ञापनको औसतमा प्रति पद दरखास्त १२९.३२ रहेको देखिएको छ।

यस अवधिमा भएका विभिन्न सेवा, समूहका विभिन्न तह र पदका लागि प्रकाशित विज्ञापनहरूमा संकलित दरखास्त संख्याको तथ्याङ्क माग पद संख्या र प्रति पद औसत दरखास्त तलको तालिका नं. १५ र सेवागत रूपमा प्रतिपद औसत दरखास्त तालिका नं. १६ र चित्र नं. ८ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. १५

विज्ञापित पद अनुसार संकलित दरखास्त संख्या र प्रति पद औसत दरखास्त

सि. नं.	विज्ञापित पद विवरण					स्वीकृत दरखास्त संख्या	प्रतिपद औसत दरखास्त
	पद	तह	सेवा	समूह/उप समूह	माग पद		
१	वन रक्षक		प्रदेश वन	जनरल फरेष्ट्री	२२१	२२४१५	१०१.४३
२	खा.पा.स.टे.	४	प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	८	१५०६	१८८.२५
३	एशोसिएसन अर्गनाइजर	४	प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग	एगृ. इरिगेसन इन्जिनियरिङ	५	१६४	३२.८०

सि. नं.	विज्ञापित पद विवरण					स्वीकृत दरखास्त संख्या	प्रतिपद औसत दरखास्त
	पद	तह	सेवा	समूह/उप समूह	माग पद		
४	ना.प.से.प्रा./ना.प.स्वा.प्रा.	४	प्रदेश कृषि	ला.पो.डे.डे./भेटेरिनरी	७	१४४६	२०६.५७
५	सहायक	४	प्रदेश प्रशासन	सामान्य प्रशासन	९	४२३७	४७०.७८
६	कोल्ड चेन असिस्टेन्ट	४	प्रदेश स्वास्थ्य	हेल्थ इन्सपेक्सन	१	३४५	३४५.००
७	सब-इन्जिनियर/खा.पा.स.टे	५	प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	३१	३९८१	१२८.४२
८	सब इञ्जिनियर	५	प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	६	४०२	६७.००
९	ल्याव टेक्निसियन	५	प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	५	२६५	५३.००
१०	सब इञ्जिनियर	५	प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग	इलेक्ट्रिकल	१	९२	९२.००
११	प्राविधिक सहायक	५	प्रदेश कृषि	कृषि प्रसार/एग्रृ इको.एण्ड मार्केटिङ	३	७६६	२५५.३३
१२	प.से.प्रा./प.स्वा.प्रा./प्रा.स.	५	प्रदेश कृषि	ला.पो.डे.डे./भेटेरिनरी/फिसरिज	५	७५३	१५०.६०
१३	सहायक	५	प्रदेश प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१०	४३७५	४३७.५०
१४	महिला विकास निरीक्षक	५	प्रदेश प्रशासन	विविध	१	२६५	२६५.००
१५	तथ्याङ्क सहायक	५	प्रदेश प्रशासन	विविध	१	४२	४२.००
१६	प्राविधिक सहायक	५	प्रदेश शिक्षा	शिक्षा प्रशासन	११	३७१५	३३७.७३
१७	पब्लिक हेल्थ नर्स	५	प्रदेश स्वास्थ्य	कम्यूनिटी नर्सिङ	२	८२	४१.००
१८	ल्याब टेक्निसियन	५	प्रदेश स्वास्थ्य	मे. ल्या. टे.	१	१४४	१४४.००
१९	अधिकृत	९	प्रदेश इन्जिनियरिङ	सिभिल, वि. एण्ड आ.	१	१	१.००
२०	अधिकृत	९	प्रदेश इन्जिनियरिङ	सिभिल, इरिगेशन *	१	०	०.००
२१	अधिकृत	९	प्रदेश इन्जिनियरिङ	सिभिल, स्यानिटरी	१	१	१.००
२२	अधिकृत	९	प्रदेश इन्जिनियरिङ	सिभिल, जनरल	१	१	१.००
२३	अधिकृत	९	प्रदेश कृषि	एग्रृ.इको.एण्ड मार्केटिङ् *	१	०	०.००
२४	अधिकृत	९	प्रदेश कृषि	प्लान्ट प्रोटेक्सन	१	१	१.००
२५	अधिकृत	९	प्रदेश वन	जनरल फरेष्ट्री	४	८९	२२.२५
२६	अधिकृत	९	प्रदेश शिक्षा	शिक्षा प्रशासन	१	५	५.००
२७	अधिकृत	९	प्रदेश स्वास्थ्य	हेल्थ इन्सपेक्सन	२	१९	९.५०
२८	अधिकृत	९	प्रदेश प्रशासन	सामान्य प्रशासन	९	१४९	१६.५६
जम्मा					३५०	४५,२६१	१२९.३२

* प्रदेश इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, इरिगेशन उपसमूह, अधिकृतस्तर नवौं तहका पदमा सम्मानित उच्च अदालतको आदेश बमोजिम दरखास्त स्वीकृत कार्य स्थगित भएको तथा प्रदेश कृषि सेवा, एग्रृ.इको.एण्ड मार्केटिङ्ग समूह अधिकृतस्तर नवौं तहका पदमा कुनै पनि दरखास्त फाराम परेको छैन।

तालिका नं. १६

सेवागत रूपमा प्रति पद औसत दरखास्त

सेवा	माग पद संख्या					स्वीकृत दरखास्त संख्या					औसत
	आ.भू.	चौथो	पाँचौं	नवौं	जम्मा	आ.भू.	चौथो	पाँचौं	नवौं	जम्मा	
प्रदेश इन्जिनियरिङ		१३	४३	४	६०		१६७०	४७४०	३	६४१३	१०६.८८
प्रदेश कृषि		७	८	२	१७		१४४६	१५१९	१	२९६६	१७४.४७
प्रदेश प्रशासन		९	१२	९	३०		४२३७	४६८२	१४९	९०६८	३०२.२७
प्रदेश वन	२२१			४	२२५	२२४१५			८९	२२५०४	१००.०२
प्रदेश शिक्षा			११	१	१२			३७१५	५	३७२०	३१०.००
प्रदेश स्वास्थ्य		१	३	२	६		३४५	२२६	१९	५९०	९८.३३
जम्मा:	२२१	३०	७७	२२	३५०	२२४१५	७६९८	१४८८२	२६६	४५२६१	१२९.३२

चित्र नं. ८

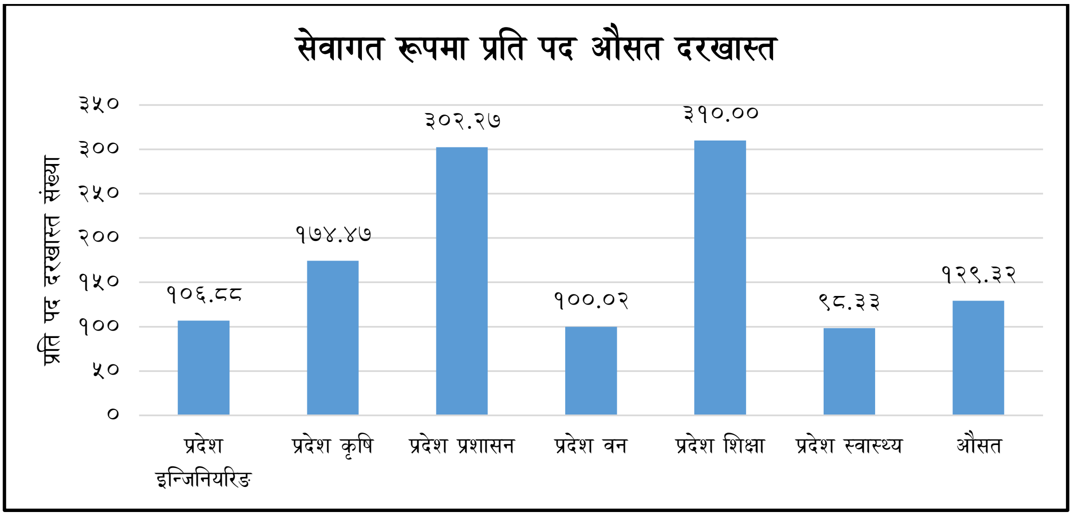

५.५.३. भौगोलिक क्षेत्र अनुसार दरखास्त दिने उम्मेवारहरूको विवरण

प्रतिवेदन अवधिमा भएका विज्ञापनहरूको स्वीकृत दरखास्तहरूमा उम्मेदवारले अनलाइन फाराममा उल्लेख गरेको स्थायी ठेगानाका आधारमा भौगोलिक क्षेत्रगत, प्रदेशगत र जिल्लागत रूपमा वर्गीकरण गरी देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छः

५.५.३.१. भौगोलिक क्षेत्रगत वर्गीकरण

प्रतिवेदन अवधिमा यस आयोगबाट भएका विज्ञापनहरूमा तल उल्लिखित तालिका नं. २० बमोजिम सबैभन्दा बढी तराई क्षेत्रबाट (५१.५२%) दरखास्त पेश भएको छ भने सबैभन्दा कम भित्री मधेशबाट (५.८२%) दरखास्त पेश भएको देखिन्छ। प्रस्तुत तथ्याङ्क नेपालको हिमाल, पहाड, भित्री मधेश र तराई क्षेत्रमा बसोबास गर्ने जनसंख्याको अनुपातसँग (भित्री मधेश बाहेक) लगभग मिल्दोजुल्दो देखिन्छ। दरखास्त संख्याको भौगोलिक क्षेत्रगत वर्गीकरण तालिका नं. १७ र चित्र नं. ९ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. १७

भौगोलिक क्षेत्र अनुसारको तहगत दरखास्त संख्या

भौगोलिक क्षेत्र	उम्मेदवार संख्या					प्रतिशत
	आधारभूत तह	चौथो तह	पाँचौं तह	नवौं तह	जम्मा	
हिमाल	४९०४	८५८	१५३८	२६	७३२६	१६.१९
पहाड	६०५८	१९२४	३९१८	८३	११९८३	२६.४८
भित्री मधेश	१२४८	४३६	९१८	३३	२६३५	५.८२
तराई	१०२०५	४४८०	८५०८	१२४	२३३१७	५१.५२
जम्मा:	**२२४१५**	**७६९८**	**१४८८२**	**२६६**	**४५२६१**	**१००**

चित्र नं. ९

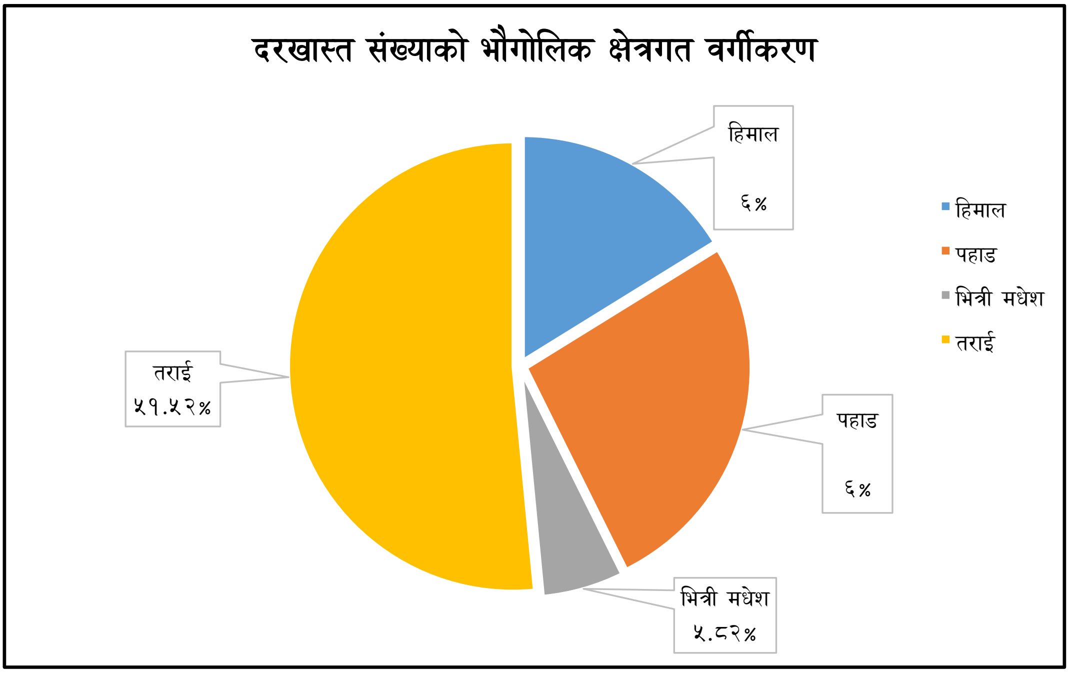

५.५.३.२. प्रदेश तथा जिल्लागत वर्गीकरण

प्रतिवेदन अवधिमा कुल स्वीकृत दरखास्त मध्ये सबैभन्दा बढी कोशी प्रदेश (४१.९९%) र सबैभन्दा कम गण्डकी प्रदेश (०.८२%) बाट उम्मेदवारहरूको दरखास्त पेश भएको देखिन्छ भने जिल्लागत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी र सबैभन्दा कम दरखास्त क्रमशः सप्तरी (८.०४%) र रसुवा (०.०१%) जिल्लाबाट पेश भएको देखिन्छ। प्रदेश तथा जिल्ला अनुसारको तहगत स्वीकृत दरखास्त संख्या तालिका नं. १८ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. १८
प्रदेश तथा जिल्ला अनुसारको तहगत स्वीकृत दरखास्त संख्या

प्रदेश/जिल्ला	तहगत स्वीकृत दरखास्त संख्या					प्रतिशत
	आधारभूत	चौथो	पाँचौ	नवौं	जम्मा	
कोशी प्रदेश	**८३४६**	**३५९२**	**६९४४**	**१२१**	**१९००३**	**४१.९८**
मोरङ	११८५	७८०	१३२८	३३	३३२६	७.३५
सुनसरी	१२७०	५७६	९९०	१२	२८४८	६.२९
खोटाङ	८७१	२४७	४८४	६	१६०८	३.५५
झापा	३३५	४२४	७५९	१७	१५३५	३.३९
भोजपुर	७१३	२२१	४५७	८	१३९९	३.०९
संखुवासभा	८०८	१८५	३८९	४	१३८६	३.०६
उदयपुर	६५७	२२७	४८२	५	१३७१	३.०३
धनकुटा	४९७	२४३	५६१	१५	१३१६	२.९१
इलाम	५६१	२१६	४१६	२	११९५	२.६४
ताप्लेजुङ	५७३	६९	१७९	३	८२४	१.८२
पाँचथर	३०६	११४	२६७	६	६९३	१.५३
ओखलढुङ्गा	२६१	१२७	२५६	७	६५१	१.४४
तेह्रथुम	१५७	८४	२३२	२	४७५	१.०५
सोलुखुम्बु	१५२	७९	१४४	१	३७६	०.८३
मधेश प्रदेश	**६५०९**	**२५३४**	**४९९६**	**४८**	**१४०८७**	**३१.१३**
सप्तरी	१५४६	६९२	१३८२	१८	३६३८	८.०४
सिरहा	१०६८	४५१	९५७	७	२४८३	५.४९
धनुषा	५१८	३२६	८०५	४	१६५३	३.६५
सर्लाही	७५९	२९९	५२९	३	१५९०	३.५१
रौतहट	८९२	२३८	३४२	७	१४७९	३.२७
महोत्तरी	५७५	२५५	५५९	३	१३९२	३.०८
बारा	८५७	१७१	२५३	४	१२८५	२.८४
पर्सा	२९४	१०२	१६९	२	५६७	१.२५
बागमती प्रदेश	**३१८**	**२२३**	**४४१**	**४८**	**१०३०**	**२.२६**
सिन्धुली	१३८	८१	१६८	४	३९१	०.८६
रामेछाप	३३	४७	६२	२	१४४	०.३२
मकवानपुर	३७	२३	३८	१७	११५	०.२५
सिन्धुपाल्चोक	२४	५	३५	२	६६	०.१५

प्रदेश/जिल्ला	तहगत स्वीकृत दरखास्त संख्या					प्रतिशत
	आधारभूत	चौथो	पाँचौ	नवौं	जम्मा	
चितवन	२६	१५	२२	२	६५	०.१४
दोलखा	११	१४	२९	४	५८	०.१३
काभ्रेपलाञ्चोक	२०	६	२५	१	५२	०.११
धादिङ	११	१०	१७	२	४०	०.०९
काठमाडौं	७	४	१२	६	२९	०.०६
नुवाकोट	४	६	१४		२४	०.०५
भक्तपुर	२	५	११	६	२४	०.०५
ललितपुर	३	५	६	२	१६	०.०४
रसुवा	२	२	२		६	०.०१
गण्डकी प्रदेश	**११५**	**६७**	**१७४**	**१७**	**३७३**	**०.८३**
स्याङ्जा	१६	१५	३७	४	७२	०.१६
गोरखा	२२	६	३८	३	६९	०.१५
बागलुङ	२०	१२	१८	१	५१	०.११
नवलपरासी पूर्व	१३	७	२५		४५	०.१०
पर्वत	१९	११	१०	१	४१	०.०९
तनहुँ	९	६	१४	२	३१	०.०७
लमजुङ	८	७	१६		३१	०.०७
कास्की	५	२	१५	३	२५	०.०६
म्याग्दी	३	१	१	३	८	०.०२
लुम्बिनी प्रदेश	**९९६**	**२६९**	**६२०**	**१६**	**१९०१**	**४.१९**
बर्दिया	२३७	३८	८१	३	३५९	०.७९
रोल्पा	१६८	६८	१०८		३४४	०.७६
दाङ	१४७	३१	८७	४	२६९	०.५९
कपिलवस्तु	१३९	९	४०	१	१८९	०.४२
बाँके	१००	२७	४७	१	१७५	०.३९
प्यूठान	६१	२२	६६	२	१५१	०.३३
गुल्मी	५१	१७	४१		१०९	०.२४
रूपन्देही	३४	१५	४६	२	९७	०.२१
अर्घाखाँची	१२	१६	४०	२	७०	०.१५
पाल्पा	२१	१६	२५		६२	०.१४

प्रदेश/जिल्ला	तहगत स्वीकृत दरखास्त संख्या					प्रतिशत
	आधारभूत	चौथो	पाँचौ	नवौं	जम्मा	
नवलपरासी पश्चिम	१३	५	२१	१	४०	०.०९
रुकुम पूर्व	१३	५	१८		३६	०.०८
कर्णाली प्रदेश	**४९३६**	**६१२**	**८८६**	**५**	**६४३९**	**१४.२२**
जुम्ला	१६९२	५८	१०६		१८५६	४.१०
रुकुम पश्चिम	६८९	१०२	१३२	१	९२४	२.०४
जाजरकोट	५६३	६५	१११	१	७४०	१.६३
सल्यान	३७९	८८	१२५	१	५९३	१.३१
कालिकोट	४२४	७०	८६	१	५८१	१.२८
मुगु	४३३	४१	४०		५१४	१.१४
दैलेख	२८७	७१	१०८		४६६	१.०३
सुर्खेत	२३०	५२	९६	१	३७९	०.८४
हुम्ला	१५०	५२	५७		२५९	०.५७
डोल्पा	८९	१३	२५		१२७	०.२८
सुदूरपश्चिम प्रदेश	**११९५**	**४०१**	**८२१**	**११**	**२४२८**	**५.३७**
बझाङ	२०९	१०२	१३४	१	४४६	०.९९
कैलाली	२७८	४०	११६	४	४३८	०.९७
अछाम	१८८	३५	९२		३१५	०.७०
दार्चुला	१३५	५५	१०३		२९३	०.६५
बैतडी	८८	४४	१०७	२	२४१	०.५३
बाजुरा	१२०	४४	७३		२३७	०.५२
कञ्चनपुर	१०५	३२	८४	२	२२३	०.४९
डोटी	३९	२७	६७	१	१३४	०.३०
डडेलधुरा	३३	२२	४५	१	१०१	०.२२
कुल जम्मा:	**२२४१५**	**७६९८**	**१४८८२**	**२६६**	**४५२६१**	**१००**

उपरोक्त तालिकामा उल्लिखित विवरण तलको चित्र नं. १० को चित्रबाट सबभन्दा बढी दरखास्त कोशी प्रदेश (४१.९८%) र घट्दो क्रममा मधेश (३१.१३%), कर्णाली (१४.२२%), सुदूरपश्चिम (५.३७%), लुम्बिनी (४.१९%), बागमती (२.२६%) र गण्डकी (०.८३%) बाट प्राप्त भएको देखिएको छ ।

चित्र नं. १०

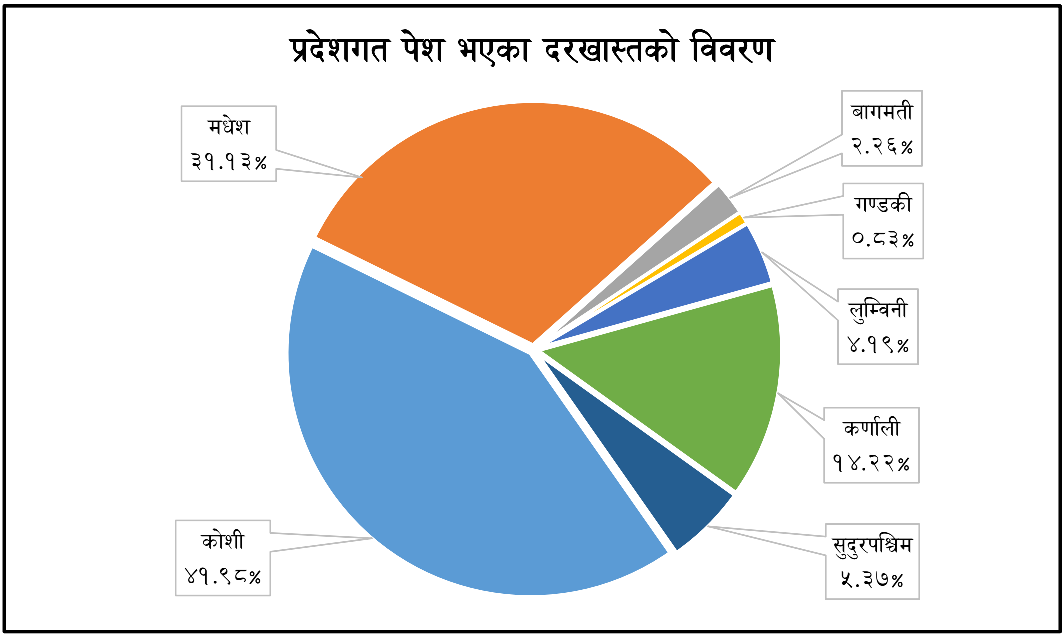

तालिका नं. १९

आ.व. २०७९/०८० र २०८०/०८१ मा प्राप्त दरखास्तको प्रदेशगत तुलनात्मक संख्या

प्रदेश	आ.व. २०७९/०८०		आ.व. २०८०/०८१	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
कोशी	५२०६८	३९.०७	१९००३	४१.९८
मधेश	३९००९	२९.२७	१४०८७	३१.१३
वागमती	५७७२	४.३३	१०३०	२.२६
गण्डकी	२६०३	१.९५	३७३	०.८३
लुम्विनी	८३५४	६.२७	१९०१	४.१९
कर्णाली	१४६७०	११.०१	६४३९	१४.२२
सुदूरपश्चिम	१०७९०	८.१०	२४२८	५.३७
	१३३२६६	१००	४५२६१	१००

तालिका नं. १९ मा उल्लिखित आ.व.हरूको तथ्याङ्कलाई तुलना गर्दा कोशी, मधेश र कर्णाली प्रदेशबाट प्राप्त भएका दरखास्तहरू बढेको देखिन्छ भने अन्य प्रदेशहरूबाट प्राप्त भएका दरखास्तहरू घटेको देखिएको छ। यस सम्बन्धी विवरणलाई चित्र नं. ११ मा प्रस्तुत गरिएको छः

चित्र नं. ११

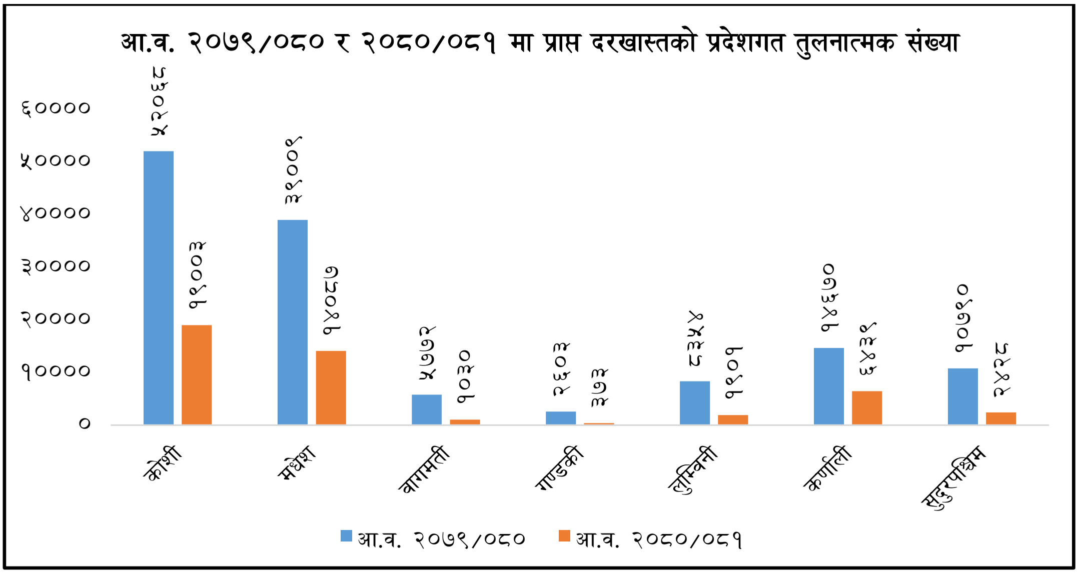

५.५.४. उम्मेदवारको रोजगारीको अवस्था:

आयोगबाट प्रकाशित विज्ञापनमा दरखास्त दिने उम्मेदवारहरूको व्यक्तिगत विवरणमा उल्लेख भए बमोजिम तत्कालीन अवस्थाको रोजगारीको स्थितिलाई तहगत रूपमा देहायको तालिका नं. २० तथा चित्र नं. १२ मा दिइएको छ। रोजगारीको स्थितिका आधारमा तथ्याङ्क विश्लेषण गर्दा ८८.४१ प्रतिशत बेरोजगार र ४.६७ प्रतिशत दरखास्तवालाहरू यस अघिदेखि नै सरकारी सेवामा कार्यरत रहेको देखिन्छ। माथिल्लो तह (अधिकृत) को पदमा स्वीकृत भएका दरखास्तको विवरण मात्र विश्लेषण गर्दा कुल २६६ उम्मेदवार मध्ये ९७.७४ प्रतिशत सरकारी सेवामा रहेको तथा ०.०१ प्रतिशत मात्र बेरोजगार रहेको देखिन्छ।

तालिका नं. २०

उम्मेदवारको रोजगारीका आधारमा दरखास्तको वर्गीकरण

रोजगारीको स्थिति	तहगत दरखास्त संख्या				जम्मा	प्रतिशत
	आधारभूत तह	चौथो तह	पाँचौं तह	नवौं तह		
बेरोजगार	२०९०१	६७६७	१२३४२	३	४००१३	८८.४१
सरकारी सेवा	३२५	३०४	१२२६	२६०	२११५	४.६७
गैर सरकारी सेवा	३५५	२७५	५७८	२	१२१०	२.६७
स्वरोजगार	५२४	२१०	४७५	०	१२०९	२.६७
अन्य	३१०	१४२	२६१	१	७१४	१.५८
जम्मा:	**२२,४१५**	**७,६९८**	**१४,८८२**	**२६६**	**४५,२६१**	**१००**

चित्र नं. १२

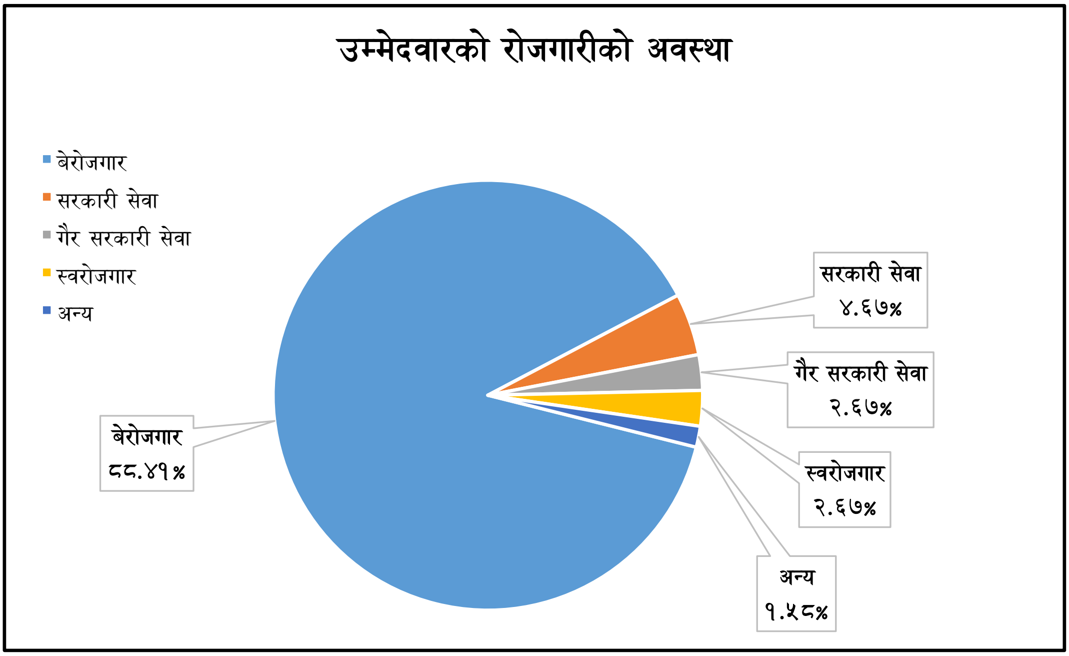

५.५.५. धर्मका आधारमा दरखास्तको वर्गीकरण:

यस अवधिमा अनलाइन प्रणालीमार्फत पेश भई स्वीकृत दरखास्तहरूमा सम्बन्धित उम्मेदवारहरूले भरेको विवरण अनुसार निजहरूले मान्ने धर्मका आधारमा हेर्दा सबैभन्दा बढी हिन्दू र सबैभन्दा कम सिख धर्मका व्यक्तिहरूले आवेदन पेश गरेको तथ्याङ्कलाई तहगत रूपमा वर्गीकरण गरेर तालिका नं. २१ तथा चित्र नं. १३ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. २१

धर्मका आधारमा दरखास्तको वर्गीकरण

धर्म	उम्मेदवार संख्या					प्रतिशत
	आधराभूत तह	चौथो तह	पाँचौं तह	नवौं तह	जम्मा	
हिन्दू	१९,७९८	६,९६५	१३,२८४	२३७	४०,२८४	८९.००
किरॉंत	१,५००	३०८	७१६	१५	२,५३९	५.६१
बौद्ध	६३६	१९२	३९८	१०	१२३६	२.७३
मुस्लिम	२२७	७८	१४४	४	४५३	१.००
ईसाई	१७७	४८	८६	०	३११	०.६९
सिख	१	०	०	०	१	०.००
जैन	०	०	०	०	०	०.००
अन्य	७६	१०७	२५४	०	४३७	०.९७
जम्मा:	**२२,४१५**	**७,६९८**	**१४,८८२**	**२६६**	**४५,२६१**	**१००**

चित्र नं. १३

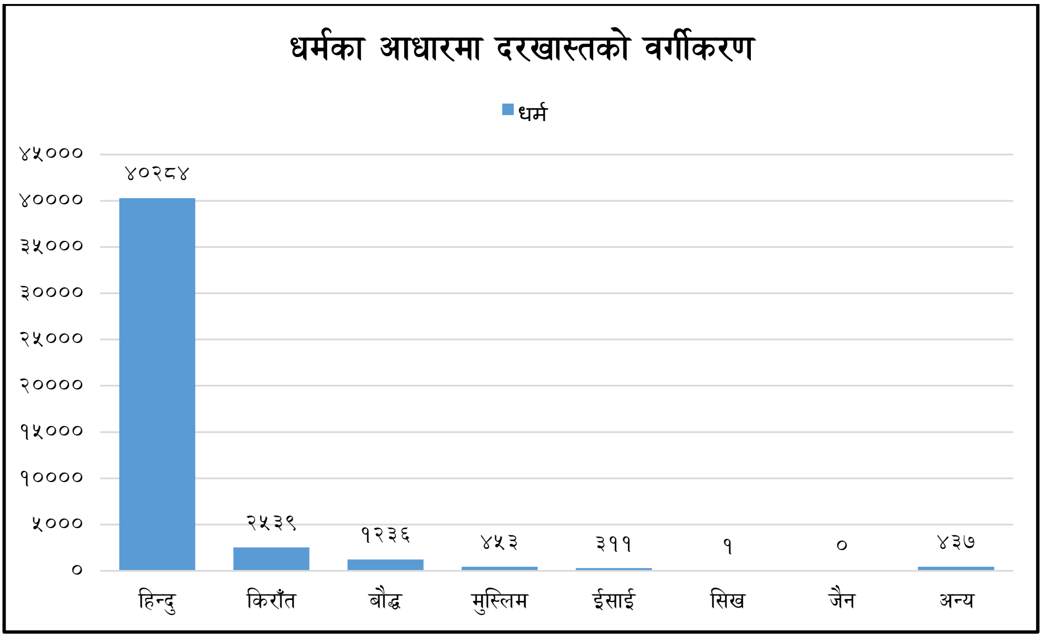

५.५.६. शारीरिक अवस्थाको आधारमा दरखास्तको वर्गीकरण:

यस अवधिमा अनलाइन प्रणाली मार्फत पेश भई स्वीकृत दरखास्तहरूमा सम्बन्धित उम्मेदवारले प्रणालीमा भएको शारीरिक रूपमा अपाङ्ग भए/नभएको महलमा चिन्ह (√) लगाएको आधारमा तयार भएको तथ्याङ्कलाई तालिका नं. २२ र चित्र नं. १४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २२

शारीरिक अवस्थाका आधारमा तहगत दरखास्तको वर्गीकरण

शारीरिक तन्दुरुस्तीको अवस्था	तहगत दरखास्त संख्या					प्रतिशत
	आधारभूत तह	चौथो तह	पाँचौं तह	नवौं तह	जम्मा	
शारीरिक रूपमा तन्दुरुस्त भएका (Physically Fit)	२१,८८९	७,५९२	१४,७१५	२६४	४४,४६०	९८.२३
शारीरिक रुपमा अपाङ्गता भएका (Physically Challenged)	५२६	१०६	१६७	२	८०१	१.७७
जम्मा:	**२२,४१५**	**७,६९८**	**१४,८८२**	**२६६**	**४५,२६१**	**१००**

चित्र नं. १४

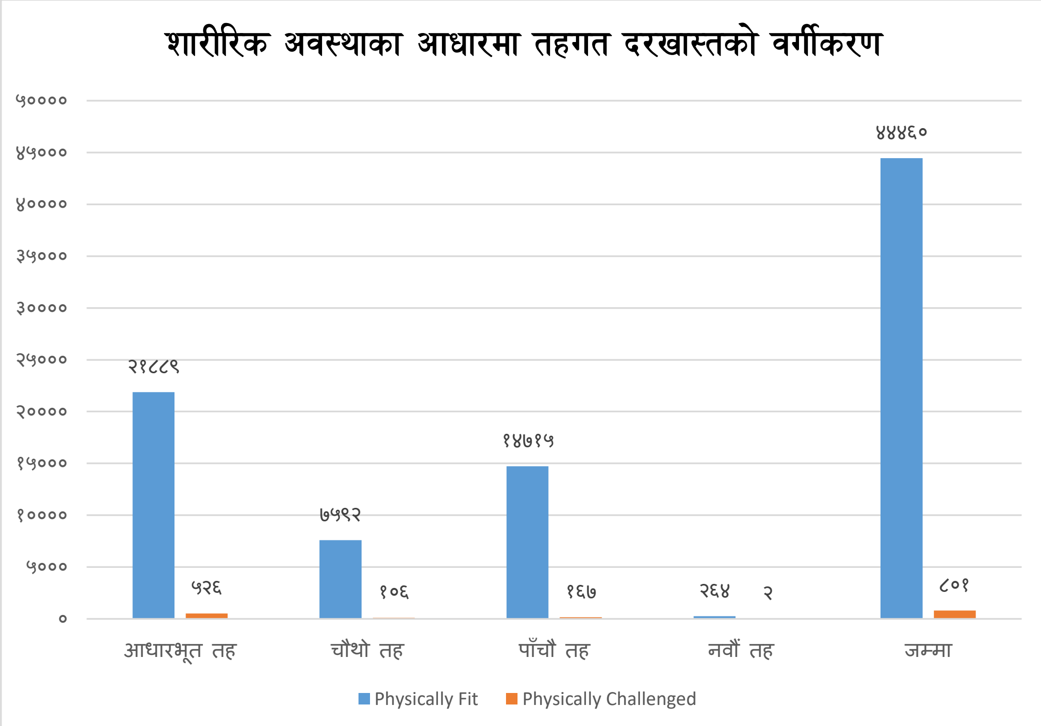

५.५.७ दरखास्त पेश एवं स्वीकृत नभएका विज्ञापनहरू:

आ.व. २०८०/०८१ मा प्रकाशित भएका विज्ञापनहरू मध्ये वि.नं. ५४/०८०-८१ (अन्तर स्थानीय तह), प्रदेश इन्जिनियरिङ् सेवा, सिभिल समूह, इरिगेशन उपसमूह, अधिकृतस्तर नवौं तह, अधिकृत पदको माग पद संख्या १ का लागि भएको विज्ञापनमा सम्मानित उच्च अदालत विराटनगरको मुद्दा नं. ०८०-WO-०८३९ समेतको मुद्दाका सन्दर्भमा भएको आदेश बमोजिम आयोगको निर्णयानुसार पदपूर्ति कार्य स्थगित भएको हुँदा कुनै पनि दरखास्त स्वीकृत भएको थिएन भने वि.नं. ५७/०८०-८१ (अन्तर स्थानीय तह), प्रदेश कृषि सेवा, एग्री.इको. एण्ड मार्केटिङ्ग समूह, अधिकृतस्तर नवौं तह, अधिकृत पदको माग पद संख्या १ का लागि भएको विज्ञापनमा कुनै पनि दरखास्त पेश भएको थिएन।

परिच्छेद- ६

परीक्षा सञ्चालन, उत्तरपुस्तिका परीक्षण र लिखित नतिजा

६.१. प्रश्नपत्र निर्माण र परिमार्जन

आयोगले स्थापित मान्यतालाई मध्यनजर गरी प्रदेश लोक सेवा आयोग (कार्य सञ्चालन) निर्देशिका, २०७७ मा व्यवस्था भए बमोजिम आवश्यकता अनुसार विभिन्न दक्ष/विज्ञहरूलाई विभिन्न चरणमा सहभागी गराई प्रश्नपत्र निर्माण र परिमार्जन गर्ने गरिएको छ । यस प्रतिवेदन अवधिमा प्रदेश निजामती सेवा अन्तरगतका विभिन्न सेवा, समूह र तहका जम्मा ५८४ सेट कच्चा प्रश्नपत्र संकलन गरी कच्चा प्रश्नपत्रबाट जम्मा ३२७ परिमार्जित सेट तयार गरिएको थियो । यसरी परिमार्जित भएका सेटहरू मध्येबाट नियमानुसारको गोलाप्रथाद्वारा ७४ सेट छनोट गरी उपयोग गरिएको थियो भने प्रयोग हुन बाँकी र प्रयोगमा नआएका परिमार्जित प्रश्नपत्र सेटहरू यस आयोगको प्रश्नपत्र बैंकमा जम्मा रहेको छ । प्रश्नपत्र निर्माण र परिमार्जन सम्बन्धी संख्यात्मक विवरण तालिका नं. २२क मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २२क
प्रश्नपत्र निर्माण र परिमार्जन सम्बन्धी विवरण

सेवा/तह	कच्चा सेट	परिमार्जित सेट	खर्च सेट	बाँकी सेट	कैफियत
प्रदेश इन्जिनियरिङ	१६०	९६	३४	६२	पाठ्यक्रममा उल्लिखित पत्र र विषयवस्तुको खण्ड बमोजिम विज्ञताको विषय क्षेत्र अनुसार अलग अलग कच्चा प्रश्नपत्र निर्माण तथा परिमार्जन गराईएको।
चौथो	२५	१५	४	११	
पाँचौ	५५	३३	१०	२३	
सातौं	८०	४८	२०	२८	
प्रदेश कृषि	६०	३६	३	३३	
चौथो	१०	६	१	५	
पाँचौ	२०	१२	२	१०	
सातौं	३०	१८	०	१८	
प्रदेश प्रशासन	१३४	७५	१९	५६	
चौथो	१५	६	२	४	
पाँचौ	४७	२७	७	२०	
सातौं	७२	४२	१०	३२	
प्रदेश वन	१०	६	४	२	
सातौं	१०	६	४	२	
प्रदेश शिक्षा	११०	६६	१	६५	
पाँचौ	१०	६	१	५	
सातौं	१००	६०	०	६०	
प्रदेश स्वास्थ्य	११०	४८	१३	३५	
चौथो	१५	९	३	६	
पाँचौ	२५	१५	४	११	
सातौं	४०	६	०	६	
आठौं	३०	१८	६	१२	
कूल जम्मा:	५८४	३२७	७४	२५३	

६.२ प्रयोगात्मक तथा लिखित परीक्षाः

६.२.१. शारीरिक तन्दुरूस्ती परीक्षण परीक्षाः

यस प्रतिवेदन अवधिमा प्रदेश वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह, आधारभूत तह, वन रक्षक पदको माग पद संख्या २२१ का लागि आयोगको स्वीकृत पाठ्यक्रम तथा शारीरिक तन्दुरूस्ती परीक्षण परीक्षा सम्बन्धी कार्यविधि बमोजिम सञ्चालन भएको प्रयोगात्मक परीक्षामा कुल २२,४१५ उम्मेदवारहरूले दरखास्त पेश गरेकोमा उक्त परीक्षाको पहिलो इभेन्ट शारीरिक परीक्षणमा ९,९४६ (४४.३७%) उम्मेदवारहरू उपस्थित भएका थिए। सो परीक्षाका विभिन्न इभेन्टहरूमा क्रमशः उत्तीर्ण हुँदै जाने उम्मेदवारले मात्र क्रमशः अर्को इभेन्टमा सहभागी हुन पाउने परीक्षा प्रणाली बमोजिम अन्तिम इभेन्ट पौडी खेल्ने परीक्षामा समेत उत्तीर्ण हुने जम्मा ५,५३५ जना उम्मेदवारहरूलाई लिखित परीक्षामा सहभागी हुन पाउने गरी छनोट गरिएको थियो। वन रक्षक पदको शारीरिक तन्दुरुस्ती परीक्षा सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २३ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. २३

वन रक्षक पदको शारीरिक तन्दुरुस्ती परीक्षा सम्बन्धी विवरण

इभेन्ट	जम्मा उम्मेदवार	परीक्षामा उपस्थित संख्या			अनुपस्थित	नतिजा		उत्तीर्ण प्रतिशत
		महिला	पुरुष	जम्मा		उत्तीर्ण	अनुत्तीर्ण	
शारीरिक परीक्षण	२२,४१५	१,७८०	८,१६६	९,९४६	१२,४६९	९,१९०	७५६	९२.४०
दौड (२०० मि. र ३००० मि.)	९,१९०	१,५४६	७,६३८	९,१८४	६	७,२८०	१,५०४	७९.२७
रुख चढ्ने	७,२८०	१,०२४	५,९९८	७,०२२	२५८	५,७७०	१,२५२	८२.१७
पौडी खेल्ने	५,७७०	८७८	४,८८९	५,७६७	३	५५३५	२३२	९५.९८
कुल		**१,७८०**	**८,१६६**	**९,९४६**	**१२,७३६**	**५,५३५**	**३,७४४**	**५५.६५**

६.२.२. प्रथम चरणको परीक्षाः

आयोगबाट स्वीकृत पाठ्यक्रमको आधारमा कतिपय सेवा, समूह र तहका पदको दुई चरणको लिखित परीक्षा पद्धति अपनाउने गरिएको छ। प्रथम चरणको लिखित परीक्षामा उत्तीर्णाङ्क प्राप्त गर्ने परीक्षार्थीहरूले मात्र द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा सम्मिलित हुन पाउँछन्। यस प्रतिवेदन अवधिमा प्रकाशित विज्ञापनहरू अन्तर्गत प्रदेश निजामती सेवा तर्फ विभिन्न सेवा, समूह र तहका विभिन्न पदहरूको प्रथम चरणको लिखित परीक्षा सञ्चालन गरिएको छ। सो परीक्षाहरूमा स्वीकृत भएका जम्मा दरखास्त, परीक्षार्थीको उपस्थिति र अनुपस्थितिको तहगत विवरण तालिका नं. २४ मा उल्लेख गरिएको छ। प्रस्तुत तालिकाको विज्ञापन अनुसार विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी उपस्थिति दर कृषि सेवाको भेटेरिनरी समूहको विज्ञापनमा (७१.३१%) देखिएको छ भने सबैभन्दा कम उपस्थिति दर प्रशासन सेवाको सा.प्र./लेखा/राजश्व समूहको विज्ञापनमा (४५.८५%) देखिएको छ।

तालिका नं. २४

प्रथम चरणको परीक्षामा सम्मिलित परीक्षार्थीको विवरण

विज्ञापन नं.	सेवा	समूह	तह	दरखास्त संख्या	परीक्षार्थी संख्या			जम्मा अनुपस्थित संख्या	उपस्थित प्रतिशत
					महिला	पुरूष	जम्मा		
(क) गत आ.व. २०७९/०८० मा विज्ञापन भई प्रतिवेदन अवधिमा परीक्षा सञ्चालन									
१३५	प्रशासन	सा.प्र./लेखा	७	६७	४	३१	३५	३२	५२.२४
१३६-१३९	प्रशासन	सा.प्र./लेखा/राजश्व	७	१८६७	१९२	६६४	८५६	१०११	४५.८५
(ख) यस आ.व. २०८०/०८१ मा भएका विज्ञापनको परीक्षा सञ्चालन									
९-१२	इन्जिनियरिङ	सिभिल	५	३९८१	२४९	१८५६	२१०५	१८७६	५२.८८
२१-२२	कृषि	कृषि	५	७६६	२५०	२७४	५२४	२४२	६८.४१
२३-२४	कृषि	भेटेरिनरी	५	७५३	१४४	३९३	५३७	२१६	७१.३१
२५-२८	प्रशासन	सा.प्र.	५	४३७६	१३५२	१५४५	२८९७	१४७९	६६.२०
२९	प्रशासन	महिला	५	२६५	१७५	०	१७५	९०	६६.०४
३१-३४	शिक्षा	शिक्षा प्र.	५	३७१६	१७५१	७९५	२५४६	११७०	६८.५१
३५-३६	स्वास्थ्य	क.न.	५	८२	५६	०	५६	२६	६८.२९
३८-४१	इन्जिनियरिङ	खापासटे	४	१५०६	११२	६०२	७१४	७९२	४७.४१
४५-४७	कृषि	भेटेरिनरी	४	१४४६	२८१	५१९	८००	६४६	५५.३३
४८-५१	प्रशासन	सा.प्र.	४	४२३७	११४३	१३८५	२५२८	१७०९	५९.६६
कुल जम्माः				**२३०६२**	**५७०९**	**८०६४**	**१३७७३**	**९२८९**	**५९.७२**

६.२.३. द्वितीय चरणको लिखित परीक्षाः

आयोगद्वारा स्वीकृत पाठ्यक्रमले निर्धारण गरे बमोजिम आयोगबाट प्रकाशित हुने विज्ञापन अन्तर्गत एक चरणको मात्र लिखित परीक्षा हुने विज्ञापनहरू र दुई चरणको लिखित परीक्षा हुने विज्ञापनहरूमा प्रथम चरणको लिखित परीक्षामा उत्तीर्ण भएका उम्मेदवारहरू सम्मिलित हुने गरी सञ्चालन भएको द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा सामेल हुने परीक्षार्थीहरूको तथ्याङ्कलाई यस उपशीर्षकमा प्रस्तुत गरिएको छ। प्रतिवेदन अवधिमा कुल ३२० पदका लागि सञ्चालित द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा कुल १५,४६७ उम्मेदवारहरू मध्ये ७,७०१ जना मात्र परीक्षामा सामेल भई उपस्थिति दर ४९.७९% रहेको देखिएको छ। यस अवधिमा परीक्षा सम्पन्न भएका दुई आर्थिक वर्षको उम्मेदवार संख्या र उपस्थितिको तुलनात्मक अध्ययन गर्दा आ.व. २०७९/०८० को उपस्थिति ५१.११% रहेको छ भने आ.व. २०८०/०८१ मा उपस्थिति ३७.०७% भई कम उपस्थिति दर भएको तथ्याङ्कले देखाउँछ। यस प्रतिवेदन अवधिमा सञ्चालन भएका दुई आर्थिक वर्षका विभिन्न सेवा, समूह र तहका लिखित परीक्षाहरूका उम्मेदवार संख्या, परीक्षामा सामेल संख्या र अनुपस्थितिको संख्यालाई तालिका नं. २५ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. २५

द्वितीय चरणको लिखित परीक्षामा सम्मिलित परीक्षार्थीको विवरण

सेवा/तह	माग पद संख्या	उम्मेदवार संख्या	परीक्षामा उपस्थित उम्मेदवार			अनुपस्थित संख्या	उपस्थित प्रतिशत
			महिला	पुरुष	जम्मा		
(अ) आ.व.२०७९/०८० मा विज्ञापन भई प्रतिवेदन अवधिमा परीक्षा सञ्चालन							
(क) स्थानीय सरकारी सेवा तर्फ							
न्याय	२	७२	११	४३	५४	१८	७५.००
पाँचौं	२	७२	११	४३	५४	१८	७५.००
प्रशासन	**१९४**	**८,७७१**	**१,६४१**	**३,३९३**	**५,०३४**	**३,७३७**	**५७.३९**
चौथो	१०१	३,५०४	५९३	१,५६४	२,१५७	१,३४७	६१.५६
पाँचौं	९३	५,२६७	१,०४८	१,८२९	२,८७७	२,३९०	५४.६२
विविध	**१६**	**८०१**	**६२५**	**०**	**६२५**	**१७६**	**७८.०३**
चौथो	१५	७४२	५८८	०	५८८	१५४	७९.२५
पाँचौं	१	५९	३७	०	३७	२२	६२.७१
(क) को जम्मा	२१२	९,६४४	२,२७७	३,४३६	५,७१३	३,९३१	५९.२४
(ख) प्रदेश निजामती सेवा तर्फ							
प्रदेश प्रशासन	**१**	**४४**	**१**	**११**	**१२**	**३२**	**२७.२७**
सातौं	१	४४	१	११	१२	३२	२७.२७
प्रदेश इन्जिनियरिङ	**३५**	**२७०९**	**८०**	**७०४**	**७८४**	**१९२५**	**२८.९४**
सातौं	३५	२७०९	८०	७०४	७८४	१९२५	२८.९४
प्रदेश वन	**२५**	**५८६**	**७१**	**१८७**	**२५८**	**३२८**	**४४.०३**
सातौं	२५	५८६	७१	१८७	२५८	३२८	४४.०३
प्रदेश कृषि	**४**	**२३**	**३**	**१०**	**१३**	**१०**	**५६.५२**
सातौं	४	२३	३	१०	१३	१०	५६.५२
प्रदेश स्वास्थ्य	**२३**	**१००७**	**१०५**	**२७७**	**३८२**	**६२५**	**३७.९३**
आठौं	२३	१००७	१०५	२७७	३८२	६२५	३७.९३
(ख) को जम्मा	८८	४३६९	२६०	११८९	१४४९	२९२०	३३.१७
(अ) को जम्मा:	३००	१४०१३	२५३७	४६२५	७१६२	६८५१	५१.११

(आ) यस आ.व.२०८०/०८१ मा भएका विज्ञापनको परीक्षा सञ्चालन							
प्रदेश निजामती सरकारी सेवा तर्फ							
प्रदेश इन्जिनियरिङ	१७	९२३	४८	३०२	३५०	५७३	३७.९२
चौथो	५	१६४	११	४६	५७	१०७	३४.७६
पाँचौं	१२	७५९	३७	२५६	२९३	४६६	३८.६०
प्रदेश प्रशासन	**१**	**४२**	**२**	**८**	**१०**	**३२**	**२३.८१**
पाँचौं	१	४२	२	८	१०	३२	२३.८१
प्रदेश स्वास्थ्य	**२**	**४८९**	**५७**	**१२२**	**१७९**	**३१०**	**३६.६१**
चौथो	१	३४५	३२	७९	१११	२३४	३२.१७
पाँचौं	१	१४४	२५	४३	६८	७६	४७.२२
(आ) को जम्मा:	**२०**	**१,४५४**	**१०७**	**४३२**	**५३९**	**९१५**	**३७.०७**
कुल जम्मा:	**३२०**	**१५,४६७**	**२,६४४**	**५,०५७**	**७,७०१**	**७,७६६**	**४९.७९**

६.२.४. लिखित परीक्षामा अनियमितता गर्ने उम्मेदवारलाई गरिएको कारवाही:

आयोगबाट प्रतिवेदन अवधिमा सञ्चालित प्रदेश शिक्षा सेवा, शिक्षा प्रशासन समूह, निरीक्षण उपसमूहको पाँचौं तहको परीक्षामा अनियमितता गरेका कारण १ जना परीक्षार्थीलाई नियमानुसार कारवाही गरी निजको सो परीक्षाको उत्तरपुस्तिका रद्द गरिएको छ।

प्रमुख रूपमा आफ्नो उत्तरपुस्तिकामा अर्को परीक्षार्थीको विवरण भरी बुझाउने, मोवाइल प्रयोग गरी उत्तर सारेको, प्रवेशपत्र तथा आफ्नो पहिचान खुल्ने कुनै कागजात नल्याई हाजिर गरेको, आफ्नो उत्तरपुस्तिकाको फोटो खिच्ने साथै सामाजिक सञ्जालमा राखेको, प्रवेशपत्रमा उत्तर लेखेर ल्याएको, आफ्नो उत्तरपुस्तिका नबुझाई आफैं लगेको जस्ता अनियमितता गर्ने परीक्षार्थीहरूलाई कारवाही गर्ने गरिएको छ। यस्ता अनियमित कार्य गर्ने परीक्षार्थीहरूलाई आयोगबाट निर्णय भई नियमानुसार उक्त दिनको परीक्षा रद्द गरी अनियमितताको गाम्भीर्यताका आधारमा बढीमा पाँच वर्षसम्म आयोगबाट लिइने कुनै पनि परीक्षामा सामेल हुन नपाउने गरी कारवाही हुने व्यवस्था रहेको छ।

६.२.५ लिखित परीक्षा स्थगन भएका विज्ञापनहरू:

आयोगको तेश्रो वार्षिक प्रतिवेदनमा उल्लिखित स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत कृषि सेवाको चौथो र पाँचौं तहका जम्मा माग पद संख्या ३६ का लागि पदपूर्तिको प्रक्रिया अगाडि बढाइएको पदहरूमा सम्मानित अदालतको आदेश बमोजिम उक्त प्रक्रिया स्थगित रहेकोमा यस प्रतिवेदन अवधि (आ.व. २०८०/०८१) मा समेत यथास्थितिमा रहेको छ। साथै गत आ.व. २०७९/०८० मा प्रकाशित सूचना नं. १८१, १८२ र १८३/०७९-८० बमोजिमका प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गतका विभिन्न सेवा, समूहका अधिकृतस्तर सातौं तहका परीक्षाहरू सम्मानित सर्वोच्च अदालतको आदेश बमोजिम स्थगित रहेको अवस्था छ। यसैगरी प्रदेश निजामती सेवा तर्फ प्रदेश इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, इरिगेशन उपसमूह, अधिकृतस्तर नवौं तहका पदपूर्ति सम्बन्धी कार्य सम्मानित उच्च अदालत, विराटनगरको आदेश बमोजिम स्थगित राखिएको छ।

६.३. उत्तरपुस्तिका संकेतीकरणः

आयोगबाट प्रतिवेदन अवधिमा सञ्चालित विभिन्न परीक्षाहरूमा सम्मिलित परीक्षार्थीहरूको उत्तरपुस्तिका परीक्षण गर्नुभन्दा अगाडि प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६, प्रदेश लोक सेवा आयोग नियमावली, २०७७ तथा प्रदेश लोक सेवा आयोग (कार्य सञ्चालन) निर्देशिका, २०७७ ले निर्दिष्ट गरे अनुसार प्रथम र दोस्रो संकेत नं. राखी संकेतीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था अनुरूप यस प्रतिवेदन अवधिमा उल्लिखित उपशीर्षक नं. ६.२.५ बमोजिम स्थगन भएका पदहरूको उत्तरपुस्तिका बाहेक सबै उत्तपुस्तिकाहरूको प्रथम र दोस्रो संकेतीकरण गरिएको छ। उत्तरपुस्तिका संकेतीकरण सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २६ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. २६

उत्तरपुस्तिका संकेतीकरण सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	उत्तरपुस्तिकाको प्रकार	संकेतीकरण भएको	संकेतीकरण नभएको	जम्मा उत्तरपुस्तिका
१	वस्तुगत (Manual)	११७३	०	११७३
२	विषयगत	१९६१९	०	१९६१९
३	वस्तुगत (OMR)	आवश्यक नभएको		१३७७२
			कुल जम्माः	**३४५६४**

यस अवधिमा सञ्चालित विभिन्न परीक्षाहरूमा प्रयोग भएका वस्तुगत OMR Sheet को विवरण खण्ड र उत्तर खण्डमा रहेको Barcode लाई संकेतको रूपमा प्रयोग गरिने भएको हुँदा विवरण खण्ड र उत्तर खण्डलाई अलग गरी OMR मेसिनबाट अलग अलग स्क्यान गरिने व्यवस्था भएकाले सो उत्तरपुस्तिकाहरूको संकेतीकरण गर्न आवश्यक पर्दैन।

६.४. लिखित परीक्षाको नतिजाः

यस आयोगबाट प्रकाशित विज्ञापन अनुसारको लिखित परीक्षा सम्पन्न भई उत्तरपुस्तिकामा संकेतीकरण समेत भइसके पश्चात् (OMR बाट हुने परीक्षामा बारकोड सहितको विवरण खण्ड र उत्तरखण्ड छुट्याएपछि) लिखित परीक्षा नतिजा तयारीको कार्य प्रारम्भ हुन्छ। लिखित परीक्षाको नतिजा तयारी गर्ने कार्य प्रक्रिया आयोगको कार्य सञ्चालन निर्देशिकामा व्यवस्था अनुसारको प्रक्रिया अवलम्वन गरिन्छ। जस अनुसार दोस्रो संकेतयुक्त उत्तरपुस्तिका परीक्षण, प्राप्ताङ्क तालिकीकरण, आवश्यकता अनुसार उत्तीर्ण वा छनोट भएका दोस्रो संकेतहरूको सूची निर्माण जस्ता कार्यहरू लिखित नतिजा तयारी अन्तरगत पर्दछन् भने लिखित नतिजा तयारीबाट प्राप्त उत्तीर्ण वा छनोट भएका दोस्रो संकेतहरूको आधारमा विसंकेतीकरण गर्ने, सम्बन्धित उम्मेदवारको विवरण प्राप्त गर्ने र लिखित परीक्षाबाट उत्तीर्ण वा छनोट भएका उम्मेदवारहरूको सूची तयार गरी सूचना प्रकाशन गर्ने लगायतका कार्य लिखित परीक्षा नतिजा प्रकाशन अन्तर्गत पर्दछन्। लिखित परीक्षाको नतिजासँग सम्बन्धित कार्यहरू आयोगले संवेदनशीलताका साथ एउटा प्रक्रियामा संलग्न व्यक्तिलाई प्राप्त हुने जानकारी अर्को प्रक्रियामा संलग्न हुने व्यक्तिलाई जानकारी नहुने तवरले गोप्य रूपमा सम्पादन गर्ने गर्दछ। यस प्रतिवेदन अवधिमा भएका लिखित नतिजा तयारी तथा प्रकाशन सम्बन्धी गतिविधिहरू क्रमशः प्रस्तुत गरिएको छ।

६.४.१. उत्तरपुस्तिका परीक्षणः

यस आयोगबाट सञ्चालन हुने परीक्षाहरूका उत्तरपुस्तिकाहरू संकेतीकरण पश्चात् वस्तुगत उत्तरपुस्तिकाहरू फरक फरक व्यक्तिबाट प्रथम परीक्षण, पुनःपरीक्षण र अन्तिम परीक्षण गरिन्छ। विषयगत उत्तरपुस्तिकातर्फ प्रश्नपत्रमा उल्लेख भए बमोजिम खण्ड तथा प्रश्न अनुसार उत्तरपुस्तिकाको सिलबन्दी पोका/खाम हुने हुँदा खण्ड वा प्रश्न बमोजिम फरक विषय विज्ञबाट परीक्षण गराइन्छ। यसैगरी OMR Sheet मा रहेको उत्तरपुस्तिकाको उत्तरखण्ड नतिजा तयारी शाखाबाट परीक्षण तथा रुजु गराई नतिजा प्रकाशनका लागि सम्बन्धित शाखामा पठाइन्छ। यस प्रतिवेदन अवधिमा भएका उत्तरपुस्तिका परीक्षण सम्बन्धी तथ्याङ्क तालिका नं. २७ मा उल्लेख गरिएको छ।

आ.व. २०७८/०७९ मा संघीय लोक सेवा आयोगको सहयोगमा OMR प्रविधिबाट उत्तरपुस्तिका परीक्षणको शुरुवात भए तापनि आ.व. २०७९/०८० मा आफ्नै पूर्वाधार तयार गरी आयोगको कार्यालयमा नै OMR प्रविधिबाट वस्तुगत उत्तरपुस्तिकाको परीक्षण शुरु गरिएको थियो। सोही वर्ष जम्मा २०,५०५ उत्तरपुस्तिका OMR प्रविधिबाट परीक्षण सम्पन्न गरिएको थियो। यस प्रतिवेदन अवधिमा २०,४०७ परीक्षार्थीको वस्तुगत परीक्षा भएकोमा १४,९४६ वस्तुगत (OMR सहित) र १९,६१९ विषयगत गरी कुल ३४,५६५ उत्तपुस्तिका परीक्षण गरिएको छ।

तालिका नं. २७

उत्तरपुस्तिका परीक्षण सम्बन्धी विवरण

पद (सेवा)	तह	परीक्षार्थी संख्या	उत्तरपुस्तिकाको किसिम				जम्मा उ.पु. संख्या
			वस्तुगत		विषयगत		
			Manual	OMR	खण्ड	जम्मा	
आ.व. २०७९/०८० मा विज्ञापन भई प्रतिवेदन अवधिमा परीक्षण भएको							
(क) स्थानीय सरकारी सेवा तर्फ							
सहायक (न्याय) – द्वितीय चरण	५	५४			३	१६२	१६२
विविध (महिला) – द्वितीय चरण	५	३७			३	१११	१११
विविध (महिला) - द्वितीय चरण	४	५८८			३	१७६४	१७६४
सहायक (प्रशासन) - द्वितीय चरण	५	२८७७			३	८६३१	८६३१
सहायक (प्रशासन)- द्वितीय चरण	४	२०३१			३	६०९३	६०९३
सहायक (प्रशासन) आ.प्र.- प्रथम पत्र	४	१२६	१२६		१	१२६	२५२
सहायक (प्रशासन) आ.प्र.- द्वितीय पत्र			१२६		१	१२६	२५२
जम्मा		**५७१३**	**२५२**			**१७०१३**	**१७२६५**
(ख) प्रदेश निजामती सेवा तर्फ							
अधिकृत (प्रदेश प्रशासन) - प्रथम चरण	७	८५६		८५६			८५६
अधिकृत (प्रदेश प्रशासन) अ.स्था.त.- प्रथम चरण	७	३५		३५			३५
मेडिकल अधिकृत (प्रदेश स्वास्थ्य)	८	२६६	२६६		४	१०६४	१३३०
आयुर्वेद चिकित्सक (प्रदेश स्वास्थ्य)	८	५०	५०		४	२००	२५०
डेन्टल सर्जन (प्रदेश स्वास्थ्य)	८	६६	६६		४	२६४	३३०
जम्मा		**१२७३**	**३८२**	**८९१**		**१५२८**	**२८०१**

पद (सेवा)	तह	परीक्षार्थी संख्या	उत्तरपुस्तिकाको किसिम				जम्मा उ.पु. संख्या
			वस्तुगत		विषयगत		
			Manual	OMR	खण्ड	जम्मा	
आ.व. २०८०/०८१ मा भएको विज्ञापन भई सोही आ.व. मा परीक्षण भएको							
(क) प्रदेश निजामती सेवा तर्फ							
सब इन्जिनियर (प्रदेश इन्जिनियरिङ)- प्रथम चरण	५	२१०५		२१०५			२१०५
प्रा.स. (प्रदेश कृषि)- प्रथम चरण	५	५२४		५२४			५२४
प.से.प्रा/प.स्वा.प्रा.(प्रदेश कृषि)- प्रथम चरण	५	५३७		५३७			५३७
सहायक (प्रदेश प्रशासन)- प्रथम चरण	५	२८९७		२८९७			२८९७
म.वि.नि. (प्रदेश प्रशासन)- प्रथम चरण	५	१७५		१७५			१७५
प्रा.स. (प्रदेश शिक्षा)- प्रथम चरण	५	२५४६		२५४६			२५४६
प.हे.न. (प्रदेश स्वास्थ)- प्रथम चरण	५	५६		५६			५६
खा.पा.स.टे. (प्रदेश इन्जिनियरिङ)- प्रथम चरण	५	७१४		७१४			७१४
ना.प.से.प्रा./ना.प.स्वा.प्रा (प्रदेश कृषि)- प्रथम चरण	५	८००		८००			८००
सहायक (प्रदेश प्रशासन)- प्रथम चरण	५	२५२८		२५२८			२५२८
तथ्याङ्क सहायक (प्रदेश प्रशासन)	५	१०	१०		२	२०	३०
सब इन्जिनियर (प्रदेश इन्जिनियरिङ)- वि.एण्ड आ.	५	१३७	१३७		२	२७४	४११
मे.ल्या.टे.(प्रदेश इन्जिनियरिङ)	५	११६	११६		२	२३२	३४८
सब इन्जिनियर (प्रदेश इन्जिनियरिङ) इलेक्ट्रिकल	५	४०	४०		२	८०	१२०
मे.ल्या.टे. (प्रदेश स्वास्थ)	५	६८	६८		२	१३६	२०४
कोल्ड चेन असिष्टेन्ट (प्रदेश स्वास्थ)	४	१११	१११		२	२२२	३३३
एशोसिएसन अर्गनाइजर (प्रदेश इन्जिनियरिङ)	४	५७	५७		२	११४	१७१
जम्मा		१३४२१	५३९	१२८८२		१०७८	१४४९९
कुल जम्मा		२०४०७	११७३	१३७७३		१९६१९	३४५६५

आ.व. २०७९/८० मा विज्ञापन भई परीक्षा सञ्चालन पश्चात् आयोगमा प्राप्त १०६७ वस्तुगत तथा ४,२६८ विषयगत गरी जम्मा ५,३३५ उत्तरपुस्तिकाहरू सम्मानित अदालतको आदेश बमोजिम यथास्थितिमा राखिएको छ। यथास्थितिमा राखिएको उत्तपुस्तिकाको विवरण तालिका नं. २८ मा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका नं. २८

यथास्थितिमा राखिएको उत्तपुस्तिकाको विवरण

पद (सेवा)	तह	परीक्षार्थी संख्या	उ.पुस्तिकाको किसिम			जम्मा उ.पु. संख्या
			वस्तुगत	विषयगत		
				खण्ड	जम्मा	
आ.व.२०७९/०८० मा भएका विज्ञापनको परीक्षा सञ्चालन पश्चात् परीक्षण हुन बाँकी उत्तरपुस्तिका						
(क) प्रदेश निजामती सेवा तर्फ						
प्रशासन (विविध, तथ्याङ्क)	७	१२	१२	४	४८	६०
इन्जिनियरिङ (सिभिल) अ.स्था.त.	७	१०	१०	४	४०	५०
इन्जिनियरिङ (सिभिल, बिल्डिङ) अ.स्था.त.	७	८	८	४	३२	४०
इन्जिनियरिङ (सिभिल)	७	५६६	५६६	४	२२६४	२८३०
इन्जिनियरिङ (सिभिल, बिल्डिङ)	७	१४७	१४७	४	५८८	७३५
इन्जिनियरिङ (जियोलोजी)	७	११	११	४	४४	५५
इन्जिनियरिङ (मेकानिकल)	७	४२	४२	४	१६८	२१०
वन (जनरल फरेष्ट्री) अ.स्था.त.	७	०	०	४	०	०
वन (जनरल फरेष्ट्री)	७	२५८	२५८	४	१०३२	१२९०
कृषि (कृषि, विभिन्न समूह) अ.स्था.त.	७	१३	१३	४	५२	६५
जम्मा		**१०६७**	**१०६७**		**४२६८**	**५३३५**

६.४.२. लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन:

आयोगबाट प्रतिवेदन अवधिमा सञ्चालित विभिन्न परीक्षाहरूमा सम्मिलित परीक्षार्थीहरूको लिखित परीक्षाको उत्तरपुस्तिका परीक्षण पश्चात् आवश्यक नतिजा प्रकाशन सम्बन्धी विधि र प्रक्रिया पूरा गरी प्रकाशित गरिएको लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २९ मा उल्लेख गरिएको छ। तल उल्लिखित तालिकामा “लिखित परीक्षाको चरण” महल अन्तर्गत लिखित परीक्षा दुई चरणमा हुने पदहरूका लागि प्रथम र द्वितीय चरण तथा एक चरणको मात्र लिखित परीक्षा हुने पदका लागि एक चरण भनी उल्लेख गरिएको छ। प्रतिवेदन अवधिमा जम्मा १,४१९ पदका लगि सम्मिलित ८८,४९५ जना उम्मेदवारहरूको परीक्षा सम्पन्न गरी २४,४४६ छनोट/उत्तीर्ण भएका उम्मेदवारको नतिजा प्रकाशन गरिएको छ।

तालिका नं. २९

लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन सम्बन्धी विवरण

वि.नं.	किसिम	पद	सेवा, समूह	तह	माग पद	लि.प.मा सम्मिलित	छनोट/ उत्तीर्ण	लिखित परीक्षाको चरण
स्थानीय सरकारी सेवातर्फ								
१०/ ०७९-८०	आ.प्र.	हेल्थ असिस्टेन्ट	स्वास्थ्य, हे.इ.	५	४७	१५४	३९	एक चरण
२१/०७९-८०	खुला	ल्याव टेक्निसियन	स्वास्थ्य, मे.ल्या.टे.	५	२	२२६	४	एक चरण
३७-३८/०७९-८०	खुला/ समावेशी	ल्याव असिस्टेन्ट	स्वास्थ्य, मे.ल्या.टे.	४	८	८३०	१५	एक चरण
८५-८६/०७९-८०	खुला/ समावेशी	स.म.वि.नि.	विविध	४	१५	२८०१	७४२	प्रथम चरण
						५८८	२२	द्वितीय चरण
७२-७६/०७९-८०	खुला/ समावेशी	सहायक	प्रशासन, सा.प्र./लेखा/ले.प.	५	९३	९७४८	५२६७	प्रथम चरण
						२८७७	१३१	द्वितीय चरण
६-८/०७९-८०	खुला/ समावेशी	अधिकृत	प्रशासन, सा.प्र./लेखा	६	३१	३३२	३१	द्वितीय चरण
४५/०७९-८०	खुला	प.स्वा.प्रा./ प.से.प्रा.	कृषि, भेटेरीनरी /ला.पो.डे.डे.	५	३५	११७८	५२	एक चरण
१९/०७९-८०	खुला	प.हे.न.	स्वास्थ्य, क.न.	५	७	३५६	१०	एक चरण
७८/०७९-८०	खुला	म.वि.नि.	विविध	५	१	३७	३	द्वितीय चरण
७७/०७९-८०	खुला	सहायक	न्याय, कानून	५	२	५४	४	द्वितीय चरण
८०-८४/०७९-८०	खुला/ समावेशी	सहायक	प्रशासन, सा.प्र./लेखा	४	८४	८४५८	३१७१	प्रथम चरण
						२०३१	१०९	द्वितीय चरण
४७/०७९-८०	खुला	कम्प्युटर अपरेटर	विविध	५	६	१८२३	१३	एक चरण
५८-६०/०७९-८०	खुला/ समावेशी	अमिन	इन्जिनियरिङ्, सर्भे	४	१०	१४४१	२४	एक चरण
४६/०७९-८०	खुला	प्राविधिक सहायक	कृषि, फिसरिज	५	६	५७४	१४	एक चरण
५०/०७९-८०	आ.प्र.	अ.स.इ.	इन्जि., सिभिल	४	१०	१	०	एक चरण
५१-५५/०७९-८०	खुला/ समावेशी	अ.स.इ.	इन्जिनियरिङ्, सिभिल	४	५५	४३३१	९६	एक चरण
५६-५७/०७९-८०	खुला/ समावेशी	खा.पा.स.टे.	इन्जिनियरिङ्, सिभिल, स्यानिटरी	४	८	८६०	१५	एक चरण
३१-३५/०७९-८०	खुला/ समावेशी	अ.न.मि.	स्वास्थ्य, क.न.	४	१९५	४५२९	२४१	एक चरण

वि.नं.	किसिम	पद	सेवा, समूह	तह	माग पद	लि.प.मा सम्मिलित	छनोट/ उत्तीर्ण	लिखित परीक्षाको चरण
६५-६६/०७९-८०	खुला/ समावेशी	ना.प.स्वा.प्रा. /न.प.से.प्रा.	कृषि, भेटेरीनरी /ला.पो.डे.डे.	४	५१	३४११	७३	एक चरण
६४/०७९-८०	आ.प्र.	ना.प.स्वा.प्रा. /न.प.से.प्रा.	कृषि, भेटेरीनरी /ला.पो.डे.डे.	४	१	१	१	एक चरण
६१/०७९-८०	आ.प्र.	ना.प्र.स.	कृषि, कृषि प्रसार	४	३	५	३	एक चरण
६२-६३/०७९-८०	खुला/ समावेशी	ना.प्र.स.	कृषि, कृषि प्रसार/ बालि सं./एग्रोनोमी	४	३१	४४३३	६१	एक चरण
११-१५/०७९-८०	खुला/ समावेशी	हेल्थ असिस्टेन्ट	स्वास्थ्य, हे.इ.	५	१२८	३६०८	१६१	एक चरण
६७/०७९-८०	आ.प्र.	स.कम्प्युटर अपरेटर	विविध	४	३	२	०	एक चरण
६८-७१/०७९-८०	खुला/ समावेशी	स.कम्प्युटर अपरेटर	विविध	४	८	१७२८	३२	एक चरण
७९/०७९-८०	आ.प्र.	सहायक	प्रशासन, सा.प्र./लेखा	४	१४	१२६	२१	एक चरण
२६-३०/०७९-८०	खुला/ समावेशी	अ.हे.व.	स्वास्थ्य, हे.इ.	४	२०२	७३७१	२४८	एक चरण
स्थानीय सरकारी सेवा तर्फ जम्मा:					**१०५६**	**६३९१४**	**१०६०३**	
प्रदेश निजामती सेवा तर्फ								
१३५/०७९-८०	अ.स्था.त.	अधिकृत	प्रदेश प्रशासन, सा.प्र./लेखा	७	४	३५	२८	प्रथम चरण
१३६-१३९/०७९-८०	खुला/ समावेशी	अधिकृत	प्रदेश प्रशासन, सा.प्र./लेखा	७	१३	८५६	४७०	प्रथम चरण
१-८/०८०-८१	खुला/ समावेशी	वन रक्षक	प्रदेश वन, ज.फ.		२२१	९९४६	५५३५	शारीरिक परीक्षण
९३-९४/०७९-८०	खुला/ समावेशी	डेन्टल सर्जन	प्रदेश स्वास्थ्य, डेन्टिष्ट्री, ज.डे.	८	२	६६	४	एक चरण
९१-९२/०७९-८०	खुला/ समावेशी	आयुर्वेद चिकित्सक	प्रदेश स्वास्थ्य, आयुर्वेद	८	३	५०	७	एक चरण
८७-९०/०७९-८०	खुला/ समावेशी	मेडिकल अधिकृत	प्रदेश स्वास्थ्य, ज.हे.स.	८	१८	२६६	२८	एक चरण
९-१२/०८०-८१	खुला/ समावेशी	सब-इन्जिनियर /खा.पा.स.टे	प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग, सिभिल	५	३१	२१०४	१६४५	प्रथम चरण

वि.नं.	किसिम	पद	सेवा, समूह	तह	माग पद	लि.प.मा सम्मिलित	छनोट/ उत्तीर्ण	लिखित परीक्षाको चरण
२३-२४/०८०-८१	खुला/ समावेशी	प.से.प्रा./प. स्वा.प्रा./प्रा.स.	प्रदेश कृषि, ला.पो.डे.डे./ भेटेरिनरी/फिसरिज	५	५	५३७	४६१	प्रथम चरण
२१-२२/०८०-८१	खुला/ समावेशी	प्राविधिक सहायक	प्रदेश कृषि, कृषि प्रसार/एगृ इको. एण्ड मार्केटिङ	५	३	५२४	४७२	प्रथम चरण
२९/०८०-८१	खुला	म.वि.नि.	प्रदेश प्रशासन, विविध	५	१	१७५	९५	प्रथम चरण
२५-२८/०८०-८१	खुला/ समावेशी	सहायक	प्रदेश प्रशासन, सामान्य प्रशासन	५	१०	२८९७	१४५८	प्रथम चरण
३०/०८०-८१	खुला	तथ्याङ्क सहायक	प्रदेश प्रशासन, विविध	५	१	१०	१	एक चरण
३१-३४/०८०-८१	खुला/ समावेशी	प्राविधिक सहायक	प्रदेश शिक्षा, शिक्षा प्रशासन	५	११	२५४६	१०९८	प्रथम चरण
३५-३६/०८०-८१	खुला/ समावेशी	पब्लिक हेल्थ नर्स	प्रदेश स्वास्थ्य, कम्यूनिटी नर्सिङ	५	२	५६	५०	प्रथम चरण
३८-४१/०८०-८१	खुला/ समावेशी	खा.पा.स.टे.	प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग, सिभिल, स्यानिटरी	४	८	७१३	६४४	प्रथम चरण
१३-१६/ ०८०-८१	खुला/ समावेशी	सब इञ्जिनियर	प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग, सिभिल, वि.ए.आ.	५	६	१३७	१०	एक चरण
४५-४७/०८०-८१	खुला/ समावेशी	ना.प.से.प्रा./ ना.प.स्वा.प्रा.	प्रदेश कृषि, ला.पो.डे.डे./ भेटेरिनरी	४	७	८००	६४७	प्रथम चरण
४८-५१/०८०-८१	खुला/ समावेशी	सहायक	प्रदेश प्रशासन, सामान्य प्रशासन	४	९	२५२८	११७१	प्रथम चरण
१७-१९/०८०-८१	खुला/ समावेशी	ल्याव टेक्निसियन	प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग, सिभिल, जनरल	५	५	११६	१०	एक चरण
२०/०८०-८१	खुला	सब इञ्जिनियर	प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग, इलेक्ट्रिकल, ज.इ.इ.	५	१	४०	३	एक चरण
३७/०८०-८१	खुला	ल्याब टेक्निसियन	प्रदेश स्वास्थ्य, मे.ल्या.टे.	५	१	६८	३	एक चरण
५२/०८०-८१	खुला	कोल्ड चेन असिस्टेन्ट	प्रदेश स्वास्थ्य, हेल्थ इन्सपेक्सन	४	१	१११	३	एक चरण
प्रदेश निजामती सेवा तर्फ जम्मा:					**३६३**	**२४५८१**	**१३८४३**	
कुल जम्मा:					**१४१९**	**८८४९५**	**२४४४६**	

परिच्छेद- ७

अन्तर्वार्ता तथा सिफारिस

७.१. अन्तर्वार्ता:

७.१.१ प्रयोगात्मक तथा सीप परीक्षण सम्बन्धी विवरण:

लिखित परीक्षामा छनोट भएका उम्मेदवारहरूको अन्तर्वार्ता अघि सम्बन्धित सेवा, समूह, पद तथा तहको पाठ्यक्रममा तोकिए बमोजिम प्रयोगात्मक तथा सीप परीक्षण गरिन्छ। सामान्यतया अप्राविधिक पदहरूमा प्रयोगात्मक परीक्षाको रूपमा कम्प्युटर सीप परीक्षण गरिन्छ भने अधिकृतस्तरको पदका लागि सामूहिक छलफल परीक्षा समेत गर्ने गरिएको छ। प्रतिवेदन अवधिमा स्थानीय सरकारी सेवा तर्फ विभिन्न सेवा, समूह र तहका माग पद संख्या २४० का लागि लिखित परीक्षामा छनोट भएका ३४५ उम्मेदवारहरूको कम्प्युटर सीप र प्रयोगात्मक परीक्षा सम्पन्न गरिएको छ। प्रयोगात्मक तथा सीप परीक्षण सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ३० मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ३०

प्रयोगात्मक तथा सीप परीक्षण सम्बन्धी विवरण

वि.नं.	पद	सेवा, समूह	तह	माग पद	परीक्षार्थी संख्या	परीक्षाको किसिम
स्थानीय सरकारी सेवातर्फ						
८५-८६/०७९-८०	स.म.वि.नि.	विविध	४	१५	२२	कम्प्युटर सीप परीक्षण
७२-७६/०७९-८०	सहायक	प्रशासन, सा.प्र./लेखा/ले.प.	५	९३	१३१	कम्प्युटर सीप परीक्षण
६-८/०७९-८०	अधिकृत	प्रशासन, सा.प्र./लेखा	६	३१	३१	कम्प्युटर सीप परीक्षण
७८/०७९-८०	म.वि.नि.	विविध	५	१	३	कम्प्युटर सीप परीक्षण
७७/०७९-८०	सहायक	न्याय, कानून	५	२	४	कम्प्युटर सीप परीक्षण
८०-८४/०७९-८०	सहायक	प्रशासन, सा.प्र./लेखा	४	८४	१०९	कम्प्युटर सीप परीक्षण
४७/०७९-८०	कम्प्युटर अपरेटर	विविध	५	६	१३	प्रयोगात्मक परीक्षा
६८-७१/०७९-८०	स.क.अपरेटर	विविध	४	८	३२	प्रयोगात्मक परीक्षा
जम्मा				**२४०**	**३४५**	

७.१.२ विज्ञापन, परीक्षा, अन्तर्वार्ता तथा सिफारिसको एकीकृत विवरण:

आयोगले प्रकाशन गरेको विज्ञापन अनुसार विभिन्न सेवा, समूह, तह र पदका लागि लिइएको लिखित परीक्षाबाट छनोट भएका उम्मेदवारहरूको लागि सम्बन्धित पाठ्यक्रममा उल्लेख भए अनुरूप सीप परीक्षण, प्रयोगात्मक परीक्षा तथा सामूहिक छलफल परीक्षा पश्चात् अन्तर्वार्ता लिइन्छ। परीक्षाका सम्पूर्ण चरण पूरा भएपछि योग्यताक्रमका आधारमा

उम्मेदवार सिफारिस गरिन्छ । प्रतिवेदन अवधिमा विभिन्न ३६ वटा विज्ञापन अन्तर्गत जम्मा माग पद संख्या १,१४९ का लागि विभिन्न परीक्षाका चरणहरू पूरा गरी अन्तर्वार्ताका लागि छनोट भएका १,५७८ जना उम्मेदवारहरू मध्ये १,०९० जना सिफारिस गरिएको छ ।

यस प्रतिवेदन अवधिमा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवाको पाँचौं तहको हेल्थ असिस्टेन्ट ८, स्टाफ नर्स १, पब्लिक हेल्थ नर्स १, चौथो तहको अ.न.मि. १२, अ.हे.व. १७, प्रशासन सेवाको छैटौं तहको अधिकृत ३, पाँचौं तहको सहायक २ पद गरी जम्मा ४४ पदहरू र प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवाको आठौं तहको मेडिकल अधिकृत १ एवं इन्जिनियरिङ सेवाको पाँचौं तहको सव-इन्जिनियर (वि.एण्ड आ.) १ गरी जम्मा २ पद समेत कुल जम्मा ४६ पदहरू माग पद संख्या भन्दा कम सिफारिस भएका छन् । त्यसै गरी यसै प्रतिवेदन अवधिमा इन्जिनियरिङ सेवा चौथो तहको आ.प्र. तर्फको असिष्टेन्ट सब इन्जिनियर १० र विविध सेवाको चौथो तहको आन्तरिक प्रतियोगिता तर्फको सहायक कम्प्युटर अपरेटर पद ३ का लागि लिइएको परीक्षाबाट कुनै पनि उम्मेदवार उत्तीर्ण नभएका कारण सिफारिस हुन सकेको थिएन ।

प्रस्तुत तालिकाको विज्ञापित माग पद संख्या लिखित परीक्षामा उपस्थित उम्मेदवार संख्याको आधारमा अन्तर्वार्ता लगायतका परीक्षाका चरणहरू मार्फत उम्मेदवार सिफारिसको प्रवृत्तिको विश्लेषण गर्दा स्थानीय सरकारी सेवा तथा प्रदेश निजामती सेवामा दक्ष तथा योग्य उम्मेदवारहरूको आकर्षण अपेक्षा अनुसार नभएको देखाउँछ । यस अवधिमा भएको सिफारिसको तथ्याङ्कलाई वि.नं., सेवा, समूह, तह, लिखित परीक्षामा सम्मिलित संख्या, अन्तर्वार्ताका लागि छनोट भएको संख्या र सिफारिस भएको संख्या सहितको एकीकृत विवरण तालिका नं. ३१ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ३१

विज्ञापन, परीक्षा, अन्तर्वार्ता र सिफारिसको एकीकृत विवरण

वि.नं.	किसिम	पद	सेवा, समूह	तह	माग पद	लि.प.मा सम्मिलित	अ.वा.मा छनोट संख्या	सिफारिस संख्या
स्थानीय सरकारी सेवातर्फ								
४८-४९/ ०७९-८०	खुला/स मावेशी	प्रा.स.	शिक्षा, शि.प्र.	५	११	५२५१	१८	११
४४/ ०७९-८०	खुला	प्रा.स.	कृषि, कृ.प्र.	५	२९	२५९७	५५	२९
२२/ ०७९-८०	खुला	फार्मेसी सहायक	स्वास्थ्य, फार्मेसी	५	२	१४१	४	२
१०/ ०७९-८०	आ.प्र.	हेल्थ असिस्टेन्ट	स्वास्थ्य, हे.इ.	५	४७	१५४	३९	३९
२१/ ०७९-८०	खुला	ल्याव टेक्निसियन	स्वास्थ्य, मे.ल्या.टे.	५	२	२२६	४	२

वि.नं.	किसिम	पद	सेवा, समूह	तह	माग पद	लि.प.मा सम्मिलित	अ.वा.मा छनोट संख्या	सिफारिस संख्या
१७-१८/ ०७९-८०	खुला/ समावेशी	स्टाफ नर्स	स्वास्थ्य, ज.न.	५	२१	१०३५	२८	२०
३७-३८/ ०७९-८०	खुला/ समावेशी	ल्याव असिस्टेन्ट	स्वास्थ्य, मे.ल्या.टे.	४	८	८३०	१५	८
८५-८६/ ०७९-८०	खुला/ समावेशी	स.म.वि.नि.	विविध	४	१५	५८८	२२	१५
७२-७६/ ०७९-८०	खुला/ समावेशी	सहायक	प्रशासन, सा.प्र./लेखा/ले.प.	५	९३	२८७७	१३१	९१
६-८/ ०७९-८०	खुला/ समावेशी	अधिकृत	प्रशासन, सा.प्र./लेखा	६	३१	३३२	३१	२८
४५/ ०७९-८०	खुला	प.स्वा.प्रा./ प.से.प्रा.	कृषि, भेटेरीनरी /ला.पो.डे.डे.	५	३५	११७८	५२	३५
१९/ ०७९-८०	खुला	प.हे.न.	स्वास्थ्य, क.न.	५	७	३५६	१०	६
७८/ ०७९-८०	खुला	म.वि.नि.	विविध	५	१	३७	३	१
७७/ ०७९-८०	खुला	सहायक	न्याय, कानून	५	२	५४	४	२
८०-८४/ ०७९-८०	खुला/ समावेशी	सहायक	प्रशासन, सा.प्र./लेखा	४	८४	२०३१	१०९	८४
४७/ ०७९-८०	खुला	कम्प्युटर अपरेटर	विविध	५	६	१८२३	१३	६
५८-६०/ ०७९-८०	खुला/ समावेशी	अमिन	इन्जिनियरिङ, सर्भे	४	१०	१४४१	२४	१०
४६/ ०७९-८०	खुला	प्राविधिक सहायक	कृषि, फिसरिज	५	६	५७४	१४	६
५०/ ०७९-८०	आ.प्र.	अ.स.इ.	इन्जिनियरिङ, सिभिल	४	१०	१	०	०
५१-५५/ ०७९-८०	खुला/ समावेशी	अ.स.इ.	इन्जिनियरिङ, सिभिल	४	५५	४३३१	९६	५५
५६-५७/ ०७९-८०	खुला/ समावेशी	खा.पा.स.टे.	इन्जिनियरिङ, सिभिल, स्यानिटरी	४	८	८६०	१५	८
३१-३५/	खुला/	अ.न.मि.	स्वास्थ्य, क.न.	४	१९५	४५२९	२४१	१८३

वि.नं.	किसिम	पद	सेवा, समूह	तह	माग पद	लि.प.मा सम्मिलित	अ.वा.मा छनोट संख्या	सिफारिस संख्या
०७९-८०	समावेशी							
६५-६६/ ०७९-८०	खुला/ समावेशी	ना.प.स्वा.प्रा./ न.प.से.प्रा.	कृषि, भेटेरीनरी /ला.पो.डे.डे.	४	५१	३४११	७३	५१
६४/ ०७९-८०	आ.प्र.	ना.प.स्वा.प्रा./ न.प.से.प्रा.	कृषि, भेटेरीनरी /ला.पो.डे.डे.	४	१	१	१	१
६१/ ०७९-८०	आ.प्र.	ना.प्र.स.	कृषि, कृषि प्रसार	४	३	५	३	३
६२-६३/ ०७९-८०	खुला/ समावेशी	ना.प्र.स.	कृषि, कृषि प्रसार/ बालि सं./एग्रोनोमी	४	३१	४४३३	६१	३१
११-१५/ ०७९-८०	खुला/ समावेशी	हेल्थ असिस्टेन्ट	स्वास्थ्य, हे.इ.	५	१२८	३६०८	१६१	१२८
६७/ ०७९-८०	आ.प्र.	स.कम्प्युटर अपरेटर	विविध	४	३	२	०	०
६८-७१/ ०७९-८०	खुला/ समावेशी	स.कम्प्युटर अपरेटर	विविध	४	८	१७२८	३२	८
७९/०७९-८०	आ.प्र.	सहायक	प्रशासन, सा.प्र./लेखा	४	१४	१२६	२१	१४
२६-३०/ ०७९-८०	खुला/ समावेशी	अ.हे.व.	स्वास्थ्य, हे.इ.	४	२०२	७३७१	२४८	१८५
प्रदेश निजामती सेवा तर्फ								
९३-९४/ ०७९-८०	खुला/ समावेशी	डेन्टल सर्जन	प्रदेश स्वास्थ्य, डेन्टिष्ट्री, ज.डे.	८	२	६६	४	२
९१-९२/ ०७९-८०	खुला/ समावेशी	आयुर्वेद चिकित्सक	प्रदेश स्वास्थ्य, आयुर्वेद	८	३	५०	७	३
८७-९०/ ०७९-८०	खुला/ समावेशी	मेडिकल अधिकृत	प्रदेश स्वास्थ्य, ज.हे.स.	८	१८	२६६	२८	१७
३०/ ०८०-८१	खुला	तथ्याङ्क सहायक	प्रदेश प्रशासन, विविध	५	१	१०	१	१
१३-१६/ ०८०-८१	खुला/ समावेशी	सब इञ्जिनियर	प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग, सिभिल, वि.ए.आ.	५	६	१३७	१०	५
जम्मा					**११४९**	**५२४६०**	**१५७८**	**१०९०**

७.२. सिफारिसः

प्रतिवेदन अवधिमा प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाका विभिन्न सेवा, समूह र पदका उम्मेदवारहरूलाई सम्बन्धित निकायबाट माग भए अनुसार रिक्त पदमा नियुक्तिका लागि सम्बन्धित निकायमा ४७९ जना महिला र ६११ जना पुरूष गरी कुल १,०९० जना सिफारिस गरिएको छ। यसरी भएको सिफारिसको तथ्याङ्कलाई विभिन्न प्रकारले वर्गीकरण सहित क्रमशः प्रस्तुत गरिएको छ।

७.२.१. विज्ञापनको प्रकार र सिफारिस संख्याः

प्रतिवेदन अवधिमा कुल सिफारिस मध्ये आन्तरिक प्रतियोगिता तर्फ ५७, खुला तर्फ ६३८, आदिवासी जनजाति तर्फ १२५, महिला तर्फ १८९, दलित तर्फ २१ र मधेसी तर्फ ६० जना उम्मेदवार सिफारिस गरिएको छ। प्रतिवेदन अवधिमा भएका कुल सिफारिसलाई विज्ञापनको प्रकार र लिङ्गका आधारमा तहगत रूपमा तालिका नं. ३२ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ३२

विज्ञापनको प्रकार, लिङ्ग र तहगत आधारमा सिफारिस संख्या

विज्ञापनको प्रकार	महिला				पुरूष				कुल जम्मा
	स्थानीय सरकारी सेवातर्फ								
	चौथो तह	पाँचौं तह	छैटौं तह	जम्मा	चौथो तह	पाँचौं तह	छैटौं तह	जम्मा	
आ.प्र.	१	५		६	१७	३४		५१	५७
खुला	१५२	६५	२	२१९	२२२	१६४	१६	४०२	६२१
महिला	१२१	५६	८	१८५					१८५
आ.ज.	३१	७		३८	४७	३२	२	८१	११९
मधेशी	१३			१३	३५	१२		४७	६०
दलित	६			६	११	३		१४	२०
जम्मा	**३२४**	**१३३**	**१०**	**४६७**	**३३२**	**२४५**	**१८**	**५९५**	**१०६२**
	प्रदेश निजामती सेवातर्फ								
	चौथो तह	पाँचौं तह	आठौं तह	जम्मा	चौथो तह	पाँचौं तह	आठौं तह	जम्मा	
खुला			५	५		४	८	१२	१७
आ.ज.		१	२	३			३	३	६
महिला		१	३	४					४
दलित							१	१	१
जम्मा		**२**	**१०**	**१२**		**४**	**१२**	**१६**	**२८**

आ.व. २०८०/०८१ मा विभिन्न समावेशी समूहमा लिङ्गका आधारमा सिफारिस भएका उम्मेदवारहरूको विवरण चित्र नं. १५ मा बहुस्तम्भ चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छः

चित्र नं. १५

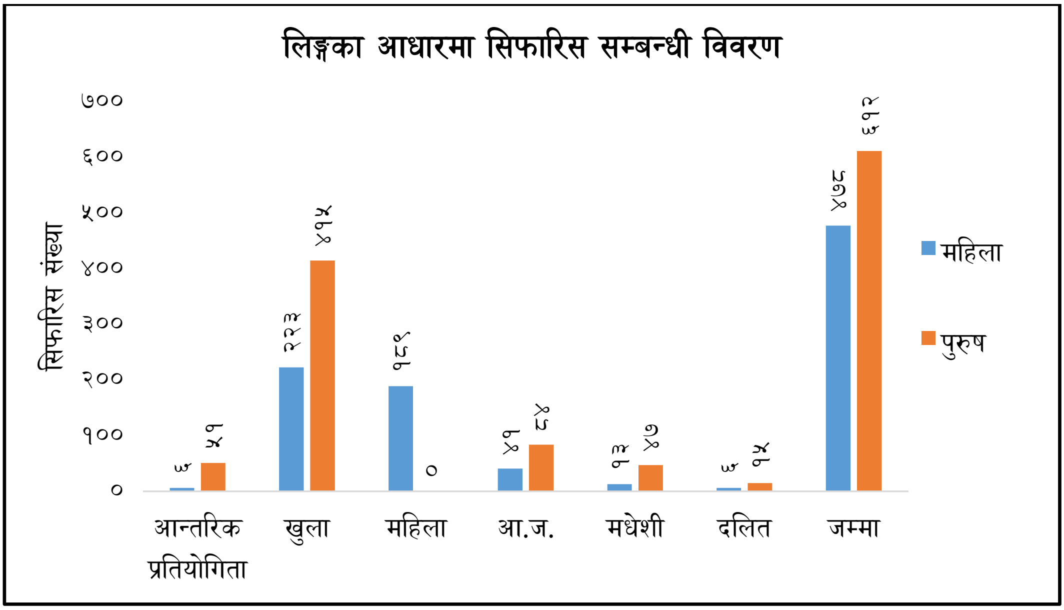

७.२.२. सेवा, समूह, तह तथा लिङ्गका आधारमा सिफारिस संख्या:

यस प्रतिवेदन अवधिमा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गतका विभिन्न सेवा, समूहमा स्थायी नियुक्तिका लागि जम्मा १,०६२ उम्मेदवारहरू सिफारिस भएकोमा सबभन्दा बढी स्वास्थ्य सेवामा ५७३ जना र सोही सेवाको हेल्थ इन्स्पेक्सन समूहमा ३५२ जना सिफारिस भएका छन्। यसैगरी प्रदेश निजामती सेवा तर्फ जम्मा २८ जना उम्मेदवारहरू सिफारिस भएकोमा सबैभन्दा बढी स्वास्थ्य सेवामा २२ जना सहित कुल १,०९० जना सिफारिस भएको तथ्याङ्क देखिएको छ। सेवा, समूह र तहगत आधारमा उम्मेदवारहरूको विवरण तालिका नं. ३३ र चित्र नं. १६ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ३३

सेवा, समूह, तह तथा लिङ्गका आधारमा सिफारिस संख्या

सेवा/समूह	महिला				पुरूष				कुल जम्मा
	स्थानीय सरकारी सेवातर्फ								
	चौथो तह	पाँचौं तह	छैटौं तह	जम्मा	चौथो तह	पाँचौं तह	छैटौं तह	जम्मा	
इञ्जि.	**१२**			**१२**	**६१**			**६१**	**७३**
सर्भे	२			२	८			८	१०
सिभिल	१०			१०	५३			५३	६३
कृषि	**३५**	**१५**		**५०**	**५१**	**५५**		**१०६**	**१५६**
एग्रोनोमी	२			२					२
कृषि प्रसार	१७	१०		२७	१५	१९		३४	६१
फिसरिज						६		६	६
भेटेरिनरी	१०	३		१३	१९	१६		३५	४८
ला.पो.एण्ड डे.डे.	६	२		८	१७	१४		३१	३९

सेवा/समूह	महिला				पुरूष				कुल जम्मा
	स्थानीय सरकारी सेवातर्फ								
	चौथो तह	पाँचौं तह	छैटौं तह	जम्मा	चौथो तह	पाँचौं तह	छैटौं तह	जम्मा	
न्याय						२		२	२
कानून						२		२	२
प्रशासन	१६	२२	१०	४८	८२	६९	१८	१६९	२१७
आ.ले.प.		५		५		१		१	६
लेखा	३			३	४	४	३	११	१४
सा.प्र.	१३	१७	१०	४०	७८	६४	१५	१५७	१९७
विविध	१७	१		१८	६	६		१२	३०
कम्प्युटर	२			२	६	६		१२	१४
महिला विकास	१५	१		१६					१६
शिक्षा		११		११					११
शिक्षा प्रशासन		११		११					११
स्वास्थ्य	२४४	८४		३२८	१३२	११३		२४५	५७३
क.न.	१८३	६		१८९					१८९
जनरल नर्सिङ्ग		२०		२०					२०
फार्मेसी						२		२	२
मे.ल्या.टे.	४			४	४	२		६	१०
हेल्थ इन्स्पेक्सन	५७	५८		११५	१२८	१०९		२३७	३५२
कुल जम्माः	**३२४**	**१३३**	**१०**	**४६७**	**३३२**	**२४५**	**१८**	**५९५**	**१०६२**
	प्रदेश निजामती सेवातर्फ								
	चौथो तह	पाँचौं तह	आठौं तह	जम्मा	चौथो तह	पाँचौं तह	आठौं तह	जम्मा	
प्रदेश इन्जि.		२		२		३		३	५
सिभिल		२		२		३		३	५
प्रदेश प्रशासन						१		१	१
विविध						१		१	१
प्रदेश स्वास्थ्य			१०	१०			१२	१२	२२
आयुर्वेद			१	१			२	२	३
ज.हे.स.			८	८			९	९	१७
डेन्टिष्ट्री			१	१			१	१	२
कुल जम्माः		**२**	**१०**	**१२**		**४**	**१२**	**१६**	**२८**

तालिका नं. ३३ मा दिइएको विवरणलाई सेवा तथा तहगत रूपमा चित्र नं. १६ को बहुस्तम्भ चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ।

चित्र नं. १६

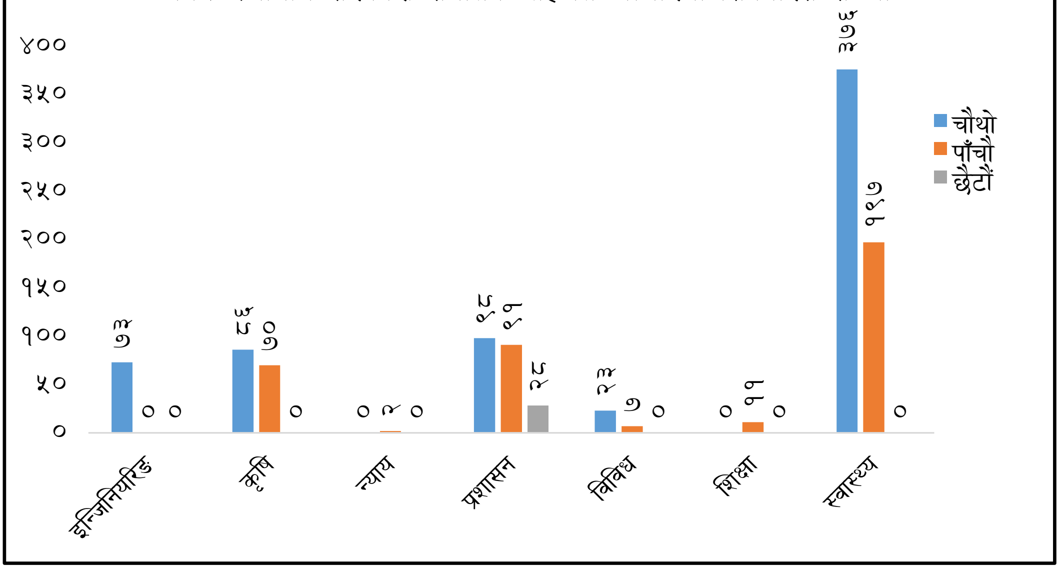

(क) स्थानीय सरकारी सेवातर्फ तहगत आधारमा सिफारिस संख्या

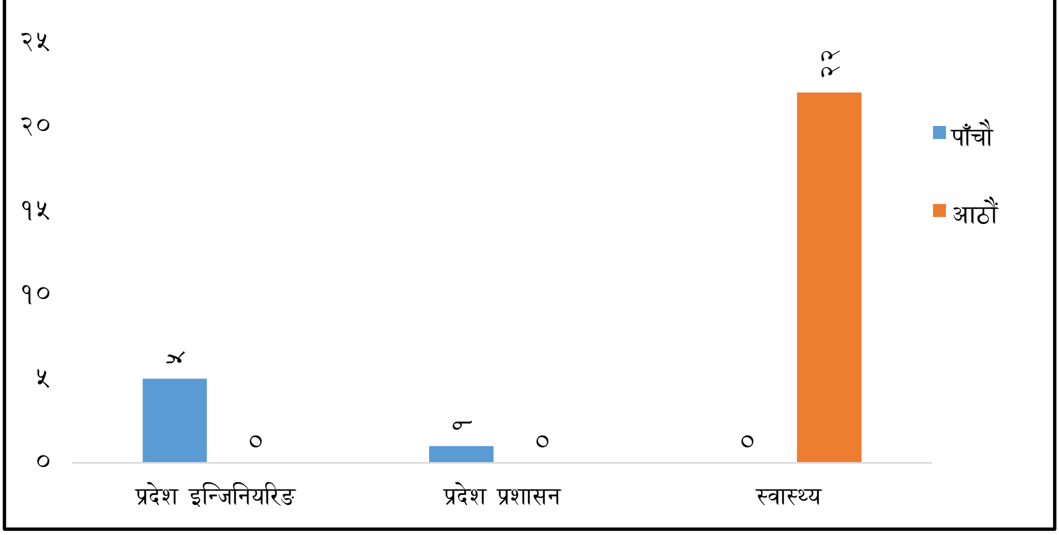

(ख) प्रदेश निजामती सेवातर्फ तहगत आधारमा सिफारिस संख्या

७.२.३. उम्मेदवार सिफारिस भएका निकायहरूको विवरण:

यस प्रतिवेदन अवधिमा विभिन्न स्थानीय तह तथा प्रदेशस्तरीय निकायहरूबाट प्राप्त माग बमोजिम आयोगबाट छनोट भई सिफारिस भएका उम्मेदवारहरूको मन्त्रालय तथा स्थानीय तह अनुसारको विस्तृत विवरण तालिका नं. ३४ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ३४

मन्त्रालय/स्थानीय तहमा सिफारिस भएका उम्मेदवारको विवरण

स्थानीय सरकारी सेवातर्फ									
जिल्ला/स्थानीय तह	महिला				पुरूष				कुल
तह ▶	चौथो	पाँचौं	छैटौं	जम्मा	चौथो	पाँचौं	छैटौं	जम्मा	जम्मा
ताप्लेजुङ	५४	१४		६८	३७	३१	४	७२	१४०
आठराई त्रिवेणी गाउँपालिका					१	१		२	२
पाथिभरा याङवरक गाउँपालिका	६	१		७	६	३		९	१६
फक्ताङ्लुङ गाँउपालिका	१०	२		१२	४	१		५	१७
फुङलिङ नगरपालिका	२	१		३	६	५	३	१४	१७
मिक्वाखोला गाउँपालिका	१३	३		१६	४	५	१	१०	२६
मेरिङदेन गाउँपालिका		२		२		२		२	४
मैवाखोला गाउँपालिका	१			१	१	१		२	३
सिदिङ्वा गाउँपालिका	८	१		९	३	४		७	१६
सिरिजङ्गा गाउँपालिका	१४	४		१८	१२	९		२१	३९
पाँचथर	२२	९		३१	२३	१८		४१	७२
कुम्मायक गाउँपालिका	६	१		७	४	२		६	१३
फालेलुङ गाउँपालिका	६	४		१०	१३	६		१९	२९
फिदिम नगरपालिका	३	१		४	३	४		७	११
याङवरक गाउँपालिका	५			५	२	१		३	८
हिलिहाङ गाउँपालिका	२	३		५	१	५		६	११
इलाम	२१	९		३०	१२	२१	१	३४	६४
फाकफोकथुम गाउँपालिका	१	२		३	२	१	१	४	७
माई नगरपालिका	८	५		१३	१	१०		११	२४
माङसेबुङ गाउँपालिका	२	१		३	३	३		६	९
सन्दकपुर गाउँपालिका	६			६	२	३		५	११
सूर्योदय नगरपालिका	४	१		५	४	४		८	१३
झापा	७	४	१	१२	१४	७	१	२२	३४
अर्जुनधारा नगरपालिका	१			१	२	२		४	५
कमल गाउँपालिका	१	२		३	२		१	३	६
गौरादह नगरपालिका	४	२	१	७	८	३		११	१८

स्थानीय सरकारी सेवातर्फ									
जिल्ला/स्थानीय तह	महिला				पुरूष				कुल
तह ▶	चौथो	पाँचौं	छैटौं	जम्मा	चौथो	पाँचौं	छैटौं	जम्मा	जम्मा
गौरीगंज गाउँपालिका	१			१	२	१		३	४
मेचीनगर नगरपालिका						१		१	१
मोरङ	९	८		१७	२२	२४	१	४७	६४
केरावारी गाउँपालिका	२	१		३	२	२		४	७
धनपालथान गाउँपालिका	१	२		३	३	४		७	१०
पथरी शनिश्चरे नगरपालिका	१			१	२	३		५	६
रंगेली नगरपालिका					४	४		८	८
रतुवामाई नगरपालिका	४	५		९	१०	१०	१	२१	३०
वेलवारी नगरपालिका	१			१	१	१		२	३
सुनसरी	७	४	२	१३	१९	१२	४	३५	४८
गढी गाउँपालिका	१			१	४	३		७	८
देवानगञ्ज गाउँपालिका		१		१	१	१		२	३
धरान उपमहानगरपालिका	३	१	२	६	७	२	४	१३	१९
भोक्राहा नरसिंह गाउँपालिका	२	१		३	३	३		६	९
हरिनगर गाउँपालिका	१	१		२	४	३		७	९
धनकुटा	१८	१२		३०	२८	१६		४४	७४
चौविसे गाउँपालिका		१		१	२			२	३
पाखिवास नगरपालिका	४	३		७	६	३		९	१६
महालक्ष्मी नगरपालिका	६	४		१०	१०	५		१५	२५
साँगुरीगढी गाउँपालिका	८	४		१२	१०	८		१८	३०
तेह्रथुम	१६	७	१	२४	१७	२	१	२०	४४
आठराई गाउँपालिका	१०	४	१	१५	११	१	१	१३	२८
छथर गाउँपालिका	६	३		९	२	१		३	१२
लालीगुँरास नगरपालिका					४			४	४
संखुवासभा	३६	११	३	५०	३७	१२	२	५१	१०१
चिचिला गाउँपालिका	१		२	३	४	१		५	८
चैनपुर नगरपालिका	२			२	५	२	१	८	१०
धर्मदेवी नगरपालिका	५	१		६	३	२		५	११

स्थानीय सरकारी सेवातर्फ									
जिल्ला/स्थानीय तह	महिला				पुरूष				कुल
तह ▶	चौथो	पाँचौं	छैटौं	जम्मा	चौथो	पाँचौं	छैटौं	जम्मा	जम्मा
पाँचखपन नगरपालिका	८	२		१०	९	१		१०	२०
मकालु गाउँपालिका	५	३		८	४	१		५	१३
सभापोखरी गाउँपालिका	६	२	१	९	७	५	१	१३	२२
सिलीचोङ गाउँपालिका	९	३		१२	५			५	१७
भोजपुर	**३५**	**१३**		**४८**	**२७**	**२३**		**५०**	**९८**
अरुण गाउँपालिका	४	२		६	३	३		६	१२
आमचोक गाउँपालिका	३			३	६	३		९	१२
टेम्केमैयुङ गाउँपालिका	५	४		९	२	३		५	१४
पौवादुङमा गाउँपालिका	५	१		६	३	३		६	१२
षडानन्द नगरपालिका	१७	४		२१	१०	७		१७	३८
हतुवागढी गाउँपालिका	१	२		३	३	४		७	१०
खोटाङ	**१४**	**४**	**१**	**१९**	**१३**	**१२**	**३**	**२८**	**४७**
केपिलासगढी गाउँपालिका	२		१	३	४	४	२	१०	१३
जन्तेढुङ्गा गाउँपालिका							१	१	१
बराहपोखरी गाउँपालिका	४	२		६	५	४		९	१५
हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका	८	२		१०	४	४		८	१८
सोलुखुम्बु	**२१**	**७**		**२८**	**२०**	**१६**		**३६**	**६४**
खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका	९	२		११	५	३		८	१९
थुलुङ दुधकोशी गाउँपालिका	३	१		४	६	४		१०	१४
नेचा सल्यान गाउँपालिका	१			१	२	१		३	४
महाकुलुङ गाउँपालिका	६	२		८	३	५		८	१६
सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	२	२		४	४	३		७	११
ओखलढुंगा	**५०**	**२२**	**२**	**७४**	**४९**	**३४**	**१**	**८४**	**१५८**
खिजिदेम्बा गाउँपालिका	५	१		६	४	५		९	१५
चम्पादेवी गाउँपालिका	१३	४		१७	९	७		१६	३३
चिशंखुगढी गाउँपालिका	७	१		८	२	४		६	१४
मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका	४	४		८	५	३		८	१६
लिखु गाउँपालिका	१६	६	१	२३	२१	३		२४	४७

स्थानीय सरकारी सेवातर्फ									
जिल्ला/स्थानीय तह	महिला				पुरूष				कुल
तह ▶	चौथो	पाँचौं	छैटौं	जम्मा	चौथो	पाँचौं	छैटौं	जम्मा	जम्मा
सिद्धिचरण नगरपालिका		३		३	२	२		४	७
सुनकोशी गाउँपालिका	५	३	१	९	६	१०	१	१७	२६
उदयपुर	१४	९		२३	१४	१७		३१	५४
कटारी नगरपालिका	१	५		६	३	५		८	१४
ताप्ली गाउँपालिका	१२	२		१४	५	८		१३	२७
बेलका नगरपालिका	१	२		३	६	४		१०	१३
स्थानीयतर्फ जम्मा	३२४	१३३	१०	४६७	३३२	२४५	१८	५९५	१०६२

प्रदेश निजामती सेवातर्फ							
सिफारिस निकाय	महिला			पुरूष			कुल
	पाँचौ	आठौं	जम्मा	पाँचौ	आठौं	जम्मा	जम्मा
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय		१०	१०		१२	१२	२२
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	२		२	३		३	५
स्वास्थ्य मन्त्रालय				१		१	१
प्रदेशतर्फ जम्मा	२	१०	१२	४	१२	१६	२८

७.२.४. सिफारिस भएका उम्मेवारहरूको भौगोलिक क्षेत्रगत विवरणः

यस प्रतिवेदन अवधिमा सिफारिस भएका उम्मेदवारहरूले दरखास्तमा उल्लेख गरेको स्थायी ठेगानाका आधारमा कुल संख्यालाई भौगोलिक क्षेत्र, प्रदेश र जिल्लाका आधारमा वर्गीकरण गरी क्रमशः प्रस्तुत गरिएको छ।

७.२.४.१. भौगोलिक क्षेत्रगत विवरणः

प्रतिवेदन अवधिमा सिफारिस भएका उम्मेदवारहरूले दरखास्तमा उल्लेख गरेको स्थायी ठेगानालाई आधार मानी स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को अनुसूची १ मा भएको जिल्लाको वर्गीकरण (काठमाडौं उपत्यकाको जिल्लालाई पहाडी क्षेत्रमा समावेश गरिएको) अनुसारको विभिन्न भौगोलिक क्षेत्रहरूमा बसोबास गर्ने उम्मेदवारहरूको वर्गीकृत संख्या तालिका नं. ३५ र चित्र नं. १७ मा प्रस्तुत गरिएको छ। सबैभन्दा बढी तराई क्षेत्र र क्रमशः पहाड, हिमाल तथा भित्री मधेश क्षेत्रबाट उम्मेदवारहरू सिफारिस भएको देखिन्छ। यस तथ्याङ्कलाई आ.व. २०७९/०८० को तथ्याङ्कसँग तुलना गर्दा करीब ५% प्रतिशतले कमी तथा तराई क्षेत्रबाट करीब १०% ले बढोत्तरी भएको एवं हिमाली क्षेत्रको सिफारिस प्रतिशतमा तुलनात्मक रूपमा स्थिरता देखिन्छ।

तालिका नं. ३५

भौगोलिक क्षेत्र तथा लिङ्ग अनुसार सिफारिस उम्मेदवारको विवरण

भौगोलिक क्षेत्र	उम्मेदवार संख्या				आ.व. २०७९/०८० को उम्मेदवार प्रतिशत
	महिला	पुरूष	जम्मा	प्रतिशत	
हिमाली	६२	८३	१४५	१३.३०	१३.९४
पहाडी	१६१	१८७	३४८	३१.९३	३८.१४
भित्री मधेश	३६	३०	६६	६.०६	९.५४
तराई	२२०	३११	५३१	४८.७२	३८.३८
कुल जम्मा	४७९	६११	१०९०	१००	१००

चित्र नं. १७

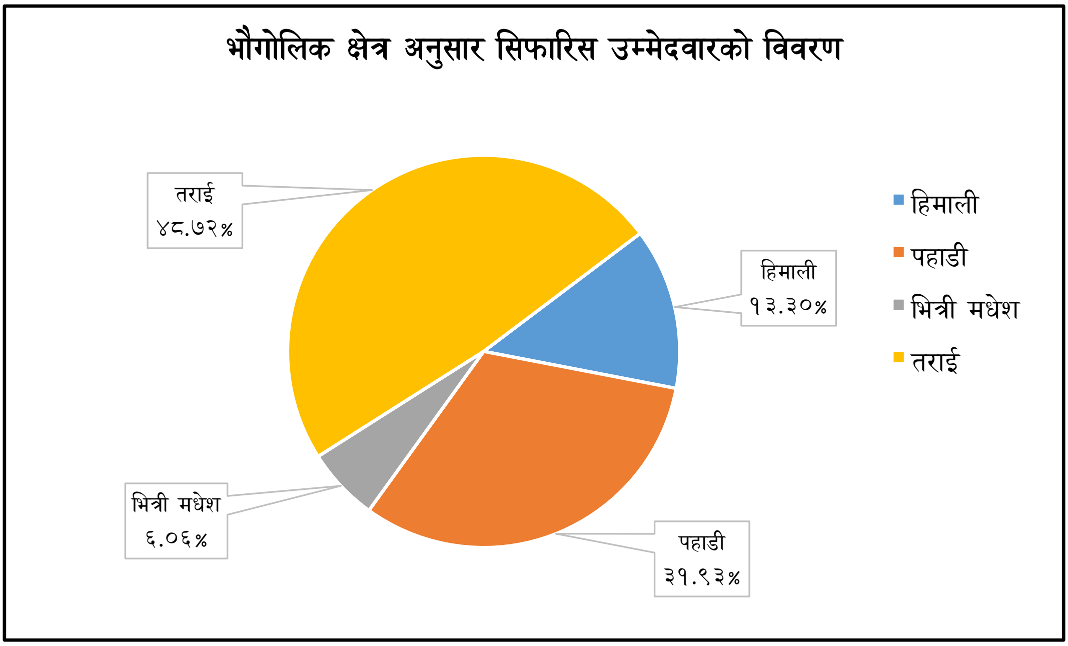

७.२.४.२. प्रादेशिक तथा जिल्लागत विवरण:

प्रतिवेदन अवधिमा सिफारिस भएका उम्मेदवारहरूको प्रादेशिक तथा जिल्लागत विवरण तालिका नं. ३६ मा प्रस्तुत गरिएको छ। सबैभन्दा धेरै उम्मेदवार कोशी प्रदेशबाट ३५.३२ प्रतिशत र सबैभन्दा कम गण्डकी प्रदेशबाट २.२९ प्रतिशत उम्मेदवार सिफारिस भएका छन्। जिल्लागत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी मोरङ जिल्लाबाट (६.१५%) सिफारिस भएको देखिन्छ जुन गण्डकी प्रदेशको भन्दा करीब दोब्बर बढी रहेको छ।

तालिका नं. ३६

सिफारिस उम्मेदवारको लैङ्गिक तथा प्रदेशगत विवरण

सि.नं.	प्रदेश/जिल्ला	महिला	पुरुष	जम्मा	प्रतिशत
(क)	**कोशी**	**२१३**	**१७२**	**३८५**	**३५.३२**
१	मोरङ	३६	३१	६७	६.१५
२	सुनसरी	२२	१६	३८	३.४९
३	झापा	२१	१०	३१	२.८४
४	धनकुटा	१८	१३	३१	२.८४
५	खोटाङ	१४	१६	३०	२.७५
६	उदयपुर	१४	१५	२९	२.६६
७	इलाम	१४	१४	२८	२.५७
८	भोजपुर	१२	१४	२६	२.३९
९	ओखलढुंगा	१४	९	२३	२.११
१०	संखुवासभा	१२	११	२३	२.११
११	पाँचथर	११	११	२२	२.०२
१२	तेह्रथुम	११	४	१५	१.३८
१३	सोलुखुम्बु	११	२	१३	१.१९
१४	ताप्लेजुङ	३	६	९	०.८३
(ख)	**मधेश**	**१२१**	**२३०**	**३५१**	**३२.२१**
१	सर्लाही	१९	४३	६२	५.६९
२	सिराहा	१७	३७	५४	४.९५
३	रौतहट	१९	३१	५०	४.५९
४	महोत्तरी	१४	३४	४८	४.४
५	धनुषा	१४	३३	४७	४.३१
६	सप्तरी	१९	२७	४६	४.२२
७	बारा	११	१५	२६	२.३९
८	पर्सा	८	१०	१८	१.६५
(ग)	**बागमती**	**२०**	**२५**	**४५**	**४.१३**
१	सिन्धुली	९	५	१४	१.२८
२	भक्तपुर	३	४	७	०.६४
३	धादिङ	२	३	५	०.४६
४	रामेछाप	३	२	५	०.४६
५	नुवाकोट	१	३	४	०.३७
६	मकवानपुर	१	२	३	०.२८
७	सिन्धुपाल्चोक		३	३	०.२८
८	काठमाण्डौं		१	१	०.०९
९	काभ्रेपलाञ्चोक		१	१	०.०९
१०	चितवन	१		१	०.०९
११	दोलखा		१	१	०.०९

सि.नं.	प्रदेश/जिल्ला	महिला	पुरुष	जम्मा	प्रतिशत
(घ)	**गण्डकी**	**१२**	**१३**	**२५**	**२.२९**
१	तनहुँ	१	५	६	०.५५
२	गोरखा	३	२	५	०.४६
३	नवलपरासी(पूर्व)	१	२	३	०.२८
४	पर्वत	३		३	०.२८
५	कास्की	१	१	२	०.१८
६	बागलुङ		२	२	०.१८
७	लमजुङ्ग	१	१	२	०.१८
८	स्याङ्जा	२		२	०.१८
(ङ)	**लुम्बिनी**	**३६**	**३८**	**७४**	**६.७९**
१	रोल्पा	५	७	१२	१.१
२	प्युठान	५	६	११	१.०१
३	गुल्मी	७	३	१०	०.९२
४	दाङ	४	४	८	०.७३
५	कपिलवस्तु	२	५	७	०.६४
६	बर्दिया	१	६	७	०.६४
७	रूपन्देही		५	५	०.४६
८	अर्घाखाँची	३		३	०.२८
९	नवलपरासी(पश्चिम)	३		३	०.२८
१०	पाल्पा	३		३	०.२८
११	बाँके	१	२	३	०.२८
१२	रुकुम(पूर्व)	२		२	०.१८
(च)	**कर्णाली**	**४३**	**७९**	**१२२**	**११.१९**
१	रुकुम(पश्चिम)	७	१७	२४	२.२
२	दैलेख	६	१४	२०	१.८३
३	सल्यान	६	१२	१८	१.६५
४	जुम्ला	७	९	१६	१.४७
५	जाजरकोट	३	८	११	१.०१
६	कालिकोट	३	६	९	०.८३
७	सुर्खेत	६	२	८	०.७३
८	मुगु	३	४	७	०.६४
९	हुम्ला	१	५	६	०.५५
१०	डोल्पा	१	२	३	०.२८
(छ)	**सुदुरपश्चिम**	**३४**	**५४**	**८८**	**८.०७**
१	दार्चुला	५	१३	१८	१.६५
२	बझाङ्ग	८	९	१७	१.५६
३	कैलाली	९	३	१२	१.१
४	अछाम	२	६	८	०.७३

सि.नं.	प्रदेश/जिल्ला	महिला	पुरुष	जम्मा	प्रतिशत
५	बाजुरा	१	७	८	०.७३
६	कञ्चनपुर	४	३	७	०.६४
७	बैतडी	२	५	७	०.६४
८	डडेल्धुरा	३	३	६	०.५५
९	डोटी		५	५	०.४६
	कुल जम्मा	४७९	६११	१०९०	१००

माथि उल्लेख गरिएको विवरणलाई गत वर्षको तथ्याङ्कसँग तुलना गर्दा प्रतिवेदन अवधिमा परिवर्तन भएको देखिन्छ। मधेश प्रदेशबाट सिफारिस हुनेको संख्या करीब १६% र कर्णाली प्रदेशबाट करीब ३% बढेको देखिन्छ भने अन्य प्रदेशबाट सिफारिस हुनेको प्रतिशत घटेको देखिन्छ। जसलाई चित्र नं. १८ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

चित्र नं. १८

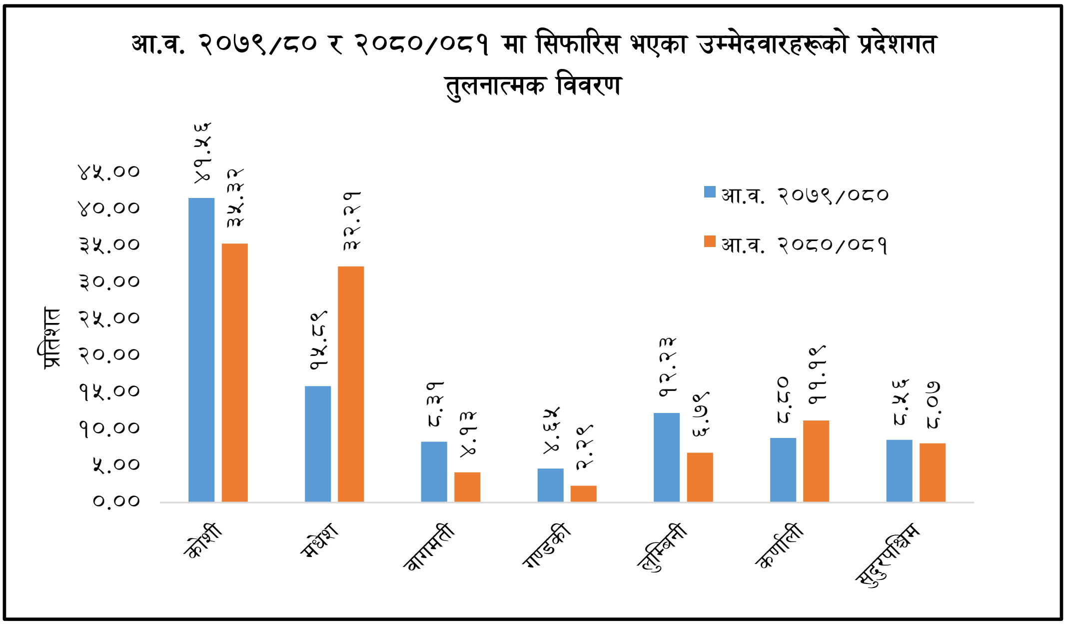

७.२.४.३. जिल्लागत तुलनात्मक विवरण:

प्रतिवेदन अवधिमा आयोगबाट भएका उम्मेदवारको सिफारिस संख्यालाई उम्मेदवारले बसोबास गर्ने जिल्लाका आधारमा तालिका नं. ३६ मा प्रस्तुत गरिएको छ। जसलाई तालिका नं. १८ मा प्रस्तुत उम्मेदवारहरूको बसोबासको जिल्लाका आधारमा पेश भएका दरखास्तसँग तुलना गरिएको विवरण चित्र नं. १९ मा प्रस्तुत गरिएको छ। यसरी हेर्दा सबैभन्दा बढी दरखास्त सप्तरी जिल्लाबाट (८.०४%) र सबैभन्दा बढी सिफारिस मोरङ जिल्लाबाट (६.१५%) भएको देखिन्छ। समग्रमा ७७ जिल्ला मध्ये मनाङ र मुस्ताङ बाहेक अन्य सबै जिल्लाबाट दरखास्त प्राप्त भएको देखिन्छ भने सिफारिस तर्फ हेर्दा मनाङ, मुस्ताङ, म्याग्दी, रसुवा र ललितपुर बाहेक ७२ जिल्लाका उम्मेदवारहरू सिफारिस भएको देखिन्छ।

चित्र नं. १९

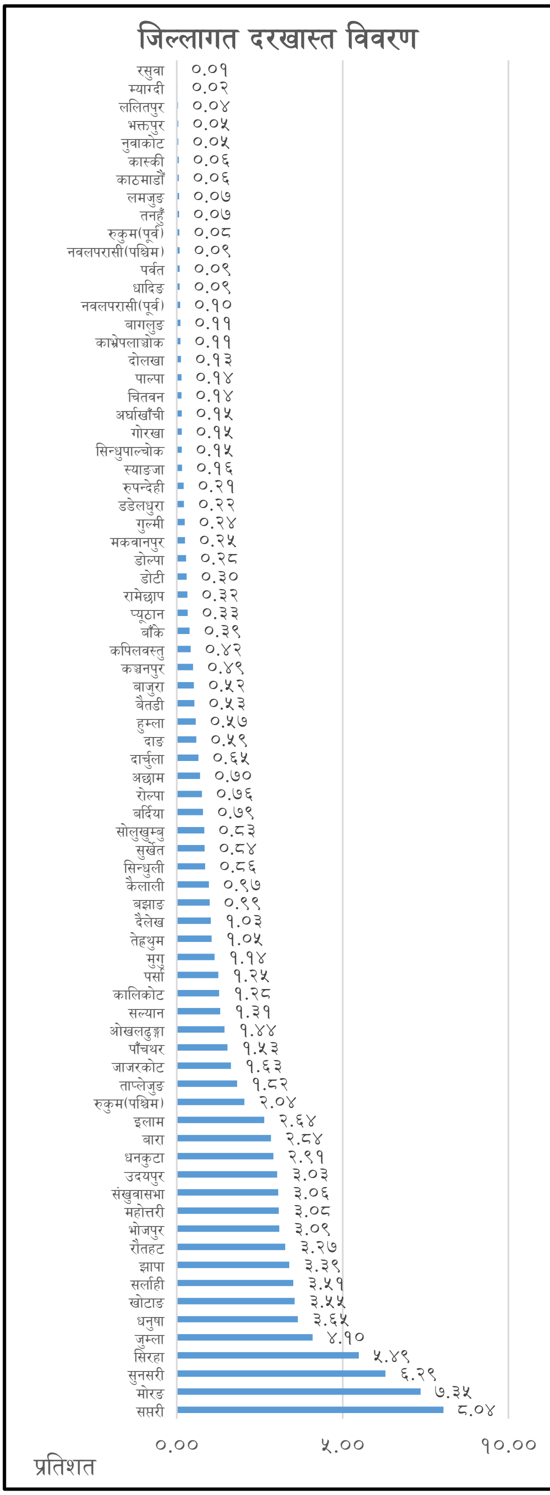
जिल्लागत दरखास्त विवरण
रसुवा ०.०१
म्याग्दी ०.०२
ललितपुर ०.०४
भक्तपुर ०.०५
नुवाकोट ०.०५
कास्की ०.०६
काठमाडौं ०.०६
लमजुङ ०.०७
तनहुँ ०.०७
रुकुम(पूर्व) ०.०८
नवलपरासी(पश्चिम) ०.०९
पर्वत ०.०९
धादिङ ०.०९
नवलपरासी(पूर्व) ०.१०
बागलुङ ०.११
काभ्रेपलाञ्चोक ०.११
दोलखा ०.१३
पाल्पा ०.१४
चितवन ०.१४
अर्घाखाँची ०.१५
गोरखा ०.१५
सिन्धुपाल्चोक ०.१५
स्याङजा ०.१६
रुपन्देही ०.२१
डडेलधुरा ०.२२
गुल्मी ०.२४
मकवानपुर ०.२५
डोल्पा ०.२८
डोटी ०.३०
रामेछाप ०.३२
प्यूठान ०.३३
बाँके ०.३९
कपिलवस्तु ०.४२
कञ्चनपुर ०.४९
बाजुरा ०.५२
बैतडी ०.५३
हुम्ला ०.५७
दाङ ०.५९
दार्चुला ०.६५
अछाम ०.७०
रोल्पा ०.७६
बर्दिया ०.७९
सोलुखुम्बु ०.८३
सुर्खेत ०.८४
सिन्धुली ०.८६
कैलाली ०.९७
बझाङ ०.९९
दैलेख १.०३
तेह्रथुम १.०५
मुगु १.१४
पर्सा १.२५
कालिकोट १.२८
सल्यान १.३१
ओखलढुङ्गा १.४४
पाँचथर १.५३
जाजरकोट १.६३
ताप्लेजुङ १.८२
रुकुम(पश्चिम) २.०४
इलाम २.६४
बारा २.८४
धनकुटा २.९१
उदयपुर ३.०३
संखुवासभा ३.०६
महोत्तरी ३.०८
भोजपुर ३.०९
रौतहट ३.२७
झापा ३.३९
सर्लाही ३.५१
खोटाङ ३.५५
धनुषा ३.६५
जुम्ला ४.१०
सिरहा ५.४९
सुनसरी ६.२९
मोरङ ७.३५
ससरी ८.०४
०.००
५.००
१०.००
प्रतिशत

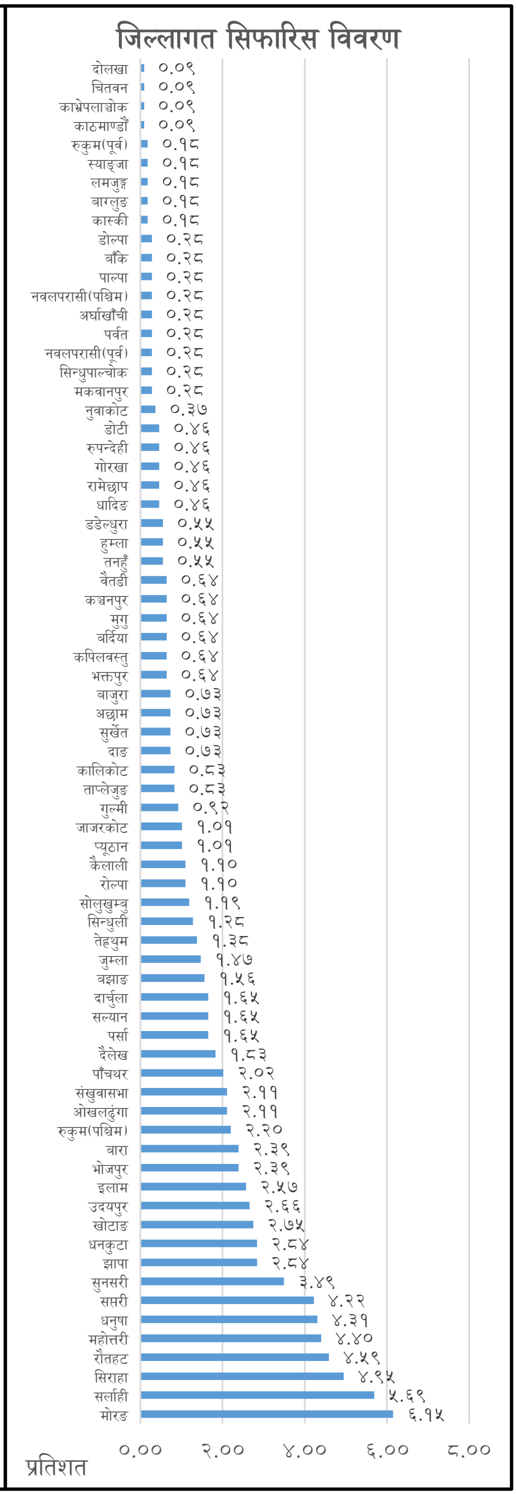
जिल्लागत सिफारिस विवरण
दोलखा ०.०९
चितवन ०.०९
काभ्रेपलाञ्चोक ०.०९
काठमाण्डौं ०.०९
रुकुम(पूर्व) ०.१८
स्याङ्जा ०.१८
लमजुङ्ग ०.१८
बाग्लुङ ०.१८
कास्की ०.१८
डोल्पा ०.२८
बाँके ०.२८
पाल्पा ०.२८
नवलपरासी(पश्चिम) ०.२८
अर्घाखाँची ०.२८
पर्वत ०.२८
नवलपरासी(पूर्व) ०.२८
सिन्धुपाल्चोक ०.२८
मकवानपुर ०.२८
नुवाकोट ०.३७
डोटी ०.४६
रुपन्देही ०.४६
गोरखा ०.४६
रामेछाप ०.४६
धादिङ ०.४६
डडेल्धुरा ०.५५
हुम्ला ०.५५
तनहुँ ०.५५
बैतडी ०.६४
कञ्चनपुर ०.६४
मुगु ०.६४
बर्दिया ०.६४
कपिलवस्तु ०.६४
भक्तपुर ०.६४
बाजुरा ०.७३
अछाम ०.७३
सुर्खेत ०.७३
दाङ ०.७३
कालिकोट ०.८३
ताप्लेजुङ ०.८३
गुल्मी ०.९२
जाजरकोट १.०१
प्यूठान १.०१
कैलाली १.१०
रोल्पा १.१०
सोलुखुम्बु १.१९
सिन्धुली १.२८
तेह्रथुम १.३८
जुम्ला १.४७
बझाङ १.५६
दार्चुला १.६५
सल्यान १.६५
पर्सा १.६५
दैलेख १.८३
पाँचथर २.०२
संखुवासभा २.११
ओखलढुंगा २.११
रुकुम(पश्चिम) २.२०
बारा २.३९
भोजपुर २.३९
इलाम २.५७
उदयपुर २.६६
खोटाङ २.७५
धनकुटा २.८४
झापा २.८४
सुनसरी ३.४९
ससरी ४.२२
धनुषा ४.३१
महोत्तरी ४.४०
रौतहट ४.५९
सिराहा ४.९५
सर्लाही ५.६९
मोरङ ६.१५
०.००
२.००
४.००
६.००
८.००
प्रतिशत

७.३ वैकल्पिक उम्मेदवार सिफारिसः

प्रतिवेदन अवधिमा आयोगबाट सिफारिस भएका विभिन्न उम्मेदवारहरूले सिफारिस भएको मितिले १ वर्ष भित्र रिक्त भएको अवस्थामा सम्बन्धित विज्ञापनको वैकल्पिक सूचीमा रहेका अन्य उम्मेदवारलाई सिफारिस गरी पठाउने कानूनी व्यवस्था अनुसार यस अवधिमा आयोगबाट भएको वैकल्पिक उम्मेदवार सिफारिस सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ३७ मा प्रस्तुत गरिएको छ। जस अनुसार प्रतिवेदन अवधिमा जम्मा ९३ जना वैकल्पिक उम्मेदवारहरू सिफारिस गरिएको छ। यद्यपी थप वैकल्पिक उम्मेदवारहरूको उपलब्धता नभएका कारणले विभिन्न स्थानीय तहहरूबाट प्राप्त माग बमोजिम वैकल्पिक उम्मेदवार सिफारिस हुन सकेको छैन।

तालिका नं. ३७

वैकल्पिक उम्मेदवार सिफारिसको स्थानीय तहगत विवरण

सेवा	समूह	तह	सिफारिस संख्या	सिफारिस भएको निकाय
इन्जिनियरिङ	सर्भे	४	२	हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका, खोटाङ
	सिभिल	४	१	चैनपुर नगरपालिका, संखुवासभा
			१	फालेलुङ गाउँपालिका, पाँचथर
			१	मिक्वाखोला गाउँपालिका, ताप्लेजुङ
		५	१	कमल गाउँपालिका, झापा
			१	चिचिला गाउँपालिका, संखुवासभा
			१	चैनपुर नगरपालिका, संखुवासभा
			१	ताप्ली गाउँपालिका, उदयपुर
			२	धनपालथान गाउँपालिका, मोरङ
			२	पाँचखपन नगरपालिका, संखुवासभा
			१	मकालु गाउँपालिका, संखुवासभा
			२	याङबरक गाउँपालिका, पाँचथर
			१	रतुवामाई नगरपालिका, मोरङ
			१	सुनकोशी गाउँपालिका, ओखलढुंगा
		६	१	कटारी नगरपालिका, उदयपुर
			१	धरान उप-महानगरपालिका, सुनसरी
			१	वेलवारी नगरपालिका, मोरङ
कृषि	कृषि प्रसार	४	१	वेलका नगरपालिका, उदयपुर
		५	१	फूङलिङ नगरपालिका, ताप्लेजुङ
			१	महाकुलुङ गाउँपालिका, सोलुखुम्वु
			१	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका, ओखलढुंगा
			१	रंगेली नगरपालिका, मोरङ
			१	सन्दकपुर गाउँपालिका, इलाम
			१	सुनकोशी गाउँपालिका, ओखलढुंगा
		६	१	गौरादह नगरपालिका, झापा
			१	चिचिला गाउँपालिका, संखुवासभा

सेवा	समूह	तह	सिफारिस संख्या	सिफारिस भएको निकाय
			१	सुनकोशी गाउँपालिका, ओखलढुंगा
	फिसरिज	५	१	अर्जुनधारा नगरपालिका, झापा
			१	बेलका नगरपालिका, उदयपुर
			१	रंगेली नगरपालिका, मोरङ
	भेटेरिनरी	४	१	ताप्ली गाउँपालिका, उदयपुर
			१	लिखु गाउँपालिका, ओखलढुंगा
		५	१	गौरादह नगरपालिका, झापा
			१	चम्पादेवी गाउँपलिका, ओखलढुंगा
			१	ताप्ली गाउँपालिका, उदयपुर
			१	मिक्वाखोला गाउँपालिका, ताप्लेजुङ
	ला.पो.एण्ड डे.डे.	५	१	ताप्ली गाउँपालिका, उदयपुर
		६	१	आटराई गाउँपालिका, तेह्रथुम
न्याय	कानून	५	१	गौरादह नगरपालिका, झापा
		६	१	अर्जुनधारा नगरपालिका, झापा
प्रशासन	सा.प्र.	४	२	चैनपुर नगरपालिका, संखुवासभा
			१	धर्मदेवी नगरपालिका, संखुवासभा
			१	नेचा सल्यान गाउँपालिका, सोलुखुम्वु
			१	पथरी शनिश्चरे नगरपालिका, मोरङ
			१	पाँचखपन नगरपालिका, संखुवासभा
			१	फाकफोकथुम गाउँपालिका, इलाम
			१	फिदिम नगरपालिका, पाँचथर
			१	माङसेवुङ गाउँपालिका, इलाम
			१	रतुवामाई नगरपालिका, मोरङ
			१	सन्दकपुर गाउँपालिका, इलाम
			१	हतुवागढी गाउँपालिका, भोजपुर
			१	हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका, खोटाङ
		५	१	आठराई त्रिवेणी गाउँपालिका, ताप्लेजुङ
			१	कटारी नगरपालिका, उदयपुर
			१	चिसंखुगढी गाउँपालिका, ओखलढुंगा
			२	चौविसे ग उँपालिका, धनकुटा
			१	टेम्केमैयुङ गाउँपालिका, भोजपुर
			१	फूङलिङ नगरपालिका, ताप्लेजुङ
			१	भोक्राहा नरसिङ गाउँपालिका, सुनसरी
			१	महालक्ष्मी नगरपालिका, धनकुटा
			१	सन्दकपुर गाउँपालिका, इलाम
			१	सिरिजंघा गाउँपालिका, ताप्लेजुङ
			१	सुनकोशी गाउँपालिका, ओखलढुंगा
		६	१	कमल गाउँपालिका, झापा

सेवा	समूह	तह	सिफारिस संख्या	सिफारिस भएको निकाय
			१	चिचिला गाउँपालिका, संखुवासभा
			१	धरान उप-महानगरपालिका, सुनसरी
विविध	कम्प्युटर	४	४	गौरादह नगरपालिका, झापा
		५	१	महाकुलुङ गाउँपालिका, सोलुखुम्वु
	महिला विकास	४	१	आठराई गाउँपालिका, तेह्रथुम
			१	मकालु गाउँपालिका, संखुवासभा
स्वास्थ्य	कम्युनिटी नर्सिङ	४	१	ताप्ली गाउँपालिका, उदयपुर
			१	थुलुङ दुधकोशी गाउँपालिका, सोलुखुम्वु
			१	धर्मदेवी नगरपालिका, संखुवासभा
			१	मानेभञ्याङ गाउँपालिका, ओखलढुंगा
			१	षडानन्द नगरपालिका,भोजपुर
			१	सिलिचोङ गाउँपालिका, संखुवासभा
			१	हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका, खोटाङ
		५	१	सिरिजंघा गाउँपालिका, ताप्लेजुङ
	फार्मेसी	५	१	माई नगरपालिका, इलाम
			१	रतुवामाई नगरपालिका, मोरङ
	मे.ल्या.टे.	५	१	माई नगरपालिका, इलाम
	हेल्थ इन्स्पेक्सन	४	१	फिदिम नगरपालिका, पाँचथर
			१	सिलिचोङ गाउँपालिका, संखुवासभा
		५	१	ताप्ली गाउँपालिका, उदयपुर
जम्मा:			९३	

७.४ अस्थायी उम्मेदवार सिफारिस:

प्रतिवेदन अवधिमा स्थानीय तहबाट स्थायी पदपूर्तिका लागि माग भई विभिन्न कारणले आयोगबाट सो का लागि उम्मेदवार सिफारिस नभएको अवस्थामा स्थानीय तहको माग बमोजिम जम्मा ६ जना अस्थायी उम्मेदवार सिफारिस गरिएको छ। अस्थायी उम्मेदवार सिफारिस सम्बन्धी विस्तृत विवरण तालिका नं. ३८ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ३८

अस्थायी उम्मेदवार सिफारिस सम्बन्धी विवरण

सेवा	समूह	तह	सिफारिस संख्या	सिफारिस भएको निकाय
इन्जिनियरिङ	सिभिल	५	२	हतुवागढी गाउँपालिका, भोजपुर
			१	मिक्लाजुङ गाउँपालिका, मोरङ
कृषि	कृषि प्रसार	४	२	मिक्वाखोला गाउँपालिका, ताप्लेजुङ
न्याय	कानून	६	१	अर्जुनधारा नगरपालिका, झापा
जम्मा:			६	

परिच्छेद- ८

समावेशी पदपूर्ति

सार्वजनिक सेवामा समानुपातिक समावेशी सहभागिता सुनिश्चित गर्नका लागि प्रचलित कानूनमा भएको व्यवस्था अनुरूप आयोगले गरेको शुरूवाती विज्ञापनदेखि नै तोकिएको समावेशी समूहका उम्मेदवारबीच मात्र प्रतिस्पर्धा हुने गरी प्रतिशत निर्धारण, विज्ञापन, परीक्षा सञ्चालन, अन्तर्वार्ता लगायतका छनोट प्रक्रियाहरू अवलम्वन गर्दै आएको छ। यसका लागि प्रतिवेदन अवधिमा कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५ ले निर्दिष्ट गरे अनुसार प्रचलित निजामती सेवा ऐन, २०४९ ले व्यवस्था गरे बमोजिमको प्रतिशत तथा प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ र स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० ले व्यवस्था गरे बमोजिमको समावेशी समूह अनुसारको प्रतिशतलाई आधार बनाई कुल माग पद संख्यालाई खुला तथा समावेशीतर्फको पद संख्या छुट्याई प्रतिशत निर्धारणदेखि सिफारिससम्मका प्रक्रियाहरू अवलम्वन गर्ने गरिएको छ।

८.१. समावेशी समूहतर्फ विज्ञापन र दरखास्तः

प्रतिवेदन अवधिमा भएका समावेशी विज्ञापन र सो विज्ञापन अनुसार पर्न आएका दरखास्तको समावेशी आँकडा तालिका नं. ३९ मा उल्लेख गरिएको छ। आ.व. २०८०/०८१ मा समावेशी समूह तर्फ विगतको तथ्याङ्कसँग फरक पर्न आई यस वर्ष सबैभन्दा बढी विज्ञापन, माग पद संख्या र दरखास्त आदिवासी जनजाति समूह तर्फ देखिन्छ भने सबैभन्दा कम विज्ञापन र माग पद संख्या अपाङ्ग समूह तर्फ देखिन्छ। साथै, सबैभन्दा कम दरखास्त मुस्लिम समूह तर्फ देखिन्छ। आ.व. २०७८/०७९, २०७९/०८० र २०८०/०८१ बीच तुलना गर्दा समावेशी तर्फको दरखास्त पेश गर्ने प्रवृत्ति (माग पद संख्या कम भएको कारण) पहिलो दुई आ.व.मा बढ्दो क्रम तथा पछिल्लो दुई आ.व. मा घट्दो क्रममा देखिएको छ।

तालिका नं. ३९

आ.व. ०७८/०७९ देखि आ.व. २०८०/०८१ सम्म भएका समावेशी विज्ञापन र दरखास्त

समावेशी समूह	आ.व. २०७८/०७९			आ.व. २०७९/०८०			आ.व. २०८०/०८१		
	विज्ञापन संख्या	पद संख्या	दरखास्त संख्या	विज्ञापन संख्या	पद संख्या	दरखास्त संख्या	विज्ञापन संख्या	पद संख्या	दरखास्त संख्या
आ.ज.	४	२१	७८५७	९	१२८	१८६४१	१४	६०	१०७२९
महिला	९	६७	२२४९५	१८	२०५	५२३०४	१०	४६	१०७२२
दलित	२	३	८०४	६	२०	३७४०	७	१४	२७०८
थारु	-	-	-	-	-	-	१	६	१००८
मधेशी	३	७	६५७०	९	६३	२४४८०	१	५	४८२४
मुस्लिम	-	-	-	-	-	-	१	५	१८५
अपाङ्ग	-	-	-	-	-	-	१	४	४९४
जम्मा	**१८**	**९८**	**३७७२६**	**४२**	**४१६**	**९९१६५**	**३५**	**१४०**	**३०६७०**

८.२. समावेशी समूहतर्फ सिफारिसः

प्रतिवेदन अवधिमा समावेशी समूह तर्फ जम्मा सिफारिस ३९५ जना मध्ये सबैभन्दा बढी १८९ जना (कुल समावेशी सिफारिसको ४७.८५%) महिला समूह तर्फ सिफारिस भएका छन्। तर अन्य समावेशी समूह तर्फ समेतको महिला सिफारिसको अवस्थालाई विश्लेषण गर्दा कुल ६३.०४% महिला सिफारिस भएको देखिन्छ। यद्यपि यो सिफारिस संख्या माग पद भन्दा कम रहेको छ। आ.व. २०८०/०८१ मा समावेशी समूह तर्फ भएका कतिपय विज्ञापनहरूमा माग पद बमोजिम परीक्षार्थी उत्तीर्ण नभएका कारणले कम सिफारिस भएको छ भने कतिपय विज्ञापनहरूको परीक्षाको नतिजा आउने क्रममा रहेको छ। समावेशी समूह तर्फ भएका सिफारिसहरूको तहगत तथा लैंगिक विवरण तालिका नं. ४० मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ४०

समावेशी समूहतर्फ सिफारिस संख्या

विज्ञापनको प्रकार	महिला					पुरूष					कुल जम्मा	
	चौथो तह	पाँचौं तह	छैटौं तह	आठौं तह	जम्मा	चौथो तह	पाँचौं तह	छैटौं तह	आठौं तह	जम्मा	संख्या	प्रतिशत
आ.ज.	३१	८	-	२	४१	४७	३२	२	३	८४	१२५	३१.६५
महिला	१२१	५७	८	३	१८९	-	-	-	-	-	१८९	४७.८५
दलित	६	-	-	-	६	११	३	-	१	१५	२१	५.३१
मधेशी	१३	-	-	-	१३	३५	१२	-	-	४७	६०	१५.१९
जम्मा	१७१	६५	८	५	२४९	९३	४७	२	४	१४६	३९५	१००

८.३. सिफारिसमा महिलाहरूको संख्यात्मक स्थितिः

आयोगबाट प्रतिवेदन अवधिमा सिफारिस भएका जम्मा १,०९० उम्मेदवार मध्ये महिला लगायत अन्य समूह तर्फ समेतको महिला उम्मेदवारको गणना गर्दा जम्मा ४७८ जना (४३.८५%) महिला उम्मेदवारको सिफारिस भएको देखिन्छ। जस मध्ये सबैभन्दा बढी चौथो र सबैभन्दा कम छैटौं र आठौं तहमा समान १०/१० जना रहेको छ। साथै खुला तर्फ समेत २२३ जना महिला उम्मेदवार सिफारिस हुनु समावेशी दृष्टिकोणले राम्रो संकेतको रूपमा देखिएको छ। यस अवधिमा भएका विज्ञापनहरूमा समावेशी समूहमा मात्र नभएर खुला लगायत अन्य समूह तर्फ समेत सिफारिस भएका महिलाहरूको संख्यात्मक विवरण तालिका नं. ४१ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. ४१

तहगत आधारमा महिला सिफारिस संख्या

विज्ञापनको प्रकार	चौथो तह	पाँचौं तह	छैटौं तह	आठौं तह	जम्मा
आ.प्र.	१	५	-	-	६
खुला	१५२	६४	२	५	२२३
आ.ज.	३१	८	-	२	४१
महिला	१२१	५७	८	३	१८९
दलित	६	-	-	-	६
मधेसी	१३	-	-	-	१३
जम्मा	३२४	१३४	१०	१०	४७८

परिच्छेद- ९
परामर्श र उजूरी

९.१ कर्मचारी सेवा शर्त सम्बन्धी विषयमा परामर्शः

प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ६ र १० मा कर्माचारी सेवा शर्त सम्बन्धी नीति तथा कानूनमा आयोगको परामर्श सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ। सो व्यवस्थाहरूको आधारमा प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा र अन्य सरकारी सेवाको शर्तहरूमा निजामती सेवाका मूल्य तथा मान्यताहरूको जगेर्ना तथा सामान्यतया एकरूपता कायम गराउन प्रदेश लोक सेवा आयोगले दिने परामर्शको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको छ। साथै सोही ऐन को दफा ४५ मा आयोगको परामर्श लिनुपर्ने विषयमा परामर्श नलिई भए गरेका काम कारवाही बदर हुने व्यवस्था गरिएको हुँदा आयोगको परामर्श बाध्यकारी हुने देखिन्छ। प्रतिवेदन अवधिमा प्रमुख रूपमा प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाका शर्त सम्बन्धी कानून एवं स्थानीय तहका कर्मचारीहरूका तह वृद्धि सम्बन्धी निर्णय तथा कार्यविधिहरूमा आयोगबाट परामर्श उपलब्ध गराइएको छ। विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छः

९.१.१. प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाका शर्त सम्बन्धी कानूनका विषयमा परामर्शः

(क) आयोगबाट आ.व. २०७९/०८० मा उपलब्ध गराइएको परामर्शः

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाका शर्त सम्बन्धी कानूनको अभावमा प्रदेश तथा स्थानीय तहमा कार्यरत कर्मचारीहरूको व्यवस्थापन प्रमुख रूपमा निजामती सेवा ऐन, २०४९ र सो को नियमावली, २०५० बमोजिम हुँदै आइरहेकोमा प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि सेवा शर्त सम्बन्धी कानून तर्जुमाको क्रममा आयोगबाट देहाय बमोजिम परामर्श उपलब्ध गराइएको थियोः

- प्रदेश निजामती सेवालाई सक्षम, सुदृढ, सेवामूलक र उत्तरदायी बनाउन प्रदेश निजामती सेवाको गठन, सञ्चालन र सेवाका शर्त सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न प्रदेश निजामती सेवा अध्यादेश, २०७९ को सम्बन्धमा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको प.सं. २०७९/०८० च.नं. ५१२ मिति २०७९/६/५ को पत्रबाट परामर्श माग भएकोमा आयोगले उक्त अध्यादेशको मस्यौदामा समावेश गरिएका विषयहरूमा २९ बुँदामा परामर्श उपलब्ध गराइएको थियो। (बैठक संख्या १०३, मिति २०७९/६/७)
- स्थानीय सेवाको गठन, सञ्चालन र सेवाका शर्तहरू सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको अध्यादेश, २०७९ को सम्बन्धमा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयबाट परामर्श माग भएकोमा आयोगले उक्त अध्यादेशमा समावेश गरिएका विषयहरूमा २५ बुँदामा परामर्श उपलब्ध गराइएको थियो। (बैठक संख्या १०४, मिति २०७९/६/८)
- प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ मा संशोधन गर्न बनेको केही प्रदेश ऐन संशोधन अध्यादेश, २०७९ को प्रतिस्थापन विधेयक सम्बन्धमा आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयको च.नं. ८११, मिति २०७९/११/२४ गतेको पत्रबाट परामर्श माग गरिएकोमा आयोगबाट उक्त विधेयकमा ६ बुँदामा परामर्श उपलब्ध गराइएको थियो। (बैठक संख्या ११६, मिति २०७९/१०/२६)
- स्थानीय सरकारी सेवाको गठन, सञ्चालन र सेवाका शर्त सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकका सम्बन्धमा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको च.नं ११४८ मिति २०७९/१०/२३ को पत्रबाट परामर्श माग

भएकोमा आयोगले उक्त विधेयकमा समावेश गरिएका विषयहरूका सन्दर्भमा ७१ बुँदामा परामर्श उपलब्ध गराइएको थियो। (बैठक संख्या ११७, मिति २०७९/११/२)

- प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ (पहिलो संशोधन) अध्यादेश, २०८० का सम्बन्धमा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कोशी प्रदेश, विराटनगरको च.न. १८२७, मिति २०८०/२/८ को पत्रबाट परामर्श माग गरिएकोमा आयोगको तर्फबाट परामर्श पठाइएको थियो। (बैठक संख्या १३१, मिति २०८०/२/९)
- स्थानीय सेवा (गठन तथा सञ्चालन) अध्यादेश, २०७९ तर्जुमाका समयमा आयोगको परामर्श पठाइएको, तर स्थानीय सेवा (गठन तथा सञ्चालन) अध्यादेश, २०८० जारी हुँदाका बखत परामर्श नमागिएको र सो अध्यादेशमा रहेका कतिपय प्रावधानले आयोगको क्रियाकलापमा असर पर्ने देखिएको हुँदा सो को प्रतिस्थापन विधेयकमा समावेश हुन आयोगबाट मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयलाई १६ बुँदे सुझाव पठाइएको थियो। (बैठक संख्या १३१, मिति २०८०/०२/०९)

(ख) आयोगबाट यस प्रतिवेदन अवधिमा उपलब्ध गराइएको परामर्शः

- प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ को दोस्रो संशोधन ऐन, २०८१ को सम्बन्धमा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको च.नं. २९८२ मिति २०८१/३/७ को पत्र बमोजिम परामर्श माग भएकोमा आयोगले उक्त संशोधन प्रस्तावको मस्यौदा उपर मूलभूत रूपमा देहायका विषयहरू समावेश गरी ९ वटा बुँदामा परामर्श उपलब्ध गराइएको छ। (निर्णय नं. ७८, मिति २०८१/०३/१३)
    - प्रदेश निजामती सेवाको एघारौं तहको पदमा स्थानीय सरकारी सेवाको पदमा कार्यरत सबै सेवा समूहको कर्मचारीको वृत्ति विकास होस् भन्ने उद्देश्यले जेष्ठता र कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनद्वारा हुने बढुवाको लागि प्रशासन सेवा सहित अन्य सेवाको हकमा समेत यो व्यवस्था राख्न उपयुक्त हुने।
    - प्रदेशमा अधिकृत छैटौं तहमा समायोजन भएका न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरेका कर्मचारीलाई सातौं तहको पदमा बढुवा गर्नु पर्ने व्यवस्था सहितको मस्यौदा प्रस्तावका सम्बन्धमा यो व्यवस्थाको दीर्घकालीन असर र प्रभाव समेतको विश्लेषण गर्दै विभिन्न ७ बुँदामा कारण र औचित्यको पुष्ट्याई सहित यो व्यवस्था राख्न उपयुक्त नहुने।
    - योग्यता प्रणालीलाई अवलम्वन गर्न आठौं र दशौं तहमा तह वृद्धि हुन एउटै शैक्षिक योग्यता राख्न उपयुक्त नहुने कारण उल्लेख गर्दै दशौं तहको पदमा तह वृद्धि गर्दा "स्नातकोत्तर वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको" भन्ने व्यवस्था राख्न उपयुक्त हुने।
- प्रदेश निजामती सेवा नियमावली, २०८१ को सम्बन्धमा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको च.नं. १६१४ मिति २०८०/१२/२१ को पत्र बमोजिम परामर्श माग भएकोमा आयोगले उक्त प्रस्तावित नियमावलीको मस्यौदा उपर विभिन्न १२८ बुँदामा परामर्श उपलब्ध गराइएको छ। (निर्णय नं. ५७, मिति २०८१/१/६)

  यस आयोगले प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ को दोस्रो संशोधन ऐन, २०८१ र प्रदेश निजामती सेवा नियमावली, २०८१ का सम्बन्धमा उपलब्ध गराइएको परामर्श अनुसूची-९ मा समेत प्रस्तुत गरिएको छ।
- प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ बमोजिम तयार भएको कर्मचारी तह वृद्धि सम्बन्धी निर्देशिका, २०८० को प्रस्तावित मस्यौदामा आयोगले विभिन्न १० बुँदामा संशोधन/परिमार्जन हुने गरी परामर्श उपलब्ध गराइएको छ। (निर्णय नं. ५१, मिति २०८०/१२/१५)

योग्यता प्रणाली, स्वच्छता, निश्पक्षता, समान अवसर, सेवाको सुरक्षा तथा समावेशिता जस्ता आधारभूत मूल्य मान्यताको संरक्षण तथा सम्वर्द्धनका लागि आयोग संवेदनशील भई राय तथा परामर्श पठाउने गरिएको भए तापनि सो को पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन नहुने र कतिपय अवस्थामा राय समेत नमागिने अवस्था प्रमुख समस्याको रूपमा देखिएको छ।

परामर्श कार्यान्वयन अवस्थाको सन्दर्भमा आयोगको अत्याधिक कार्यबोझ एवं कार्य प्रकृति अनुसारको अपर्याप्त संगठन संरचनाका कारण प्रदेश सरकारका निकाय एवं स्थानीय तहहरूको यस सम्बन्धमा अनुगमन गर्न सकिएको छैन।

९.१.२. अन्य नीतिगत विषयमा परामर्श

स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० को दफा १०३ को उपदफा (३) मा स्थानीय तहले तह वृद्धि तथा बढुवा सम्बन्धी कार्य गर्दा प्रदेश लोक सेवा आयोगको परामर्श अनिवार्य लिनु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था बमोजिम प्रतिवेदन अवधिमा विभिन्न स्थानीय तहले तह वृद्धि र बढुवा सम्बन्धी कानूनी प्रावधानमा रहेको द्विविधा, तह वृद्धि/बढुवाको निर्णय गर्दा परेको द्विविधा लगायतका विषयहरूमा आयोगमा परामर्श माग भएको थियो। सो सम्बन्धमा आयोगले देहाय बमोजिम परामर्श उपलब्ध गराइएको छ।

- स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० जारी भए पश्चात् विभिन्न स्थानीय तहहरूबाट ऐन बमोजिम कर्मचारीहरूको बढुवा, तह वृद्धि तथा तह मिलानका सम्बन्धमा परामर्श माग हुने गरेकोले बढुवा, तह वृद्धि तथा तह मिलान सम्बन्धी उक्त ऐनले गरेको व्यवस्थाको मर्म र भावना अनुसारको प्रक्रिया समेत उल्लेख गरी १३७ वटै स्थानीय तहहरूलाई परामर्श दिइएको छ। (बैठक संख्या १६६, मिति २०८०/१०/२४)
- मिति २०८०/१०/२४ को निर्णयानुसार दिइएको परामर्शमा समेटिन नसकेका विषयलाई थप ५ बुँदामा परामर्श उपलब्ध गराइएको छ। (बैठक संख्या १७०, मिति २०८०/११/१६)
- स्थानीय तहले कर्मचारी तह वृद्धि सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा गर्दा अनिवार्य रूपमा समावेश गर्नुपर्ने शीर्षकहरू र सो शीर्षकमा उल्लेख हुनुपर्ने व्यवस्थाहरू सहितको १८ बुँदे परामर्श उपलब्ध गराइएको छ। (निर्णय नं. ६१, मिति २०८१/१/१२)
- स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० को दफा ८ को उपदफा (१३) "उपदफा (१२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो ऐन प्रारम्भ भएपछि सहायक चौथो तहको सहायक कम्प्युटर अपरेटर पदमा कार्यरत कर्मचारीलाई पाँचौं तहको कम्प्युटर अपरेटर पदमा स्वतः बढुवा गरिनेछ" भन्ने व्यवस्था भए तापनि म्याङलुङ नगरपालिकाबाट माग भएको परामर्श सम्बन्धमा प्रस्तावित कर्मचारी तत्काल प्रशासन सेवाको सामान्य प्रशासन समूहको सहायक पदमा कार्यरत रहेको देखिएको हुँदा निजलाई उपदफा (१३) बमोजिम स्वतः बढुवा गर्न मिल्ने नदेखिएको परामर्श उपलब्ध गराइएको छ। (निर्णय नं. ६४, मिति २०८१/२/२०)

९.२ विभागीय सजाय सम्बन्धी परामर्शः

प्रतिवेदन अवधिमा रंगेली नगरपालिकाको प.सं. २०८०-०८१, च.न. २२६७, मिति २०८१/२/१६ गतेको पत्रबाट सो नगरपालिका अन्तर्गत कार्यरत स्थानीय स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्सपेक्सन समूह, अधिकृतस्तर छैटौं तह, जन स्वास्थ्य निरीक्षक पदका श्री एलिस पौडेल (क.सं.नं. २१८५३२) लाई स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० को दफा ९५ को उपदफा (१) को खण्ड (ग) बमोजिम विदा स्वीकृत नगराई लगातार नब्बे दिनसम्म आफ्नो कार्यालयमा अनुपस्थित रहेको कसूरमा सोही ऐनको दफा ९२ को खण्ड (ख) को देहाय (१) बमोजिम भविष्यमा सरकारी सेवाको निमित्त अयोग्य नठहरिने गरी सेवाबाट हटाउने विभागीय सजाय गर्न परामर्श दिइएको छ।

परिच्छेद- १०

संस्थागत सुधार र प्रविधिको प्रयोग

१०.१ कार्यालय व्यवस्थापन:

आयोगको कार्यालय मिति २०७९ असार २० गतेदेखि विराटनगर म.न.पा. वडा नं. ४, खार्जी स्थित करिव १०,८०० वर्ग फिट क्षेत्रफलमा बनेको तीन तले निजी भवनबाट सञ्चालन भइरहेको छ। आयोगका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको आवतजावत तथा कार्यालय प्रयोजनका लागि ५ थान चारपाङ्ग्रे सवारी साधन, १५ थान दुईपाङ्ग्रे सवारी साधन र ४ थान साइकल उपलव्ध रहेका छन्।

१०.२ सूचना प्रविधिको प्रयोग:

आजको विश्वमा सूचना प्रविधिको उपयोग अपरिहार्य बन्दै गइरहेको परिप्रेक्ष्यलाई आत्मसात गर्दै आयोगबाट सम्पादन हुने कामकारवाहीलाई छिटो, छरितो एवं विश्वसनीय बनाउन प्रदेश लोक सेवा आयोगले आफ्नो वेबसाइट www.psc.koshi.gov.np तथा इ-मेल koshipsc@gmail.com प्रयोगमा रहेको छ। दैनिक कार्य सञ्चालनमा आवश्यक कम्प्यूटर प्रविधिको प्रयोगका लागि सबै पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरूलाई डेस्कटप कम्प्यूटर तथा आवश्यकता अनुसार ल्यापटप तथा प्रिन्टरहरूको व्यवस्था गरिएको छ भने ३ वटा फोटोकपी मेशिन, २ वटा माष्टरकपी सुरक्षण प्रिन्ट गर्ने मेमोरी क्यापासिटी सहितको फाष्ट प्रोसेसिङ्ग छपाइ मेशिन, २ वटा उत्तरपुस्तिका Read गर्ने Optical Mark Reader (OMR) Scaner मेशिन लगायतको व्यवस्था गरिएको छ। साथै गोप्य कार्य गरिने बाहेकका कम्प्युटरहरूको आन्तरिक नेटवर्किङ्ग गरिएको छ। यसका अतिरिक्त आयोगमा हुने गतिविधिको निगरानी तथा सुरक्षाको दृष्टिले CCTV Camera जडान गरिएको छ। सूचना प्रविधिको प्रयोग तर्फ भएका प्रमुख कार्यहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्:

१०.२.१ अनलाइन प्रणाली:

परीक्षार्थीहरूको सहजतालाई ध्यानमा राखी यस आयोगले मिति २०७८ साउन ४ गतेबाट अनलाइन प्रणालीमार्फत दरखास्त सङ्कलनको कार्य गर्न Province Public Service Recruitment Management System (PPSRMS) सञ्चालनमा ल्याएको छ। यसबाट आयोगका सबै विज्ञापनहरू प्रकाशन गर्ने, दरखास्त सङ्कलन गर्ने, दरखास्त दस्तुर बुझाउने, दरखास्त स्वीकृत गर्ने, रोल नम्बर कायम गर्ने, प्रवेश पत्र जारी गर्ने, स्वीकृत नामावली तयार गर्ने लगायतका कार्यहरूमा सहजता आएको छ। प्रतिवेदन अवधिमा सो प्रणालीको नवीकरण गरिनुका साथै आवश्यक मर्मत तथा परिमार्जन (Maintenance and Enhancement) नियमित रूपमा गरिएको छ।

१०.२.२ सूचना प्रवाह:

आयोगका गतिविधिहरूलाई सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी गरिने सूचना प्रवाहका सम्बन्धमा निम्नलिखित मुख्य व्यवस्थाहरू गरिएको छ:

(क) आयोगका विज्ञापन तथा अन्य सूचनाहरू आवश्यकता अनुसार राष्ट्रिय स्तरका पत्रिकामा सोमबार प्रकाशन गर्ने गरिएको छ।

(ख) आयोगका गतिविधि सम्बन्धी सूचनाहरू आयोगको वेवसाइटमा अद्यावधिक रूपमा राख्ने गरिएको छ। साथै प्रदेश सरकारको पोर्टलमा समेत यस्ता सूचनाहरू राख्ने व्यवस्था मिलाइएको छ।

(ग) आयोगका गतिविधिहरूलाई सरोकारवालासम्म नियमित र व्यवस्थित तवरबाट पुऱ्याउन प्रवक्ता तथा सूचना अधिकारीको व्यवस्था गरिएको छ।

(घ) आयोगद्वारा प्रकाशित विज्ञापनहरूमा अनलाइन दरखास्त दिने उम्मेदवारहरूलाई निजहरूको फाराम स्वीकृत, होल्ड तथा अस्वीकृत भएको अवस्थाको जानकारी इमेल तथा एस.एम.एस. मार्फत् पठाउनुका साथै होल्डमा रहेका दरखास्तका सम्बन्धमा थप पेश गर्नुपर्ने कागजात बारे फोन मार्फत् समेत जानकारी गराउने गरिएको छ।

(ङ) आयोगले आफ्नो स्थापना दिवसको अवसरमा विभिन्न व्यक्तिहरूका लेख रचना तथा आयोगका गतिविधिहरू सङ्ग्रहित गरी "प्रदेश लोक सेवा आयोग स्मारिका" प्रकाशन गर्ने गरेको छ। प्रतिवेदन अवधिमा स्मारिकाको वर्ष ४, अङ्क ४, २०८० माघमा प्रकाशन गरिएको छ।

१०.३ रणनीतिक योजनाः

नेपालको संविधान तथा कानूनले निर्धारण गरेको आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकारको थप व्यवस्थित र प्रभावकारी सम्पादन तथा संगठनात्मक सुदृढीकरण गर्न दीर्घकालीन सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति सहितको आयोगको रणनीतिक योजना आ.व. २०७९-८० मा तर्जुमा भई सो मा उल्लिखित व्यवस्था बमोजिम यस प्रतिवेदन अवधिमा वार्षिक कार्य योजना तथा बजेट मार्फत क्रमशः कार्यान्वयन गर्दै लगिएको छ।

परिच्छेद- ११

आयोगको उपलब्धि

सार्वजनिक प्रशासनमा योग्य जनशक्ति भर्नाको अन्तर्राष्ट्रिय एवं राष्ट्रिय मान्यता "योग्यता, निष्पक्षता तथा स्वच्छता" लाई आत्मसात गरी प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाका रिक्त पदमा पदपूर्ति गर्ने तथा प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश संगठित संस्थाको सेवा र स्थानीय तहको संगठित संस्थाको सेवामा उपयुक्त उम्मेदवार छनोटका लागि लिखित परीक्षा सञ्चालन गर्ने एवं कर्मचारीको सेवा र शर्त निर्धारण गर्ने कानूनमा परामर्श दिने लगायतका उद्देश्य सहित स्थापित यस आयोगबाट भए गरेका काम कारवाहीहरूको मुख्य उपलब्धिहरू यस परिच्छेदमा प्रस्तुत गरिएको छ।

११.१ नीतिगत एवं संस्थागत उपलब्धि:

नेपालको संविधानको धारा २४४ को व्यवस्था र प्रदेश सभाले जारी गरेको प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ ले गरेको नीतिगत एवं कानूनी पृष्ठभूमिमा स्थापित यस आयोगले हालसम्म आफ्नो कार्य सम्पादनका क्रममा आवश्यक पर्ने प्रमुख नीतिगत र कानूनी दस्तावेजहरू तयार गरिसकेको अवस्था छ। यस अवधिसम्म आइपुग्दा आयोगले आफ्नो क्षेत्राधिकार अनुसार सम्पादन गर्दै आएको काम कारवाहीका सन्दर्भमा देखा परेका विभिन्न नीतिगत, कानूनी, संरचनागत, प्रक्रियागत चुनौतीहरूको समाधानका क्रममा आयोगबाट भएका निर्णयहरू र सोको कार्यान्वयनद्वारा आयोगले भविष्यमा सम्पादन गर्ने कामकारवाहीको नीतिगत र कानूनी आधारहरूमा निरन्तर सुधार हुँदै गएको छ।

संविधान र ऐनको व्यवस्था अनुसार प्रदेश सरकारले गठन गरेको तीन सदस्यीय आयोगले मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको एउटा कोठामा पदभार ग्रहण गरी स्थापित यस आयोगले यस अवधिसम्म आइपुग्दा आयोगको क्षेत्राधिकार अनुसारका समग्र कार्य सम्पादन गर्नका लागि आवश्यक न्यूनतम भौतिक, प्रणालीगत एवं संगठनात्मक संरचना तयार भई संस्थागत हुँदै गइरहेको छ।

११.२ पदपूर्ति सम्बन्धी उपलब्धि:

नेपालको संविधान र कानूनद्वारा निर्दिष्ट गरिएको काम, कर्तव्य र अधिकार मध्ये यस आयोगको महत्वपूर्ण काम प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाको रिक्त पदमा पदपूर्तिका लागि योग्यतम उम्मेदवार सिफारिस गर्नु एक हो। आयोगले अन्तिम योग्यताक्रम कायम गरी उपयुक्त उम्मेदवार सिफारिस गर्ने क्रममा विभिन्न प्रक्रियागत र कार्यगत चरणहरू पूरा गर्नु पर्ने हुन्छ। सोका लागि सम्बन्धित कानूनले तोकेको शैक्षिक योग्यता अनुसारको पाठ्यक्रम निर्माण, माग आकृति फाराम संकलन, सम्बन्धित सेवा शर्त सम्बन्धी कानून अनुसार प्रतिशत निर्धारण, विज्ञापन प्रकाशन, प्रश्नपत्र निर्माण एवं परिमार्जन, लिखित परीक्षा सञ्चालन, उत्तरपुस्तिका संकेतीकरण र परीक्षण, लिखित परीक्षाको नतिजा तयारी तथा प्रकाशन, अन्तर्वार्ता अघिका अन्य परीक्षा सञ्चालन र अन्तर्वार्ता कार्यक्रम लगायतका प्रक्रिया पूरा गरिसकेपछि मात्र उम्मेदवार सिफारिस हुने गर्दछ। यसरी हुने सिफारिसका लागि आयोगले आफूसँग भएको स्रोत, साधन, प्रविधि र समय खर्चेर अन्तिम उपलब्धि हासिल गर्दछ। विज्ञ लगायत मानवीय श्रोत, साधन र प्रविधिको सीमितताका साथै सम्मानित अदालतमा परेका मुद्दाका कारणले उम्मेदवार सिफारिसमा व्यतीत हुने समय घटबढ हुने गरेको छ।

स्थापनाकालदेखि प्रतिवेदन अवधिसम्म आयोगले गरेको उम्मेदवार सिफारिस र प्रत्येक पदको विज्ञापनदेखि सिफारिससम्मका प्रक्रियाहरूमा आयोगलाई लागेको समयको अध्ययन गर्दा आ.व. २०७८/०७९ मा सिफारिस भएका

कुल २८० जना उम्मेदवारहरूको सिफारिस गर्न औसत २२७.७० दिन, आ.व. २०७९/०८० मा सिफारिस भएका कुल ४०९ जना उम्मेदवारहरूको सिफारिस गर्न औसत ३४०.३० दिन र यस प्रतिवेदन अवधिमा सिफारिस भएका कुल १,०९० जना उम्मेदवारहरूको सिफारिस गर्न औसत ३४९.९१ दिन लागेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी संख्यात्मक विवरण तालिका नं. ४२ र ४३ तथा चित्र नं. २० मा प्रस्तुत गरिएको छ।

सिफारिस हुने औसत दिन क्रमशः घट्दो क्रममा हुनु पर्नेमा बढ्दै जानुको कारणको रूपमा आयोगको कार्यालयमा विशिष्टीकृत संरचना बमोजिम पर्याप्त संख्यामा जनशक्ति नहुनु, विज्ञापित पदमा मुद्दा परी सम्मानित अदालतको आदेश बमोजिम पदपूर्ति प्रक्रिया यथास्थितिमा राख्नु परी लामो समयपछि मात्र फैसला प्राप्त भएपछि पदपूर्ति प्रक्रिया सुचारू गर्नु परेको अवस्था तथा स्थानीयस्तरमा आयोगलाई आवश्यक पर्ने पर्याप्त मात्रामा दक्ष/विज्ञको उपलब्धता नहुनु लगायतका कारणले गर्दा यो अवस्था सिर्जना भएको देखिन्छ।

तालिका नं. ४२

उम्मेदवार सिफारिसमा लागेको समयावधि

(क) आ.व. २०७८/०७९ को अवधिमा स्थानीय सरकारी सेवा तर्फः-

क्र.स.	सेवा	समूह	पद	तह	माग पद	सिफारिस संख्या (f)	विज्ञापन मिति	सिफारिस मिति	लागेको दिन (χ)	$f\chi$
१	इन्जि.	सर्भे	सर्भेक्षक	५	१	१	२०७८-०४-०४	२०७८-९-०६	१५५	१५५
२	इन्जि.	सर्भे	अमिन	४	१२	१२	२०७८-०४-०४	२०७८-९-१०	१५९	१९०८
३	इन्जि.	सिभिल	स.इ.	५	४८	४८	२०७७-१२-३०	२०७८-९-१२	२५६	१२२८८
४	इन्जि.	सिभिल	अ.स.इ.	४	६९	६९	२०७७-१२-३०	२०७८-९-१६	२६०	१७९४०
५	कृषि	भेटेरीनरी	प्रा.स.	५	२९	२९	२०७८-०४-०४	२०७८-९-२१	१७०	४९३०
६	कृषि	लापोडेडे	प्रा.स.	५	१८	१८	२०७८-०४-०४	२०७८-१०-०८	१८७	३३६६
७	कृषि	मत्स्य	प्रा.स.	५	३	३	२०७८-०४-०४	२०७८-१०-१२	१९१	५७३
८	कृषि	वागवानी	प्रा.स.	५	१	१	२०७८-०४-०४	२०७८-१०-१४	१९३	१९३
९	कृषि	मत्स्य	ना.प्रा.स.	४	१	१	२०७८-०४-०४	२०७८-१०-१८	१९७	१९७
१०	कृषि	भेटेरीनरी	ना.प्रा.स.	४	३६	३४	२०७८-०४-०४	२०७८-११-१०	२२०	७४८०
११	कृषि	लापोडेडे	ना.प्रा.स.	४	२८	२८	२०७८-०४-०४	२०७८-११-१७	२२७	६३५६
१२	शिक्षा	शिक्षा प्रशासन	प्रा.स.	५	२३	२३	२०७८-०४-०४	२०७८-११-२०	२३०	५२९०
१३	विविध	कम्प्युटर	क.अ.	५	१३	१३	२०७८-०४-०४	२०७८-११-२७	२३७	३०८१
आ.व. २०७८/०७९ को जम्माः					२८२	२८०				६३७५७
सिफारिसमा लागेको औसत दिनः ($\Sigma f\chi/\Sigma f$)										२२७.७०

(ख) आ.व. २०७९/०८० को अवधिमा स्थानीय सरकारी सेवा तर्फः-

क्र.स.	सेवा	समूह	पद	तह	माग पद	सिफारिस संख्या (*f*)	विज्ञापन मिति	सिफारिस मिति	लागेको दिन (*χ*)	*fχ*
१	न्याय	कानुन	सहायक	५	३	३	२०७८-९-५	२०७९-४-२४	२३१	६९३
२	विविध	महिला विकास	मविनि	५	३	३	२०७८-९-५	२०७९-४-२५	२३२	६९६
३	विविध	महिला विकास	समविनि	४	१९	१९	२०७८-९-५	२०७९-५-२९	२६६	५०५४
४	कृषि	भेटेरीनरी	पशु चिकित्सक	६	५	५	२०७९-१-१९	२०७९-६-०९	१४१	७०५
५	इन्जि.	सिभिल	इन्जिनियर	६	९	७	२०७९-१-१९	२०७९-६-२७	१५९	११ १३
६	कृषि	कृषि प्रशार/ अन्य	अधिकृत	६	१५	१५	२०७९-१-१९	२०७९-६-२८	१६०	२४००
७	शिक्षा	शिक्षा प्रशासन	अधिकृत	६	८	८	२०७९-१-१९	२०७९-८-१०	२०३	१६२४
८	प्रशासन	सा.प्र./ लेखा	अधिकृत	६	३७	३०	२०७९-१-१९	२०७९-१०-२	२५६	७६८०
९	प्रशासन	सा.प्र./लेखा /आलेप	सहायक	५	१४५	१३०	२०७८-९-०५	२०७९-१०-२९	४१९	५४४७०
१०	प्रशासन	सा.प्र./लेखा	सहायक	४	८१	७४	२०७८-९-०५	२०७९-१२-१३	४६४	३४३३६
११	कृषि	भेटेरीनरी	पशु चिकित्सक	६	३	३	२०७९-६-३०	२०७९-१२-१३	१६६	४९८
१२	प्रशासन	सा.प्र.(आ.प्र.)	सहायक	४	२२	२२	२०७८-९-५	२०७९-१२-२०	४७१	१०३६२
१३	कृषि	लापोडेडे	पशु विकास अधिकृत	६	३	३	२०७९-६-३०	२०७९-१२-२२	१७५	५२५
१४	इन्जि.	सिभिल	इन्जिनियर	६	७	७	२०७९-६-३०	२०८०-२-१०	२२५	१५७५
१५	कृषि	कृ.प्र./ अन्य	अधिकृत	६	११	११	२०७९-६-३०	२०८०-२-११	२२६	२४८६
१६	न्याय	कानुन	अधिकृत	६	३	३	२०७९-७-०७	२०८०-२-१२	२२०	६६०
१७	इन्जि.	सर्भे	सर्वेक्षक	५	१	१	२०७९-८-१९	२०८०-२-१८	१८३	१८३
१८	स्वास्थ्य	आयुर्वेद	कविराज	५	१	१	२०७९-८-०५	२०८०-२-१९	१९८	१९८
१९	स्वास्थ्य	ज.न. (आ.प्र.)	स्टाफ नर्स	५	९	९	२०७९-८-५	२०८०-२-२५	२०४	१८३६

क्र.स.	सेवा	समूह	पद	तह	माग पद	सिफारिस संख्या (f)	विज्ञापन मिति	सिफारिस मिति	लागेको दिन (χ)	$f\chi$
२०	स्वास्थ्य	डेन्टिष्ट्री	डेण्टल हाईजेनिष्ट	५	१	१	२०७९-८-५	२०८०/२/३०	२०९	२०९
२१	स्वास्थ्य	एनेस्थेसिया	सहायक	५	२	२	२०७९-८-५	२०८०/२/३१	२१०	४२०
२२	स्वास्थ्य	आयुर्वेद	वैद्य	४	३	३	२०७९-८-५	२०८०-३-१२	२२०	६६०
२३	स्वास्थ्य	रेडियोग्राफी	रेडियोग्राफर	५	२	२	२०७९-८-५	२०८०-३-२१	२२९	४५८
२४	इन्जि.	सिभिल	स.इ.	५	४७	४७	२०७९-८-१९	२०८०-३-२६	२२०	१०३४०
आ.व. २०७९/०८० को जम्माः					४४०	४०९				१३९१८१
सिफारिसमा लागेको औसत दिनः ($\Sigma f\chi/\Sigma f$)										३४०.३०

(ग) आ.व. २०८०/०८१ को अवधिमा

(अ) स्थानीय सरकारी सेवा तर्फः-

क्र.स.	सेवा	समूह	पद	तह	माग पद	सिफारिस संख्या (f)	विज्ञापन मिति	सिफारिस मिति	लागेको दिन (χ)	$f\chi$
१	शिक्षा	शिक्षा प्रशासन	सहायक	५	११	११	२०७९-८-१९	२०८०-४-१४	२३९	२६२९
२	कृषि	कृषि प्रशार/ अन्य	प्रा.स.	५	२९	२९	२०७९-८-१९	२०८०-४-१९	२४४	७०७६
३	स्वास्थ्य	फार्मेसी	फार्मेसी सहायक	५	२	२	२०७९-८-५	२०८०-४-२०	२५९	५१८
४	स्वास्थ्य	हे.इ. हे.अ. (आ.प्र.)	हे.अ.	५	४७	३९	२०७९-८-५	२०८०-४-३०	२६९	१०४९१
५	स्वास्थ्य	मे.ल्या.टे.	ल्या.टे.	५	२	२	२०७९-८-५	२०८०/४/३१	२७०	५४०
६	स्वास्थ्य	जनरल नर्सिङ	स्टाफ नर्स	५	२१	२०	२०७९-८-५	२०८०-५-६	२७५	५५००
७	स्वास्थ्य	मे.ल्या.टे.	ल्या.अ.	४	८	८	२०७९-८-५	२०८०-५-७	२७६	२२०८
८	प्रशासन	सा.प्र./लेखा	अधिकृत	६	३१	२८	२०७९-७-७	२०८०-५-२९	३२७	९१५६
९	कृषि	भेटेरिनरी/ लापोडेडे	प्रा.स.	५	३५	३५	२०७९-८-१९	२०८०-६-४	२९०	१०१५०
१०	विविध	महिला विकास	मविनि	५	१	१	२०७९-९-२५	२०८०-६-७	२५६	२५६
११	न्याय	कानून	सहायक	५	२	२	२०७९-९-२५	२०८०-६-८	२५७	५१४
१२	विविध	कम्प्युटर	सहायक	५	६	६	२०७९-८-१९	२०८०-६-१५	३०१	१८०६
१३	स्वास्थ्य	कम्युनिटी नर्सिङ	सहायक	५	७	६	२०७९-८-५	२०८०-६-१६	३१६	१८९६
१४	इन्जि.	सर्भे	अमिन	४	१०	१०	२०७९-८-१९	२०८०-६-१७	३०३	३०३०
१५	कृषि	मत्स्य	प्रा.स.	५	६	६	२०७९-८-१९	२०८०-६-३०	३१६	१८९६
१६	इन्जि.	सिभिल	खापासटे	४	८	८	२०७९-८-१९	२०८०-६-३०	३१६	२५२८
१७	इन्जि.	सिभिल	अ.स.इ.	४	५५	५५	२०७९-८-१९	२०८०-७-१४	३३०	१८१५०

क्र. स.	सेवा	समूह	पद	तह	माग पद	सिफारिस संख्या (f)	विज्ञापन मिति	सिफारिस मिति	लागेको दिन (χ)	$f\chi$
१८	कृषि	भेटेरीनरी (आ.प्र.)	ना.प.स्वा.प्रा.	४	१	१	२०७९-८-१९	२०८०-७-२४	३४०	३४०
१९	स्वास्थ्य	क.न.	अ.न.मी.	४	१९५	१८३	२०७९-८-०५	२०८०-८-१३	३७४	६८४४२
२०	कृषि	कृषि प्रसार (आ.प्र.)	ना.प्रा.स.	४	३	३	२०७९-८-१९	२०८०-८-१४	३६१	१०८३
२१	कृषि	भेटेरीनरी/ लापोडेडे	ना.प्रा.स.	४	५१	५१	२०७९-८-१९	२०८०-८-३०	३७७	१९२२७
२२	कृषि	कृषि प्रसार/ एग्रोनोमी	ना.प्रा.स	४	३१	३१	२०७९-८-१९	२०८०-९-०६	३८४	११९०४
२३	विविध	कम्प्युटर (आ.प्र. समेत)	स.क.अ.	४	११	८	२०७९-८-१९	२०८०-९-१७	३९५	३१६०
२४	विविध	महिला विकास	स.म.वि.नि.	४	१५	१५	२०७९-९-२५	२०८०-९-२०	३६१	५४१५
२५	स्वास्थ्य	हेल्थ इन्स्पेक्सन	एच.ए.	५	१२८	१२८	२०७९-८-५	२०८०-९-२४	४१६	५३२४८
२६	प्रशासन	सा.प्र./लेखा /आ.ले.प.	सहायक	५	९३	९१	२०७९-९-२५	२०८०-१०-१२	३८३	३४८५३
२७	प्रशासन	सा.प्र./लेखा (आ.प्र.)	सहायक	४	१४	१४	२०७९-९-२५	२०८०-१०-१४	३८५	५३९०
२८	स्वास्थ्य	हेल्थ इन्स्पेक्नस	अ.हे.ब.	४	२०२	१८५	२०७९-८-५	२०८०-१२-१२	४९५	९१५७५
२९	प्रशासन	सा.प्र./लेखा	सहायक	४	८४	८४	२०७९-९-२५	२०८०-१२-१६	४४८	३७६३२
आ.व. २०८०/०८१ को जम्मा:					११०९	१०६२				४१०६१३
सिफारिसमा लागेको औसत दिनः ($\Sigma f\chi/\Sigma f$)										३८६.६४

(आ) प्रदेश सरकारी सेवा तर्फः-

क्र. स.	सेवा	समूह	पद	तह	माग पद	सिफारिस संख्या (f)	विज्ञापन मिति	सिफारिस मिति	लागेको दिन (χ)	$f\chi$
१	प्रदेश स्वास्थ्य	डेन्टिष्ट्री	डेन्टल सर्जन	८	२	२	२०८०-३-११	२०८१-३-०२	३५६	७१२
२	प्रदेश स्वास्थ्य	आयुर्वेद	आयुर्वेद चिकित्सक	८	३	३	२०८०-३-११	२०८१-३-०५	३५९	१०७७
३	प्रदेश स्वास्थ्य	ज.हे.स.	मेडिकल अधिकृत	८	१८	१७	२०८०-३-११	२०८१-३-१२	३६६	६२२२
४	प्रदेश प्रशासन	विविध	तथ्याङ्क सहायक	५	१	१	२०८०-३-११	२०८१-३-१७	३७१	३७१
५	प्रदेश इन्जि.	सिभिल/विल्डिङ	सब इन्जिनियर	५	६	५	२०८०-१२-५	२०८१-३-२८	११३	५६५
आ.व. २०८०/०८१ को जम्मा:					३०	२८				८९४७
सिफारिसमा लागेको औसत दिनः ($\Sigma f\chi/\Sigma f$)										३१९.५४
आ.व. २०८०/०८१ को उपशीर्षक (अ) र (आ) को कुल जम्मा:					११३९	१०९०				४१९५६०
आ.व. २०८०/०८१ को सिफारिसमा लागेको कुल औसत दिन: ($\Sigma f\chi/\Sigma f$)										३८४.९२

तालिका नं. ४३

स्थापनाकालदेखि प्रतिवेदन अवधिसम्म सिफारिसमा लागेको औसत दिन

आर्थिक वर्ष	माग संख्या	सिफारिस संख्या	औसत दिन
आ.व. २०७८/०७९	२८२	२८०	२२७.७
आ.व. २०७९/०८०	४४०	४०९	३४०.३
आ.व. २०८०/०८१	११३९	१०९०	३८४.९२
कुल जम्मा	१८६१	१७७९	३४९.९१

चित्र नं. २०

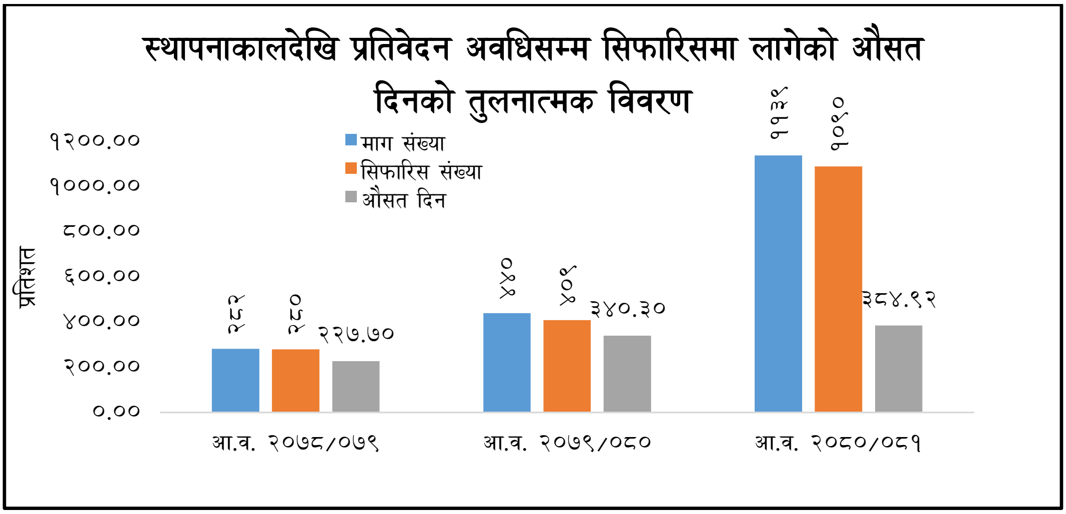

११.३ पदपूर्ति सम्बन्धी खर्चका आधारमा प्रतिपद सिफारिसको औसत लागत:

विज्ञापन प्रकाशनदेखि सिफारिससम्म प्रश्नपत्र निर्माण, मोडरेशन, परीक्षा व्यवस्थापन, उत्तरपुस्तिका परीक्षण, अन्तर्वार्ता तथा सिफारिसका सन्दर्भमा लाग्ने लागतका आधारमा प्रति उम्मेदवार सिफारिस औसत लागत रू. ५४,९६२.५२ रकम खर्च भएको देखिन्छ । पदपूर्ति सम्बन्धी खर्चका आधारमा प्रतिपद सिफारिसको औसत लागत सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ४५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४४

पदपूर्ति सम्बन्धी खर्चका आधारमा प्रतिपद सिफारिसको औसत लागत

आर्थिक बर्ष	खर्च शिर्षक नं.	खर्च शिर्षक	कुल खर्च	कुल सिफारिस	औषत लागत
२०७६-०७७	-	लोक सेवा आयोग सञ्चालन तथा व्यवस्थापन खर्च	-	-	-
२०७७-०७८	२२७११		३,२७६,१५७.००	-	-
२०७८/०७९	२२७११		१७,३२७,६९९.२०	२८०	६१८८४.६४
२०७९/०८०	२२७११		३८,५९१,५५८.९५	४०९	९४३५५.८९
२०८०/०८१	२२५२३		३८,५८२,९११.४४	१०९०	३५३९७.१७
	जम्मा		९७,७७८,३२६.५९	१७७९	५४९६२.५२

परिच्छेद १२

ध्यानाकर्षण तथा सुझाव

१. प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ को दफा ७ तथा स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० को दफा ७ तथा ८ मा प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाको सङ्गठन संरचना तथा पदपूर्ति गर्न दरबन्दी सिर्जना सम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ। प्रदेश निजामती सेवाका पद प्रदेश सरकारले स्वीकृत गरी प्रदेश निजामती किताबखानामा दर्ता गर्ने र सम्बन्धित मन्त्रालयले पदपूर्तिको प्रक्रिया अगाडि बढाउने तथा स्थानीय सरकारी सेवाका पदहरूको स्थानीय तहले दरवन्दी स्वीकृत गरी सङ्गठन संरचना र दरबन्दी स्वीकृत भएको मितिले तीन महिनाभित्र प्रदेश निजामती किताबखानामा दर्ता गर्ने र मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय र प्रदेश लोक सेवा आयोगमा जानकारी पठाउनु पर्ने व्यवस्था समेत रहेकोमा हालसम्म सो बमोजिमको स्वीकृत दरवन्दी विवरण प्राप्त भएको देखिएन। हाल स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० को दफा ७ को उपदफा (६) बमोजिम पदपूर्ति प्रक्रिया अगाडि बढाइएको भए तापनि उक्त ऐनको व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदनका आधारमा दरवन्दी स्वीकृति सम्बन्धी प्रक्रिया पूरा गरी तत्काल नियमित बनाउन आवश्यक देखिएको छ।

आयोगले संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण (O & M Survey) गरी आर्थिक वर्षको शुरुमै मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा स्वीकृतिका लागि पठाइएको प्रतिवेदन हालसम्म पनि स्वीकृत भएको जानकारी प्राप्त नभएकोले यथाशीघ्र स्वीकृत गरी आयोगको कार्यसञ्चालनलाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक छ।

२. प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ को दफा १० को उपदफा (१) को खण्ड (घ) बमोजिम आर्थिक रूपले विपन्न खस आर्य समूहका लागि छुट्याइएको छ प्रतिशत पदका सन्दर्भमा सोही दफाको स्पष्टीकरणमा यस उपदफाको खण्ड (घ) को प्रयोजनको लागि आर्थिक रुपले विपन्न खस आर्य समूहका लागि छुट्याइएको पदमा सहभागी हुन सक्ने उम्मेदवारहरूको सम्बन्धमा प्रदेश राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरिने छ। यसरी सूचना प्रकाशन नभएसम्म सो समूहका लागि छुट्याइएको पद खुला प्रतियोगिताद्वारा पदपूर्ति गरिने छ भन्ने व्यवस्था भएबाट यस वर्गका लागि सोही रूपमा पदपूर्ति गर्न हालसम्म सूचना प्रकाशन हुन नसक्दा ऐनमा भएको समावेशी सम्बन्धी सो व्यवस्थाको कुनै प्रयोजन देखिएको छैन। तसर्थ प्रदेश सरकारले यथाशीघ्र निर्णय गरी विपन्न खस आर्य समूहका लागि छुट्याइएको पदमा सहभागी हुन सक्ने उम्मेदवारहरूका लागि व्यवस्था गरी तत्काल प्रदेश राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गर्न आवश्यक छ।

३. प्रदेश निजामती सेवामा प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग सेवा, प्रदेश कृषि सेवा, प्रदेश प्रशासन सेवा, प्रदेश वन सेवा, प्रदेश शिक्षा सेवा र प्रदेश स्वास्थ्य सेवा रहने तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० अन्तर्गत स्थानीय इन्जिनियरिङ्ग सेवा, स्थानीय कृषि सेवा, स्थानीय प्रशासन सेवा, स्थानीय कानून सेवा, स्थानीय वन तथा वातावरण सेवा, स्थानीय शिक्षा सेवा, स्थानीय स्वास्थ्य सेवा र स्थानीय सूचना प्रविधि तथा तथ्याङ्क सेवा रहेका छन्। प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाहरूमा रहने समूह, उपसमूह, पद र तहका लागि चाहिने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता संघीय निजामती सेवा ऐनसँग तादात्म्यता हुने गरी सो सम्बन्धी नियमहरू बनाई तत्काल लागू गर्नु पर्ने देखिन्छ।

४. समायोजन ऐन, २०७५ को दफा १६ बमोजिम समायोजन भएका तथा खटाइएका कर्मचारीको सेवा, सुविधा सम्बन्धमा "यस ऐन बमोजिम प्रदेश तथा स्थानीय तहको सेवामा समायोजन भएका तथा खटाइएका कर्मचारीको तलब तथा अन्य सुविधा सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहले उपलब्ध गराउनु पर्नेछ। उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यस ऐन बमोजिम प्रदेश वा स्थानीय तहको सेवामा समायोजन भएको वा खटाइएको सरकारी कर्मचारी कुनै कारणले सेवाबाट अलग भएमा निजले पाउने उपदान, निवृत्तभरण, उपचार खर्च, सञ्चित बिदाको रकम नेपाल सरकारले व्यहोर्नेछ। यस्तो रकम उपलब्ध गराउँदा सङ्घीय निजामती सेवाको समान श्रेणी वा तहको कर्मचारीले पाउने सुविधाभन्दा घटी बढी नहुने गरी उपलब्ध गराइनेछ" भन्ने व्यवस्था रहेको देखिन्छ तर प्रदेश र स्थानीय तहमा समायोजन भएका कर्मचारीहरू अवकाश हुँदा निजहरूले पाउने सेवा सुविधाहरू उपलव्ध गराउँदा प्रदेश निजामती सेवा ऐन तथा नियमावली बमोजिम प्राप्त हुने सेवा सुविधा उपलव्ध नहुने गरेको गुनासो रहे भएको पाइन्छ। प्रस्तुत सन्दर्भलाई सम्बोधन गर्ने गरी प्रदेश सरकारबाट संघीय सरकारसँग समन्वय गरी तत्काल आवश्यक कानूनी व्यवस्था मिलाउन जरुरी देखिएको छ।

५. कर्मचारीहरूले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको सात दिनभित्र कार्यसम्पादन फाराम भरेर पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ तथा स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० मा रहेको छ। पेश भएका कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फाराम कानूनमा तोकिए बमोजिम समय भित्र मूल्याङ्कन गरी एक प्रति लोक सेवा आयोगमा, एक प्रति बढुवा समितिको सचिवालय र एक प्रति सम्बन्धित कार्यालयमा राख्नु पर्ने कानूनी व्यवस्था रहेको छ। तर कतिपय अवस्थामा कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फाराम समयमा मूल्याङ्कन नभएको, सम्बन्धित स्थानमा नपठाइएको तथा रितपूर्वक मूल्याङ्कन नभएको समेत पाइएको हुँदा कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम कडाइका साथ कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाउन आवश्यक देखिएको छ।

प्रचलित कानूनमा कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फाराम मूल्याङ्कन गर्ने जिम्मेवारी सामान्यतया एक तह माथिको सुपरिवेक्षकले सुपरिवेक्षण, सो भन्दा एक तह माथिको कर्मचारीले पुनरावलोकनकर्ता र तोकिएको पुनरावलोकन समिति रहने व्यवस्था भएको भए तापनि स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० को दफा ३३ को उपदफा (२) को द्रष्टव्यमा भएको व्यवस्थाले कतिपय अवस्थामा कार्यरत कर्मचारीभन्दा तल्लो तहका कर्मचारीले कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फाराममा सुपरिवेक्षण वा पुनरावलोकनकर्ताको कार्य गर्नु पर्ने अवस्था विद्यमान देखिएको हुँदा कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फाराम भर्ने सम्बन्धी उक्त व्यवस्थामा आवश्यक सुधार गर्नु पर्ने देखिएको छ।

६. स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० मा कानून सेवा र सूचना प्रविधि तथा तथ्याङ्क सेवा समेत रहेको छ भने प्रदेश निजामती सेवामा सूचना प्रविधि सेवालाई प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ को पहिलो संशोधनबाट हटाइएको देखिन्छ। प्रदेशका मन्त्रालय, आयोग र प्रदेश अन्तर्गतका कार्यालयमा कानून अधिकृत लगायत कानुनका दरवन्दी रहेकोमा संघबाट काजमा पूर्ति हुने गरेको छ। प्रदेश निजामती सेवामा प्रदेश कानून सेवाको व्यवस्था समावेश भएको देखिँदैन। स्थानीय सरकारी सेवामा कानून समूहका कर्मचारी पदपूर्ति प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट भइरहेको भए तापनि प्रदेश निजामती सेवामा कानून सेवाका पदको पूर्ति गर्न सकिने अवस्था छैन। प्रदेश सरकार मातहतका निकायमा कानून अधिकृत पद आवश्यक परेमा संघीय निजामती सेवाबाट पदपूर्ति

हुन कठिनाइ हुने देखिन्छ। तसर्थ प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत कानून समूहमा आवश्यक दरवन्दी कायम गर्न प्रदेश निजामती सेवा ऐनमा कानून सेवाको समेत व्यवस्था हुन उपयुक्त देखिएको छ।

७. प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ को तहवृद्धि र बढुवा सन्दर्भमा दफा ८ को उपदफा (१४) तथा स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० को दफा ८ को उपदफा (१३), (१४), (१६), (१७) लगायत अन्य विभिन्न दफाहरूमा यस ऐन तथा दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि ... भन्ने विभिन्न व्यवस्था गरेको देखिन्छ। यी दफाहरूमा भएका यस प्रकारका व्यवस्थामा एक दफा/उपदफा बीचमा एक भन्दा बढी व्यवस्था आकर्षित हुने भई द्विविधा भइरहेको र ४ तहमा नियुक्त भएका कर्मचारी तहवृद्धिबाट ८ तहसम्म पुग्न सक्ने अवस्था समेत विद्यमान देखिएको छ। ऐनले गरेको यस प्रकारको व्यवस्थाले जुनियर कर्मचारी सो तहको लागि तोकिएको योग्यता नभए पनि कार्यालय प्रमुखको भूमिकामा रहन प्रयासरत रहने, सम्मानित अदालतबाट पनि समान सेवा समूह र तह भएका कर्मचारीलाई सोही तह अनुरूपको पदमा पदस्थापना गर्नू भन्ने आदेश समेत आउने भएबाट कार्यालयको कार्य सञ्चालनमा समेत कठिनाई उत्पन्न भइरहेको पाइन्छ। कानूनमा भएका यस प्रकारका द्विविधापूर्ण व्यवस्थालाई स्पष्ट गर्न आवश्यक छ।

प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ को दफा ८ को उपदफा (१३) मा यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो ऐन प्रारम्भ भएपछि सहायक चौथो तहको सहायक कम्प्युटर अपरेटर पद र सहायक पाँचौं तहको कम्प्युटर अपरेटर पद रिक्त भएमा स्थायी पदपूर्ति गरिने छैन भन्ने व्यवस्था रहेको छ भने सोही दफाको उपदफा (१४) मा उपदफा (१३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो ऐन प्रारम्भ भएपछि चौथो तहका सहायक कम्प्युटर अपरेटर पदमा कार्यरत कर्मचारीलाई पाँचौं तहको कम्प्युटर अपरेटर पदमा स्वतः बढुवा गरिनेछ। त्यसरी बढुवा गर्न एक तह माथिको पद स्वतः सिर्जना हुनेछ र साविकको पद स्वतः खारेज हुनेछ भन्ने व्यवस्था समावेश गरिएको छ। यसरी ऐनमा समावेश भएका न्यूनतम योग्यता र अनुभव पूरा नभई स्वतः बढुवा हुने प्रावधानले अन्य सेवा समूहमा चौथो तहमा कार्यरत कर्मचारीको मनोवलमा नकारात्मक असर पर्न सक्ने तथा पाँचौं तहको कम्प्युटर अपरेटर पदको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम योग्यता (+२) पूरा नभएका कर्मचारीलाई विना शर्त स्वतः पाँचौं तहमा बढुवा गर्नु योग्यता प्रणाली तथा समानताको सिद्धान्त विपरित हुने देखिन्छ। सोही दफाको उपदफा (१४) मा समायोजन ऐन, २०७५ बमोजिम प्रदेशमा चौथो तहमा समायोजन भएका कर्मचारीहरू प्रदेश निजामती सेवा अध्यादेश, २०७९ बमोजिम चौथो तहबाट पाँचौं तहमा स्तर वृद्धि हुन छुट भएका तर यो ऐन प्रारम्भ हुँदा पाँच वर्ष सेवा अवधि पूरा गरेको कर्मचारीलाई पाँचौं तहमा स्तर वृद्धि गरिनेछ भन्ने व्यवस्था समेत राखेको देखिएकोले एउटै उपदफा भित्र कुनै उम्मेदवारलाई योग्यता नचाहिने कुनै उम्मेदवारलाई योग्यता चाहिने व्यवस्था लागू गर्नु उपयुक्त होइन। तसर्थ यस प्रकारका व्यवस्थालाई तत्काल संशोधन गरी हटाइ प्रदेश निजामती सेवा ऐन तथा स्थानीय सरकारी सेवा ऐनको दफा ८ को उपदफा (१) मा व्यवस्था भएको तालिका बमोजिमको प्रक्रियाबाट मात्र पदपूर्ति हुने सुनिश्चित गरिनु पर्दछ।

तह वृद्धि एउटा पदमा सेवा प्रवेश गरेपछि कति पटकसम्म हुने भन्ने स्पष्ट व्यवस्था रहेको पाइँदैन। हरेक पटक कानून निर्माण गर्दा तह र पद मिलान गर्ने नाममा ऐनमा विभिन्न व्यवस्था समावेश हुँदा सो ले दीर्घकालीन रूपमा प्रशासनमा समस्या सिर्जना हुने गरेको छ। तसर्थ तह वृद्धि वा स्तर वृद्धि सम्बन्धी ऐनहरूका दफा ८ को उपदफा

(१) को तालिकामा उल्लिखित व्यवस्थालाई हुवहु कार्यान्वयनमा लगी अन्य सबै प्रकारका विशेष व्यवस्थालाई हटाउन आवश्यक छ।

प्रचलित प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा ऐनमा बढुवाको निर्णय उपर चित्त नबुझ्ने कर्मचारीले प्रदेश लोक सेवा आयोगमा बढुवा उजूरी दिन पाउने व्यवस्था छ तर तह वृद्धि उपर चित्त नबुझेमा वा तह वृद्धि नभएमा तह वृद्धिको निर्णय उपर उजूरी गुनासो गर्ने निकायको व्यवस्था रहेको देखिँदैन। तह वृद्धि पनि एक प्रकारको बढुवा नै हो तसर्थ तह वृद्धि सम्बन्धी निर्णयमा चित्त नबुझ्ने कर्मचारीले समेत प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा ऐनको बढुवा समिति (क) मा उजूरी दिन सकिने व्यवस्था गर्न उपयुक्त हुने देखिन्छ।

८. प्रदेश निजामती सेवा ऐनको दफा ८ को उपदफा (१) मा चौथो तहमा पदपूर्ति गर्दा शतप्रतिशत खुलाबाट पदपूर्ति हुने व्यवस्था राखिएको छ। संघीय निजामती सेवा ऐन, २०४९ तथा स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० को पदपूर्ति सम्बन्धी तालिकामा रा.प.अनं. द्वितीय/सहायकस्तर चौथो तहमा ८० प्रतिशत खुला प्रतियोगिता र बाँकी २० प्रतिशतमा तहविहीन कर्मचारीबाट बढुवाद्वारा पदपूर्ति गर्ने व्यवस्था राखिएको छ। यसमा एकरूपता कायम हुने गरी स्थायी आधारभूत तहबाट पदपूर्ति हुन नसक्ने अवस्था भएमा सो पदलाई सोही वर्षको खुला प्रतियोगिताबाट पदपूर्ति गरिने गरी समान व्यवस्था गर्नु पर्ने आवश्यकता देखिन्छ।

९. प्रदेश लोक सेवा आयोग गठन हुनुपूर्व समायोजन ऐनमा भएको प्रावधान बमोजिम प्रदेश सरकारहरूले नेपाल सरकार मार्फत स्थानीय तहको अनुरोधमा पदपूर्ति गर्दा बढुवा तर्फ छुट्याइएको पद हालसम्म पनि पूर्ति हुन सकेको छैन। एक पटक प्रतिशत निर्धारण गरी पद छुट्याइएपछि सो पदलाई सोही प्रक्रियाबाट पदपूर्ति गरिनु पर्दछ। साविकमा बढुवा समितिको व्यवस्था नभएको अवस्था भएकाले बढुवाबाट पदपूर्ति हुन नसकेको तर हाल स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० जारी भएको र सो ऐनले बढुवा समितिको व्यवस्था समेत गरेको अवस्था हुँदा आगामी वर्षको शुरुमै त्यस्ता पदहरू एकिन गरी स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० को प्रावधान अनुसार बढुवा प्रक्रियाबाट पदपूर्ति सम्पन्न गर्नु पर्नेछ। यसो नगर्दा स्थानीय तहका स्वीकृत पद मध्ये अव प्रदेश लोक सेवा आयोगमा कुन कुन रिक्त पद पदपूर्तिका लागि माग फाराम भर्नु पर्ने हो भन्ने स्थानीय तहलाई अन्योलता हुने देखिएको छ।

१०. नेपालमा संघीयता कार्यान्वयन हुनुभन्दा अघिदेखि नै नेपाल सरकारको कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी दुई फरक ऐन र नियमावली कार्यान्वयनमा रहेका छन्। स्वास्थ्य सेवा बाहेकको निजामती प्रशासनका लागि निजामती सेवा ऐन, २०४९ र नियमावली, २०५० एवं स्वास्थ्य सेवा तर्फ नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ र नियमावली, २०५५ रहेका छन्। यी दुई ऐनहरूमा धेरै समानता भए पनि केही उल्लेख्य फरक प्रावधानहरू पनि रहेका छन्। जस्तै, दरखास्तको लागि उमेर हद निजामती तर्फ ३५ वर्ष छ भने स्वास्थ्य तर्फ ४५ वर्ष रहेको छ। नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ मा तोकिएको अवधि पुगेपछि स्तर वृद्धि हुने तर काम साविक पदकै गर्ने र यसरी स्तर वृद्धि भएको व्यक्तिले सोही पदमा समेत बढुवा हुनका लागि समान तहमा प्रतिस्पर्धा गर्न पाउने प्रावधान रहेको छ भने निजामती सेवा तर्फ समान श्रेणी/तहमा पदोन्नतिका लागि प्रतिस्पर्धा गर्न नपाउने व्यवस्था रहेको छ। प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ को दफा १६ को खण्ड (ग) मा सेवा प्रवेशका लागि उमेर हद पुरुषका लागि ३५ वर्ष र महिलाका लागि ४० वर्ष सम्मको व्यवस्था रहेको छ। यो उमेर हद सम्बन्धी यो व्यवस्था स्वास्थ्य सेवा तर्फ खुलाबाट पदपूर्ति

गर्दा समेत लागू हुने भएकोले यो व्यवस्था नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ को दफा १२ को खण्ड (ग) मा भएको व्यवस्था अनुकूल छैन। त्यस्तै गरी स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन,२०८० मा समेत स्वास्थ्य सेवालाई अन्य सेवा जस्तै एकमुष्ट रूपमा राखी कानून जारी गरिएको अवस्था छ। यसरी संघीय कानूनमा भएको स्वास्थ्य सेवा तर्फका विशेष फरक प्रावधानलाई संघीय निजामती सेवामा भएको प्रावधान जस्तै प्रदेश र स्थानीय कानूनमा राखिएको कारणले समायोजन भई आएका स्वास्थ्य सेवा तर्फका कर्मचारीको पदपूर्ति सम्बन्धी शर्त तथा सो सेवामा नयाँ पदपूर्ति सम्बन्धी प्रावधानमा संघीय कानून भन्दा फरक देखिन आएको छ। तसर्थ साविकका व्यवस्था समेतलाई मध्यनजर गरी पदपूर्ति प्रक्रियामा देखिएको असामन्जस्यतालाई हटाइनु पर्दछ।

११. संघीय तथा प्रदेश सरकारका विषयगत मन्त्रालयहरूबाट सम्पादन हुने विषयगत कार्य प्रकृतिहरू समान रहेकोले प्रदेश निजामती सेवा अन्तरगत रहने सेवा समूह तथा उपसमूहहरू पनि समान प्रकृतिको हुन आवश्यक देखिन्छ। तर प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ को दफा ८ को उपदफा (८) मा प्रदेश निजामती सेवा तर्फ नवौं तहसम्म मात्र सम्बन्धित सेवा भित्र समूह रहने तथा एघारौँ तहमा सम्वन्धित सेवा भित्र समूह तथा उपसमूह नरहने व्यवस्था भएकोले यसबाट विषयगत मन्त्रालयहरूबाट दैनिक सार्वजनिक सेवा प्रवाहका लागि विशेषज्ञता तथा कार्य विशिष्टताका आधारमा जनशक्ति परिचालन गर्न कानूनी तथा व्यवहारत: कठिनाई सिर्जना हुन सक्ने देखिएको हुँदा प्रदेश निजामती सेवा ऐनमा सो सम्बन्धी व्यवस्था मिलाउन आवश्यक देखिएको छ।

१२. प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ (संशोधन सहित) को दफा १० को उपदफा (२) बमोजिम प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहहरूले कर्मचारीको सेवाका सर्त सम्बन्धी कानून बनाउँदा आयोगको परामर्श अनिवार्य गरिएको र आयोगबाट दिइएका परामर्श पालना गर्नु पर्ने बारे सोही ऐनको दफा ४३ मा उल्लेख भएको छ। परामर्श कार्यान्वयन गर्न कठिनाई भएको अवस्थामा परामर्शमा पुनर्विचार गर्न आयोगलाई अनुरोध गर्न सक्ने तर सो बाहेकको अवस्थामा आयोगको परामर्शलाई अक्षरश: पालना हुन जरूरी छ। ऐनले आयोगको परामर्श माग गर्न अनिवार्य गरिएको विषयमा परामर्श माग गर्ने र आयोगबाट दिइएको परामर्श पूर्णतः लागू हुनु पर्दछ। परामर्श माग गर्दा प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन तथा नियमावलीले निर्दिष्ट गरेका प्रक्रियागत प्रावधानहरुलाई समेत ध्यान दिनु पर्ने देखिएको छ।

१३. तह वृद्धि सम्बन्धी प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ को दफा ३० को उपदफा (३) मा उपदफा (१) बमोजिम तह वृद्धिका लागि सवै योग्यता पूरा गरेको मितिबाट जेष्ठता कायम हुने गरी तह वृद्धिको निर्णय गर्नु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था रहेको देखिन्छ। कुन कर्मचारीले कुन मितिमा योग्यता पूरा गरेको हो सो एकिन गरी यसमा निजको हकमा सोही बमोजिमको जेष्ठता कायम गर्ने भन्ने ऐनको व्यवस्था भूतप्रभावी हुने भएको छ। सिद्धान्ततः जुन विषयको निर्णय जुन मितिमा हुन्छ सो कुरा सोही मितिपछि लागू हुन्छ। तसर्थ प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ को दफा ३० को उपदफा (३) को उपदफा (१) मा आवश्यक संशोधन गरी तहवृद्धि समितिले निर्णय गर्दा ऐनले तोकेको महिनाका लागि तहवृद्धि गर्न निवेदन संकलन गरेको हो सो महिनाको एक गतेको मितिबाट जेष्ठता कायम हुने गरी तह वृद्धिको निर्णय गर्नु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था प्रदेश निजामती सेवा ऐन तथा स्थानीय सरकारी सेवा ऐन दुवैमा समान रुपमा लागू हुने गरी व्यवस्था गर्न आवश्यक देखिन्छ।

१४. प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ को दफा ३१ मा बढुवाको लागि न्यूनतम सेवा अवधि र शैक्षिक योग्यता तोकिएको छ। यस दफामा यस ऐनको दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिम कार्यक्षमताको मूल्याङ्कन तथा जेष्ठता र कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनद्वारा बढुवा हुने पदहरूमा बढुवाको लागि सम्भाव्य उम्मेदवार हुन सम्बन्धित सेवा समूह वा उपसमूहको पदमा बढुवा हुन सम्भाव्य उम्मेदवार हुने तल्लो पदमा सेवाकालीन तालिम लिएका र पछिल्लो तीन वर्षको कार्य सम्पादन मूल्यांकनमा औसतमा कम्तिमा ९० प्रतिशत अंक प्राप्त गरेका र विज्ञापन हुँदा दरखास्त दिने अन्तिम मितिसम्ममा देहाय बमोजिमको न्यूनतम सेवा अवधि र शैक्षिक योग्यता पुगेको हुनु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था रहेको छ। यस्तै गरी सोही ऐनको दफा ३३ ले यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै पनि कर्मचारी निलम्बन भएकोमा निलम्बन भएको अवधिभर, तह वृद्धि वा बढुवा रोक्का भएकोमा तह वृद्धि वा बढुवा रोक्का भएको अवधिभर, तलब वृद्धि रोक्का भएकोमा तलब वृद्धि रोक्का भएको अवधिभर, दफा ४५ बमोजिम सेवा वा समूह परिवर्तन गरेको कर्मचारी भए त्यसरी सेवा वा समूह परिवर्तन भएको मितिले तीन वर्षको अवधिभर, असाधारण विदा वा अध्ययन विदामा बसेकोमा सो विदाको अवधिभर, प्रदेश स्वास्थ्य सेवाको कर्मचारीको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम गठन भएको स्वास्थ्य सम्बन्धी व्यावसायिक परिषद्मा नाम दर्ता निलम्बन भएको भए त्यस्तो निलम्बनको अवधिभर बढुवाको लागि सम्भाव्य उम्मेदवार हुन पाउने छैन भनी अयोग्यता तोकेको छ। तर संघीय निजामती सेवा ऐनमा असाधारण विदा वा अध्ययन विदामा बसेकोमा सो विदाको अवधिभर बढुवा वा तह वृद्धिका लागि सम्भाव्य उम्मेदवार हुन नपाउने व्यवस्था रहेको छैन भने कार्यक्षमताको मूल्याङ्कनद्वारा हुने बढुवामा सेवाकालीन तालिम नलिएको वा नब्बे प्रतिशतभन्दा कम कार्यसम्पादनको मूल्याङ्कनको अङ्क भए पनि बढुवाका लागि सम्भाव्य उम्मेदवार हुन नपाउने भन्ने व्यवस्था समेत रहे भएको पाइँदैन।

सिद्धान्ततः जेष्ठता र कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनद्वारा हुने बढुवाका लागि सेवाकालीन तालिम र नब्बे प्रतिशत भन्दा बढी कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको अङ्क प्राप्त भएको हुनु पर्ने तर कार्यक्षमताको मूल्याङ्कनद्वारा हुने बढुवाका हकमा तालिम तथा कार्यसम्पादन वापतको अङ्क गणना हुने तर सो नभए पनि सम्भाव्य उम्मेदवार हुने तर अङ्क कम हुने भई बढुवामा अन्य कर्मचारी भन्दा पछाडि हुने सम्भावना भए पनि सम्भाव्य उम्मेदवारीबाट बञ्चित नगरिने व्यवस्था भएको हो। त्यसैले प्रदेश निजामती सेवा ऐन तथा स्थानीय सरकारी सेवा ऐन दुवैमा संघीय निजामती सेवा ऐनको व्यवस्थाको अधिनमा रही एकै प्रकारको बढुवाका योग्यता तथा अयोग्यता सम्बन्धी व्यवस्था गरिनु पर्दछ।

अनुसूचीहरू

अनुसूची १ (क)
आ.व. २०८०/०८१ को पदपूर्ति सम्बन्धी वार्षिक कार्यतालिका

अनुसूची -२
(दफा ७ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)
आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को पदपूर्ति सम्बन्धी
वार्षिक कार्यतालिका

(प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाका सहायकस्तर तथा अधिकृतस्तर तहका विभिन्न पदहरु)

सि.नं	तह	पदपूर्तिको किसिम		प्रतिशत निर्धारण	विज्ञापन/सूचना प्रकाशन	परीक्षा सञ्चालन	लि.प. नतिजा	अन्तर्वार्ता र सिफारिस
क)	आ.व. २०७९/८० का बाँकी पदपूर्ति कार्यक्रम							
१	स्थानीय सरकारी सेवाका अधिकृत छैटौं तहका अप्राविधिक पदहरु	बढुवा		भैसकेको	भैसकेको			
		खुला	प्रथम चरण					
			द्वितीय चरण				श्रावण/भाद्र	भाद्र/आश्विन
२	स्थानीय सरकारी सेवाका सहायक चौथो तथा पाचौं तहका प्राविधिक तथा अप्राविधिक पदहरु	बढुवा		भैसकेको	भैसकेको			
		आप्र				भैसकेको	भाद्र/आश्विन	मार्ग/पौष
		खुला	प्रथम चरण					
			द्वितीय चरण			श्रावण/भाद्र	भाद्र/आश्विन	आश्विन/कार्तिक
३	प्रदेश निजामती सेवाका सातौं र आठौं तहका प्राविधिक तथा अप्राविधिक पदहरु	बढुवा		भैसकेको	भैसकेको			
		खुला	प्रथम तथा द्वितीय चरण			भाद्र/आश्विन	कार्तिक/मार्ग/पौष	माघ/फागुन
ख)	आ.व. २०८०/८१ का पदपूर्ति कार्यक्रम							
१	प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाका एघारौं तहका प्राविधिक र अप्राविधिक पदहरु	बढुवा		आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार
२	प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाका नवौं तहका प्राविधिक र अप्राविधिक पदहरु	बढुवा		श्रावण	भाद्र			
		खुला, अ.स्था., आ.अ.				मंसिर/पुष	माघ/फागुन	फागुन/चैत
३	प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाका सातौं र आठौं तहका प्राविधिक र अप्राविधिक पदहरु	बढुवा		श्रावण/भाद्र	असोज			
		खुला, अ.स्था., आ.अ.	प्रथम तथा द्वितीय चरण			पौष/माघ/फागुन	चैत/वैशाख	ज्येष्ठ
४	प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाका पाचौं, चौथो तथा आधारभुत तहका प्राविधिक पदहरु	बढुवा		आश्विन/कार्तिक	कार्तिक/मंसिर			
		खुला, अ.स्था., आ.अ.				चैत/वैशाख	वैशाख/जेठ	ज्येष्ठ
५	प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाका सहायक पाचौं तथा चौथो तहका अप्राविधिक पदहरु	बढुवा		कार्तिक/मसिर	मार्ग/पौष			
		खुला, अ.स्था., आ.अ.	प्रथम तथा द्वितीय चरण			चैत/वैशाख	वैशाख/ज्येष्ठ	असार

द्रष्टव्य:-

१. महामारी वा प्राकृतिक विपदका कारण स्थिति सामान्य हुन नसकेको अवस्थामा कार्यतालिकामा उल्लिखित समयावधि पुनरावलोकन गरिनेछ।

२. प्रदेश तथा स्थानीय सरकारबाट पदपूर्तिका लागि माग प्राप्त नभएको खण्डमा तत्सम्बन्धी कामकारवाही कार्यतालिका बमोजिम हुने छैन।

अनुसूची १ (ख)

आ.व. २०८१/०८२ को पदपूर्ति सम्बन्धी वार्षिक कार्यतालिका

अनुसूची -२
(दफा ७ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)
आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को पदपूर्ति सम्बन्धी
वार्षिक कार्यतालिका

(प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाका सहायकस्तर तथा अधिकृतस्तर तहका विभिन्न पदहरु)

सि.नं	तह	पदपूर्तिको किसिम		प्रतिशत निर्धारण	विज्ञापन/सूचना प्रकाशन	परीक्षा सञ्चालन	लि.प. नतिजा	अन्तर्वार्ता र सिफारिस
क)	**आ.व. २०८०/८१ का बाँकी पदपूर्ति कार्यक्रम**							
१	प्रदेश निजामती सेवाका पाँचौ र चौथो तहका प्राविधिक तथा अप्राविधिक पदहरु	बढुवा		भैसकेको	भैसकेको			
		खुला	प्रथम चरण			भैसकेको	भैसकेको	
			द्वितीय चरण			श्रावण/भदौ	भदौ/असोज	भदौ/असोज
२	प्रदेश निजामती सेवाका नवौं तहका प्राविधिक तथा अप्राविधिक पदहरु	बढुवा		भैसकेको	भैसकेको			
		खुला, अ.स्था.त. र आ.अ.से.				भदौ/असोज	असोज/कार्तिक	कार्तिक/मंसिर
३	प्रदेश निजामती सेवाका सातौं तहका प्राविधिक तथा अप्राविधिक पदहरु	बढुवा		भैसकेको	भैसकेको			
		खुला, अ.स्था.त.	प्रथम तथा द्वितीय चरण			सम्मानित अदालतबाट फैसला वा आदेश जारी भए पछि सोही बमोजिम तय गरिनेछ।		
४	प्रदेश निजामती सेवाको आधारभूत तहका पदहरु	खुला		भैसकेको	भैसकेको	भदौ	असोज	कार्तिक
५	स्थानीय सरकारी सेवाका विगत वर्षहरुमा प्रतिशत निर्धारण भई बढुवा तर्फ पदपूर्ति हुन बाँकी पदहरु	बढुवा		भैसकेको	भदौ महिनाको अन्तिम सोमवार			
ख)	**आ.व. २०८१/८२ का पदपूर्ति कार्यक्रम**							
१	प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाका एघारौं तहका प्राविधिक तथा अप्राविधिक पदहरु	बढुवा		श्रावण	भदौ महिनाको अन्तिम सोमवार			
२	प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाका नवौं तहका प्राविधिक तथा अप्राविधिक पदहरु	बढुवा		श्रावण	भदौ महिनाको अन्तिम सोमवार			
		खुला, अ.स्था.त. र आ.अ.से.				कार्तिक/मंसिर	मंसिर/पुष	पुष/माघ
३	प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाका सातौं/आठौं तहका प्राविधिक तथा अप्राविधिक पदहरु	बढुवा		भदौ	असोज महिनाको अन्तिम सोमवार			
		खुला र अ.स्था.त.	प्रथम तथा द्वितीय चरण			मंसिर/पुष/माघ	पुष/माघ	माघ/फाल्गुन/चैत
४	प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाका पाचौं तहका प्राविधिक तथा अप्राविधिक पदहरु	बढुवा		कार्तिक	मंसिर महिनाको अन्तिम सोमवार			
		खुला	प्रथम चरण			फाल्गुन/चैत्र	फाल्गुन/चैत्र	
			द्वितीय चरण			वैशाख	चैत्र/वैशाख/जेष्ठ	वैशाख/जेठ/असार
५	प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाका चौथो तहका प्राविधिक तथा अप्राविधिक पदहरु	बढुवा		पुष	माघ महिनाको अन्तिम सोमवार			
		खुला	प्रथम चरण			वैशाख/जेष्ठ	जेष्ठ/असार	
			द्वितीय चरण			जेष्ठ/असार	असार/श्रावण	श्रावण/भदौ
६	प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाका आधारभूत तहका पदहरु	खुला	शारीरिक परीक्षण	मंसिर	पुष महिनाको अन्तिम सोमवार	फाल्गुन/चैत्र	चैत्र	
			लिखित			वैशाख	जेष्ठ	जेष्ठ

द्रस्टव्यः-

१. महामारी वा प्राकृतिक विपदका कारण वा स्थिति सामान्य हुन नसकेको अवस्थामा वा पदपूर्ति सम्बन्धी विशेष अवस्था परेमा कार्यतालिकामा उल्लिखित समयावधि पुनरावलोकन गर्न सकिनेछ।

२. प्रदेश तथा स्थानीय सरकारबाट पदपूर्तिका लागि माग प्राप्त नभएको खण्डमा तत्सम्बन्धी कामकारबाही कार्यतालिका बमोजिम हुने छैन।

३. विविध कारणले यस आर्थिक वर्षमा वार्षिक कार्यतालिका बमोजिम पदपूर्ति कार्यक्रम सञ्चालन हुन नसकेमा आगामि आर्थिक वर्षमा सञ्चालन गरिने छ।

४. स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० को दफा १६ को खण्ड (ग) को उपखण्ड (३) बमोजिमको पदपूर्ति प्रक्रिया २०८१ साल श्रावण महिनाबाट शुरु गरी २०८१ साल माघ महिना भित्र सम्पन्न गरिने।

संक्षेपीकरणः अ.स्था.त:- अन्तर स्थानीय तह, आ.अ.से.:- आन्तरिक अन्तर सेवा

अनुसूची २
आयोगका निर्णय तथा सो को कार्यान्वयन अवस्था

क्र.स.	निर्णयको विषय	निर्णयको संक्षिप्त व्यहोरा	कार्यान्वयनको अवस्था
१.	(क) वार्षिक कार्यतालिका (ख) वार्षिक प्रतिवेदन (ग) अस्थायी दरबन्दी	(क) आयोगबाट आ.व.२०८०/०८१ मा सञ्चालन हुने पदपूर्ति सम्बन्धी कार्यका लागि वार्षिक कार्यतालिका स्वीकृत गर्ने। (ख) चौथो वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्न आयोगका अधिकृत (आठौं) श्री कृष्णप्रसाद पौडेलको संयोजकत्वमा समिति गठन गर्ने। (ग) आयोगको मिति २०८०/१/२८ को बैठकबाट स्वीकृत संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण बमोजिमकै दरबन्दी संरचना आ.व. २०८०/०८१ को दरबन्दी स्वीकृतिका लागि मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा सिफारिस गर्ने। (बैठक संख्या १५०, मिति २०८०/४/१)	कार्यान्वयन भएको।
२.	अन्तर्वार्ताको मिति संशोधनका लागि परेको निवेदन	भरतपुर चितवन बस्ने मो.सहबानले अन्य प्रदेश लोक सेवा आयोगमा समेत सोही पदको अन्तर्वार्ताको मिति एकै दिन परेकोले यस आयोगको फार्मेसी सहायक पाँचौं तहको अन्तर्वार्ता मिति संशोधनका लागि निवेदन पेश गरेकोमा निजले पेश गरेको कारण मनासिव नदेखिएकोले तोकिएकै समयमा नै अन्तर्वार्ताका लागि उपस्थित हुन निजलाई जानकारी गराउने। (बैठक संख्या १५०, मिति २०८०/४/१)	कार्यान्वयन भएको।
३.	प्रदेश निजामती सेवाको अधिकृत सातौं तहको बढुवा सूचना अनुसारको दरखास्त संकलन सम्बन्धमा	क) मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कोशी प्रदेश, विराटनगरको च.नं. ३८ मिति २०८०/४/११ को पत्रानुसार "प्रदेश निजामती सेवा ऐन (पहिलो संशोधन) अध्यादेश, २०८० र स्थानीय सेवा (गठन तथा सञ्चालन) अध्यादेश,२०८०" संवैधानिक व्यवस्था अनुसार ६० दिन भित्रमा प्रतिस्थापन विधेयक पारित एवं प्रमाणीकरण हुन नसकेको व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ भनी लेखी आएको हुँदा यस आयोगको सूचना नं.१८१/०७९-८० जेष्ठता र कार्यसम्पादनको मूल्याङ्कनद्वारा हुने बढुवा र सूचना नं. १८२/०७९-८० कार्यक्षमताको मूल्याङ्कनद्वारा हुने बढुवाका लागि उल्लिखित बढुवाका दरखास्त फाराम दर्ता गर्ने कार्य हाललाई स्थगित गर्ने। (बैठक संख्या १५३, मिति २०८०/४/१२)	कार्यान्वयन भएको।

क्र.स.	निर्णयको विषय	निर्णयको संक्षिप्त व्यहोरा	कार्यान्वयनको अवस्था
		ख) सूचना नं.१८१ र १८२/२०७९/०८० मिति २०८०/३/११ मा प्रकाशित प्रदेश निजामती सेवाका अधिकृत सातौं तहका पदहरूको बढुवाको लागि आवेदन दिने म्याद मिति २०८०/४/१४ गतेसम्म रहेकोमा प्रदेश निजामती सेवा ऐन,२०७९ (पहिलो संसोधन) अध्यादेश २०८० प्रमाणीकरण नभए पश्चात् मिति २०८०/४/११ गतेदेखि दरखास्त फाराम बुझ्ने कार्य स्थगित गरीएकोमा बाँकी ४ दिनको समय दिई दरखास्त लिनको लागि परीक्षा महाशाखाले यथाशीघ्र सूचना प्रकाशन गर्ने। (बैठक संख्या १६०, मिति २०८०/९/८)	
४.	स्मारिका प्रकाशन	प्रदेश लोक सेवा आयोग स्मारिका,२०८० लेख संकलन, सम्पादन तथा प्रकाशनका लागि आयोगका माननीय सदस्य श्री सजना दाहालको संयोजकत्वमा समिति गठन गर्ने। (बैठक संख्या १५६, मिति २०८०/६/३०)	कार्यान्वयन भएको।
५.	अ.दु.अ.आ.बाट विभिन्न मितिको पत्र साथ प्राप्त उजूरीका सम्वन्धमा	क) अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोगको प.सं.१-मु.म.६५ /२०७९/०८०, मिति २०८०/३/२२ च.नं.६६५२१ को पत्र साथ प्राप्त उजूरीका सम्वन्धमा यस आयोगबाट आ.व.२०७९/०८०मा परीक्षा सञ्चालन भएका ७५३ परीक्षा केन्द्र मध्ये २०६ वटा परीक्षा केन्द्रमा मात्र उप-केन्द्राध्यक्ष खटिई २०६ लाई मात्र भत्ता उपलब्ध गराइएको आर्थिक प्रशासन शाखाको अभिलेखबाट देखिएको भन्ने आयोगबाट गठित छानविन समितिको प्रतिवेदनमा उल्लेख भएको। उजूरीमा उल्लिखित व्यहोरा पुष्टि हुन नसकेकोले कोही कसैलाई कारबाही गरी रहनु परेन। तसर्थ सोही व्यहोरा अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोग, टंगाल काठमाडौंलाई समेत जानकारी गराउने। (बैठक संख्या १५६, मिति २०८०/०६/३०) ख) अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोगको प.सं.४ स्थानीय १९५१/०८०/०८१ मिति २०८०/६/२६ च.नं. १९८३५ को पत्रका सम्वन्धमा माङ्सेबुङ गाउँपालिका, इलामले उपलब्ध गराएको कागजातहरूको अध्ययन गर्दा उक्त गाउँपालिकामा कार्यरत अधिकृतस्तर छैटौं तहका मन्जु भट्टराई	कार्यान्वयन भएको।

क्र.स.	निर्णयको विषय	निर्णयको संक्षिप्त व्यहोरा	कार्यान्वयनको अवस्था
		र वुद्धि प्रसाद खतिवडाको तह वृद्धि स्थानीय सेवा (गठन तथा सञ्चालन) अध्यादेश, २०८० को दफा ८ को उपदफा (१६) बमोजिम कानूनसम्मत नै गरेको पाईएको हुँदा सोही व्यहोरा आयोगलाई अवगत गराउने। (बैठक संख्या १५८, मिति २०८०/८/१५) ग) विराटनगर महानगरपालिका लगायत विभिन्न ८ वटा स्थानीय तहहरूको तह वृद्धि सम्बन्धी निवेदन/उजूरी अनुरूप आयोगका सचिवले आवश्यकता अनुसार आयोगका कर्मचारी सम्बन्धित स्थानीय तहमा खटाई सो को प्रतिवेदन आयोगमा पेश गर्ने। *(निर्णय नं. ५६, मिति २०८०/१२/२३)*। यसरी खटिएका टोलीबाट पेश भएको प्रतिवेदन, सम्बन्धित निर्णय, सूचना, व्यक्तिगत फाइल लगायत अन्य सम्बन्धित कागजातहरूको अध्ययन गरी यथाशीघ्र आयोगमा प्रतिवेदन पेश गर्न कार्यदल गठन गर्ने। *(निर्णय नं. ६७, मिति २०८१/२/२०)* घ) स्वास्थ्य मन्त्रालय, कोशी प्रदेशले गरेको प्रदेश स्वास्थ्य सेवा तर्फका अधिकृतस्तर आठौं तहमा गरेको तहवृद्धि सम्बन्धी उजूरीको छानविन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न कार्यदल गठन गर्ने। *(निर्णय नं. ६५, मिति २०८१/०२/२०)*	
६.	पाठ्यक्रम स्वीकृत गर्ने	आयोगको विभिन्न मितिको निर्णयानुसार प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा तर्फको देहायका सेवा, समूह र तहको पाठ्यक्रम स्वीकृत गर्ने। क) स्वास्थ्य सेवा, जनरल नर्सिङ्ग समूह, सातौं तह ख) स्वास्थ्य सेवा, कम्युनिटी नर्सिङ्ग समूह, सातौं तह ग) स्वास्थ्य सेवा, आयुर्वेद समूह, पाँचौं तह घ) स्वास्थ्य सेवा, आयुर्वेद समूह, चौथो तह ङ) इन्जिनियरिङ्ग सेवा, सिभिल समूह, जनरल उपसमूह, पाँचौं तह, ल्याव टेक्निसियन पद च) शिक्षा सेवा, शिक्षा प्रशासन समूहको नवौं तह छ) कृषि सेवा, भेटेरीनरी/ला.पो.एण्ड डे.डे समूह, नवौं तह	कार्यान्वयन भएको।
७.	विभागीय सजाय सम्बन्धी परामर्श	क) मैवाखोला गाउँपालिका, ताप्लेजुङको च.नं.३३५ मिति २०८०/८/१० को पत्र मार्फत परामर्श माग गरिएको फायलमा समावेश भएका कागजातहरूको अध्ययन गर्दा विदा	कार्यान्वयन भएको।

क्र.स.	निर्णयको विषय	निर्णयको संक्षिप्त व्यहोरा	कार्यान्वयनको अवस्था
		स्वीकृतिको लागि गाउँ कार्यपालिकामा पेश गरेको देखिएको हुँदा विदा स्वीकृत कार्यालय प्रमुख वा अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट हुनु पर्नेमा अन्यथा भएकोले विदा अस्वीकृत भएको पत्र सहित सम्पूर्ण प्रक्रिया पूरा गरी निजामती नियमावली, २०४९ को नियम १११ बमोजिमको निकाय मार्फत फायल पेश गर्नको लागि सक्कलै फायल फिर्ता पठाउने । (बैठक संख्या १५८, मिति २०८०/०८/१५) ख) रंगेली नगरपालिकाको प.सं. २०८०-०८१, च.नं. २२६७, मिति २०८१/२/१६ गतेको पत्रबाट सो नगरपालिका अन्तर्गत कार्यरत स्थानीय स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्सपेक्सन समूह, अधिकृतस्तर छैटौं तह, जन स्वास्थ्य निरीक्षक पदका श्री एलिस पौडेल (क.सं.नं. २१८५३२) लाई स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० को दफा ९५ को उपदफा (१) को खण्ड (ग) बमोजिम विदा स्वीकृत नगराई लगातार नब्बे दिनसम्म आफ्नो कार्यालयमा अनुपस्थित रहेको कसूरमा सोही ऐनको दफा ९२ को खण्ड (ख) को देहाय (१) बमोजिम भविष्यमा सरकारी सेवाको निमित्त अयोग्य नठहरिने गरी सेवाबाट हटाउने विभागीय सजाय गर्न परामर्श दिने तथा सोही ऐनको दफा १०४ बमोजिम तोकिएको अवधि भित्र विभागीय सजायको कारवाही सम्पन्न गरी सो को जानकारी यस आयोगलाई र तोकिएका अन्य निकायलाई गराउन लेखी पठाउने । (निर्णय नं. ७५, मिति २०८१/३/५)	
८.	धन्यवाद ज्ञापन	अवकाश प्राप्त गर्न लाग्नु भएका माननीय अध्यक्ष उत्तम कुमार भट्टराईज्यूले मिति २०७६/१०/९ गतेदेखि हालसम्म आयोगमा पुऱ्याउनु भएको योगदानको लागि आयोगको तर्फबाट धन्यवाद सहित आगामी दिन सुखद् र सफल रहोस् भन्ने शुभकामना दिने । (बैठक संख्या १५८, मिति २०८०/८/१५)	कार्यान्वयन भएको ।
९.	स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० बमोजिम कर्मचारीहरूको	क) स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० जारी भए पश्चात् विभिन्न स्थानीय तहहरूबाट ऐन बमोजिम कर्मचारीहरूको बढुवा, तह वृद्धि तथा तह मिलानका सम्बन्धमा परामर्श माग हुने गरेकोले बढुवा, तह वृद्धि तथा तह मिलान सम्बन्धी उक्त ऐनले गरेको व्यवस्थाको मर्म र भावना अनुसारको	कार्यान्वयन भएको ।

क्र. स.	निर्णयको विषय	निर्णयको संक्षिप्त व्यहोरा	कार्यान्वयनको अवस्था
	बढुवा, तह वृद्धि तथा तह मिलानका सम्बन्धमा परामर्श दिने	प्रक्रिया समेत उल्लेख गरी १३७ वटै स्थानीय तहहरूलाई परामर्श दिने। (बैठक संख्या १६६, मिति २०८०/१०/२४) ख) मिति २०८०/१०/२४ को निर्णयानुसार दिइएको परामर्शमा समेटिन नसकेका विषयलाई थप ५ बुँदामा परामर्श उपलब्ध गराउने। (बैठक संख्या १७०, मिति २०८०/११/१६) ग) स्थानीय तहले कर्मचारी तह वृद्धि सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा गर्दा अनिवार्य रूपमा समावेश गर्नुपर्ने शीर्षकहरू र सो शीर्षकमा उल्लेख हुनुपर्ने व्यवस्थाहरू सहितको १८ बुँदे परामर्श उपलब्ध गराउने। (निर्णय नं. ६१, मिति २०८१/१/१२) घ) स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० को दफा ८ को उपदफा (१३) मा "उपदफा (१२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो ऐन प्रारम्भ भएपछि सहायक चौथो तहको सहायक कम्प्युटर अपरेटर पदमा कार्यरत कर्मचारीलाई पाँचौं तहको कम्प्युटर अपरेटर पदमा स्वतः बढुवा गरिनेछ" भन्ने व्यवस्था भएकोले म्याङलुङ नगरपालिकामा कार्यरत श्री गणेश प्रसाद सुवेदी हाल प्रशासन सेवाको सामान्य प्रशासन समूहको सहायक पदमा कार्यरत रहेको देखिएको हुँदा निजलाई उपदफा १३ बमोजिम स्वतः बढुवा गर्न नमिल्ने। (निर्णय नं. ६४, मिति २०८१/२/२०)	
१०.	कागजात धुल्याउने	सरकारी कागजात धुल्याउने नियमहरू, २०२७ र लोक सेवा आयोग कार्यसञ्चालन निर्देशिका, २०७९ को परिच्छेद १३ मा भएको कागजात संरक्षण तथा धुल्याउने सम्बन्धी व्यवस्थाका आधारमा कागजातहरूको वर्गीकरण गरी आयोमा रहेका धुल्याउन अवधि पुगेका कागजातहरू धुल्याउने। (बैठक संख्या १६८, मिति २०८०/११/४)	कार्यान्वयन भएको।
११.	कुल प्राप्ताङ्क हेर्न मिल्ने प्रणाली	आयोगबाट लिइएको परीक्षामा उत्तीर्ण भई सिफारिस भएका उम्मेदवारहरूले प्राप्त गरेको कुल प्राप्ताङ्क हेर्न मिल्ने प्रणाली (https://result.psc.koshi.gov.np/) स्वीकृत गर्ने। (बैठक संख्या १६८, मिति २०८०/११/४)	कार्यान्वयन भएको।

क्र. स.	निर्णयको विषय	निर्णयको संक्षिप्त व्यहोरा	कार्यान्वयनको अवस्था
१२.	प्रदेश निजामती सेवाको अधिकृत सातौं तहको पदपूर्ति सम्बन्धी कार्यक्रम सम्बन्धमा	क) यस आयोगको सूचना नं. १८३/०७९-८० मिति २०८०/३/११ मा प्रकाशित प्रदेश निजामती सेवाका विभिन्न सेवा समूहका प्राविधिक तथा अप्राविधिक तर्फका अधिकृतस्तर सातौं र आठौं तहका पदहरूको अन्तर स्थानीय तह, खुला तथा समावेशी प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षा कार्यक्रम सञ्चालनको लागि परीक्षा महाशाखाले यथाशीघ्र तालिका प्रकाशन गर्ने। (बैठक संख्या १६०, मिति २०८०/९/८) ख) सम्मनित सर्वोच्च अदालतको रिट नं. ०८०-WO-०८२९ को उत्प्रेषण मुद्दाका सम्बन्धमा मिति २०८०/११/१३ मा जारी अल्पकालीन अन्तरिम आदेशबाट सूचना नं. १८१, १८२ र १८३/२०७९/०८० मिति २०८०/३/११ मा प्रकाशित विज्ञापन /सूचना बमोजिमका सम्पूर्ण पदपूर्ति प्रक्रिया स्थगित गर्ने। (बैठक संख्या १७०, मिति २०८०/११/१६)	कार्यान्वयन भएको।
१३.	कर्मचारी तह वृद्धि सम्बन्धी निर्देशिका, २०८० को मस्यौदामा परामर्श दिने	क) प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ लाई कार्यान्वयन गर्न बनेको कर्मचारीको तहवृद्धि सम्बन्धी निर्देशिका, २०८० को प्रस्तावित मस्यौदामा प्रदेश सरकारलाई व्ययभार हुने विषयमा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको सहमति हुने गरी मस्यौदा प्रस्तावमा उल्लिखित विषयमा विभिन्न १० बुँदामा संशोधन/परिमार्जन हुने गरी परामर्श उपलब्ध गराउने। (निर्णय नं. ५१, मिति २०८०/१२/१५)	कार्यान्वयन भएको।
१४.	वन रक्षक परीक्षा सञ्चालन कार्यविधि	प्रदेश वन सेवा, आधारभूत तह, वन रक्षक पदको प्रथम चरणको परीक्षा सञ्चालन गर्न आवश्यक जनशक्ति, कार्य चरण तथा विविध खर्च सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० स्वीकृत गर्ने। (निर्णय नं. ५२, मिति २०८०/१२/१५)	कार्यान्वयन भएको
१५.	प्रदेश निजामती सेवा नियमावलीको मस्यौदामा परामर्श	प्रदेश निजामती सेवा नियमावली, २०८१ को मस्यौदामा आयोगबाट विभिन्न १२८ बुँदामा परामर्श उपलब्ध गराइएको। (निर्णय नं. ५७, मिति २०८१/१/६)	कार्यान्वयन भएको
१६.	नवौं तहको अन्तर स्थानीय तह प्रतियोगितात्मक	आयोगको मिति २०८०/१२/२६ गते प्रकाशित विज्ञापन बमोजिमका नवौँ तहको अन्तर स्थानीय तह प्रतियोगितात्मक परीक्षामा सातौँ तहबाट तह वृद्धि भई आठौँ तहमा कार्यरत र पदपूर्ति हुने पदको सेवा, समूह र उपसमूहका लागि तोकिएको शैक्षिक	कार्यान्वयन भएको

क्र. स.	निर्णयको विषय	निर्णयको संक्षिप्त व्यहोरा	कार्यान्वयनको अवस्था
	परीक्षामा आवेदन दिन पाउँ	योग्यता हासिल गरेका सबै स्थानीय तहहरूमा कार्यरत कर्मचारी मात्र उम्मेदवार हुन पाउने । (निर्णय नं. ५९, मिति २०८१/१/६)	
१७.	परीक्षा मिति परिवर्तन नहुने	लोक सेवा आयोग र प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूको विगतको अभ्यास, प्रदेश लोक सेवा आयोगको कार्य संवेदनशीलता र आयोगको कार्यबोझलाई मध्य नजर गर्दा प्रयोगात्मक परीक्षाको निर्धारित मिति परिवर्तन वा परिमार्जन गर्न उपयुक्त नहुने । (निर्णय नं. ६२, मिति २०८१/१/१२)	कार्यान्वयन भएको
१८.	अदालतको आदेश कार्यान्वयन	क) सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट रिट नं. ०८०-WO-१११२ को उत्प्रेषण समेतको मुद्दाका सम्बन्धमा मिति २०८१/१/१४ मा जारी भएको अल्पकालीन अन्तरिम आदेशबाट अन्तरिम आदेश जारी हुने नहुने विषयको टुङ्गो नलागेसम्म यस आयोगबाट मिति २०८०/१२/२६ मा प्रकाशित सूचना नं. २५३, २५४ र २५५/२०८०-०८१ तत्काल कार्यान्वयन नगर्नु नगराउनु भनी आदेश प्राप्त भएको हुँदा सम्मानित अदालतको आदेश कार्यान्वयनका लागि उल्लिखित बढुवा सूचना तथा विज्ञापन बमोजिमका पदपूर्ति सम्बन्धी सम्पूर्ण प्रक्रियाहरू अर्को सूचना जारी नभएसम्मका लागि स्थगित गर्ने । (निर्णय नं. ६३, मिति २०८१/०१/१८) ख) सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट रिट नं. ०८०-WO-१११२ को उत्प्रेषण समेतको मुद्दाका सम्बन्धमा मिति २०८१/१/१४ मा जारी भएको अल्पकालीन अन्तरिम आदेशलाई निरन्तरता दिनु परेन भनी आदेश प्राप्त भएकोले यस आयोगबाट मिति २०८०/१२/२६ मा प्रकाशित सूचना नं. २५३, २५४ र २५५ को दरखास्त संकलन कार्यलाई निरन्तरता दिनुका साथै संशोधित परीक्षा कार्यक्रम सम्बन्धी सूचना प्रकाशन गर्ने । (निर्णय नं. ६६, मिति २०८१/२/२०) ग) सम्मानित उच्च अदालतबाट रिट नं. ०८०-WO-०८३९ को उत्प्रेषण समेतको मुद्दाका सम्बन्धमा मिति २०८०/२/३० गते जारी भएको अल्पकालीन अन्तरिम आदेशबाट अन्तरिम आदेश जारी हुने नहुने विषयको टुङ्गो नलागेसम्म प्रदेश लोक सेवा आयोग कोशी प्रदेशबाट मिति २०८०/१२/२६ मा	कार्यान्वयन भएको

क्र. स.	निर्णयको विषय	निर्णयको संक्षिप्त व्यहोरा	कार्यान्वयनको अवस्था
		प्रकाशित सूचना कार्यान्वयन नगर्नु नगराउनु भनी आदेश प्राप्त भएको हुँदा सम्मानित अदालतको आदेश कार्यान्वयनका सम्बन्धमा मिति २०८०/१२/२६ गते प्रकाशित अधिकृतस्तर नवौं तहका बढुवा सूचना तथा विज्ञापन बमोजिमका पदपूर्ति सम्बन्धी सम्पूर्ण प्रक्रियाहरू अर्को सूचना जारी नभएसम्मका लागि स्थगित गर्ने। *(निर्णय नं. ७३, मिति २०८१/२/३१)* घ) सम्मानित उच्च अदालतबाट रिट नं. ०८०-WO-०८३९ को उत्प्रेषण समेतको मुद्दाका सम्बन्धमा आयोगको मिति २०८०/१२/२६ गतेको सूचना नं. २५३, २५४ र २५५/०८०-८१ मा प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग सेवा, सिभिल समूह, इरिगेशन उपसमूहको अधिकृतस्तर नवौँ तह र प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग सेवा, एगृ. इरिगेसन समूह, अधिकृतस्तर नवौँ तहको विज्ञापन सूचना मात्र यथास्थितिमा राखी कार्यान्वयन नगर्नु नगराउनु भनी मिति २०८१/२/३० गते भएको अल्पकालीन अन्तरिम आदेशलाई निरन्तरता दिइएको साथै सो बाहेकका उल्लिखित सूचना नं. बमोजिमका विज्ञापन सूचनालाई रोकी रहन परेन भनी आदेश जारी भएको हुँदा आदेश बमोजिमका पद बाहेक अन्य सेवा समूहका पदको दरखास्त संकलन तथा पदपूर्ति सम्बन्धी कार्य पूर्व प्रकाशित विज्ञापन/सूचना बमोजिम दरखास्त दिन बाँकी रहेका दिनको लागि समय दिई पुनः दरखास्त आव्हान गर्ने। *(निर्णय नं. ७६, मिति २०८१/३/६)*	
१९.	परीक्षामा अनियमितता गर्ने उपर कारवाही	मास्टर आइ.डी. २१८०९८ का राम अवतार खंगको आयोगबाट मिति २०८१/२/२६ गते सञ्चालन भएको वि.न. ३१-३४/२०८०-०८१, प्रदेश शिक्षा सेवा, शिक्षा प्रशासन समूह, सहायकस्तर पाँचौं तह, प्राविधिक सहायक पदको परीक्षा प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ४७ बमोजिम रद्द गर्ने। साथै उक्त परीक्षार्थी सम्मिलित कक्षा कोठामा खटिने सहायक केन्द्राध्यक्ष र निरीक्षकलाई प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ४६ को उपदफा (२) बमोजिम आयोगबाट भविष्यमा सञ्चालन हुने कुनै पनि परीक्षा सम्बन्धी काममा संलग्न हुन नपाउने गरी रोक लगाउने। *(निर्णय नं. ७१, मिति २०८१/२/२७)*	कार्यान्वयन भएको

क्र. स.	निर्णयको विषय	निर्णयको संक्षिप्त व्यहोरा	कार्यान्वयनको अवस्था
२०.	प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ को दोस्रो संशोधन ऐन, २०८० को मस्यौदामा परामर्श	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको च.न. २९८२, मिति २०८१/३/७ गतेको पत्र बमोजिम प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ मा दोस्रो संशोधनका लागि विभिन्न १९ बुँदामा प्राप्त भएको ऐनको मस्यौदामा प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ४२ अनुसार विभिन्न ९ बुँदामा परामर्श उपलब्ध गराउने। साथै परामर्श कार्यान्वयका सम्बन्धमा प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ४३ बमोजिम गर्नु हुन मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयलाई अनुरोध गर्ने। *(निर्णय नं. ७८, मिति २०८१/३/१३)*	कार्यान्वयन भएको
२१.	वार्षिक कार्यतालिका स्वीकृत	आयोगको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को वार्षिक कार्यतालिका स्वीकृत गर्ने। *(निर्णय नं. ८२, मिति २०८१/३/३०)*	कार्यान्वयन भएको
२२.	आयोगका पदाधिकारीहरूको कार्य विभाजन	प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा १४ बमोजिम आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ का लागि अध्यक्ष र सदस्यहरूको कार्य विभाजन गर्ने। *(निर्णय नं. ८३, मिति २०८१/३/३०)*	कार्यान्वयन भएको

अनुसूची ३

आयोगको प्रस्तावित सङ्गठन संरचना

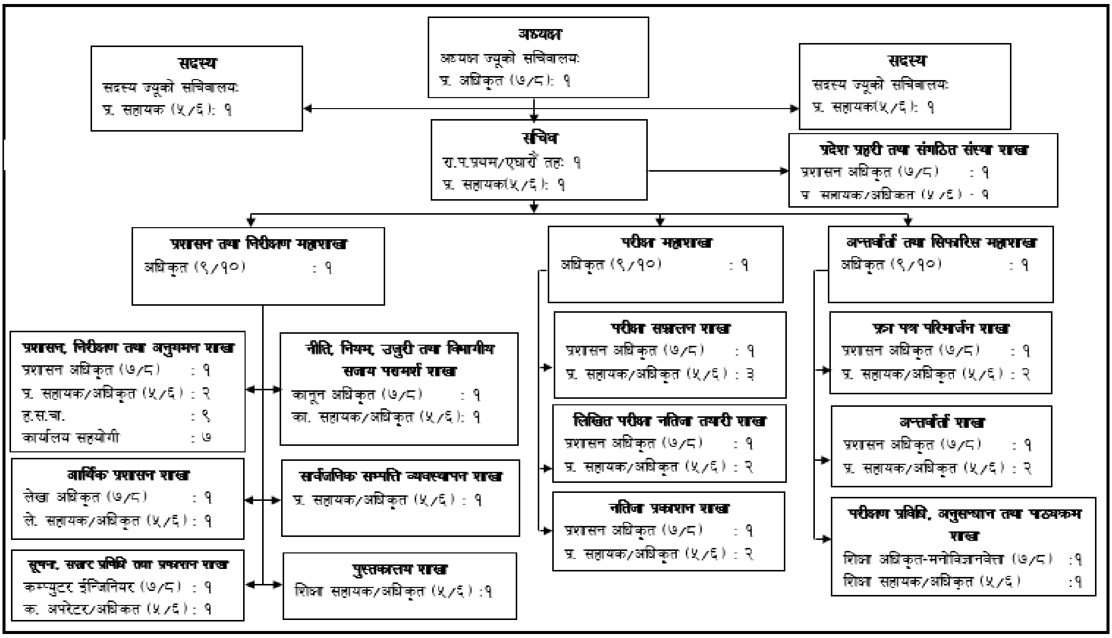

अनुसूची ४

आयोगको प्रस्तावित दरबन्दी तालिका

सि.नं.	पद	सेवा	समूह	तह/श्रेणी	दरबन्दी	पदपूर्तिको प्रकार
१.	सचिव	प्रशासन		रा.प.प्रथम	१	स्थायी
प्रशासन तथा निरीक्षण महाशाखा						
२.	अधिकृत	प्रशासन	सा.प्र.	९/१०	१	स्थायी
३.	प्रशासन अधिकृत	प्रशासन	सा.प्र.	७/८	१	स्थायी
४.	कानून अधिकृत	न्याय	कानून	७/८	१	स्थायी
५.	लेखा अधिकृत	प्रशासन	लेखा	७/८	१	स्थायी
६.	कम्प्युटर इन्जिनियर	विविध		७/८	१	स्थायी
७.	प्रशासन सहायक/अधिकृत	प्रशासन	सा.प्र.	५/६	७	स्थायी
८.	लेखा सहायक/अधिकृत	प्रशासन	लेखा	५/६	१	स्थायी
९.	कानून सहायक/अधिकृत	न्याय	कानून	५/६	१	स्थायी
१०.	सहायक/अधिकृत	शिक्षा	पुस्तकालय	५/६	१	स्थायी
११.	कम्प्यूटर अपरेटर/अधिकृत	विविध		५/६	२	स्थायी/करार
१२.	ह.स.चा.	तह विहिन			९	करार
१३.	का.स.	तह विहिन			७	करार
परीक्षा महाशाखा						
१४.	अधिकृत	प्रशासन	सा.प्र.	९/१०	१	स्थायी
१५.	प्रशासन अधिकृत	प्रशासन	सा.प्र.	७/८	३	स्थायी
१६.	प्रशासन सहायक/अधिकृत	प्रशासन	सा.प्र.	५/६	७	स्थायी
अन्तरवार्ता तथा सिफारिस महाशाखा						
१७.	अधिकृत	प्रशासन	सा.प्र.	९/१०	१	स्थायी
१८.	प्रशासन अधिकृत	प्रशासन	सा.प्र.	७/८	२	स्थायी
१९.	अधिकृत	शिक्षा	शि.प्र.	७/८	१	स्थायी
२०.	प्रशासन सहायक/अधिकृत	प्रशासन	सा.प्र.	५/६	४	स्थायी
२१.	सहायक/अधिकृत	शिक्षा	पुस्तकालय	५/६	१	स्थायी
प्रदेश प्रहरी तथा संगठित संस्था शाखा						
२०.	प्रशासन अधिकृत	प्रशासन	सा.प्र.	७/८	१	
२१.	प्रशासन सहायक/अधिकृत	प्रशासन	सा.प्र.	५/६	१	
	जम्मा				**५६**	

अनुसूची ५

प्रदेश लोक सेवा आयोगको प्रतीक चिन्ह (Logo)

प्रतीक चिन्ह (Logo) को व्याख्याः

- निलो रङ्ग, सेतो रङ्ग, रातो रङ्ग (झण्डाको रङ्ग) यसले राष्ट्रियता जनाउँदछ ।
- गुराँस (सौन्दर्यको प्रतीक) ले कोशी प्रदेशको पहिचान, गुराँसको राजधानी जनाउँदछ ।
- आकाशे हरियो, सेतो, पहेलो (लोक सेवा आयोग नेपालको प्रतीक चिन्हबाट लिइएको रङ्ग जसले स्वच्छन्द आकाश, हिमाल, पहाड, तराई) जनाउँदछ ।
- कलमसँगै देखिएका प्रफुल्लता (सफल) व्यक्तिहरूको समावेशिता जनाउँदछ ।
- तराजुले निष्पक्षता जनाउँदछ ।
- पुस्तकले योग्यता जनाउँदछ ।
- महिला पुरुषको हातले लोक सेवा अर्थात् सम्वर्द्धन साथै सबैको ऐक्यवद्धता जनाउँछ ।
- आयोगको प्रतीक चिन्ह गोलाकार बनाइएको छ जसले पूर्णता, यथार्थ, अनन्त जनाउँदछ । प्रतीक चिन्हको गोलाकारको बैठकमा ताम्रपत्र राखी प्रदेश लोक सेवा आयोगको नामाङ्कन गरिएको छ । ताम्रपत्र पवित्रताको प्रतीक मानिन्छ । रातो पृष्ठभूमि बनाएर सेतो अक्षरले अङ्कन गरिनु राष्ट्रिय झण्डाको सूर्यचन्द्रको सेतो रङ्ग र पृष्ठभूमिको रातो रङ्गलाई जनाउँदछ ।
- प्रतीक चिन्हको बाहिर गोलाकारको परिधिभित्र गाढा निलो (झण्डाको) रङ्गमा सेतो अक्षर गरेर अंग्रेजी भाषामा Province Public Service Commission, Koshi Province लेखिएको छ ।
- दोस्रो भित्री गोला परिधिमा लोक सेवा आयोग, कोशी प्रदेशको मूल सिद्धान्तलाई अक्षरसः उल्लेख गरिएको छ । योग्यता, निष्पक्षता, स्वच्छता र समावेशिता सिद्धान्त अक्षरसः पालना गर्ने अर्थात् मन्त्र भन्ने बुझाउँदछ र सम्पूर्ण प्रतीकहरूको अभिव्यक्तिलाई स्पष्ट बनाउँछ ।
- मध्य भागमा प्रदेशको भूगोल, सीमाङ्कन राखिएको छ जसले प्रदेशलाई जनाउँदछ । प्रतीक चिन्हको मूल ध्वनीको रूपमा महिला पुरुषले उठाइरहेको हात, पुस्तक, तराजु र कलम (अर्धमूर्त) जसको दुई भाग दुई प्रफुल्ल सफल व्यक्तिहरू देखिन्छन्, जो विभिन्न रङ्गका छन्, जसले सफलता, सवलता, योग्यता, समावेशिता समेत जनाउँदछ ।

अनुसूची ६

लोक सेवा आयोगहरूको चौथो राष्ट्रिय सम्मेलन, २०८० को घोषणापत्र तथा निर्णय

योग्यता, निष्पक्षता र स्वच्छताः लोक सेवा आयोगहरूको प्रतिबद्धता

लोक सेवा आयोगहरूको चौथो राष्ट्रिय सम्मेलन

२०८० फागुन २३ र २४ गते, वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, कर्णाली प्रदेश, नेपाल

घोषणापत्र

लोक सेवा आयोग र प्रदेश लोक सेवा आयोगका हामी पदाधिकारीहरू,

लोक सेवा आयोगहरूबाट गरिँदै आएको भर्ना र छनोट कार्यमा योग्यता, निष्पक्षता र स्वच्छताको मूल मर्मलाई अक्षुण्ण राखी समयानुकूल सुधार गर्दै लैजान देहायका प्रतिबद्धता गर्दछौंः

१. संविधानको मर्म र भावना अनुरूप समावेशी सिद्धान्तलाई सम्मान गर्दै भर्ना र छनोटको आधार योग्यता नै हो भन्ने मान्यतालाई जोड दिँदै,

२. विद्यमान भर्ना, छनोट, परीक्षण प्रविधि, पाठ्यक्रम र परीक्षा सञ्चालन सम्बन्धी जनशक्ति व्यवस्थापनमा समयानुकूल सुधार गर्दै,

३. आयोगप्रतिको विश्वास एवं साखलाई कायम राख्न निष्पक्ष र स्वच्छ रूपमा योग्यताको आधारमा मात्र भर्ना तथा छनोट हुने सिद्धान्तलाई पूर्ण पालना गर्दै,

४. सङ्घीय शासन प्रणालीको संस्थागत विकास र सुशासनमा योगदान पुऱ्याउन उपयुक्त उम्मेदवार समयमै छनोट र सिफारिसको सुनिश्चितता गर्दै,

५. लोक सेवा आयोगबाट स्थापित सिद्धान्त, मूल्य मान्यता, कार्यप्रणाली र असल अभ्यासलाई निरन्तर अवलम्बन गर्नेछौं।

मा. यज्ञराज बोहरा
अध्यक्ष, प्रदेश लोक सेवा आयोग, सुदूरपश्चिम प्रदेश

मा. राम प्रसाद उपाध्याय
अध्यक्ष, प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश

मा. प्रा. डिलाराम भट्टराई
अध्यक्ष, प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश

मा. विष्णु प्रसाद नेपाल
अध्यक्ष, प्रदेश लोक सेवा आयोग, गण्डकी प्रदेश

मा. सुरेश मान श्रेष्ठ
अध्यक्ष, प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश

डा. सुजाता देव
सदस्य, प्रदेश लोक सेवा आयोग, मधेश प्रदेश

मा. सजना दाहाल
सदस्य, प्रदेश लोक सेवा आयोग, कोशी प्रदेश

मा. माधव प्रसाद रेग्मी
अध्यक्ष, लोक सेवा आयोग

इति संवत् २०८० साल फागुन २४ गते रोज ५ शुभम्।

योग्यता, निष्पक्षता र स्वच्छताः लोक सेवा आयोगहरूको प्रतिबद्धता

लोक सेवा आयोगहरूको चौथो राष्ट्रिय सम्मेलन

२०८० फागुन २३ र २४ गते, वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, कर्णाली प्रदेश, नेपाल

निर्णयहरू

१. लोक सेवा आयोगहरूबाट पदपूर्ति गरिने विभिन्न सेवा, समूह, उपसमूह, श्रेणी वा तह र पद (प्राविधिक र अप्राविधिक) का पाठ्यक्रममा समसामयिक सुधार र परिमार्जन गर्ने,

२. लोक सेवा आयोगहरूबाट सम्पादन गरिने कार्यहरूमा कार्यगत सम्बन्ध कायम गर्दै प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न असल अभ्यासहरूको आदानप्रदान गर्ने,

३. योग्यता, निष्पक्षता र स्वच्छताको मूल्य मान्यता र सिद्धान्तबमोजिम कार्यसम्पादन गर्नको लागि प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूका लागि प्रस्ताव गरिएका सङ्गठन संरचना कार्यान्वयन गर्ने,

४. लोक सेवा आयोगहरूको परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी खर्च मापदण्डमा एकरूपता कायम गर्ने र समयसापेक्ष बनाउँदै लैजाने,

५. लोक सेवा आयोगबाट सङ्घीय कानून बमोजिम अवलम्बन गरिएका सिद्धान्त र मापदण्डबमोजिम कार्य सम्पादनको सुनिश्चितताका लागि सूचकहरू (Indicators) तयार गरी सो बमोजिम स्वमूल्याङ्कन एवं आवश्यकतानुसार समकक्षी समीक्षा (Peer Review) गर्ने,

६. लोक सेवा आयोग र प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूको परीक्षामा अनियमितता गरी कारबाहीमा परेका उम्मेद्वारहरूको अभिलेखीकरण गर्न आवश्यकतानुसार प्रणाली विकास गरी कार्यान्वयन गर्ने,

७. सार्वजनिक प्रशासनलाई सक्षम, सुदृढ र सेवामुखी बनाउन र आयोगप्रतिको विश्वास र भरोसा कायम राख्न आयोगमा रिक्त पदाधिकारी यथाशीघ्र नियुक्ति गर्न सम्बन्धित प्रदेश सरकारसँग अनुरोध गर्ने,

८. आयोगहरूले अवलम्बन गरी आएका सूचना प्रविधि र तथ्याङ्कहरूलाई सुरक्षित, भरपर्दो र विश्वसनीय बनाउनका लागि आवश्यक व्यवस्थापकीय कार्य गर्ने,

९. वैकल्पिक उम्मेदवारको सूची कम हुँदा माग भए अनुरूप सिफारिस गर्न नसकिएको अवस्था मध्यनजर गरी आवश्यकतानुसार सूची बढाउन सक्ने व्यवस्था गर्ने,

१०. लोक सेवा आयोग र प्रदेश लोक सेवा आयोगका अध्यक्ष तथा सदस्यहरूको मर्यादाक्रम सम्बन्धी प्रचलित कानूनी व्यवस्था, नियुक्ति र बर्खास्तको प्रक्रिया तथा बहन गर्नुपर्ने जिम्मेवारीसम्बन्धी व्यवस्थालाई पुनरावलोकन गर्न नेपाल सरकारसमक्ष अनुरोध गर्ने,

११. सेवा निवृत्त हुनु भएका प्रदेश लोक सेवा आयोग, कोशी प्रदेशका माननीय अध्यक्ष श्री उत्तम कुमार भट्टराई, प्रदेश लोक सेवा आयोग, मधेश प्रदेशका माननीय अध्यक्ष श्री सुरेन्द्रप्रसाद यादव र माननीय सदस्य श्री महारुद्र झा, प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेशका माननीय सदस्य श्री भक्तबहादुर खड्काको अवकाश जीवन क्रियाशील, स्वस्थ र सुखी होस् भनी कामना गर्ने,

१२. लोक सेवा आयोगहरूको राष्ट्रिय सम्मेलनका घोषणा र निर्णयहरूको कार्यान्वयन गर्न लोक सेवा आयोगका सचिवको नेतृत्वमा सबै प्रदेश लोक सेवा आयोगका सचिवहरू सम्मिलित समिति गठन गर्ने,

१३. लोक सेवा आयोगहरूको पाँचौं राष्ट्रिय सम्मेलन मिति २०८१ फागुन २३ र २४ गते आयोजना गर्ने।

मा. यज्ञराज बोहरा
अध्यक्ष, प्रदेश लोक सेवा आयोग, सुदूरपश्चिम प्रदेश

मा. राम प्रसाद उपाध्याय
अध्यक्ष, प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश

मा. प्रा. डिलाराम भट्टराई
अध्यक्ष, प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश

मा. विष्णु प्रसाद नेपाल
अध्यक्ष, प्रदेश लोक सेवा आयोग, गण्डकी प्रदेश

मा. सुरेश मान श्रेष्ठ
अध्यक्ष, प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश

डा. सुजाता देव
सदस्य, प्रदेश लोक सेवा आयोग, मधेश प्रदेश

मा. सजना दाहाल
सदस्य, प्रदेश लोक सेवा आयोग, कोशी प्रदेश

मा. माधव प्रसाद रेग्मी
अध्यक्ष, लोक सेवा आयोग

इति संवत् २०८० साल फागुन २४ गते रोज ५ शुभम्।

प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूको तेश्रो सम्मेलनबाट पारित घोषणापत्र, २०८०

नेपालको संविधानको भाग २३ धारा २४४ बमोजिम स्थापित प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूलाई प्रदेश निजामती सेवा, स्थानीय सरकारी सेवा, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवा तथा स्थानीय सङ्गठित संस्थाको सेवाका पदहरूमा समेत उपयुक्त उम्मेदवार छनोट तथा सिफारिस गर्ने जिम्मेवारी रहेको छ। यसै बमोजिम हाल सबै प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूबाट प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाका पदहरूमा उम्मेदवार छनोट र सिफारिस गर्ने काम भइरहेको छ। सरकारी सेवामा आवश्यक पर्ने कर्मचारी छनोटको लागि प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूले अबलम्बन गर्ने छनोट पद्दति तथा कार्यविधि समान हुने भएकोले यस प्रक्रियालाई अझ बढी प्रभावकारी, व्यवस्थित तथा समसामयिक बनाउन एवं कार्य सम्पादनको सिलसिलामा प्राप्त अनुभवहरूलाई एकआपसमा आदान प्रदान गर्न साझा अवधारणा निर्माण गर्ने अभिप्रायले सबै प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूको सहभागितामा २०७६ साल फागुन १४ र १५ गते प्रथम अन्तर प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूको कार्यशाला गोष्ठी, प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेशको आयोजनामा हेटौडामा र दोस्रो सम्मेलन प्रदेश लोक सेवा आयोग, कोशी प्रदेशको आयोजनामा मिति २०७८ साल पौष १८ र १९ गते विराटनगरमा सम्पन्न भई विभिन्न महत्त्वपूर्ण प्रस्तावहरू सहितको घोषणा पत्र जारी भइसकेका छन्।

यस सम्मेलनबाट विगतका घोषणा पत्रहरू कार्यान्वयन अवस्थाको समीक्षा गर्दै सर्वसम्मत रूपमा देहाय बमोजिम घोषणा पत्र पारित गरिएको छः-

१. निर्माण हुन बाँकी प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा सम्बन्धी कानूनको यथाशीघ्र निर्माणका लागि आ-आफ्ना प्रदेशका प्रदेश सभा र प्रदेश सरकारहरूसँग अनुरोध गर्ने।

२. सबै प्रदेशमा समान तहको पदमा उम्मेदवार भई प्रतिस्पर्धामा भाग लिन नपाउने व्यवस्थालाई कार्यान्वयन गर्ने।

३. उम्मेदवार सिफारिस गर्दा वैकल्पिक उम्मेदवारको सङ्ख्या आवश्यकतानुसार बढाउने व्यवस्था गर्ने।

४. पदपूर्तिको कार्यतालिका समय सम्भव भएसम्म एकरुपता कायम गर्ने।

५. नेपाल सरकारबाट २०७६ वैशाख १६ गते निर्धारण भएको प्रदेश लोक सेवा आयोगका अध्यक्ष तथा सदस्यहरूको मर्यादाक्रम सम्बन्धमा प्रचलित कानूनी व्यवस्था, नियुक्ति र बर्खास्तको प्रक्रिया तथा बहन गर्नुपर्ने जिम्मेबारी समेतलाई दृष्टिगत गरी पुनरावलोकन गर्न प्रदेश सरकार र नेपाल सरकारसमक्ष अनुरोध गर्ने।

६. आयोगको निर्णयबाट कारबाहीमा परेका उम्मेदवारहरूको अभिलेखीकरणलाई समेटेर सूचना सञ्जालको बिकास गरी आदान प्रदान गर्ने।

७. प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको वृत्ति विकास र सेवा निवृत्त पछिको सेवासुविधा सम्बन्धी स्पष्ट कानूनी व्यवस्था गर्न प्रदेश सरकार समक्ष अनुरोध गर्ने।

८. प्राविधिक पदहरूमा उम्मेदवारहरू छनोट गर्दा सम्बन्धित विषयको प्रयोगात्मक सीप परीक्षणको अभ्यास गर्ने।

९. प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवामा हुने बढुवा समितिको गठन निजामती सेवा ऐन, २०४९ अनुकूल हुने गरी कानूनी व्यवस्था गर्न पहल गर्ने।

१०. कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५ को भावना अनुरूप प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवामा प्रदेश सचिव र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्बन्धित सेवाको कर्मचारी नै हुने व्यवस्था संघीय निजामती सेवा ऐनमा समावेश गर्न सुझाव प्रदान गर्ने ।

११. आयोगले सिफारिस गरेका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन क्षमता, अनुगमन, पृष्ठपोषण र छनोट प्रक्रियामा सुधार गर्दै लैजाने ।

१२. पदपूर्ति, वृत्तिविकास र विभागीय कारबाहीका विषय र प्रक्रियामा एकरूपता ल्याउन तथा प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउन प्रदेश सरकार र स्थानीय तहका सम्बन्धित अधिकारीहरूसँग अन्तरक्रिया गर्ने ।

१३. लोक सेवा आयोग र प्रदेश लोक सेवा आयोगहरू बीच असल अभ्यासहरूको आदान प्रदानलाई निरन्तरता दिने । यस कार्यको सम्पर्क व्यक्तिको रूपमा आयोगको सचिवले गर्ने ।

१४. प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूले प्रदेश प्रमुख समक्ष पेश गरेको वार्षिक प्रतिवेदन प्रदेश सभामा छलफल गराई कार्यान्वयन हुने व्यवस्थाका लागि पहल गर्ने ।

१५. यस अधिका सम्मेलनहरूबाट पारित भई कार्यान्वयन हुन बाँकी निर्णयहरूलाई क्रमशः कार्यान्वयन गर्दै जाने ।

१६. प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूको चौथो सम्मेलन गण्डकी प्रदेश, पोखरामा मिति २०८१ मङ्सिर १८ र १९ गते आयोजना गर्ने ।

१७. कार्यकाल सफलतापूर्वक सम्पन्न गरी बिदाई हुनु भएका माननीय अध्यक्ष र सदस्यज्यूहरूलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्ने ।

१८. प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूको तेस्रो राष्ट्रिय सम्मेलन आयोजना गरी सफलतापूर्वक सम्पन्न गरेकोमा प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेशलाई धन्यवाद प्रदान गर्ने ।

मा. सजना दाहाल
सदस्य, प्रदेश लोक सेवा आयोग, कोशी प्रदेश, विराटनगर

मा. प्रा. डिलाराम भट्टराई
अध्यक्ष, प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश, बुटबल

मा. सुरेश मान श्रेष्ठ
अध्यक्ष, प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश, हेटौंडा

मा. राम प्रसाद उपाध्याय
प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश, वीरेन्द्रनगर

मा. विष्णु प्रसाद नेपाल
अध्यक्ष, प्रदेश लोक सेवा आयोग, गण्डकी प्रदेश, पोखरा

मा. यज्ञराज बोहरा
अध्यक्ष, प्रदेश लोक सेवा आयोग, सुदूरपश्चिम प्रदेश, धनगढी

....
अध्यक्ष, प्रदेश लोक सेवा आयोग मधेश प्रदेश, जनकपुर

मिति २०८० फागुन २२ गते रोज ३ शुभम् ।

अनुसूची ७

आ.व. २०८०/०८१ को जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष-२०८०.८१

क्र.स.	जिन्सी सङ्केत नं.	खाता पाना नं.	विवरण	एकाइ	जिन्सी खाता बमोजिमको मौज्दात		स्पेसिफिकेसनअनुसार		भौतिक परीक्षण गर्दा			चालु हालतमा		सामानको अवस्था				कुल परिमाण	कैफियत
					परिमाण	मूल्य	भिडेको	नभिडेको	घट सङ्ख्या	बढ सङ्ख्या	घट । बढको मूल्य	रहेको	नरहेको	मर्मत गर्नु पर्ने	लिलाम / बिक्रि गर्नु पर्ने	मिन्हा गर्नु पर्ने	संरक्षण गर्नु पर्ने		
१	६११२३०१००४		अन्य यातुजन्य साधन	संख्या	१	४१७४०००	१					१						१	
२	६११२२०९००१		मोटर साइकल	संख्या	१०	२३७७०१०.५	१०					१०						१०	
३	६११२२०९००२		स्कुटर	संख्या	५	१०६२१२३.९	५					५						५	
४	६११२२०९००३		साइकल	संख्या	४	३७६२०	४					२	२		२			४	
५	६११२११०००१		कार	संख्या	१	३६५५७५२.२	१					१						१	
६	६११२११०००४		पिकअप	संख्या	१	४१०४४२४.८	१					१						१	
७	६११२२११००१		टेलिभिजन	संख्या	५	२४७६८७.३४	५					५						५	
८	६११२२११००३		ईन्टरकम टेलिफोन	संख्या	१	३३६२८.३२	१					१						१	
९	६११२२११००५		क्यामरा लेन्स	संख्या	१५	१११०००	१५					१५						१५	
१०	६११२२११०१३		हार्ड ड्राईभ	संख्या	७	१४३२५६.६२	१	६										७	
११	६११२२११०१४		डिस होम सेट	संख्या	२	९०००	२					१	१					२	
१२	६११२२११०२४		LED Display	संख्या	१	२६०००	१					१						१	
१३	६११२२११०२६		अन्य सूचना कम्प्युटर तथा दुरसंचार सामान	संख्या	४	४०५००	४					४						४	
१४	६११२२११०३४		Network Video Recorder(NVR)	पिस	१	३९५००	१					१						१	

उप-सचिव

क्र.स.	जिन्सी सङ्केत नं.	खाता पाना नं.	विवरण	एकाइ	जिन्सी खाता बमोजिमको मौज्दात		स्पेसिफिकेसन अनुसार		भौतिक परीक्षण गर्दा			चालू हालतमा		सामानको अवस्था				कुल परिमाण	कैफियत
					परिमाण	मूल्य	भिडेको	नभिडेको	घट सङ्ख्या	बढ सङ्ख्या	घट । बढको मूल्य	रहेको	नरहेको	मर्मत गर्नु पर्ने	लिलाम / बिक्रि गर्नु पर्ने	मिन्हा गर्नु पर्ने	संरक्षण गर्नु पर्ने		
१५	६११२२२१०१३		हाजिर मेशिन	पिस	१	२२०००	१					१						१	
१६	६११२२२१०५४		बोर्ड(कार्यालय,कार्यालय प्रमुख,अन्य)	संख्या	१	१८०००	१					१						१	
१७	६११२२२२००१		डेस्कटप कम्प्युटर	पिस	३३	२२७१३६५.२	३३					३०	३	३				३३	
१८	६११२२२२००२		ल्यापटप	पिस	१२	९७०३३९.६	१२					९	३	२	१			१२	
१९	६११२२२२००३		प्रिन्टर	पिस	२७	६९७१४५.७	२७					२५	२	२				२७	
२०	६११२२२२००४		फोटोकपी मेशिन	पिस	५	१५५२७८७४	५					५						५	
२१	६११२२२२००६		प्रोजक्टर	पिस	१	५६०००	१					१						१	
२२	६११२२२२००९		मोनिटर	पिस	१०	११५३५७.२८	१०					८	२	१	१			१०	
२३	६११२२२२०१२		स्क्यानर मेशिन	पिस	२	२१०५७.५२	२					२						२	
२४	६११२२२३००२		सिलिङ पंखा	पिस	३९	३७३०९८.३८	३९					३४	५	३	२			३९	
२५	६११२२२३००३		टेबुल पंखा	पिस	१	२७४०.५	१					१						१	
२६	६११२२२३००५		एयर कन्डीसनर	पिस	२५	१७४२८०५.२	२५					२५						२५	
२७	६११२२२३००८		भ्याकुम क्लिनर	पिस	२	२४३२६.९९	२					१	१	१				२	
२८	६११२२२३००९		यु पि एस	पिस	७	३८०४६	७					४	३	३				७	
२९	६११२२२३०१०		ब्याट्री(Battery BDC)	पिस	५	१५०८८४.९७	५					५						५	
३०	६११२२२३०१५		वाल पंखा	संख्या	३	११९४५.९२	३					३						३	
३१	६११२२२३०२१		स्टेबिलाइजेर	पिस	२८	४१९७४५.५६	२८					२६	२		२			२८	
३२	६११२२२३०३०		फिंगर प्रिन्ट मेशिन	संख्या	१	२३८९३.८	१					१						१	
३३	६११२२२३०३५		मिक्स्चर	संख्या	१	५०८५	१					१						१	
३४	६११२२२३०३६		आइरन	संख्या	१	२६१४	१					१						१	
३५	६११२२२३०३७		इन्भरटर	संख्या	२	८०६९०.२६	२					२						२	
३६	६११२२२३०४१		गिजर	संख्या	३	६२३५५	३					२	१	१				३	

उप-सचिव

क्र.स.	जिन्सी सङ्केत नं.	खाता पाना नं.	विवरण	एकाइ	जिन्सी खाता बमोजिमको मौज्दात		स्पेसिफिकेसनअनुसार		भौतिक परीक्षण गर्दा			चालू हालतमा		सामानको अवस्था				कुल परिमाण	कैफियत
					परिमाण	मूल्य	भिडेको	नभिडेको	घट सङ्ख्या	बढ सङ्ख्या	घट / बढको मूल्य	रहेको	नरहेको	मर्मत गर्नु पर्ने	लिलाम / बिक्रि गर्नु पर्ने	मिन्हा गर्नु पर्ने	संरक्षण गर्नु पर्ने		
३७	६११२२२३०५५		स्टेन्ड पंखा	संख्या	३	१६७००	३					३						३	
३८	६११२२२३०७३		मोटर(पानी तान्ने)	संख्या	१	१८५००	१					१						१	
३९	६११२२२४००६		मोबाइल	पिस	२	४८१६९	२					१	१	१				२	
४०	६११२२२४०१०		नेटवर्क र्याक	संख्या	४	३०५१०	४					२	२		२			४	
४१	६११२२२४०२०		पोर्ट स्वीच	संख्या	४	१५३६८	४					४						४	
४२	६११२२३०००२		पुस्तक	पिस	३९०	७२४३२२.७५	३९०					३९०						३९०	
४३	६११२३११००१		टेबुल	पिस	५४	१०४०१७०	५४					५१	३	३				५४	
४४	६११२३११००३		दराज	पिस	३	६७०००	३					३						३	
४५	६११२३११००९		स्टिल दराज	पिस	३७	६८७३०४	३७					३७						३७	
४६	६११२३११०१३		टि टेबल	संख्या	२३	१८५२६८	२३					२३						२३	
४७	६११२३११०१४		कम्प्युटर टेबल	संख्या	६	१०३०१४	६					६						६	
४८	६११२३११०१८		खाट पलङ लोबेड	पिस	२०	३५३७८०.६	२०					१८	२					२०	
४९	६११२३११०१९		र्‍याक	पिस	४	८०८८०	४					४						४	
५०	६११२३११०२१		इस्टुल	संख्या	२	६५०८.८	२					२						२	
५१	६११२३११०२२		स्टान्ड	संख्या	४	७५७६३.२	४					४						४	
५२	६११२३११०२६		काठको दराज	संख्या	२	१५८१०४	२					२						२	
५३	६११२३११०२९		पिन बोर्ड	संख्या	४	९७६३.२	४					४						४	
५४	६११२३११०३४		पिजन होल	संख्या	१	२५५००	१					१						१	
५५	६११२३११०३७		बाकस	संख्या	४	३२५००	४					४						४	
५६	६११२३११०३८		डाइनिङ टेबुल	संख्या	५	१०६८४९	५					५						५	
५७	६११२३११०४१		किचेन र्‍याक/Kitchen rack	संख्या	१	२४४०८	१					१						१	
५८	६११२३११०४२		मिटिङ टेबुल	संख्या	२	८५३९२	२					२						२	

उप-सचिव

क्र.स.	जिन्सी सङ्केत नं.	खाता पाना नं.	बिवरण	एकाइ	जिन्सी खाता बमोजिमको मौज्दात		स्पेसिफिकेसनअनुसार		भौतिक परीक्षण गर्दा			चालु हालतमा		सामानको अवस्था				कुल परिमाण	कैफियत
					परिमाण	मूल्य	भिडेको	नभिडेको	घटी सङ्ख्या	बढ सङ्ख्या	घट। बढको मूल्य	रहेको	नरहेको	मर्मत गर्नु पर्ने	लिलाम / बिक्रि गर्नु पर्ने	मिन्हा गर्नु पर्ने	संरक्षण गर्नु पर्ने		
५९	६११२३११०५१		Notice Board(नोटिस/ सूचना बोर्ड)	पिस	४	४५०००	४					४						४	
६०	६११२३११०५५		बुक केश(Book Case)	पिस	४	८८८००	४					४						४	
६१	६११३४११००३		सफ्टवेयर	पिस	१	१७६००००	१					१						१	
६२	६११३४११००९		वेभसाइट(Website)	संख्या	१	२१५०००	१					१						१	
६३	६११२२२२०३७		Optical Mark Recognition (OMR) Scanner	संख्या	१	२३३५०००	१					१						१	
६४	६११२३११०५६		भिजिटर चेयर(Visitor Chair)	पिस	१६	१०८०००	१६					१६						१६	
६५	६११२११०००२		जिप	संख्या	२	१०३६२५६६	२					२						२	
६६	६११२२२३००७		फ्रिज	पिस	४	११६२००.५६	४					४		१				४	
६७	६११२३११००२		कुर्चि	पिस	१२१	५७०९८८८	१२१					११६	५		५			१२१	
६८	६११२३११००६		सोफासेट	पिस	१३	७५०७८२	१३					१२	१	१				१३	
६९	६११२३११०११		रिभल्वभिङ चेयर	पिस	२९	५९३६४१	२९					२०	९	५	४			२९	
७०	६११२३११०१६		कोट हेंगर	पिस	४	९७६३.२	४					४						४	
७१	६११२२२३१८०		Electric Water Dispenser	संख्या	२	२६०००	२					२						२	

जिन्सी निरीक्षण समिति गठन मिति: २०८१।३।२८
जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन पेश मिति: २०८१।४।१०

जिन्सी निरीक्षण समितिका पदाधिकारीको विवरण:

नाम: पद हस्ताक्षर

कपिलनाथ रिजाल अ.सातौं [signature]

[illegible] पोखरेल स.पाँचौं

[signature] उप-सचिव

Printed By: store@2100013011
Printed Date: २०८१/४/१०

अनुसूची ८

आ.व. २०८०/०८१ को बजेट, निकासा तथा खर्च सम्बन्धी विवरण

म.ले.प. फाराम नं:२१३

प्रदेश लोक सेवा आयोग

प्रदेश लोक सेवा आयोग
कार्यालय कोड नं.: [illegible]
वार्षिक विवरण
आ.व.: २०८०/८१

बजेट उपशीर्षक नम्बर: ३१०००११३
आयोजना/कार्यक्रम नाम: प्रदेश लोक सेवा आयोग

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह		द्वितीय तह		शुरु बजेट / अख्तियारी	संशोधन /रकमान्तर/श्रोतान्तर थप पुरक		अन्तिम बजेट	निकासा	जम्मा खर्च	बाँकी बजेट	गत वर्षको खर्च
	स्रोत व्यहोर्ने	भुक्तानी विधि	स्रोत व्यहोर्ने	भुक्तानी विधि		थप	घट					
21111 पारिश्रमिक कर्मचारी					१७,९३८,०००.००	0.00	0.00	१७,९३८,०००.००	१५,१०६,३३६.४०	१५,३७६,०५९.८०	२,५६१,९४०.२०	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	१७,९३८,०००.००	0.00	0.00	१७,९३८,०००.००	१५,१०६,३३६.४०	१५,३७६,०५९.८०	२,५६१,९४०.२०	0.00
21121 पोशाक					३२०,०००.००	0.00	0.00	३२०,०००.००	३००,०००.००	३००,०००.००	२०,०००.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	३२०,०००.००	0.00	0.00	३२०,०००.००	३००,०००.००	३००,०००.००	२०,०००.००	0.00
21132 महँगी भत्ता					५२८,०००.००	0.00	0.00	५२८,०००.००	४६१,०००.००	४६०,०००.००	६८,०००.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	५२८,०००.००	0.00	0.00	५२८,०००.००	४६१,०००.००	४६०,०००.००	६८,०००.००	0.00
21134 कर्मचारीको बैठक भत्ता					३६०,०००.००	0.00	0.00	३६०,०००.००	३०,५००.००	३०,५००.००	३२९,५००.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	३६०,०००.००	0.00	0.00	३६०,०००.००	३०,५००.००	३०,५००.००	३२९,५००.००	0.00
21139 अन्य भत्ता					७०,०००.००	0.00	0.00	७०,०००.००	0.00	0.00	७०,०००.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	७०,०००.००	0.00	0.00	७०,०००.००	0.00	0.00	७०,०००.००	0.00
21212 योगदानमा आधारित निवृत्तभरण तथा उपदान कोष खर्च					२०,०००.००	0.00	0.00	२०,०००.००	0.00	0.00	२०,०००.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	२०,०००.००	0.00	0.00	२०,०००.००	0.00	0.00	२०,०००.००	0.00
21213 योगदानमा आधारित बीमा कोष खर्च					१२०,०००.००	0.00	0.00	१२०,०००.००	८४,५००.००	९२,०००.००	२८,०००.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	१२०,०००.००	0.00	0.00	१२०,०००.००	८४,५००.००	९२,०००.००	२८,०००.००	0.00
22111 पानी तथा बिजुली					९८४,०००.००	0.00	0.00	९८४,०००.००	६८०,७७५.००	६८०,७७५.००	३०३,२२५.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	९८४,०००.००	0.00	0.00	९८४,०००.००	६८०,७७५.००	६८०,७७५.००	३०३,२२५.००	0.00
22112 संचार महसुल					५७६,०००.००	0.00	0.00	५७६,०००.००	४५५,११३.००	४५८,६१३.००	११७,३८७.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	५७६,०००.००	0.00	0.00	५७६,०००.००	४५५,११३.००	४५८,६१३.००	११७,३८७.००	0.00
22212 इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)					१,४३६,०००.००	0.00	0.00	१,४३६,०००.००	१,४११,६९१.६६	१,४०१,६९१.६६	३४,३०८.३४	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	१,४३६,०००.००	0.00	0.00	१,४३६,०००.००	१,४११,६९१.६६	१,४०१,६९१.६६	३४,३०८.३४	0.00
22213 सवारी साधन मर्मत खर्च					१,२४०,०००.००	२००,०००.००	0.00	१,४४०,०००.००	१,४००,६५४.००	१,४००,६५४.००	३९,३४६.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	१,२४०,०००.००	२००,०००.००	0.00	१,४४०,०००.००	१,४००,६५४.००	१,४००,६५४.००	३९,३४६.००	0.00
22214 बिमा तथा नवीकरण खर्च					३७५,०००.००	0.00	0.00	३७५,०००.००	१८०,१८९.०८	२८०,२८९.०८	९४,७१०.९२	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	३७५,०००.००	0.00	0.00	३७५,०००.००	१८०,१८९.०८	२८०,२८९.०८	९४,७१०.९२	0.00

Printed By: 041 Printed Date: Jul 19, 2024 10:45 AM Page 1

उप-सचिव

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह		द्वितीय तह		बजेट / अख्तियारी	संशोधन /रकमान्तर/श्रोतान्तर/थप घट		अन्तिम बजेट	निकासा	जम्मा खर्च	बाँकी बजेट	गत वर्षको खर्च
	स्रोत व्यहोर्ने	भुक्तानी विधि	स्रोत व्यहोर्ने	भुक्तानी विधि		थप	घट					
22221मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च					४८०,०००.००	२००,०००.००	०.००	६८०,०००.००	६६२,६५५.००	६६२,६५५.००	१७,३४५.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	४८०,०००.००	२००,०००.००	०.००	६८०,०००.००	६६२,६५५.००	६६२,६५५.००	१७,३४५.००	0.00
22231निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च					१५०,०००.००	०.००	०.००	१५०,०००.००	११८,०६७.००	११८,०६७.००	३१,९३३.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	१५०,०००.००	०.००	०.००	१५०,०००.००	११८,०६७.००	११८,०६७.००	३१,९३३.००	0.00
22311मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री					१,८००,०००.००	०.००	०.००	१,८००,०००.००	१,७८८,३९५.००	१,७८८,३९५.००	११,६०५.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	१,८००,०००.००	०.००	०.००	१,८००,०००.००	१,७८८,३९५.००	१,७८८,३९५.००	११,६०५.००	0.00
22313पुस्तक तथा सामग्री खर्च					५०,०००.००	०.००	०.००	५०,०००.००	४५,२२७.००	४५,२२७.००	४,७७३.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	५०,०००.००	०.००	०.००	५०,०००.००	४५,२२७.००	४५,२२७.००	४,७७३.००	0.00
22314इन्धन - अन्य प्रयोजन					१२०,०००.००	०.००	०.००	१२०,०००.००	७३,०३३.००	७३,०३३.००	४६,९६७.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	१२०,०००.००	०.००	०.००	१२०,०००.००	७३,०३३.००	७३,०३३.००	४६,९६७.००	0.00
22315पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च					४,८००,०००.००	०.००	०.००	४,८००,०००.००	४,५५८,७०९.००	४,५५८,७०९.००	२४१,२९१.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	४,८००,०००.००	०.००	०.००	४,८००,०००.००	४,५५८,७०९.००	४,५५८,७०९.००	२४१,२९१.००	0.00
22411सेवा र परामर्श खर्च					२००,०००.००	०.००	०.००	२००,०००.००	०.००	०.००	२००,०००.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	२००,०००.००	०.००	०.००	२००,०००.००	०.००	०.००	२००,०००.००	0.00
22412सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च					५७०,०००.००	५००,०००.००	०.००	१,०७०,०००.००	९७८,३६५.००	९७८,३६५.००	९१,६३५.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	५७०,०००.००	५००,०००.००	०.००	१,०७०,०००.००	९७८,३६५.००	९७८,३६५.००	९१,६३५.००	0.00
22413करार सेवा शुल्क					३,९७५,०००.००	१४०,०००.००	०.००	४,११५,०००.००	३,४९५,६९५.००	३,७६५,१९२.००	३४९,८०८.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	३,९७५,०००.००	१४०,०००.००	०.००	४,११५,०००.००	३,४९५,६९५.००	३,७६५,१९२.००	३४९,८०८.००	0.00
22419अन्य सेवा शुल्क					१८०,०००.००	०.००	०.००	१८०,०००.००	१५६,०००.००	१५६,०००.००	२४,०००.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	१८०,०००.००	०.००	०.००	१८०,०००.००	१५६,०००.००	१५६,०००.००	२४,०००.००	0.00
22522कार्यक्रम खर्च					८५०,०००.००	०.००	०.००	८५०,०००.००	३८३,६५५.००	३८३,६५५.००	४६६,३४५.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	८५०,०००.००	०.००	०.००	८५०,०००.००	३८३,६५५.००	३८३,६५५.००	४६६,३४५.००	0.00
22523विविध कार्यक्रम खर्च					३३,८१६,०००.००	५,०००,०००.००	०.००	३८,८१६,०००.००	३१,३१६,९११.४४	३८,५८२,९११.४४	२३३,०८८.५६	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	३३,८१६,०००.००	५,०००,०००.००	०.००	३८,८१६,०००.००	३१,३१६,९११.४४	३८,५८२,९११.४४	२३३,०८८.५६	0.00
22611अनुगमन, मूल्यांकन खर्च					१,११६,०००.००	०.००	०.००	१,११६,०००.००	७२२,७९२.००	७६६,८९२.००	३४९,१०८.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	१,११६,०००.००	०.००	०.००	१,११६,०००.००	७२२,७९२.००	७६६,८९२.००	३४९,१०८.००	0.00
22612भ्रमण खर्च					३००,०००.००	०.००	०.००	३००,०००.००	३८,६००.००	३८,६००.००	२६१,४००.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	३००,०००.००	०.००	०.००	३००,०००.००	३८,६००.००	३८,६००.००	२६१,४००.००	0.00
22711विविध खर्च					२,४५५,०००.००	१००,०००.००	६४०,०००.००	१,९१५,०००.००	१,२११,२४५.००	१,२२६,२४५.००	६८८,७५५.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	२,४५५,०००.००	१००,०००.००	६४०,०००.००	१,९१५,०००.००	१,२११,२४५.००	१,२२६,२४५.००	६८८,७५५.००	0.00
28142घर भाडा					३,२४०,०००.००	०.००	०.००	३,२४०,०००.००	२,७६५,०००.००	२,७६५,०००.००	४७५,०००.००	0.00
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	३,२४०,०००.००	०.००	०.००	३,२४०,०००.००	२,७६५,०००.००	२,७६५,०००.००	४७५,०००.००	0.00
28143सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार भाडा					१०८,०००.००	०.००	०.००	१०८,०००.००	०.००	०.००	१०८,०००.००	0.00

Printed By: bnt

Printed Date: Jul 19, 2024 10:45 AM

Page 2

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह		द्वितीय तह		बजेट / अख्तियारी	संशोधन /रकमान्तर/स्रोतान्तर थप घट		अन्तिम बजेट	निकासा	जम्मा खर्च	बाँकी बजेट	गत वर्षको खर्च
	स्रोत व्यहोर्ने	भुक्तानी विधि	स्रोत व्यहोर्ने	भुक्तानी विधि		थप	घट					
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	१०८,०००.००	०.००	०.००	१०८,०००.००	०.००	०.००	१०८,०००.००	०.००
28146अन्य भाडा					६०,०००.००	०.००	०.००	६०,०००.००	३३,०००.००	३३,०००.००	२७,०००.००	०.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	६०,०००.००	०.००	०.००	६०,०००.००	३३,०००.००	३३,०००.००	२७,०००.००	०.००
		जम्मा			७८,२३५,०००.००	६,१४०,०००.००	६४०,०००.००	८३,७३५,०००.००	७५,६७२,०५५.५८	७६,४२६,७१५.९८	७,३०८,२८५.०२	०.००

स्रोतगत विवरण

११०००१-नेपाल		७८,७३५,०००.००	६,१४०,०००.००	१,१४०,०००.००	८३,७३५,०००.००	७५,६७२,०५५.५८	७६,४२६,७१५.९८	७,३०८,२८५.०२	०.००
	०१-नगद	७८,७३५,०००.००	६,१४०,०००.००	१,१४०,०००.००	८३,७३५,०००.००	७५,६७२,०५५.५८	७६,४२६,७१५.९८	७,३०८,२८५.०२	०.००
	जम्मा	७८,७३५,०००.००	६,१४०,०००.००	१,१४०,०००.००	८३,७३५,०००.००	७५,६७२,०५५.५८	७६,४२६,७१५.९८	७,३०८,२८५.०२	०.००

फछ्र्यौट हुन बाँकी पेस्की	०.००
गत आ व सम्मको	
यस आ व को	-२७,०००.००
जम्मा	-२७,०००.००
म्याद नाघेको पेस्की	-२७,०००.००
म्याद ननाघेको पेस्की	०.००

प्रदेश लोक सेवा आयोग कोशी प्रदेश विराटनगर, नेपाल

तयार गर्ने :
नाम:
पद:
मिति:

पेश गर्ने :
नाम:
पद:
मिति:

प्रमाणित गर्ने:
नाम:
पद:
मिति:
उप-सचिव

Printed By: birt   Printed Date: Jul 19, 2024 10:45 AM   Page 3 / 3

म.ले.प. फाराम नं:२१३

प्रदेश लोक सेवा आयोग

प्रदेश लोक सेवा आयोग
कार्यालय कोड नं.: २१०००१३०११
आर्थिक विवरण
आ.व.: २०८०/८१

बजेट उपशीर्षक नम्बर: २१०००११४
आयोजना/कार्यक्रम नाम: प्रदेश लोक सेवा आयोग

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्राथमिक तह		द्वितीय तह		शुरु बजेट / अख्तियारी	संशोधन /रकमान्तर/स्रोतान्तर घट बढ		अन्तिम बजेट	निकासा	जम्मा खर्च	बाँकी बजेट	गत वर्षको खर्च
	स्रोत व्यहोर्ने	भुक्तानी विधि	स्रोत व्यहोर्ने	भुक्तानी विधि		थप	घट					
31121सवारी साधन					१,०००,०००.००	०.००	०.००	१,०००,०००.००	९९३,७००.००	९९३,७००.००	६,३००.००	०.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	१,०००,०००.००	०.००	०.००	१,०००,०००.००	९९३,७००.००	९९३,७००.००	६,३००.००	०.००
31122मेशिनरी तथा औजार					२,१००,०००.००	०.००	०.००	२,१००,०००.००	१,७४७,९११.००	१,७४७,९११.००	३५२,०८९.००	०.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	२,१००,०००.००	०.००	०.००	२,१००,०००.००	१,७४७,९११.००	१,७४७,९११.००	३५२,०८९.००	०.००
31123फर्निचर तथा फिक्चर्स					१,०००,०००.००	०.००	०.००	१,०००,०००.००	९४२,८८५.००	९४२,८८५.००	५७,११५.००	०.००
	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	1100001-नेपाल सरकार	01-नगद	१,०००,०००.००	०.००	०.००	१,०००,०००.००	९४२,८८५.००	९४२,८८५.००	५७,११५.००	०.००
		जम्मा			४,१००,०००.००	०.००	०.००	४,१००,०००.००	३,६८४,४९६.००	३,६८४,४९६.००	४१५,५०४.००	०.००

स्रोतगत विवरण

११००००१-नेपाल		४,१००,०००.००	०.००	०.००	४,१००,०००.००	३,६८४,४९६.००	३,६८४,४९६.००	४१५,५०४.००	०.००
	०१-नगद	४,१००,०००.००	०.००	०.००	४,१००,०००.००	३,६८४,४९६.००	३,६८४,४९६.००	४१५,५०४.००	०.००
	जम्मा	४,१००,०००.००	०.००	०.००	४,१००,०००.००	३,६८४,४९६.००	३,६८४,४९६.००	४१५,५०४.००	०.००

फछ्यौट हुन बाँकी पेस्की	०.००
गत आ व सम्मको	
यस आ व को	
जम्मा	
म्याद नाघेको पेस्की	
म्याद ननाघेको पेस्की	

तयार गर्ने :
नाम:
पद:
मिति:

पेस गर्ने :
नाम:
पद:
मिति:

प्रमाणित गर्ने:
नाम:
पद:
मिति:
उप-सचिव

Printed By: bird

Printed Date: Jul 19, 2024 10:42 AM

Page 1 / 1

प्रदेश सरकार (कोशी प्रदेश)

प्रदेश लोक सेवा आयोग

प्रदेश लोक सेवा आयोग

प्रदेश लोक सेवा आयोग,विराटनगर[2100013011]

राजस्व/आम्दानी नगद र असुली प्रतिवेदन किताब

आ.व. २०८०/८१

सि.नं.	राजस्व शीर्षक	राजस्वको विवरण	राजस्व आम्दानी	संञ्चित कोष दाखिला	बाँकी नगद	गत आ.व.को नगद मौज्दात दाखिला	कैफियत
		साविक तर्फ					
		साविक तर्फको जम्मा				०.००	
		हालतर्फ					
१	१४२१२	सरकारीसम्पतीको विक्रीबाट प्राप्त रकम	४७९०६	४७९०६			
२	१४२२४	परीक्षाशुल्क	३०२०४०५३	३०२०४०५३			
३	१४२२९	अन्यप्रशासनिक सेवा शुल्क	३०००	३०००			
४	१४३१२	प्रशासनिकदण्ड,जरिवाना र जफत					
५	१४५११	बीमादावी प्राप्ति					
६	१५१११	बेरूजू	३५२३८.२	३५२३८.२			
		हालतर्फको जम्मा	३०,२९०,१९७.२०	३०,२९०,१९७.२०	०.००	०.००	
		कुल जम्मा	३०,२९०,१९७.२०	३०,२९०,१९७.२०	०.००	०.००	

पेश गर्नेको सहि:

नाम , थर :

दर्जा :

मिति :

कार्यालय प्रमुख को सहि :

नाम , थर :

दर्जा :

मिति :

उप-सचिव

अनुसूची ९

आ.व. २०८०/०८१ मा आयोगबाट पठाइएको परामर्श सम्बन्धी विवरण

१. निर्णय नं. ७८, मिति २०८१/०३/१३ गतेको आयोगको बैठकको निर्णयबाट प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ को दोस्रो संशोधनको मस्यौदामा उपलब्ध गराइएको परामर्श

क्र.सं.	दफा	आयोगको राय/परामर्श	पुष्ट्याईं
१	८ (८ग)	ऐनको दफा ८ को उपदफा (८ग) मा, स्थानीय सरकारी सेवाको प्रशासन सेवा बाहेकको अन्य सेवाको हकमा समेत यो व्यवस्था राख्न उपयुक्त हुने ।	स्थानीय सरकारी सेवाका सबै सेवा समूहका कर्मचारीहरूलाई समान अवसर उपलब्ध गराउन ।
२	८ (१४क)	प्रस्तावित संशोधनको दफा ८ को उपदफा (१४क) को अन्तिम वाक्यांशमा देहाय बमोजिम बनाउनु पर्ने: "...समितिको सिफारिसमा अख्तियारवालाले पाँचौं तहमा बढुवा गर्नेछ" ।	भाषिक शुद्धता मिलाउन ।
३	८ (१४ख)	प्रस्तावित संशोधनको दफा ८ को उपदफा (१४क) को प्रतिवन्धात्मक वाक्यांशको अन्तिम वाक्याङ्समा देहाय बमोजिम बनाउनु पर्ने: "समितिको सिफारिसमा यस उपदफा बमोजिम पाँचौं तहमा तह मिलान गर्न बाधा पर्ने छैन"	भाषिक शुद्धता मिलाउन ।
४	व्यवस्था नभएको	प्रस्तावित संशोधनको दफा ८ को उपदफा (१४ग) पछि (१४घ) थप गरी देहायको व्यवस्था राख्नु पर्ने । "समायोजन ऐन बमोजिम प्रदेशमा अधिकृत आठौं तहमा समायोजन भएका र यो ऐनको दोस्रो संशोधन प्रारम्भ हुँदाका बखतसम्म एक पटक पनि तह वृद्धि सुविधा नपाएका र नवौं तहको पदका लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता पुगेका कर्मचारीलाई दफा ४२ को उपदफा (१) को खण्ड (क) बमोजिमको समितिको सिफारिसमा अख्तियारवालाले अधिकृत नवौं तहमा बढुवा गर्ने छ । प्रस्तावित दफा ८ को उपदफा (१४घ) को व्यवस्था यथावत राखी उपदफा (१४ङ) बाट मिलाउने ।	प्राकृतिक न्याय र समान अवसरको सिद्धान्तलाई अनुसरण गर्न ।
५	१४ (१) प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश	१४ (१) प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा देहाय बमोजिम थप गर्न उपयुक्त हुने: "प्रदेश इन्जिनियरिङ सेवा, प्रदेश कृषि सेवा, प्रदेश स्वास्थ्य सेवा र प्रदेश वन सेवा"	सबै प्राविधिक पदहरू उत्तिकै महत्वपूर्ण रहेकोले ।
६	१४ (१) प्रतिबन्धात्मक	१४ (१) प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशको खण्ड (क) मा देहाय बमोजिम गर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।

	वाक्यांशको खण्ड (क)	"अध्ययन वा अधासाधारण विदमा" को सट्टा "अध्ययन वा असाधारण विदामा" राख्ने ।	
७	१४ (१) प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश	१४ (१) प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा खण्ड (ग) थप गरी देहायको विषय समावेश गर्ने । "(ग) खण्ड (क) र (ख) बमोजिम करार सेवाबाट कर्मचारी नियुक्ति गर्दा प्रदेश लोक सेवा आयोगको वैकल्पिक र अस्थायी सूचीको योग्यताक्रम अनुसार गरिनेछ । र यसरी पुर्ति गर्न सम्भव नभएमा वा उम्मेदवार पर्याप्त नभएमा मात्र सम्बन्धित मन्त्रालयले सूचना प्रकाशन गरी करार सेवामा नियुक्त गर्नु पर्नेछ ।	पदपूर्ति प्रक्रियामा एक रूपता कायम गर्न ।
८	३० (१) (ग)	ऐनको दफा ३० को उपदफा (१) को खण्ड (ग) मा देहाय बमोजिम वाक्यांश राख्न उपयुक्त हुनेः "दशौं तहको पदका लागि स्नातकोत्तर वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको" ।	योग्यता प्रणालीलाई अबलम्बन गर्न साथै आठौं र दशौं तहमा तह वृद्धि हुन एउटै शैक्षिक योग्यता राख्न उपयुक्त नहुने भएकोले ।
९	३१ खण्ड (घ)	ऐनको दफा ३१ को देहाय खण्डको (घ) अन्तर्गतको तालिकामा उल्लिखित योग्यता अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवाको बढुवा हुने तहका लागि चाहिने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता उल्लेख गर्ने ।	अन्य सेवा सरह स्वास्थ्य सेवाको पनि ऐनमा नै शैक्षिक योग्यता निर्धारण गर्न उपयुक्त हुने भएकोले ।

२. निर्णय नं. ५७, मिति २०८१/०१/०६ गतेको आयोगको बैठकको निर्णयबाट प्रदेश निजामती सेवा नियमावली, २०८१ को मस्यौदामा उपलब्ध गराइएको परामर्श

क्र.सं.	नियम	आयोगको परामर्श	पुष्टयाईं
१	२ (ङ)	नियम २ को परिभाषामा खण्ड (ङ) थप गरी "स्वास्थ्य सेवा" विशेषज्ञ सेवा को परिभाषा गरी कुन कुन तहका कुन कुन पद रहने विषय नियमावली र अनुसूचीमा स्पष्ट उल्लेख हुनु पर्ने ।	प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ (पहिलो संशोधन) ऐन, २०८० को दफा १६ को (ग१) मा स्वास्थ्य सेवाको विशेषज्ञ सेवाको हकमा उमेर ४५ वर्ष उल्लेख भएको तर त्यस्तो सेवामा रहने तह र पदका सम्बन्धमा प्रष्ट नभएकोले ।
२	३ (१) लगायत	नियमावलीको कतिपय नियमहरूमा उल्लिखित मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय को सट्टा मन्त्रालय उल्लेख गर्नुपर्ने ।	ऐनको दफा २ को खण्ड (ण) मा परिभाषित गरिएकोले ।
३	६ (२)	नियम ६ को उपनियम (२) को व्यवस्था ऐनको मर्म विपरित देखिएकोले नियमावलीमा नराख्न उपयुक्त हुने ।	प्रदेश निजामती सेवाको संगठन संरचना र दरवन्दी स्वीकृत गर्ने अधिकार ऐन बमोजिम प्रदेश सरकारलाई हुने भएकोले ।
४	६ (५)	यस उपनियममा समझौता शब्दलाई सम्झौता बनाउने ।	शुद्ध बनाउन ।

५	नभएको	नियम ७ मा उपनियम (४) थप गरी "उपनियम (१) र (२) बमोजिमको समितिको कार्यविधि समिति आफैंले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ" भन्ने व्यवस्था राख्ने ।	समितिलाई सहज रूपमा कार्य सम्पादन गर्न ।
६	१२ (६)	नियम १२ को उपनियम (६) को प्रतिवन्धात्मक वाक्याशंको अन्त्यमा .... गणना गर्न सकिने छैन को सट्टा गणना गरिने छैन भन्ने वाक्याशं प्रयोग गर्ने ।	वाक्याशंलाई थप स्पष्ट बनाउन ।
७	१३ (१) (ङ)	नियम १३ (१) (ङ) मा ऐनको दफा १२ को उपदफा (५) को सट्टा ऐनको दफा १२ को उपदफा (४) राख्ने ।	सो व्यवस्था ऐनको दफा १२ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित भएकोले ।
८	१३ (२) को प्रतिवन्धात्मक वाक्यांश	१३ (२) को प्रतिवन्धात्मक वाक्याशं मा एक मिहनाभन्दा भन्ने वाक्याशं हटाई एक महिना राख्नु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
९	१५ (४)	नियम १५ (४) को अन्त्यमा राखेको नराखेको आवश्यकता अनुसार भन्ने वाक्याशंको सट्टा राखे नराखेको सम्बन्धमा आवश्कयता अनुसार भन्ने वाक्याशं प्रयोग गर्ने ।	भाषिक शुद्धता मिलाउन ।
१०	१६ (३)	यस उपनियममा तलब र भुक्तानी शब्दलाई शुद्ध बनाउने ।	शुद्ध बनाउन ।
११	१६ (४)	यस उपनियममा निजामती शब्द शुद्ध बनाउने वा ऐनको व्याख्या बमोजिम कर्मचारी शब्द मात्र प्रयोग गर्ने ।	थप स्पष्ट गर्न ।
१२	१८ (५)	यस उपनियममा ऐनको दफा ९७ को सट्टा ९८ हुनु पर्ने ।	सो व्यवस्था ऐनको दफा ९८ सँग सम्बन्धित भएकोले ।
१३	२० (२)	नियम २० को उपनियम (२) को सट्टा देहायको व्यवस्था राख्नेः "कुनै सहायक स्तरको पद नयाँ सृजना भएमा वा कुनै तरिकाबाट रिक्त भएमा रिक्त भएको पन्ध्र दिनभित्र सम्बन्धित विभागीय प्रमुख वा कार्यालय प्रमुखले त्यस्तो पदसँग सम्बन्धित विवरण सहित सम्बन्धित मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ र सम्बन्धित मन्त्रालयले एक महिनाभित्र प्रदेश लोक सेवा आयोगमा स्थायी निजामती कर्मचारी माग गरी पठाउनु पर्नेछ साथै सो को जानकारी मन्त्रालय तथा प्रदेश किताबखानालाई दिनु पर्नेछ ।	ऐनको दफा १२ (१) को भावना तथा कर्मचारी पदपूर्तिमा सम्बन्धित मन्त्रालयलाई थप जिम्मेवार बनाउन आवश्यक भएकोले ।
१४	२१ (४)	यस उपनियममा आर्थिक र सामाजिक रूपमा पछाडि परेका समुदायको क्रम देहाय अनुसार मिलाउनेः "आदिवासी/जनजाति, महिला, दलित, खस आर्य, थारु, मधेशी, मुस्लिम र अपाङ्ग"	ऐनको दफा १० बमोजिमको क्रम मिलाउन ।
१५	२१ (५)	नियम २१ को उपनियम (५) मा भएको व्यवस्था कसैलाई प्रतिबन्ध लगाउने सारभूत व्यवस्था भएकोले सो व्यवस्था प्रदेश निजामती सेवा ऐनमा राख्न उपयुक्त हुने ।	सारभूत व्यवस्था कार्यविधि कानूनमा राख्न उपयुक्त नहुने ।
१६	२१ (९)	नियम २१ को उपनियम (९) का खण्डहरू ऐनको दफा १० को समावेशी क्रम अनुसार मिलाउनु पर्ने ।	ऐनको व्यवस्था अनुसार
१७	२१ (९)(च)	नियम २१ को उपनियम (९) (च) मा देहायको व्यवस्था राख्ने "समाज कल्याण परिषद्बाट जारी भएको अपाङ्गताको परिचयपत्र वा अपाङ्गता भएको व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐन, २०७४ को दफा (४) को उपदफा (३) बमोजिम	स्पष्ट परिभाषित गर्न ।

		अपाङ्गताको वर्गीकरण उल्लेख गरी सम्बन्धित स्थानीय तहबाट जारी भएको अपाङ्गता परिचयपत्र"	
१८	२१ (१०)	नियम २१ को (१०) मा उल्लेख भएको व्यवस्थाका सम्बन्धमा थप स्पस्ट गर्ने ।सो व्यवस्था राखे भए त्यस्ता परिचय पत्र वाहकलाई के सुविधा/मान्यता दिने हो प्रस्ट व्यवस्था गर्नु पर्ने ।त्यस्तो प्रमाणपत्र जारी गर्ने निकाय नियमावली मै प्रस्ट हुनु पर्ने । वाक्याशंमा आर्थिक र सामाजिक रूपले भन्ने शब्द शुद्ध गर्ने ।	पदपूर्ति कार्यलाई सहजिकरण गर्न ।
१९	२२ (१)	नियम २२ को उपनियम (१) "सो म्यादभित्र पनि नियुक्ति पत्र बुझ्न नआएमा उपर्युक्त सिफारिसमा परेको वैकल्पिक उम्मेदवारलाई योग्यता क्रमानुसार नियुक्त गर्न सकिनेछ" भन्ने व्यवस्थाको सट्टा "सो म्यादभित्र पनि नियुक्तिपत्र बुझ्न नआएमा उक्त विज्ञापनको सिफारिस सूचनाको वैकल्पिक सुचिमा रहेका उम्मेदवारलाई योग्यताक्रमानुसार नियक्तिका लागि सिफारिस गर्न प्रदेश लोक सेवा आयोगमा लेखी पठाउनु पर्नेछ । यसरी सिफारिस प्राप्त भएपछि वैकल्पिक उम्मेदवारलाई नियुक्ति गरिने छ" भन्ने व्यवस्था राखे ।	ऐनको भावना अनुसार ।
२०	२३ (१)(ख)	नियम २३ को उपनियम (१) को खण्ड (ख) मा प्रदेश मन्त्रालयको सचिवले भन्ने वाक्याशंको सट्टा प्रदेश मन्त्रालय/सचिवालय/आयोगको सचिवले भन्ने वाक्याशं राखु पर्ने ।	थप स्पष्ट पार्न ।
२१	२३ (१)(ग)	नियम २३ को उपनियम (१) (ग) मा "सहायकस्तरको पदमा विभागीय प्रमुख वा कम्तीमा अधिकृतस्तरको कार्यालय प्रमुखले" भन्ने व्यवस्थाको सट्टा "सहायकस्तरको पदमा विभागीय प्रमुख वा कम्तिमा अधिकृतस्तर सातौं तहको कार्यालय प्रमुखले" भन्ने व्यवस्था राखे ।	कम्तिमा सातौं तहको अधिकृत कर्मचारी राख्न उपयुक्त हुने भएकोले ।
२२	२५ (१)	नियम २५ को उपनियम (१) को अन्त्यमा प्रदेश निजामती पदमा को सट्टा प्रदेश निजामती सेवाको पदमा भन्ने व्यवस्था गर्नु पर्ने ।	कानून मस्यौदाको दृष्टिकोणबाट मिलाउन ।
२३	२६ (१)	नियम २६ को उपनियम (१) मा "ऐनको दफा २० बमोजिम नियुक्त हुने प्रत्येक प्रदेश निजामती कर्मचारीले अनुसूची-१० बमोजिम शपथ ग्रहण गर्नु पर्नेछ" को सट्टा "ऐनको दफा २० बमोजिम पहिलो पटक नियुक्ति भएको प्रत्येक कर्मचारीले अनुसूची-१० बमोजिम शपथ ग्रहण गर्नुपर्नेछ ।	ऐनको शाब्दिक भावना बमोजिम नियमावलीमा व्यवस्थित गर्न आवश्यक भएकोले ।
२४	३० (५)	अवधि तीन वर्ष बनाउन उपयुक्त हुने ।	ऐनको दफा ३१ मा सबै तहका पदको बढुवाका लागि न्यूनतम तीन वर्ष सेवा अवधि उल्लेख भएको हुँदा सो बमोजिम एकरूपता कार्यम गर्न ।
२५	३२ (१)	नियम ३२ को उपनियम (१) मा नियुक्तीद्वारा भन्ने शब्दलाई नियुक्तिद्वारा बनाउनु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।

२६	३६ (१)	नियम ३६ को उपनियम (१) अन्त्यमा सम्मबन्धित शब्दलाई सम्बन्धित बनाउनु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
२७	३७ (२)	नियम ३७ को उपनिम (२) अन्त्यमा सार्न सकिनेछ वाक्याशंलाई सार्न सक्नेछ बनाउने ।	भाषा मिलाउन ।
२८	३९ (५)	नियम ३९ को उपनियम (५) मा उपदफा (३) वा (४) को स्थानमा नियम (३) वा (४) बमोजिम भन्ने व्यवस्था राख्ने ।	नियम ३९ को उपनियम (३) वा (४) सँग सम्बन्धित विषय भएकोले
२९	३९ (९)(क)	नियम ३९ को उपनियम (९) को खण्ड (क) मा एकल र गर्भवती महिला कर्मचारीलाई भन्ने वाक्यांशको सट्टा एकल र गर्भवती महिला वा दुई वर्ष मुनिको बच्चा भएको महिला कर्मचारीलाई भन्ने व्यवस्था गर्ने ।	दुई वर्ष मुनिको बच्चा भएको महिला कर्मचारी लाई पनि प्राथमिकता दिन उपयुक्त हुने ।
३०	३९ (९)(ग)	नियम ३९ को उपनियम (९) को खण्ड (ग) मा महिला कर्मचारीको पति समेत सरकारी सेवामा रहेको भए भन्ने वाक्यांशको सट्टा पति, पत्नी दुवै जना सरकारी सेवामा रहेको भए भन्ने व्यवस्था गर्नु पर्ने ।	नियमको व्यवस्थालाई थप स्पष्ट गर्न ।
३१	४६ (१) (२) (३)	नियम ४६ को उपनियम (१) (२) (३) मा प्रदेश निजामती पदमा भन्ने वाक्यांशको स्थानमा प्रदेश निजामती सेवाको पदमा भन्ने शब्दावली राख्ने ।	सेवाको पद शब्द थप्न उपयुक्त हुने ।
३२	४८ (१) (२)	नियम ४८ को उपनियम (१) र (२) मा निजामती कर्मचारीको सट्टा प्रदेश निजामती कर्मचारी वा कर्मचारी मात्र लेख्नु पर्ने ।	ऐनमा कर्मचारीको सम्बन्धमा परिभाषित गरेकोले सोही व्यवस्था गर्न उपयुक्त हुने ।
३३	५२ (४)	नियम ५२ को उपनियम (४) मा प्रस्ताव भएको व्यवस्थाका सम्बन्धमा सेवा सञ्चालन गर्ने मन्त्रालयसँग थप परामर्श गरी उपयुक्त व्यवस्था प्रस्ताव हुनु पर्ने ।	थप छलफल र परामर्श आवश्यक भएकोले ।
३४	५२ (८)	नियम ५२ को उपनियम (८) मा उजूरी दिने म्याद तोक्नुपर्ने ।	म्याद तोक्न उपयुक्त हुने भएकोले ।
३५	५५ (२)	नियम ५५ को उपनियम (२) मा प्रशासन सेवा भित्रका कुन कुन समूह वा उपसमूहमा वा सबै समूह वा उपसमूहमा बढुवा गर्ने? स्पष्ट व्यवस्था हुनु पर्ने ।	ऐनको दफा ८ को उपदफा (१५) बमोजिम वृत्ति विकास हुने कर्मचारीको वृत्तिपथ (Career Path) लाई निश्चित समूह वा उपसमूहमा केन्द्रित गर्न आवश्यक भएकोले ।
३६	५९ (३)	नियम ५९ को उपनियम (३) बमोजिमको समितिमा सुपरीवेक्षक सदस्य रहने व्यवस्था गर्नु पर्ने ।	तीन तह (Three tires) को का.स.मु. प्रणालीमा पुनरावलोकन समिति तहमा सुपरीवेक्षकको प्रतिनिधित्व नहुँदा मूल्याङ्कित अङ्कहरू बीच आपसमा सामाञ्जस्यता कायम नहुने भएकोले र हचुवामा मूल्याङ्कन हुने प्रवृत्तिको अन्त्य हुने भएकोले
३७	५९ (४) (क)	नियम ५९ को उपनियम (४) को खण्ड (क) मा "सम्बन्धित मन्त्रालय, सचिवालय वा आयोगको सचिव वा सम्बन्धित विभागीय प्रमुखले तोकेको अधिकृत" को सट्टा	खण्ड (ख) र (ग) मा सचिव सदस्य रहने भएकोले साथै पदीय मर्यादा समेत मिलाउन आवश्यक भएकोले ।

		"सम्बन्धित मन्त्रालय, सचिवालय वा आयोगको सचिव" राख्नु पर्ने ।	
३८	५९ (५)	नियम ५९ को उपनियम (५) मा खण्ड (ग) पछि देहायको विषय थप्ने । "तर, खण्ड (ख) र (ग) बमोजिमको सदस्य एकै व्यक्ति भएमा आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयको सचिव सदस्य रहनेछ" ।	थप स्पष्ट पार्न ।
३९	६० (३)	नियम ६० को उपनियम (३) मा सुपरीवेक्षक ले भन्ने वाक्यांशको सट्टा सुपरीवेक्षकले राख्नु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
४०	६० (५)	नियम ६० को उपनियम (५) मा उपनियम (३) बमोजिम को सट्टा उपनियम (४) बमोजिम राख्नु पर्ने ।	उपनियम (४) सँग सम्बन्धित भएकोले
४१	६१ (१)(ङ)	नियम ६१ को उपनियम (१) को खण्ड (ङ) मा "त्यसरी निर्धारण गरिएको लक्ष्य त्यस्तो पचास प्रतिशत पूरा गर्न नसक्ने" भन्ने वाक्यांशको सट्टा "त्यसरी निर्धारण गरिएको लक्ष्यको पचास प्रतिशत प्रगति गर्न नसक्ने" भन्ने व्यवस्था गर्नु पर्ने ।	मिलाउन ।
४२	७० (१)(घ)	नियम ७० को उपनियम (१) को खण्ड (घ) मा "नेपालको कुनै विश्वविद्यालयको सम्बद्धता निर्धारण गर्नु पर्ने विषयसँग सम्बन्धित प्राध्यापक वा विशेषज्ञ" को सट्टा "समितिको अध्यक्षले तोकेको नेपालको कुनै विश्वविद्यालयको सम्बद्धता निर्धारण गर्नु पर्ने विषयसँग सम्बन्धित प्राध्यापक वा विशेषज्ञ" राख्नु पर्ने ।	स्पष्ट गर्न ।
४३	७० (२)	नियम ७० को उपनियम (२) मा "समकक्षता" शब्दलाई शुद्ध गरी लेख्नु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
४४	७३	नियम ७३ मा "भए तापनि नियमले यस्तो गर्ने भन्ने केही सङ्केत नगरेको विषयमा" भन्ने वाक्यांशको सट्टा "नियममा स्पस्ट उल्लेख नभएको विषयमा" भन्ने वाक्यांश राख्नु पर्ने ।	भाषिक शुद्धता मिलाउन ।
४५	नभएको	नियम ७५ क. थप गरी देहायका विषयहरू राख्नु पर्ने ७५.क. अन्तर स्थानीय तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा पदपूर्ति गर्ने सम्बन्धी व्यवस्थाः (१) नियम २१ बमोजिम निर्धारित प्रतिशत अनुरूप अन्तर स्थानीय तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा पूर्ति गर्नु पर्ने पदहरूका लागि प्रदेश लोक सेवा आयोगले सम्बन्धित उम्मेदवारहरूको जानकारीको निमित्त विज्ञापन प्रकाशित गर्नु पर्नेछ । सो विज्ञापनमा पुर्ति हुने पदहरूको सङ्ख्या तथा विवरण, आवश्यक शैक्षिक योग्यता एवं सेवा अवधि, निवेदनको अन्तिम मिति तथा दरखास्त बुझाउने स्थान समेत खुलाइएको हुनु पर्नेछ । (२) उपनियम (१) बमोजिम प्रकाशित विज्ञापन अनुसार पुर्ति हुने पद भन्दा एक तह मुनिको पदमा ऐनको दफा ८ को उपदफा (२), (३), (४) र (५) बमोजिमको शैक्षिक योग्यता र अवधि पुगेका जुनसुकै प्रदेशको स्थानीय तहमा कार्यरत कर्मचारी उम्मेदवार हुन सक्नेछन ।	अन्तर स्थानीय तह प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति हुने पदको पदपूर्ति प्रक्रियालाई थप व्यवस्थित गर्न ।

४६	७६ (२)(ख)	नियम ७६ को उपनियम (२) को खण्ड (ख) मा "प्रदेश सरकारले तोकेको प्रशासन तथा व्यवस्थापन विशेषज्ञ" को सट्टा "समितिको संयोजकले तोकेको प्रशासन तथा व्यवस्थापन विशेषज्ञ" राख्नु पर्ने ।	समिति गठन तथा व्यवस्थापन कार्यलाई सहज बनाउन ।
४७	७६ (२)	नियम ७६ को उपनियम (२) को खण्ड (ख) मा भएको व्यवस्था खण्ड (ग) मा र खण्ड (ग) मा भएको व्यवस्था खण्ड (ख) मा राख्नु पर्ने ।	मर्यादाक्रम अनुसार मिलाउन ।
४८	७६ (४)	नियम ७६ को उपनियम (४) मा "समुहिक" शब्दलाई शुद्ध गरी "सामूहिक" बनाउनु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
४९	७६ (८)	नियम ७६ को उपनियम (८) मा "मुलयाङ्कन" शब्दलाई शुद्ध गरी "मूल्याङ्कन" बनाउनु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
५०	७७ (२)	नियम ७७ को उपनियम २ को प्रतिबन्धात्मक वाक्याशंमा अधिक को सट्टा बढी राख्नु पर्ने ।	भाषिक शुद्धता मिलाउन ।
५१	८० (८)	नियम ८० को उपनियम (८) मा मा "नाममा" शब्दलाई शुद्ध गरी "नाममा" बनाउनु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
५२	८३ (३)	नियम ८३ को उपनियम (३) को अन्त्यमा सकिनेछ शब्दको सट्टा सक्नेछ भन्ने व्यवस्था राख्नु पर्ने ।	
५३	८६ (३)	नियम ८६ को उपनियम (३) मा र उपनियम ३ को प्रतिवन्धात्मक वाक्यांशमा धर्मपुत्र को सट्टा धर्मपुत्र वा धर्मपुत्री राख्ने ।	
५४	८८ (१)	नियम ८८ को उपनियम (१) मा "सरकारी कामको सिलसिलामा दुर्घटनामा परी मृत्यु भएमा" भन्ने वाक्याशंको सट्टा "सरकारी कामको सिलसिलामा द्वन्द वा दुर्घटनामा परी मृत्यु भएमा" भन्ने व्यवस्था राख्ने ।	कर्मचारीले सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यको प्रकृति अनुसार कहिले काँहि कर्मचारी द्वन्दबाट पनि मृत्यू हुन सक्ने भएकोले ।
५५	८९ (३)	नियम ८९ को उपनियम (३) मा अवकाश गरी भन्ने शब्दावली हटाउनु पर्ने ।	वाक्य मिलाउन ।
५६	९३	नियम ९३ को शीर्षकमा बेपत्ता भएको कर्मचारीको परिवारलाई सुविधा दिइने को सट्टा बेपत्ता भएको कर्मचारीको परिवारलाई दिइने सुविधा बनाउनु पर्ने ।	वाक्य मिलाउन ।
५७	१०१	नियम १०१ मा नियम १३३ को उपनियम (४) को सट्टा नियम १३३ को उपनियम (३) लेख्नु पर्ने ।	उल्लिखित व्यवस्था उपनियम (३) सँग सम्बन्धित रहेकोले ।
५८	११८ (ख)	नियम ११८ को खण्ड (ख) को अन्तिम वाक्यमा "कारण सहित सजाय प्रस्ताव गरी पन्ध्र दिनको समय दिई ऐनको दफा १०६ बमोजिम स्पष्टीकरण माग गर्नु पर्ने" को सट्टा "कारण सहित सजाय प्रस्ताव गरी कम्तिमा पन्ध्र दिनको समय दिई ऐनको दफा १०६ बमोजिम स्पष्टीकरण माग गर्नु पर्ने" भन्ने व्यवस्था राख्नु पर्ने ।	थप स्पष्ट पार्न ।
५९	१२२	नियम १२२ को खण्ड (घ) पछि स्पस्टिकरण थप गरी देहायको व्यवस्था राख्नु पर्ने: "स्पष्टीकरणः यस नियमको प्रयोजनका लागि "प्रशासकीय अदालत" भन्नाले प्रचलित सङ्घीय कानून बमोजिम गठित प्रशासकीय अदालत सम्झनु पर्छ ।	नियमावलीमा भएको व्यवस्थालाई प्रस्ट पार्न ।
६०	१२७ (१)	नियमा १२७ को उपनियम (१) मा प्रष्टिकरण शब्दको सट्टा स्पष्टिकरण शब्द राख्नु पर्ने ।	मस्यौदाको दृष्टिकोणले एकरूपता कायम गर्न ।

६१	१२७ (३)	नियम १२७ को उपनियम (३) मा असार मसान्तको ठाउँमा चैत मसान्त राख्नु पर्ने ।	कर्मचारीको हाजिरी सालबसाली रूपमा रेकर्ड रहने भएकोले ।
६२	१२९ (५)	नियम १२९ को उपनियम (५) मा तीसन दिनभत्र शब्दलाई शुद्ध गरी तीस दिनभित्र बनाउनु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
६३	१३० (३)	नियम १३० को उपनियम (३) मा तीसन दिनभत्र शब्दलाई शुद्ध गरी तीस दिनभित्र बनाउनु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
६४	१३२ (३)	नियम १३२ को उपनियम (३) मा स्वीकृत शब्दलाई स्वीकृति बनाउनु पर्ने ।	शब्दावली मिलाउन ।
६५	१३६ (१)	नियम १३६ को उपनियम (१) मा अनु शब्द हटाउने ।	अनावश्यक रहेको ।
६६	१४२ (७) (ग)	नियम १४२ को उपनियम (७) को खण्ड (ग) मा कार्य अवधि बढीमा चार वर्ष हुने व्यवस्था गर्नु पर्ने ।	संघीय कानूनसँग एकरूपताका लागि ।
६७	१४३ (३) (ख)	नियम १४३ को उपनियम (३) को खण्ड (ख) मा "खण्ड (क) मा उल्लिखित बाहेकका" भन्ने व्यवस्था राख्नु पर्ने ।	सो व्यवस्था सोही नियमको खण्ड (क) सँग सम्बन्धित रहेकोले ।
६८	१४५ (४)	नियम १४५ को उपनियम (४) मा आफ्नो शब्दको सट्टा आफ्ना शब्द राख्नु पर्ने ।	वाक्यको शिलशिला मिलाउन ।
६९	१४८ (१)	नियम १४८ को उपनियम (१) मा तोकिए बमोजिमको रकम पुरस्कार स्वरूप दिइनेछ भन्ने वाक्यांशको सट्टा उपनियम (३) बमोजिमको रकम पुरस्कार स्वरूप दिइनेछ भन्ने व्यवस्था राख्नु पर्ने ।	उपनियम (३) मा मापदण्ड बमोजिम हुनेछ भन्ने व्यवस्था भएकोले ।
७०	१४८ (४)	नियम १४८ को उपनियम (४) मा बमोजको शब्दलाई शुद्ध बनाइ बमोजिमको बनाउने ।	शुद्ध बनाउन ।
७१	नभएको	नियम १४९ को उपनियम (१३) पछि उपनियम (१४) थप गरी देहायको व्यवस्था राखेः "यस नियम बमोजिम पुरस्कार वितरण गर्दा नियम १४८ बमोजिम प्रत्येक वर्ष प्रत्येक प्रदेश मन्त्रालय, सचिवालय, आयोग, प्रतिष्ठान, प्राधिकरण वा सो अन्तर्गतका निकायमा उत्कृष्ट छनोट भएका कर्मचारीहरूलाई प्रथमिकता दिइनेछ" ।	प्रत्येक प्रदेश मन्त्रालय, सचिवालय, आयोग, प्रतिष्ठान, प्राधिकरण वा सो अन्तर्गतका निकायमा उत्कृष्ट छनोट भएका कर्मचारीहरू बाहेकका कर्मचारी छनोट हुँदा नियम १४८ बमोजिमको व्यवस्था वर्खिलाप हुने ।
७२	१५०	पुरस्कारका लागि कर्मचारीले निवेदन दिने व्यवस्था भन्दा कार्यालयबाट सिफारिस हुनु पर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने ।	पुरस्कारको सिफारिस गर्ने विषयमा कर्मचारीबाट निवेदन माग गर्ने भन्दापनि कार्यालयबाट नै मूल्याङ्कन गरी सिफारिस गर्न उपयुक्त हुने भएकोले ।
७३	१५० (५)	नियम १५० को उपनियम (५) स्पस्टिकरणमा समित शब्दलाई शुद्ध गरी समिति बनाउनु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
७४	१५० (७)	नियम १५० को उपनियम (७) को खण्ड (क) मा जाना शब्दलाई शुद्ध गरी जना बनाउनु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
७५	१५० (१०)	नियम १५० को उपनियम (१०) मा भादौ शब्दलाई शुद्ध गरी भदौ बनाउनु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
७६	१५५ (२)	नियम १५५ को उपनियम (२) मा योगदानकर्त शब्दलाई शुद्ध गरी योगदानकर्ता बनाउनु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।

७७	१५६ (३)	नियम १५६ को उपनियम (३) मा कारारका शब्दलाई शुद्ध गरी करारका बनाउनु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
७८	अनसूची १	अनुसूची १ को (ग) मा प्रदेश लोक सेवा आयोगको अध्यक्ष बनाउने । त्यसैगरी (घ) मा प्रदेश योजना आयोगको उपाध्यक्ष भन्ने व्यवस्था थप गर्नुपर्ने ।	थप प्रष्ट पार्न ।
७९	अनसूची ४ इन्जिनियरिङ	छैटौं र सातौं तहका कर्मचारीहरूलाई छुट्टा छुट्टै पदनाम दिन उपयुक्त हुने ।	
८०	अनुसूची ४ (क) खण्ड (१) (ख) इन्जिनियरिङ	४ (क) खण्ड (१) (ख) मा हाइवे उपसमूहको चौथो तहमा कम्तिमा एक महिनाको स्वायल टेक्निसियन तालिम प्राप्त भन्ने व्यवस्था थप गर्नुपर्ने ।	
८१	अनुसूची ४ (क) खण्ड (१) (ग) इन्जिनियरिङ	अनूसूची ४ को (ग) मा स्यानिटरी उपसमूहको चौथो तहमा "मान्यताप्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एस.एल.सी वा सो सरह उत्तीर्ण गरी खानेपानी तथा सरसफाई विषयमा तालिम प्राप्त वा सम्बन्धित विषयमा दुई वर्षको अनुभव प्राप्त" को सट्टा "मान्यताप्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एस.एल.सी वा सो सरह उत्तीर्ण गरी खानेपानी तथा सरसफाई विषयमा कम्तिमा एक महिनाको तालिम प्राप्त वा सम्बन्धित विषयमा दुई वर्षको अनुभव प्राप्त ।	
८२	अनुसूची ४ (क) खण्ड (१) (ग) इन्जिनियरिङ	खा.पा.स.टे. पाचौं तहको पद थप गरी शैक्षिक योग्यता तोकिनु पर्ने ।	खानेपानी, सिँचाइ तथा उर्जा मन्त्रालयबाट खापासटे पाँचौं तह माग भै आयोगबाट विज्ञापन प्रकाशन गरिसकिएकोले ।
८३	अनुसूची ४ (क) (१) (ङ) इन्जिनियरिङ	अनुसूची ४ (ङ) इरिगेसन समूहको पाँचौं तहको शैक्षिक योग्यतामा सम्बन्धित इन्जिनियरिङ विषयमा को सट्टा सिभिल इन्जिनियरिङ विषयमा लेख्न उपयुक्त हुने ।	सम्बन्धित इन्जिनियरिङ विषय इरिगेसन समूहका लागि सिभिल इन्जिनियरिङ विषय नै भएकाले ।
८४	अनुसूची ४ (क) (२) इन्जिनियरिङ	अनुसूची ४ (२) इलेक्ट्रिकल समूहको पाँचौं तहको शैक्षिक योग्यतामा इलेक्ट्रिकल विषयमा को सट्टा इलेक्ट्रिकल इन्जिनियरिङ विषयमा लेख्न उपयुक्त हुने ।	
८५	अनुसूची ४ (क) (२) इन्जिनियरिङ	अनुसूची ४ (२) इलेक्ट्रिकल समूहको सातौं तहको शैक्षिक योग्यतामा सम्बन्धित इन्जिनियरिङ विषयमा को सट्टा इलेक्ट्रिकल इन्जिनियरिङ विषयमा लेख्न उपयुक्त हुने ।	
८६	अनुसूची ४ (क) (२) इन्जिनियरिङ	अनुसूची ४ (२) इलेक्ट्रिकल समूहको नवौं तहको शैक्षिक योग्यतामा स्नातोकत्तर शब्दलाई शुद्ध गरी स्नातकोत्तर बनाउने ।	
८७	अनुसूची ४ (क) (३) इन्जिनियरिङ	अनुसूची ४ (३) मेकानिकल समूहको पाँचौं तहको शैक्षिक योग्यतामा सम्बन्धित इन्जिनियरिङ विषयमा को सट्टा मेकानिकल इन्जिनियरिङ विषयमा राख्न उपयुक्त हुने । साथै पाँचौं तहमा दुई वर्षको अनुभव हटाउनु पर्ने ।	
८८	अनुसूची ४ कृषि	प्लान्ट प्रोटेक्सन, एग्री इको एण्ड मार्केटिङ र स्वायल साइन्स र भेटेरिनरी समूहमा सचिव पद साझा बनाउने ।	अनुसचीमा प्लान्ट प्रोटेक्सन समूहमा मात्र सचिव पद कायम

			रहेको अन्य समूहमा रिक्त देखिएकोले
८९	अनुसूची ४ कृषि	अनुसूची ३ र अनुसूची ४ मा समूहको नाम फरक फरक भएकोले एउटै बनाउनु पर्ने ।	अनुसूची ३ मा नेपाली मात्र भएको र अनुसूची ४ मा नेपाली अंग्रेजी दुवै भएकोले कुनै एक मात्र वा दुवै लेख्नु पर्ने ।
९०	अनुसूची ४ कृषि	भेटेरिनरी समूहका ११ तह भन्दा मुनिका पदहरूमा चिकित्सक मात्र पदनाम भएकोले पशु चिकित्सक बनाउनु पर्ने ।	
९१	अनुसूची ४ कृषि	विभिन्न समूहको चौथो तहको पदको शैक्षिक योग्यतामा तालिम प्राप्त भनिएको तर तालिम अविधि उल्लेख नगरिएकोले कम्तिमा १ वर्ष (१२ महिना) को तालिम प्राप्त भन्ने विषय अनिवार्य थप गर्नु पर्ने ।	
९२	अनुसूची ४ प्रशासन	प्रशासन समूहको नवौं तहको शैक्षिक योग्यतामा "मान्यताप्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कला (आर्टस), संस्कृत, व्यवस्थापन, वाणिज्यशास्त्र, व्यापार प्रशासन, जनप्रशासन, शिक्षाशास्त्र, कानून वा विज्ञानमा स्नातकोत्तर गरी ऐनको दफा ८ को उपदफा (२) मा तोकिएको सेवा अवधि पुरा गरेको वा ऐनको दफा ८ को उपदफा (३) मा तोकिएको शैक्षिक योग्यता र सेवा अवधि पुरा गरेको" उल्लेख भएकोमा "मान्यताप्राप्त शिक्षण संस्थाबाट स्नातकोत्तर वा सो सरह उत्तीर्ण गरी ऐनको दफा ८ को उपदफा (२) मा तोकिएको सेवा अवधि पुरा गरेको वा ऐनको दफा ८ को उपदफा (३) मा तोकिएको शैक्षिक योग्यता र सेवा अवधि पुरा गरेको" भन्ने व्यवस्था गर्न उपयुक्त हुने	प्रशासन सेवामा कुनै एक विषयमा स्नातकोत्तर गरी अनुवभ प्राप्त गरेका उम्मेदवारले परीक्षा दिन पाउने व्यवस्था संघमा भएकोले ।
९३	अनुसूची ४ विविध (क)	तथ्याङ्क उपसमूहको चौथो तहको शैक्षिक योग्यतामा एस.एल.सी मा उत्तीर्ण गरी भन्ने व्यवस्था भएकोमा एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरी भन्ने व्यवस्था गर्नु पर्ने ।	मा शब्द हटाउनु पर्ने ।
९४	अनुसूची ४ विविध (ग)	सूचना प्रविधि उपसमूहमा सातौं र नवौं तहमा पदपूर्तिको व्यवस्था गर्दा उपयुक्त हुने ।	विश्वमा हाल सूचना प्रविधिको प्रयोग उच्चतम तहमा भैरहेको साथै सो क्रम तिब्र रूपमा बढीरहेको सन्दर्भमा प्रदेश सरकारमा पनि सूचना प्रविधिका योग्यतम कर्मचारी हुन आवश्यक देखिएकोले ।
९५	अनुसूची ४ वन	वन सेवाको एघारौं तहको पदनाम प्रमुख डिभिजनल वन अधिकृत राख्दा उपयुक्त हुने ।	हाल कायम गरिएको सिनियर डिभिजनल वन अधिकृत र नवौं तहको बरिष्ठ डिभिजनल वन अधिकृत भाषा नेपाली अंग्रेजी फरक भए पनि उही अर्थ दिने पदनाम प्रयोग भएकोले ।
९६	अनुसूची ४ वन	वोटानी समूहको वृत्ति विकास सम्बन्धी व्यवस्था हुनु पर्ने ।	प्रस्तावित नियमावलीमा आठौं तह भन्दा माथि पद व्यवस्था

			नगरिएकोले ।कुन समूहमा वढुवा हुने हो स्पस्ट हुनु पर्ने ।
९७	अनुसूची ४ वन	अनूसूची ४ को वन सेवाको क्र.स. २ मा समूहको नाम स्वायल एण्ड वाटर कन्जरभेन भएकोले स्वायल एण्ड वाटर कन्जरभेसन राख्नु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
९८	अनुसूची ४ शिक्षा	अनूसूची ४ मा शिक्षा सेवाको छैटौं तहको पदनाम सहायक अधिकृत बनाउन उपयुक्त हुने ।	अधिकृत लाई प्राविधिक सहायक भन्न उपयुक्त नहुने भएकोले ।
९९	अनुसूची ४ शिक्षा	शिक्षा प्रशासन समूहको सामाजिक उपसमूहको सातौं तहको पदमा शैक्षिक योग्यता समाजशास्त्र (Sociology) थप गर्नु पर्ने ।	
१००	अनुसूची ४ शिक्षा	शिक्षा सेवाको पुरातत्व समूहको पुरातत्व उपसमूहको सातौं तहको शैक्षिक योग्यतामा स्नातक र स्नातकोत्तर दुवै व्यवस्था गरिएकोले सो व्यवस्था प्रस्ट पार्न उपयुक्त हुने ।	
१०१	अनुसूची ४ (च) स्वास्थ्य	स्वास्थ्य सेवाको सर्जरी समूहको दशौं तहमा पदनाम राख्नु पर्ने ।	
१०२	अनुसूची ७	अनुसूची ७ मा नियम १९ को उपनियम (४) सँग सम्बन्धित व्यवस्था भएकोमा नियम १९ को उपनियम (३) सँग सम्बन्धित भन्ने व्यवस्था राख्नु पर्ने ।	उपनियम (३) सँग सम्बन्धित रहेकोले ।
१०३	अनुसूची ७	प्रदेश अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, मदन भण्डारी अस्पताल तथा ट्रमा सेन्टर र प्रदेश लगानी प्राधिकरण मा प्रदेश निजामती सेवाको एघारौं तहको पद रहने नरहने वारेमा स्पष्ट हुनु पर्ने ।	
१०४	अनुसूची ९	अनुसूची ९ मा सेवा, समूह, पद संगै तह पनि राख्नु पर्ने ।	अनुसूचीमा तह छुट भएकोले ।
१०५	अनुसूची १३	अनुसूची १३ मा नगरपालिकामा कम्तिमा नवौं तहको अधिकृत प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत खटाउने व्यवस्था हुनु पर्ने ।	हाल संघीय व्यवस्था सोही बमोजिम भएकोले ।
१०६	अनुसूची १६	अनुसूची १६ मा महल नं. लेख्न उपयुक्त हुने ।	
१०७	अनुसूची १७	अनुसूची १७ मा आर्थिक प्रशासन शाखा/जिन्सी शाखालाई अन्तिममा राख्नु पर्ने ।	कार्यालयको क्रम मिलाउन ।
१०८	अनुसूची १८	अनुसूची १८ मा आर्थिक प्रशासन शाखा/जिन्सी शाखालाई अन्तिममा राख्नु पर्ने ।मन्त्रालयको स्थानमा सम्बन्धित कार्यालयको सम्बन्धित शाखालाई बोधार्थ दिन उपयुक्त हुने ।	
१०९	अनुसूची १९	अनुसूची १९ को तहवृद्धि आवेदन फाराममा कर्मचारीको जन्ममिति थप गर्नु पर्ने ।	
११०	अनुसूची २०	अनुसूची २० को तहवृद्धि पत्रको ढाँचामा: "यस मन्त्रालय/सचिवालय/आयोग/कार्यालय (...............स्तर)को मिति .... गतेको निर्णयानुसार" भन्ने वाक्याशंको सट्टा तहवृद्धि समितिको मिति .... को सिफारिस तथा यस मन्त्रालयको ....को निर्णयानुसार" भन्ने वाक्याशं प्रयोग गर्नु पर्ने ।	
१११	अनुसूची २१	अनुसूची २१ मा मुलयाङ्कन शब्दलाई शुद्ध बनाइ मूल्याङ्कन लेख्नु पर्ने ।	

११२	अनुसूची २१	अनुसूची २१ को वुदाँ नं १० मा देखि शब्द हटाउनु पर्ने ।	
११३	अनुसूची २१	खण्ड (क) को को द्रष्टव्यमा परिणाम लागत समय का बिचमा कमा (,) लेख्नु पर्ने ।	
११४	अनुसूची २१	खण्ड (ख) को द्रष्टव्यमा अर्धवार्षिकको ठाउमा वार्षिक बनाउनु पर्ने ।	
११५	विभिन्न नियम तथा अनुसूचीहरू	यस नियमावलीको विभिन्न नियमहरूमा गरी शब्दलाई गरी लेख्नु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
११६	विभिन्न नियम तथा अनुसूचीहरू	यस नियमावलीको विभिन्न नियम तथा अनुसूचीहरूमा उल्लेख भएको "प्रदेश निजामती कर्मचारी", "निजामती कर्मचारी" को सट्टा "कर्मचारी" लेख्नु पर्ने ।	ऐनको दफा २ को खण्ड (ङ) मा कर्मचारीको परिभाषा उल्लेख गरिएकोले ।
११७	विभिन्न नियम तथा अनुसूचीहरू	यस नियमावलीको विभिन्न नियमहरूमा खुल्ला शब्दलाई खुला लेख्नु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
११८	विभिन्न नियम तथा अनुसूचीहरू	यस नियमावलीको विभिन्न नियमहरूमा उल्लिखित शब्दलाई उल्लिखित लेख्नु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
११९	विभिन्न नियम तथा अनुसूचीहरू	यस नियमावलीको विभिन्न नियमहरूमा जेष्ठता शब्दलाई ज्येष्ठता लेख्नु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
१२०	विभिन्न नियम तथा अनुसूचीहरू	यस नियमावलीको विभिन्न नियमहरूमा देखी शब्दलाई देखि लेख्नु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
१२१	विभिन्न नियम तथा अनुसूचीहरू	यस नियमावलीको विभिन्न नियमहरूमा कर्मचारि शब्दलाई कर्मचारी लेख्नु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
१२२	विभिन्न नियम तथा अनुसूचीहरू	यस नियमावलीको विभिन्न नियम तथा अनुसूचीहरूमा उल्लेख भएको निवृत्तीभरण वा निवृत्तिभरण शब्दलाई निवृत्तभरण लेख्नु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
१२३	विभिन्न नियम तथा अनुसूचीहरू	यस नियमावलीको विभिन्न नियमहरूमा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको सट्टा मन्त्रालय लेख्नु पर्ने ।	ऐनमा स्पस्ट परिभाषित गरिएकोले ।
१२४	विभिन्न नियम तथा अनुसूचीहरू	यस नियमावलीको विभिन्न नियमहरूमा आधिकारीकको सट्टा आधिकारिक लेख्नु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
१२५	विभिन्न नियम तथा अनुसूचीहरू	यस नियमावलीको विभिन्न नियमहरूमा सन्तती को सट्टा सन्तति लेख्नु पर्ने ।	शुद्ध बनाउन ।
१२६	अनूसूची ४	अनूसूची ४ बमोजिमका सबै सेवा, समूह र उपसमूहमा पर्ने हरेक तहका पदको छुट्टा छुटै पदनाम दिनु पर्ने ।	
१२७	अनुसूची ४	एस.एल.सी. शैक्षिक योग्यता तोकिएका पदहरूमा एस.एल.सी. वा एस. इ. इ. लेखिनु पर्ने ।	हाल एस. एल. सी. इ. भन्नाले कक्षा १२ उत्तीर्णलाई जनाउने र साविक एस. एल. सी. सरह हाल एस. इ. इ. भएकोले ।
१२८	विभिन्न नियम तथा अनुसूचीहरू	यस नियमावलीको विभिन्न नियम तथा अनुसूचीहरूमा बाजेको नाम, थर उल्लेख भएको स्थानमा बाजे/बज्यैको नाम थर उल्लेख गर्नु पर्ने ।	

अनुसूची १०

आयोगका क्रियाकलाप झल्कने तस्वीरहरू

मानननीय प्रदेश प्रमुख पर्शुराम खापुङ्गज्यू समक्ष प्रदेश लोक सेवा आयोगको चौथो वार्षिक प्रतिवेदन (आ.व. २०७९/०८०) पेश गर्नुहुँदै आयोगका मा. अध्यक्ष उत्तम कुमार भट्टराई (मिति २०८०/५/२९) ।

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कोशी प्रदेशका मा. अध्यक्ष उत्तम कुमार भट्टराईज्यूको विदाई कार्यक्रम ।
मिति २०८०/८/१७

आयोगको चौथो वार्षिक उत्सव कार्यक्रममा स्मारिका विमोचन गर्नुहुँदै माननीय प्रदेश प्रमुख पर्शुराम खापुङ्गज्यू, माननीय मुख्यमन्त्री केदार कार्कीज्यू र माननीय सभामुख अम्बर बहादुर विष्टज्यू साथमा आयोगका माननीय कार्यवाहक अध्यक्ष टीकादत्त राईज्यू। मिति २०८०/१०/९

आयोगको चौथो वार्षिक उत्सव कार्यक्रममा माननीय प्रदेश प्रमुख, माननीय सभामुख, माननीय मन्त्री, आयोगका पदाधिकारी र प्रदेश सचिवहरु। मिति २०८०/१०/९

सुर्खेतमा आयोजना भएको प्रदेश लोक सेवा आयोगहरुको अनुभव आदान प्रदान तथा अन्तरकृया कार्यक्रममा सहभागि पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरु मिति २०८०/११/२२

सुर्खेतमा आयोजना भएको लोक सेवा आयोगहरुको चौथो राष्ट्रिय सम्मेलनमा सहभागि पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरु मिति २०८०/११/२३

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेशका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुसँग अनुभव आदान प्रदानका क्रममा प्रदेश लोक सेवा आयोग, कोशी प्रदेशका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरु। मिति २०८१/०१/२४

सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. १ बराह बाहिनी मुख्यालय, पकली, सुनसरीमा सञ्चालन भएको वन रक्षक पदको शारीरिक तन्दुरस्ती परीक्षाको समापनका दिन आयोगका पदाधिकारी, कर्मचारी तथा सशस्त्र प्रहरी बलका अधिकारीहरु। मिति २०८१/२/९

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गतको प्रदेश स्वास्थ्य सेवा, डेन्टिष्ट्री समूह, जनरल डेन्टल उपसमूह अधिकृतस्तर आठौं तह, डेन्टल सर्जन पदमा पहिलो सिफारिस हुनु भएकी लक्ष्मी पराजुलीका साथ आयोगका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरु।
मिति २०८१/३/४

आयोगका माननीय अध्यक्ष श्री महेन्द्रप्रसाद गुरागाईंज्यूको सपथ ग्रहण कार्यक्रम।
मिति २०८१/३/२३

आयोगका माननीय अध्यक्ष श्री महेन्द्रप्रसाद गुरागाईंज्यूलाई कार्यालयमा स्वागत गर्दै आयोगका कर्मचारीहरु।
मिति २०८१/३/२३

आयोगका माननीय अध्यक्ष श्री महेन्द्रप्रसाद गुरागाईंज्यू पदबहाली गर्नुहुँदै।
मिति २०८१/३/२३

आयोगका उपसचिव श्री तीर्थप्रसाद धिताल र लेखा अधिकृत छैटौं श्री पोषण खनालको भेरी भेटौला कार्यक्रममा आयोगका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको सामुहिक तस्बिर

उत्तरपुस्तिका परीक्षणका लागि कोडिङ गर्दै आयोगका कर्मचारीहरू

प्रश्नपत्र छपाई मेशिन

वस्तुगत उत्तपुस्तिकका परीक्षणका लागि प्रयोगमा रहेको OMR मेशिन

प्रयोगात्मक परीक्षा तथा कम्प्युटर सीप परीक्षणका लागि कम्प्युटर ल्याव

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कोशी प्रदेश, विराटनगर, नेपाल

सम्पर्क ठेगाना
प्रदेश लोक सेवा आयोग
विराटनगर म.न.पा.-४, खार्जी, मोरङ, नेपाल

टेलिफोन
००-९७७-०२१-४२१०७७ (माननीय अध्यक्षज्यू)
००-९७७-०२१-४२१०७६ (माननीय सदस्यज्यूहरु)
००-९७७-०२१-४२१०७८ (सचिव)
००-९७७-०२१-४२१०७५ (कार्यालय)

इमेल
koshipsc@gmail.com

वेवसाईट
http://psc.koshi.gov.np

मुद्रक: रोशिका अफसेट प्रेस
विराटनगर
मो. ९८५२०२६०९४, ९८५२०४५०२२